

Vakavaraisuutta ja
taloudellista tilaa
koskeva kertomus

| 2019

ennia

Sisällys

Yhteenveto	7
Fennia-ryhmän yhteenveto.....	7
Liiketoiminta ja tuloksellisuus	7
Hallintojärjestelmä.....	8
Riskiprofiili.....	9
Arvostus vakavaraisuustarkoituksiin	11
Pääomanhallinta.....	11
Fennian yhteenveto	12
Liiketoiminta ja tuloksellisuus	12
Hallintojärjestelmä.....	12
Riskiprofiili.....	13
Arvostus vakavaraisuustarkoituksiin	15
Pääomanhallinta.....	15
Henki-Fennian yhteenveto	16
Liiketoiminta ja tuloksellisuus	16
Hallintojärjestelmä.....	17
Riskiprofiili.....	18
Arvostus vakavaraisuustarkoituksiin	20
Pääomanhallinta.....	20
A. Liiketoiminta ja tuloksellisuus.....	21
A.1. Liiketoiminta.....	21
A.1.1. Fennian liiketoiminta.....	22
A.1.2. Henki-Fennian liiketoiminta.....	22
A.2. Vakuutustoiminnan tuloksellisuus	23
A.2.1. Fennian vakuutustoiminnan tuloksellisuus.....	23
A.2.2. Henki-Fennian vakuutustoiminnan tuloksellisuus.....	25
A.3. Sijoitustoiminnan tuloksellisuus	26
A.3.1. Fennian sijoitustoiminnan tuloksellisuus.....	27
A.3.2. Henki-Fennian sijoitustoiminnan tuloksellisuus.....	29
A.4. Muiden toimien tuloksellisuus	30
A.5. Muut tiedot.....	30

B.	Hallintojärjestelmä	31
B.1.	Yleistiedot hallintojärjestelmästä	31
B.1.1.	Fennia-ryhmään kuuluvien yhtiöiden hallintoelimet	31
B.1.1.1.	Hallintoneuvosto	31
B.1.1.2.	Hallitukset	31
B.1.1.3.	Toimitusjohtajat	32
B.1.2.	Tiedot palkka- ja palkkiopolitiikasta	32
B.1.3.	Lähipiiriliiketoimet raportointikauden aikana	32
B.1.4.	Muutokset raportointikauden aikana	32
B.1.5.	Arvio yrityksen hallintojärjestelmän sopivuudesta	32
B.1.6.	Sijoitusten hallinta	33
B.2.	Sopivuudelle ja luotettavuudelle asetettavat vaatimukset	33
B.3.	Riskienhallintajärjestelmä mukaan luettuna riski- ja vakavaraisuusarvio	34
B.3.1.	Riskienhallintajärjestelmä	34
B.3.1.1.	ALCO-komitea	34
B.3.1.2.	Riskienhallintajärjestelmän ohjausmalli	34
B.3.1.3.	Riskienhallintatoiminto	36
B.3.1.4.	Riskienhallintajärjestelmän tavoitteet	36
B.3.2.	Riski- ja vakavaraisuusarvio.....	37
B.3.2.1.	Fennian riski- ja vakavaraisuusarvio.....	39
B.3.2.2.	Henki-Fennian riski- ja vakavaraisuusarvio.....	39
B.4.	Sisäinen valvontajärjestelmä.....	40
B.4.1.	Valvontaympäristö	40
B.4.2.	Riskien arviointi	40
B.4.3.	Valvontatoimenpiteet	41
B.4.4.	Informaatio ja kommunikaatio	41
B.4.5.	Seuranta.....	41
B.4.6.	Compliance-toiminto.....	41
B.5.	Sisäisen tarkastuksen toiminto	42
B.5.1.	Organisointi, riippumattomuus ja puolueettomuus.....	42
B.5.2.	Toimintaperiaatteet ja tehtävät	42
B.6.	Aktuaaritoiminto	42
B.7.	Ulkoistaminen	43
B.8.	Muut tiedot.....	43
C.	Riskiprofiili.....	44
C.1.	Riskiprofiili	44
C.1.1.	Fennian riskiprofiili	45
C.1.2.	Henki-Fennian riskiprofiili	46

C.2.	Vakuutusriski	46
C.2.1.	Vakuutusriskien hallinta	48
C.2.2.	Vakuutusriskien arviointi	49
C.2.2.1.	Fennian vakuutusriskien arviointi	50
C.2.2.2.	Henki-Fennian vakuutusriskien arviointi	51
C.3.	Markkinariski	52
C.3.1.	Markkinariskien hallinta	52
C.3.2.	Markkinariskien arviointi	53
C.3.2.1.	Fennian markkinariskien arviointi	55
C.3.2.2.	Henki-Fennian markkinariskien arviointi	57
C.3.3.	Korkoriski	58
C.3.3.1.	Fennian korkoriski	61
C.3.3.2.	Henki-Fennian korkoriski	62
C.3.4.	Korkomarginaaliriski	64
C.3.4.1.	Fennian korkomarginaaliriski	65
C.3.4.2.	Henki-Fennian korkomarginaaliriski	66
C.3.5.	Osakeriski	67
C.3.5.1.	Fennian osakeriski	68
C.3.5.2.	Henki-Fennian osakeriski	69
C.3.6.	Valuuttariski	70
C.3.6.1.	Fennian valuuttariski	71
C.3.6.2.	Henki-Fennian valuuttariski	72
C.3.7.	Kiinteistöriski	72
C.3.7.1.	Fennian kiinteistöriski	74
C.3.7.2.	Henki-Fennian kiinteistöriski	75
C.3.8.	Riskikeskittymät	76
C.3.8.1.	Fennian riskikeskittymät	77
C.3.8.2.	Henki-Fennian riskikeskittymät	78
C.4.	Luottoriski	78
C.4.1.	Luottoriskin hallinta	78
C.4.2.	Luottoriskin arviointi	78
C.4.2.1.	Fennian luottoriskin arviointi	79
C.4.2.2.	Henki-Fennian luottoriskin arviointi	79
C.5.	Likviditeettiriski	80
C.5.1.	Likviditeettiriskin hallinta	80
C.5.2.	Likviditeettiriskin arviointi	80
C.5.2.1.	Fennian likviditeettiriskin arviointi	82
C.5.2.2.	Henki-Fennian likviditeettiriskin arviointi	83
C.6.	Operatiivinen riski	84
C.6.1.	Operatiivisten riskien hallinta	84

C.6.2.	Operatiivisen riskin arviointi.....	85
C.6.2.1.	Fennian operatiivisen riskin arviointi.....	85
C.6.2.2.	Henki-Fennian operatiivisen riskin arviointi.....	85
C.7.	Muut olennaiset riskit	85
C.7.1.	Strategiaan ja liiketoimintaympäristöön liittyvät riskit	86
C.7.2.	Lisäpääoman hankintariski	86
C.7.3.	Maineriski.....	86
C.7.4.	Ryhmäriskit	87
C.8.	Muut tiedot.....	87
D.	Arvostus vakavaraisuustarkoituksiin	88
D.1.	Varat.....	88
D.1.1.	Fennian varat	89
D.1.2.	Henki-Fennian varat	90
D.1.3.	Varojen arvostus vakavaraisuuslaskennassa verrattuna arvostukseen tilinpäätöksessä.....	90
D.1.3.1.	Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	90
D.1.3.2.	Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	90
D.1.3.3.	Osakkeet ja osuudet	91
D.1.3.4.	Joukkovelkakirjalainat	91
D.1.3.5.	Lainat	91
D.1.3.6.	Johdannaiset.....	91
D.1.3.7.	Lainasaamiset.....	91
D.1.3.8.	Rahavarat ja talletukset	92
D.1.3.9.	Vakuutusmaksusaamiset ja muut saamiset	92
D.1.3.10.	Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat varat	92
D.1.3.11.	Laskennallinen verosaaminen.....	92
D.2.	Vakuutustekninen vastuovelka	92
D.2.1.	Fennian vakuutustekninen vastuovelka	93
D.2.2.	Henki-Fennian vakuutustekninen vastuovelka	95
D.2.3.	Vastaavuus- ja volatilitteettikorjaukset sekä siirtymäsäännökset	97
D.3.	Muut velat	97
D.4.	Vaihtoehtoiset arvostusmenetelmät	97
D.5.	Muut tiedot.....	97
E.	Pääomanhallinta	98
E.1.	Oma varallisuus	98
E.1.1.	Oman varallisuuden hallinnan tavoitteet, politiikat ja prosessit	98
E.1.2.	Oman varallisuuden luokittelu ja hyväksyttävyys	98
E.1.2.1.	Fennian oma varallisuus.....	102

E.1.2.2. Henki-Fennian oma varallisuus.....	105
E.2. Vakavaraisuuspääomavaatimus ja vähimmäispääomavaatimus	108
E.2.1. Fennian vakavaraisuuspääomavaatimus ja vähimmäispääomavaatimus	109
E.2.2. Henki-Fennian vakavaraisuuspääomavaatimus ja vähimmäispääomavaatimus	111
E.3. Duraatiopohjaisen osakeriskialaosion käyttö vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskemisessa.....	113
E.4. Standardikaavan ja käytetyn sisäisen mallin väliset erot	113
E.5. Vähimmäispääomavaatimuksen ja vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämättä jättäminen	113
E.6. Muut tiedot.....	113
Liitteet	115
Kvantitatiiviset taulukot.....	115

Yhteenvedo

Fennia-ryhmän yhteenvedo

Vakavaraisuussäntelyn mukainen Vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskeva kertomus kuvaa Fennia-ryhmän, Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennian sekä Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennian vuoden 2019 liiketoimintaa, tuloksellisuutta, hallintojärjestelmää, riskiprofiilia, arvostusta vakavaraisuustarkoituksiin sekä pääomanhallintaa. Fennia-ryhmän sekä ryhmän vakuutusyhtiöiden tiedot sisältyvät yhteen yhteiseen kertomukseen.

Raportointikauden jälkeen syntyneellä covid-19-pandemialla on vaikutuksia myös Fennia-ryhmän toimintaan. Tarkempaa tietoa arvioiduista vaikutuksista on kertomuksessa kunkin osion Muut tiedot -kappaleessa.

Liiketoiminta ja tuloksellisuus

Fennia-ryhmä muodostuu vahinkovakuuttamiseen erikoistuneesta Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fenniasta (Fennia), vapaaehtoisia henki-, eläke- ja säästövakuutuksia tarjoavasta Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fenniasta (Henki-Fennia), varainhoitopalveluja ja vaihtoehtorahastojen hallinnointipalveluja tarjoavasta Fennia Varainhoito Oy:stä (Fennia Varainhoito), kiinteistöhallinnointia ja -kehittämistä tarjoavasta Fennia Kiinteistöt Oy:stä (Fennia Kiinteistöt), vahinkovakuuttamiseen ja riskienhallintaan läheisesti liittyviä liitännäispalveluita tuottavasta Fennia-palvelu Oy:stä (Fennia-palvelu) sekä vahinkovakuutuksen tietojärjestelmiä ylläpitävästä ja kehittävästä eFennia Oy:stä (eFennia). Lisäksi ryhmän konsernitilinpäätökseen sisältyy kiinteistöyhtiöitä.

Fennia-ryhmän rakenne muuttui vuoden 2019 aikana, kun tytäryhtiö Fennia Vahinkovakuutus Oy sulautui osaksi ryhmän emoyhtiö Fenniaa. Fennia Varainhoito toteutti liiketoimintasiirron, jossa kaikki ei toimiluvanvarainen liiketoiminta siirrettiin Fennia Kiinteistökehitys Oy -tytäryhtiöön, jonka nimeksi muutettiin Fennia Kiinteistöt Oy. Liiketoimintasiirron yhteydessä Fennia Varainhoito toteutti osakekaupan, jonka seurauksena se omistaa Fennia Kiinteistöt kokonaan.

Raportointikaudella Fennia-ryhmän maksutulo oli 688,5 miljoonaa euroa (551,0 milj. euroa). Ryhmän konsernitilinpäätöksen mukainen tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli 122,0 miljoonaa euroa (-17,0 milj. euroa). Liiketappio ennen tasotusmäärän muutoksen ja lisätujen vaikutusta oli 136,2 miljoonaa euroa (-1,3 milj. euroa). Tuloksesta vahinkovakuutusliiketoiminnan osuus oli 72,7 miljoonaa euroa (-41,2 milj. euroa) ja henkivakuutusliiketoiminnan osuus oli 49,2 miljoonaa euroa (24,2 milj. euroa). Liiketappiosta vahinkovakuutusliiketoiminnan osuus oli -186,0 miljoonaa euroa (-25,5 milj. euroa) ja henkivakuutusliiketoiminnan osuus 49,7 miljoonaa euroa (24,2 milj. euroa). Tulokseen liittyi vuoden 2019 aikana useita vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä.

Raportointikauden päättyessä Fennia-ryhmän sijoitusomaisuus käyvin arvoin oli 2 710,3 miljoonaa euroa (2 597,6 milj. euroa). Sijoitustoiminnan tuotto käyvin arvoin vuonna 2019 oli 232,1 miljoonaa euroa (15,7 milj. euroa) ja tuotto sitoutuneelle pääomalle 9,5 prosenttia (0,7 %). Fennia-ryhmässä otettiin vuoden 2019 alussa käyttöön uusi tasehallintastrategia, jossa sijoitustoiminnan tavoitteeksi asetettiin markkinaehtoisen oman pääoman tuotto, joka mittaa muutosta Fennia-ryhmän kyvyssä suoriutua vastuistaan. Fennia-ryhmän markkinaehtoinen oman pääoman tuotto vuonna 2019 oli 87,0 miljoonaa euroa, joka sisältää -145,1 miljoonan euron vastuuvelan markkinaehtoisen arvomuutoksen. Uuden tasehallintamallin myötä Fennia-ryhmän

sijoitusomaisuus jaettiin vuoden 2019 ensimmäisen neljänneksen aikana suojaussalkkuun, sijoitussalkkuun ja strategiseen salkkuun.

Hallintojärjestelmä

Emoyhtiö Fennian keskinäisen yhtiömuodon mukaisesti ylintä päätösvaltaa Fennia-ryhmässä käyttävät yhtiökokouksen kautta vakuutuksenottajat eli Fennian asiakkaat. Fennia-ryhmän hallintoelimiä ovat hallintoneuvosto, hallitukset ja toimitusjohtajat.

Ryhmän emoyhtiöllä on hallintoneuvosto, joka valvoo hallituksen ja toimitusjohtajan vastuulla olevaa yhtiön hallintoa. Ryhmän emoyhtiönä Fennian hallitus vastaa hallintojärjestelmän asianmukaisuudesta ryhmätasolla ja huolehtii siitä, että ryhmää johdetaan kokonaisuutena. Tytäryhtiöiden hallitukset huolehtivat vastuullaan olevan yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Emoyhtiön hallituksen apuna toimii nimitys- ja palkitsemisvaliokunta. Tarkastusvaliokunta on Fennian ja Henki-Fennian hallitusten yhteinen.

Fennia-ryhmän yhtiöillä on kullakin toimitusjohtaja, jonka yhtiön hallitus nimittää ja jonka toimitusuhteen ehdoista, palkoista ja palkkioista hallitus päättää. Emoyhtiön toimitusjohtaja toimii myös konsernihohtajana. Toimitusjohtajan tehtävänä on hallituksen ohjeiden ja määräysten mukaisesti hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa. Toimitusjohtajat ovat jäseninä konsernin johtoryhmässä, jonka tehtävänä on huolehtia hallitusten päättämien ryhmätasoisien asioiden täytäntöönpanosta.

Fennia-ryhmässä noudatetaan yhteistä palkka- ja palkitsemispolitiikkaa. Palkitsemisen lähtökohtana on kannustava, oikeudenmukainen, kohtuullinen sekä ryhmän ja ryhmän yhtiöiden lyhyen ja pitkän tähtäimen etujen mukainen johdon ja henkilöstön palkitseminen. Ryhmässä varmistetaan sopivuuden ja luotettavuuden arvioinnilla, että ryhmän ja yhtiöiden johtamisesta ja keskeisistä toiminnoista vastaavat henkilöt ovat tehtäviinsä sopivia ja luotettavia.

Fennia-ryhmässä riskienhallinnalla tarkoitetaan koordinoituja strategioita, prosesseja, periaatteita ja toimenpiteitä, joilla ryhmään ja ryhmän yhtiöihin kohdistuvat riskit tunnistetaan, mitataan ja ilmoitetaan sekä niitä seurataan ja hallitaan. Vakavaraisuuden hallinnalla määritetään ja ohjataan ryhmän ja ryhmän yhtiöiden riskinkantokykyä, riskinottohalukkuutta ja risksietokykyä sekä keskeisten riskien rajoituksia.

Vakuutusyhtiöiden taseen hallinnasta vastaa ryhmätasoinen tasehallintakomitea (ALCO), jonka keskeisimmät tehtävät ovat luoda vakuutusyhtiöiden hallituksille ehdotus sijoitusstrategiasta, muuttaa strategiaa tarvittaessa hallitusten asettamia rajoituksia rikkomatta ja raportoida taseen riskeistä hallituksille.

Fennia-ryhmän riskienhallintajärjestelmän ohjausmalli rakentuu kolmesta puolustuslinjasta, joilla kullakin on omat tehtävänsä. Kolmen puolustuslinjan mallissa vastuu riskien- ja vakavaraisuuden hallinnasta jakautuu eri toimijoiden kesken. Kolmen puolustuslinjan mallista on kerrottu laajemmin jäljempänä tässä kertomuksessa.

Ryhmän riskienhallintatoiminto on organisoitu kahteen yksikköön, jotka ovat Riskienhallinta-yksikkö ja Compliance ja operatiiviset riskit -yksikkö. Molemmat yksiköt toimivat konsernin talousjohtajan alaisuudessa itsenäisinä yksikköinä ja tuottavat riskienhallintatoiminnon palvelut kaikille ryhmän yhtiöille, joilla on toimilupa vakuutustoiminnan harjoittamiseen tai vaihtoehtorahastojen hoitajana toimimiseen. Riskienhallintajärjestelmän keskeisenä tavoitteena on tuottaa näkemyksiä, analyyskejä ja arvioita yksittäisten riskien ja näiden yhdistelmien mahdollisesti realisoituvista taloudellisista vaikutuksista lyhyellä ja pitkällä aikavälillä osaksi liiketoiminnan suunnittelua ja strategian toteuttamista.

Oma riski- ja vakavaraisuusarvio on hallituksen, toimitusjohtajan ja muun toimivan johdon työkalu pääoman hallinnan, liiketoiminnan suunnittelun sekä tuotekehityksen tueksi. Omassa riski- ja vakavaraisuusarviossa tunnistetaan riskit, muodostetaan oma käsitys riskien pääomatarpeista sekä toteutetaan ennusteita ja skenaarioita taloudellisesta tulevaisuudesta ja riskien realisoitumisesta mahdollisesti aiheutuvista taloudellisista seurauksista. Oma riski- ja vakavaraisuusarvio on osa jatkuvaa riskienhallinnan prosessia, ja prosessin tuloksena koostetaan vähintään kerran vuodessa laaja yhteenveto keskeisistä tulevaisuuden arvioista ja riskeistä. Tämä ORSA-raportti sisältää kokonaiskuvan nykytilanteesta ja tulevaisuuden näkymistä liiketoimintojen, strategisten päätösten ja linjausten, riskien sekä vakavaraisuuden osalta.

Sisäisen valvonnan tavoitteena Fennia-ryhmässä on varmistaa toiminnan tarkoituksenmukaisuus, tehokkuus ja tuloksellisuus sekä taloudellisen tiedon ja raportoinnin luotettavuus ja säännösten noudattaminen. Ryhmään kuuluvien yhtiöiden hallituksilla on kokonaisvastuu sisäisen valvonnan toimivuudesta. Toimiva johto huolehtii sisäisen valvonnan järjestämisestä käytännössä.

Ryhmän säännösten noudattamista valvova toiminto eli compliance-toiminto on organisoitu osittain emoyhtiön Compliance ja operatiiviset riskit -yksikköön ja osittain tytäryhtiöihin tai ulkoistetulle compliance-palveluntarjoajalle.

Sisäinen tarkastus on liiketoiminnoista riippumaton toiminto, joka tukee Fennia-ryhmää ja sen ylintä johtoa strategian ja tavoitteiden saavuttamisessa tarjoamalla järjestelmällisen lähestymistavan organisaation valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessiin sekä riskienhallinnan toimivuuden ja tehokkuuden arviointiin ja kehittämiseen.

Vakuutusyhtiöiden vastuulliset vakuutusmatemaatikot vastaavat oman vakuutusyhtiönsä aktuaaritoiminnosta ja siitä, että hinnoittelussa ja vakuutusteknisen vastuuvelan laskennassa sovellettavat vakuutusmatemaattiset menetelmät ovat asianmukaiset ja määrittelevät vakuutusteknisen vastuuvelan tason. Aktuaaritoimintojen tehtäviä ovat riskienhallintajärjestelmän täytäntöönpanoon osallistuminen, vakuutusteknisen vastuuvelan laskenta, tariffien asianmukaisuudesta huolehtiminen, vakavaraisuuden tason arvioiminen, liiketoimintaa palveleva raportointi, tiedon laadun parantamiseen ja tuotekehitykseen osallistuminen sekä vakuutusten myyntiprosessin tukeminen.

Ulkoistamisella tarkoitetaan sopimuksen tekemistä ulkopuolisen palveluntuottajan kanssa jonkin yhtiöiden toimialaan kuuluvan prosessin, palvelun tai tehtävän suorittamiseksi, jonka yhtiö suorittaisi muuten itse. Fennia-ryhmässä varmistetaan, että ulkoistaminen järjestetään siten, että ulkoistamiseen liittyvät riskit hallitaan, toiminnan häiriötön jatkuminen on turvattu ja sääntelyn asettamat vaatimukset ulkoistuksiin liittyen täytetään.

Riskiprofiili

Markkinaehtoisessa arvostusmaailmassa riskinottokykyä kuvaa taseen varojen ja velkojen erotus, jossa on otettu huomioon tase-erien hyväksyttävyyttä sekä korvattavuus ja siirtokelpoisuus ryhmätasolla eli hyväksyttävän oman varallisuuden markkinaehtoinen määrä. Mitä enemmän ryhmällä on omaa varallisuutta, sitä enemmän sillä on riskinkantokykyä ja valinnanvapautta päättää, mitä riskejä se toiminnassaan kantaa. Riskinottoa kuvaa kvantitatiivisesta näkökulmasta toiminnan vaatima vakavaraisuuspääomavaatimus. Mitä enemmän riskiä, sitä suurempi vakavaraisuuspääomavaatimus on. Tarkemmin vakavaraisuuspääomavaatimusta tutkimalla voidaan havaita, mistä taseen riskit muodostuvat. Analysoimalla hyväksyttävän oman varallisuuden määrää, vakavaraisuuspääomavaatimusta sekä näiden suhdetta saadaan käsitys ryhmän riskiprofiilista.

Fennia-ryhmän vakavaraisuuspääomavaatimus ilman tulevien lisäetujen ja laskennallisen verovelan vaimennusvaikutusta, eli ennen vaimentavia eriä, oli raportointikauden päättyessä 477,9 miljoonaa euroa (507,0 milj. euroa). Tästä markkinariskin osuus oli 347,0 miljoonaa euroa (381,2 milj. euroa), vastapuoliriskin 45,8 miljoonaa euroa (52,7 milj. euroa), vakuutusriskin 145,7 miljoonaa euroa (141,4 milj. euroa) ja operatiivisen riskin 36,4 miljoonaa euroa (31,7 milj. euroa). Muiden rahoitusalojen pääomavaatimus oli 1,7 miljoonaa euroa (1,5 milj. euroa). Vaimentavien erien jälkeen vakavaraisuuspääomavaatimukseksi muodostui 405,5 miljoonaa euroa (401,4 milj. euroa). Hyväksyttävän oman varallisuuden ollessa 897,9 miljoonaa euroa (839,8 milj. euroa) ryhmän suhteellinen vakavaraisuusaste oli 221,4 prosenttia (209,2 %).

Vakuutusriski liittyy perusliiketoimintaan eli vakuuttamiseen ja jakautuu kolmeen pääluokkaan, jotka ovat hinnoittelu-, varaus- ja katastrofiriski. Hinnoitteluriski on tappioriski siitä, että tulevista vakuutuskorvauksista aiheutuvat kustannukset (sisältäen liikekulut) ylittävät vakuutuksista saatavat vakuutusmaksut. Varausriski johtuu vakuutusteknisen vastuuvelan epäedullisesta arvomuutoksesta. Varausriskin vakuutusteknisiin riskitekijöihin luetaan muun muassa biometriset riskit (kuolleisuus-, pitkäikäisyys-, työkyvyttömyys- ja vastaavat riskit), erilaiset raukeamisriskit (esimerkiksi henkivakuutuksen takaisinostoriski), liikekuluriski ja muuttamisriski. Vakuutusriskiin sisältyy myös katastrofiriski eli suurvahinkoriski.

Vakuutustoiminta perustuu vakuutusriskien ottamiseen, riskien hajauttamiseen vakuutuskannan sisällä ja vakuutusriskien hallintaan. Vakuutusriskin hallinnan tärkeimmät keinot ovat asianmukainen riskien valinta eli vastuunvalinta, hinnoittelu ja vakuutusehdot sekä jälleenvakuutussuojan hankkiminen. Vakuutusriskien hinnoittelussa pyritään riskivastaavuuteen.

Fennia-ryhmän vakuutusriskin vakavaraisuuspääomavaatimus oli 145,7 miljoonaa euroa (141,4 milj. euroa). Hajautushyödyt huomioiden vakuutusriskin kontribuutio oli 92,4 miljoonaa euroa (88,6 milj. euroa), joka on 19,3 prosenttia (17,5 %) vakavaraisuuspääomavaatimuksesta ennen vaimentavia eriä. Fennia-ryhmän vakuutusriski muodostuu pääosin hinnoittelu- ja varausriskistä. Fennia-ryhmän vakuutuskanta ei sisällä merkittäviä jälleenvakuuttamattomia riskikeskittymiä. Vakuutusriskistä on kerrottu laajemmin jäljempänä tässä kertomuksessa.

Fennia-ryhmään vaikuttavia markkinariskejä eli sellaisia, jotka aiheuttavat varojen ja velkojen markkina-arvojen muutosten aiheuttamia vaikutuksia ryhmän taloudelliseen asemaan, ovat korko-, korkomarginaali- osake-, kiinteistö- ja valuuttariskit sekä keskittymäriski. Markkinariskejä on olennaista tarkastella koko taseen näkökulmasta. Vakavaraisuuslaskennassa taseen molemmat puolet arvostetaan markkinaehtoisesti, joten riskitekijöiden muutokset vaikuttavat samaan aikaan sekä varoihin että velkoihin.

Markkinariskitekijöiden muutokset vaikuttavat vakavaraisuuteen kahta kautta: hyväksyttävän oman varallisuuden sekä vakavaraisuuspääomavaatimuksen muutoksena. Markkinariskien toteutuessa hyväksyttävä oma varallisuus pienenee, mikä heikentää vakavaraisuusasemaa. Muutokset varoissa ja veloissa vaikuttavat myös useimmiten vakavaraisuuspääomavaatimukseen.

Fennia-ryhmän yleinen riskinottohalukkuus, riskinsietokyky sekä liiketoimintatavoitteet ohjaavat sijoitustoimintaa ja luovat sille reunaehdoja. Sijoitustoiminnassa ja markkinariskien hallinnassa pyritään saavuttamaan asetetut liiketoimintatavoitteet vakavaraisuustavoitteita vaarantamatta. Markkinariskien hallinnan kulmakivet ovat sijoitusten riittävä hajautus, varovaisuusperiaate sekä riskien vähentämistekniikat. Markkinariskien altistumia ja niiden vaikutuksia mitataan omaisuuslajiallokaation, herkkyysanalyysin sekä kunkin markkinariskin aiheuttaman vakavaraisuuspääomavaatimuksen avulla.

Fennia-ryhmän markkinariskien vakavaraisuuspääomavaatimus oli 347,0 miljoonaa euroa (381,2 milj. euroa). Hajautushyödyt huomioiden markkinariskien kontribuutio kokonaispääomavaateeseen oli 68,2 prosenttia (71,1 %). Osakeriskin kontribuutio markkinariskien vakavaraisuuspääomavaatimukseen oli suurin, 42,0 prosenttia (40,8 %).

Luottoriski eli vastapuoliriski on riski siitä, että vastapuolet eivät pysty suoriutumaan velvoitteistaan. Vastapuoliriskiä aiheutui Fennia-ryhmän vakavaraisuuslaskennassa lähinnä jälleenvakuutus sopimuksista, rahavaroista ja johdannais sopimusten vastapuolista sekä saamisista vakuutusasiakkailta. Vastapuoliriskin hallinnan lähtökohtana on, että vastapuolet ja niihin liittyvät riskit voidaan tunnistaa ja mitata, niitä voidaan seurata ja hallita sekä niistä voidaan raportoida.

Fennia-ryhmän vastapuoliriskin vakavaraisuuspääomavaatimus oli 45,8 miljoonaa euroa (52,7 milj. euroa) ja kontribuutio koko vakavaraisuuspääomavaatimukseen ennen vaimennuseriä oli 21,5 miljoonaa euroa (24,7 milj. euroa). Vastapuoliriskin osuus vakavaraisuuspääomavaatimuksesta ennen vaimennuseriä oli 4,5 prosenttia (4,9 %).

Likviditeettiriski muodostuu mahdollisuudesta, ettei omista maksuvelvoitteista pystytä suoriutumaan ajallaan. Likviditeettiriskin hallinta jakautuu pitkän ja lyhyen aikavälin likviditeettiriskiin. Likviditeettiriski ei sisällä standardikaavan vakavaraisuuslaskentaan, eikä siitä aiheudu pääomavaatimusta, mutta sen merkitys voi olla suuri varsinkin epäsuotuisissa markkinatilanteissa. Siksi likviditeettiriskin hallintaan kiinnitetään tarkkaa huomiota, jotta sen aiheuttamat riskit eivät toteutuisi.

Operatiivisten riskien hallinta on osa Fennia-ryhmän kokonaisvaltaista riskienhallintaa. Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan Fennia-ryhmässä riskejä, jotka johtuvat sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä ja ulkoisista tekijöistä. Operatiivisten riskien hallinnan tavoitteena Fennia-ryhmässä on kustannustehokkaalla tavalla pienentää riskien toteutumisen todennäköisyyttä sekä toteutuvien riskien seurauksia, tukea liike- ja tukitoimintoja niille asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa riskienhallinnan keinoin sekä osaltaan varmistaa, että ryhmän toiminta täyttää viranomaisten ja lainsäädännön sille asettamat vaatimukset.

Fennia-ryhmän operatiivisten riskien vakavaraisuuspääomavaatimus ja kontribuutio koko vakavaraisuuspääomavaatimukseen ennen vaimennuseriä oli 36,4 miljoonaa euroa (31,7 milj. euroa). Sen osuus vakavaraisuuspääomavaatimuksesta ennen vaimennuseriä oli 7,6 prosenttia (6,3 %).

Fennia-ryhmään kohdistuu myös muita riskejä, joita ei oteta huomioon vakavaraisuuspääomavaatimuskannassa. Yleensä ne ovat luonteeltaan sellaisia, että niiden mittaaminen on hyvin vaikeaa. Tällaisia riskejä ovat muun muassa strategiaan sekä liiketoimintaympäristöön liittyvät riskit, lisäpääoman hankkimiseen liittyvä riski, maineriski, ryhmäriskit sekä kokonaan uudet riskit, joita on vaikea ennalta tunnistaa tai arvioida.

Arvostus vakavaraisuustarkoituksiin

Vakavaraisuuskannan tase perustuu suomalaisen kirjanpitoikäytännön (FAS) mukaiseen tilinpäätökseen, jota on oikaistu vakavaraisuussäätelyn mukaiseksi. Vakavaraisuuskannan arvostusperiaatteet perustuvat IFRS-standardiin. Tavoitteena on käyvän arvon määrittäminen markkinaehtoperiaatteen mukaisesti. Olennaisimmat erot tilinpäätöksen mukaisen oman pääoman ja vakavaraisuuskannan oman varallisuuden välillä tulevat sijoitusomaisuuden arvostuserosta, vastuuvelan arvostuksesta ja tasotusmäärän käsittelystä.

Fennia-ryhmän sijoitukset olivat raportointikauden päättyessä vakavaraisuuskannan taseessa yhteensä 2 783,9 miljoonaa euroa (2 508,0 milj. euroa) ja tilinpäätöstaseessa 2 489,7 miljoonaa euroa (2 284,4 milj. euroa).

Fennia-ryhmässä ei ole sisäisiä jälleenvakuutusjärjestelyjä, joten ryhmän vastuuvetka koostuu Fennian ja Henki-Fennian yhteenlasketusta vastuuvetasta. Raportointikauden päättyessä vakavaraisuuskannan mukaisen vakuutusteknisen vastuuvelan määrä oli yhteensä 2 947,8 miljoonaa euroa (2 519,9 milj. euroa) ja tilinpäätöksen mukainen vakuutustekninen vastuuvetka 3 392,2 miljoonaa euroa (3 270,9 milj. euroa).

Fennia-ryhmässä ei vakuutusteknistä vastuuvetkaa määritettäessä ole käytetty vastaavuuskorjausta, volatilitteettikorjausta eikä siirtymäsäännöksiä.

Pääomanhallinta

Oman varallisuuden hallinnan tavoitteena on varmistaa oman varallisuuden riittävyys säätelyn edellyttämän vakavaraisuuspääomavaatimuksen ja riittävän suuruisen ylitteen kattamiseen kaikkina hetkinä sekä allokoida pääomat keskeisille riskialueille riski-tuottosuhteeltaan tehokkaasti. Tarvittava oman varallisuuden vähimmäistaso määrittää oman varallisuuden vähimmäismäärän, jolla ryhmä suurella todennäköisyydellä pystyy täyttämään vakuutettujen etuja koskevat velvoitteensa. Tämä oman varallisuuden määrä määräytyy suurempana vakavaraisuussäätelyn edellyttämästä vakavaraisuuspääomavaatimuksesta ja ryhmän oman riskikäsityksen mukaisesti määritellystä vakavaraisuuspääomavaatimuksesta.

Ennalta-arvaamattomia stressitekijöitä varten Fennia-ryhmä määrittää pääomapuskurin tarvittavan oman varallisuuden vähimmäismäärän päälle. Pääomapuskuri luo aikaa äkillisten ja yllättävien tilanteiden realisoiduttua sopeuttaa riskiasema eli mukauttaa riski-tuottoasema ja vakavaraisuusasema harkitusti uutta tilannetta vastaavalle tasolle. Vähintään vuosittain tehtävässä riski- ja vakavaraisuusarviossa määritetään riskinottohalukkuus ja riskinsietokyky sekä allokoidaan riskillinen pääoma kokonaisuudelle ja yksittäisille riskeille. Oman varallisuuden ja vakavaraisuuden hallinta on osa riskienhallintajärjestelmää.

Fennia-ryhmän käytettävissä oleva oma varallisuus raportointikauden lopussa oli 897,9 miljoonaa euroa (839,8 milj. euroa), ja se kuului kokonaisuudessaan luokkaan 1, joka on rajoituksetta käytettävissä ja jolla voidaan sellaisenaan kattaa vakavaraisuuspääomavaatimusta. Fennia-ryhmä ei sovelta säätelyn mahdollistamia siirtymäsäännöksiä omaan varallisuuteen.

Fennia-ryhmän vakavaraisuuspääomavaatimus raportointikauden lopussa oli 405,5 miljoonaa euroa (401,4 milj. euroa) ja konsolidoitu vähimmäisvakavaraisuuspääomavaatimus 115,7 miljoonaa euroa (119,3 milj. euroa). Hyväksyttävän oman varallisuuden suhde konsolidoituun vähimmäisvakavaraisuuspääomavaatimukseen oli 772,2 prosenttia (700,6 %). Ryhmä ei käytä sisäistä mallia, yhtiökohtaisia parametreja, yksinkertaistettua laskentaa eikä duraatioon perustuvaa osakeriskin alaosiota vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskemiseen. Ryhmä ei ole raportointikaudella alittanut säätelyn edellyttämää vakavaraisuus- tai vähimmäisvakavaraisuuspääomavaatimustaan.

Fennian yhteenveto

Vakavaraisuussäntelyn mukaiseen Fennia-ryhmän Vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevaan kertomukseen sisältyy Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennian vuoden 2019 liiketoimintaa, tuloksellisuutta, hallintojärjestelmää, riskiprofiilia, arvostusta vakavaraisuustarkoituksiin sekä pääomanhallintaa koskevat tiedot.

Raportointikauden jälkeen syntyneellä covid-19-pandemialla on vaikutuksia myös Fennian toimintaan. Tarkempaa tietoa arvioituista vaikutuksista on kertomuksessa kunkin osion Muut tiedot -kappaleessa.

Liiketoiminta ja tuloksellisuus

Fennia on vakuutusten ja niihin liittyvien palvelujen asiantuntija, joka tarjoaa yrityksille, yrittäjille ja kotitalouksille niiden tarvitsemat vakuutuspalvelut. Fennian toimialaan kuuluvat lakisääteiset ja vapaaehtoiset vahinkovakuutukset sekä jälleenvakuuttaminen. Fennia harjoittaa ensivakuutusliiketoimintaa pääosin Suomessa.

Vuoden 2019 aikana Fennia-ryhmässä tapahtui muutoksia, kun Fennia Vahinkovakuutus Oy sulautui osaksi ryhmän emoyhtiö Fenniaa.

Raportointikaudella Fennian maksutulo oli 418,0 miljoonaa euroa (382,8 milj. euroa). Yhdistetty kulusuhde ilman perustekorkokulua oli 168,5 prosenttia (99,7 %), josta vahinkojen osuus eli riskisuhde oli 117,5 prosenttia (63,6 %) ja liikeykulujen sekä korvausten käsittelykulujen osuus eli toimintakulusuhde oli 51,0 prosenttia (36,0 %). Tulokseen sisältyi vuonna 2019 useita vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä.

Raportointikauden päättyessä Fennian sijoitusomaisuus käyvin arvoin oli 1 997,4 miljoonaa euroa (1 721,4 milj. euroa). Sijoitustoiminnan tuotto käyvin arvoin vuonna 2019 oli 198,6 miljoonaa euroa (27,5 milj. euroa) ja tuotto sitoutuneelle pääomalle 11,2 prosenttia (1,6 %). Fennian markkinaehtoinen oman pääoman tuotto vuonna 2019 oli 105,5 miljoonaa euroa, joka sisältää -93,2 miljoonan euron vastuuvelan markkinaehtoisen arvonmuutoksen. Fennia noudattaa sijoitusten hoidossa ryhmätason tasehallintastrategiaa, jossa osa sijoitusomaisuudesta on erotettu pitkän vastuuvelan katteena olevaan suojaussalkkuun. Suojaussalkun tavoitteena on tuottaa pitkän vastuuvelan kassavirrat pienellä markkinariskillä.

Hallintojärjestelmä

Fennian keskinäisen yhtiömuodon mukaisesti ylintä päätösvaltaa Fenniassa käyttävät yhtiökokouksen kautta vakuutuksenottajat eli Fennian asiakkaat. Yhtiön hallintoelimiä ovat hallintoneuvosto, hallitus ja toimitusjohtaja.

Hallintoneuvosto valvoo hallituksen ja toimitusjohtajan vastuulla olevaa yhtiön hallintoa. Fennian hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallituksen apuna toimii nimitys- ja palkitsemisvaliokunta. Tarkastusvaliokunta on Fennian ja Henki-Fennian hallitusten yhteinen.

Fennialla on toimitusjohtaja, jonka yhtiön hallitus nimittää ja jonka toimisuhteen ehdoista, palkoista ja palkkioista hallitus päättää. Toimitusjohtajan tehtävänä on hallituksen ohjeiden ja määräysten mukaisesti hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa. Toimitusjohtaja on puheenjohtajana konsernin johtoryhmässä, jonka tehtävänä on huolehtia hallitusten päättämien ryhmätasoisien asioiden täytäntöönpanosta.

Fennia-ryhmässä noudatetaan yhteistä palkka- ja palkitsemispolitiikkaa. Palkitsemisen lähtökohtana on kannustava, oikeudenmukainen, kohtuullinen sekä ryhmän ja ryhmän yhtiöiden lyhyen ja pitkän tähtäimen etujen mukainen johdon ja henkilöstön palkitseminen. Ryhmässä varmistetaan sopivuuden ja luotettavuuden arvioinnilla, että ryhmän ja yhtiöiden johtamisesta ja keskeisistä toiminnoista vastaavat henkilöt ovat tehtäviinsä sopivia ja luotettavia.

Fennia-ryhmässä riskienhallinnalla tarkoitetaan koordinoituja strategioita, prosesseja, periaatteita ja toimenpiteitä, joilla ryhmään ja ryhmän yhtiöihin kohdistuvat riskit tunnistetaan, mitataan ja ilmoitetaan sekä niitä seurataan ja hallitaan. Vakavaraisuuden hallinnalla määritetään ja ohjataan ryhmän ja ryhmän yhtiöiden riskinkantokykyä, riskinottohalukkuutta ja riskinsietokykyä sekä keskeisten riskien rajoituksia.

Vakuutusyhtiöiden taseen hallinnasta vastaa ryhmätasoinen tasehallintakomitea (ALCO), jonka keskeisimmät tehtävät ovat luoda vakuutusyhtiöiden hallituksille ehdotus sijoitusstrategiasta, muuttaa strategiaa tarvittaessa hallitusten asettamia rajoituksia rikkomatta ja raportoida taseen riskeistä hallituksille.

Fennia-ryhmän riskienhallintajärjestelmän ohjausmalli rakentuu kolmesta puolustuslinjasta, joilla kullakin on omat tehtävänsä. Kolmen puolustuslinjan mallissa vastuu riskien- ja vakavaraisuuden hallinnasta jakautuu eri toimijoiden kesken. Kolmen puolustuslinjan mallista on kerrottu laajemmin jäljempänä tässä kertomuksessa.

Ryhmän riskienhallintatoiminto on organisoitu kahteen yksikköön, jotka ovat Riskienhallinta-yksikkö ja Compliance ja operatiiviset riskit -yksikkö. Molemmat yksiköt toimivat konsernin talousjohtajan alaisuudessa itsenäisinä yksikköinä ja tuottavat riskienhallintatoiminnon palvelut kaikille ryhmän yhtiöille, joilla on toimilupa vakuutustoiminnan harjoittamiseen tai vaihtoehtorahastojen hoitajana toimimiseen.

Riskienhallintajärjestelmän keskeisenä tavoitteena on tuottaa näkemyksiä, analyysejä ja arvioita yksittäisten riskien ja näiden yhdistelmien mahdollisesti realisoituvista taloudellisista vaikutuksista lyhyellä ja pitkällä aikavälillä osaksi liiketoiminnan suunnittelua ja strategian toteuttamista.

Oma riski- ja vakavaraisuusarvio on hallituksen, toimitusjohtajan ja muun toimivan johdon työkalu pääoman hallinnan, liiketoiminnan suunnittelun sekä tuotekehityksen tueksi. Omassa riski- ja vakavaraisuusarviossa tunnistetaan riskit, muodostetaan oma käsitys riskien pääomatarpeista sekä toteutetaan ennusteita ja skenaarioita taloudellisesta tulevaisuudesta ja riskien realisoitumisesta mahdollisesti aiheutuvista taloudellisista seurauksista. Oma riski- ja vakavaraisuusarvio on osa jatkuvaa riskienhallinnan prosessia, ja prosessin tuloksena koostetaan vähintään kerran vuodessa laaja yhteenveto keskeisistä tulevaisuuden arvioista ja riskeistä. Tämä ORSA-raportti sisältää kokonaiskuvan nykytilanteesta ja tulevaisuuden näkymistä liiketoimintojen, strategisten päätösten ja linjausten, riskien sekä vakavaraisuuden osalta.

Sisäisen valvonnan tavoitteena Fennia-ryhmässä on varmistaa toiminnan tarkoituksenmukaisuus, tehokkuus ja tuloksellisuus sekä taloudellisen tiedon ja raportoinnin luotettavuus ja säännösten noudattaminen. Ryhmään kuuluvien yhtiöiden hallituksilla on kokonaisvastuu sisäisen valvonnan toimivuudesta. Toimiva johto huolehtii sisäisen valvonnan järjestämisestä käytännössä.

Fennian säännösten noudattamista valvova toiminto eli compliance-toiminto on organisoitu ryhmän chief compliance officerin johtamaan Compliance ja operatiiviset riskit -yksikköön.

Sisäinen tarkastus on liiketoiminnoista riippumaton toiminto, joka tukee Fennia-ryhmää ja sen ylintä johtoa strategian ja tavoitteiden saavuttamisessa tarjoamalla järjestelmällisen lähestymistavan organisaation valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessiin sekä riskienhallinnan toimivuuden ja tehokkuuden arviointiin ja kehittämiseen.

Vakuutusyhtiön vastuullinen vakuutusmatemaatikko vastaa yhtiön aktuaaritoiminnosta ja siitä, että hinnoittelussa ja vakuutusteknisen vastuuvelan laskennassa sovellettavat vakuutusmatemaattiset menetelmät ovat asianmukaiset ja määrittelee vakuutusteknisen vastuuvelan tason. Aktuaaritoiminnon tehtäviä ovat riskienhallintajärjestelmän täytäntöönpanoon osallistuminen, vakuutusteknisen vastuuvelan laskenta, tariffien asianmukaisuudesta huolehtiminen, vakavaraisuuden tason arvioiminen, liiketoimintaa palveleva raportointi, tiedon laadun parantamiseen ja tuotekehitykseen osallistuminen sekä vakuutusten myyntiprosessin tukeminen.

Ulkoistamisella tarkoitetaan sopimuksen tekemistä ulkopuolisen palveluntuottajan kanssa jonkin yhtiön toimialaan kuuluvan prosessin, palvelun tai tehtävän suorittamiseksi, jonka yhtiö suorittaisi muuten itse. Fennia-ryhmässä varmistetaan, että ulkoistaminen järjestetään siten, että ulkoistamiseen liittyvät riskit hallitaan, toiminnan häiriötön jatkuminen on turvattu ja sääntelyn asettamat vaatimukset ulkoistuksiin liittyen täytetään.

Riskiprofiili

Markkinaehtoisessa arvostusmaailmassa riskinotto-kykyä kuvaa taseen varojen ja velkojen erotus eli hyväksyttävän oman varallisuuden markkinaehtoinen määrä. Mitä enemmän yhtiöllä on hyväksyttävää omaa varallisuutta, sitä enemmän sillä on riskinkantokykyä ja valinnanvapautta päättää, mitä riskejä se toiminnassaan kantaa. Riskinottoa kuvaa kvantitatiivisesta näkökulmasta toiminnan vaatima vakavaraisuuspääomavaatimus. Mitä enemmän riskiä, sitä suurempi vakavaraisuuspääomavaatimus on. Tarkemmin vakavaraisuuspääomavaatimusta tutkimalla voidaan havaita, mistä taseen riskit muodostuvat. Analysoimalla

hyväksyttävän oman varallisuuden määrää, vakavaraisuuspääomavaatimusta sekä näiden suhdetta saadaan käsitys yhtiön riskiprofiilista.

Fennian vakavaraisuuspääomavaatimus ennen vaimentavia eriä oli raportointikauden päättyessä 404,5 miljoonaa euroa (391,6 milj. euroa). Tästä markkinariskin osuus oli 300,7 miljoonaa euroa (308,8 milj. euroa), vastapuoliriskin 34,0 miljoonaa euroa (31,4 milj. euroa), vakuutusriskin 118,3 miljoonaa euroa (97,9 milj. euroa) ja operatiivisen riskin 31,7 miljoonaa euroa (23,9 milj. euroa). Vaimentavien erien jälkeen vakavaraisuuspääomavaatimukseksi muodostui 336,7 miljoonaa euroa (313,3 milj. euroa). Hyväksyttävän oman varallisuuden ollessa 866,1 miljoonaa euroa (876,7 milj. euroa) yhtiön suhteellinen vakavaraisuusasema oli 257,2 prosenttia (279,8 %).

Vakuutusriski liittyy perusliiketoimintaan eli vakuuttamiseen ja jakautuu kolmeen pääluokkaan, jotka ovat hinnoittelu-, varaus- ja katastrofiriski. Hinnoitteluriski on tappioriski siitä, että tulevista vakuutuskorvauksista aiheutuvat kustannukset (sisältäen liikekulut) ylittävät vakuutuksista saatavat vakuutusmaksut. Varausriski johtuu vakuutusteknisen vastuuvelan epäedullisesta arvomuutoksesta. Varausriskin vakuutusteknisiin riskitekijöihin luetaan muun muassa biometriset riskit (kuolleisuus-, pitkäikäisyys-, työkyvyttömyys- ja vastaavat riskit), erilaiset raukeamisriskit, liikekuluriski ja muuttamisriski. Vakuutusriskiin sisältyy myös katastrofiriski eli suurvahinkoriski.

Vakuutustoiminta perustuu vakuutusriskien ottamiseen, riskien hajauttamiseen vakuutuskannan sisällä ja vakuutusriskien hallintaan. Vakuutusriskin hallinnan tärkeimmät keinot ovat asianmukainen riskien valinta eli vastuunvalinta, hinnoittelu ja vakuutusehdot sekä jälleenvakuutussuojan hankkiminen. Vakuutusriskien hinnoittelussa pyritään riskivastaavuuteen.

Fennian vakuutusriskin vakavaraisuuspääomavaatimus oli 118,3 miljoonaa euroa (97,9 milj. euroa). Hajautushyödyt huomioiden vakuutusriskin kontribuutio oli 73,6 miljoonaa euroa (58,3 milj. euroa), joka on 18,2 prosenttia (14,9 %) vakavaraisuuspääomavaatimuksesta ennen vaimentavia eriä. Fennian vakuutusriski muodostuu pääosin hinnoittelu- ja varausriskistä. Fennian vakuutuskanta ei sisällä merkittäviä jälleenvakuuttamattomia riskikeskittymiä. Vakuutusriskistä on kerrottu laajemmin jäljempänä tässä kertomuksessa.

Fenniaan vaikuttavia markkinariskejä eli sellaisia, jotka aiheuttavat varojen ja velkojen markkina-arvojen muutosten aiheuttamia vaikutuksia yhtiön taloudelliseen asemaan, ovat korko-, korkomarginaali- osake-, kiinteistö- ja valuuttariskit sekä keskittymäriski. Markkinariskejä on olennaista tarkastella koko taseen näkökulmasta. Vakavaraisuuslaskennassa taseen molemmat puolet arvostetaan markkinaehtoisesti, joten riskitekijöiden muutokset vaikuttavat samaan aikaan sekä varoihin että velkoihin.

Markkinariskitekijöiden muutokset vaikuttavat vakavaraisuuteen kahta kautta: oman varallisuuden sekä vakavaraisuuspääomavaatimuksen muutoksena. Markkinariskien toteutuessa oma varallisuus pienenee, mikä heikentää yhtiön vakavaraisuusasemaa. Muutokset varoissa ja veloissa vaikuttavat myös useimmiten vakavaraisuuspääomavaatimukseen.

Fennian yleinen riskinottohalukkuus, riskinsietokyky sekä liiketoimintatavoitteet ohjaavat sijoitustoimintaa ja luovat sille reunaehdoja. Sijoitustoiminnassa ja markkinariskien hallinnassa pyritään saavuttamaan asetetut liiketoimintatavoitteet vakavaraisuustavoitteita vaarantamatta. Markkinariskien hallinnan kulmakivet ovat sijoitusten riittävä hajautus ja varovaisuusperiaate sekä riskien vähentämistekniikat. Markkinariskien altistumia ja niiden vaikutuksia mitataan omaisuuslajiallokaation, herkkyyssanalyysin sekä kunkin markkinariskin aiheuttaman vakavaraisuuspääomavaatimuksen avulla.

Fennian markkinariskien vakavaraisuuspääomavaatimus oli 300,7 miljoonaa euroa (308,8 milj. euroa). Hajautushyödyt huomioiden markkinariskien kontribuutio kokonaispääomavaateeseen oli 70,1 prosenttia (75,5 %). Osakeriskin kontribuutio markkinariskien vakavaraisuuspääomavaatimukseen oli suurin, 52,4 prosenttia (56,0 %).

Luottoriski eli vastapuoliriski on riski siitä, että vastapuolet eivät pysty suoriutumaan velvoitteistaan. Vastapuoliriskiä aiheutui Fennian vakavaraisuuslaskennassa lähinnä jälleenvakuutus sopimuksista, rahavaroista ja johdannais sopimusten vastapuolista sekä saamisista vakuutusasiakkailta. Vastapuoliriskin hallinnan lähtökohtana on, että vastapuolet ja niihin liittyvät riskit voidaan tunnistaa ja mitata, niitä voidaan seurata ja hallita sekä niistä voidaan raportoida.

Fennian vastapuoliriskin vakavaraisuuspääomavaatimus oli 34,0 miljoonaa euroa (31,4 milj. euroa) ja kontribuutio koko vakavaraisuuspääomavaatimukseen ennen vaimennuseriä oli 15,6 miljoonaa euroa (13,8 milj. euroa). Vastapuoliriskin osuus vakavaraisuuspääomavaatimuksesta ennen vaimennuseriä oli 3,9 prosenttia (3,5 %).

Likviditeettiriski muodostuu mahdollisuudesta, ettei omista maksuvelvoitteista pystytä suoriutumaan ajallaan. Likviditeettiriskin hallinta jakautuu pitkän ja lyhyen aikavälin likviditeettiriskiin. Likviditeettiriski ei sisällä standardikaavan vakavaraisuuslaskentaan, eikä siitä aiheudu pääomavaatimusta, mutta sen merkitys voi olla suuri varsinkin epäsuotuisissa markkinatilanteissa. Siksi likviditeettiriskin hallintaan kiinnitetään tarkkaa huomiota, jotta sen aiheuttamat riskit eivät toteutuisi.

Operatiivisten riskien hallinta on osa Fennia-ryhmän kokonaisvaltaista riskienhallintaa. Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan Fennia-ryhmässä riskejä, jotka johtuvat sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä ja ulkoisista tekijöistä. Operatiivisten riskien hallinnan tavoitteena Fennia-ryhmässä on kustannustehokkaalla tavalla pienentää riskien toteutumisen todennäköisyyttä sekä toteutuvien riskien seurauksia, tukea liike- ja tukitoimintoja niille asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa riskienhallinnan keinoin sekä osaltaan varmistaa, että ryhmän toiminta täyttää viranomaisten ja lainsäädännön sille asettamat vaatimukset.

Fennian operatiivisten riskien vakavaraisuuspääomavaatimus ja kontribuutio koko vakavaraisuuspääomavaatimukseen ennen vaimennuseriä oli 31,7 miljoonaa euroa (23,9 milj. euroa). Sen osuus vakavaraisuuspääomavaatimuksesta ennen vaimennuseriä oli 7,8 prosenttia (6,1 %).

Fenniaan kohdistuu myös muita riskejä, joita ei oteta huomioon vakavaraisuuspääomavaatimuslaskennassa. Yleensä ne ovat luonteeltaan sellaisia, että niiden mittaaminen on hyvin vaikeaa. Tällaisia riskejä ovat muun muassa strategiaan sekä liiketoimintaympäristöön liittyvät riskit, lisöpääoman hankkimiseen liittyvä riski, maineriski, ryhmäriskit sekä kokonaan uudet riskit, joita on vaikea ennalta tunnistaa tai arvioida.

Arvostus vakavaraisuustarkoituksiin

Vakavaraisuuslaskennan tase perustuu suomalaisen kirjanpitokäytännön (FAS) mukaiseen tilinpäätökseen, jota on oikaistu vakavaraisuussäätelyn mukaiseksi. Vakavaraisuuslaskennan arvostuseriaatteen perustuvat IFRS-standardiin. Tavoitteena on käyvän arvon määrittäminen markkinaehtoperiaatteen mukaisesti. Olennaisimmat erot tilinpäätöksen mukaisen oman pääoman ja vakavaraisuuslaskennan oman varallisuuden välillä tulevat sijoitusomaisuuden arvostuserosta, vastuuvelan arvostuksesta ja tasoitusmäärän käsittelystä.

Fennian sijoitukset olivat raportointikauden päättyessä vakavaraisuuslaskennan taseessa yhteensä 2 164,8 miljoonaa euroa (1 831,6 milj. euroa) ja tilinpäätöstaseessa 1 779,9 miljoonaa euroa (1 536,0 milj. euroa).

Vakavaraisuuslaskennassa vakuutus sopimuksista laskettu vakuutusteknisen vastuuvelan paras estimaatti on nykyiseen vakuutuskantaan liittyvien tulevien kassavirtojen odotettu nykyarvo. Vakuutus sopimusten tulevat kassavirrat diskontataan käyttäen Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen EIOPAn vahvistamaa swap-nollakuponkikorkokäyrää. Vakuutustekninen vastuuvelka on parhaan estimaatin (odotusarvoisen tason) ja riskimarginaalin (varmuuslisän) summa.

Raportointikauden päättyessä vakavaraisuuslaskennan mukainen vakuutustekninen vastuuvelka oli 1 131,6 milj. euroa (849,0 milj. euroa), josta parhaan estimaatin osuus oli 1 056,7 miljoonaa euroa (795,2 milj. euroa) ja riskimarginaalin 74,8 miljoonaa euroa (53,8 milj. euroa). Tilinpäätöksen mukainen vakuutustekninen vastuuvelka oli 1 582,4 miljoonaa euroa (1 451,2 milj. euroa).

Fenniassa ei vakuutusteknistä vastuuvulkaa määritettäessä ole käytetty vastaavuukskorjausta, volatilitteettikorjausta eikä siirtymäsäännöksiä.

Pääomanhallinta

Oman varallisuuden hallinnan tavoitteena on varmistaa oman varallisuuden riittävyys säätelyn edellyttämän vakavaraisuuspääomavaatimuksen ja riittävän suuruisen ylitteen kattamiseen kaikkina hetkinä sekä allokoida pääomat keskeisille riskialueille riski-tuottosuhteeltaan tehokkaasti. Tarvittava oman varallisuuden

vähimmäistaso määrittää oman varallisuuden vähimmäismäärän, jolla yhtiö suurella todennäköisyydellä pystyy täyttämään vakuutettujen etuja koskevat velvoitteensa. Tämä oman varallisuuden määrä määräytyy suurempana vakavaraisuussäntelyn edellyttämästä vakavaraisuuspääomavaatimuksesta ja yhtiön oman riskikäsityksen mukaisesti määritellystä vakavaraisuuspääomavaatimuksesta.

Ennalta-arvaamattomia stressitekijöitä varten Fennia määrittää pääomapuskurin tarvittavan oman varallisuuden vähimmäismäärän päälle. Pääomapuskuri luo aikaa äkillisten ja yllättävien tilanteiden realisoiduttua sopeuttaa riskiasema eli mukauttaa riski-tuottoasema ja vakavaraisuusasema harkitusti uutta tilannetta vastaavalle tasolle. Vähintään vuosittain tehtävässä riski- ja vakavaraisuusarviossa määritetään riskinottohalukkuus ja riskinsietokyky sekä allokoidaan riskillinen pääoma kokonaisuudelle ja yksittäisille riskeille. Oman varallisuuden ja vakavaraisuuden hallinta on osa riskienhallintajärjestelmää.

Fennian käytettävissä oleva oma varallisuus raportointikauden lopussa oli 866,1 miljoonaa euroa (876,7 milj. euroa), ja se kuului kokonaisuudessaan luokkaan 1, joka on rajoituksetta käytettävissä ja jolla voidaan sellaisenaan kattaa vakavaraisuuspääomavaatimusta. Yhtiö ei sovelle sääntelyn mahdollistamia siirtymäsäännöksiä omaan varallisuuteen.

Fennian vakavaraisuuspääomavaatimus raportointikauden lopussa oli 336,7 miljoonaa euroa (313,3 milj. euroa) ja vähimmäispääomavaatimus 84,2 miljoonaa euroa (78,3 milj. euroa). Hyväksyttävän oman varallisuuden suhde vähimmäispääomavaatimukseen oli 1 028,8 prosenttia (1 119,4 %). Yhtiö ei käytä sisäistä mallia, yhtiökohtaisia parametreja eikä duraatioon perustuvaa osakeriskin alaosiota vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskemiseen. Yhtiö ei ole raportointikaudella alittanut sääntelyn edellyttämää vakavaraisuus- tai vähimmäispääomavaatimustaan.

Henki-Fennian yhteenveto

Vakavaraisuussäntelyn mukaiseen Fennia-ryhmän Vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevaan kertomukseen sisältyy Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennian vuoden 2019 liiketoimintaa, tuloksellisuutta, hallintojärjestelmää, riskiprofiilia, arvostusta vakavaraisuustarkoituksiin sekä pääomanhallintaa koskevat tiedot.

Raportointikauden jälkeen syntyneellä covid-19-pandemialla on vaikutuksia myös Henki-Fennian toimintaan. Tarkempaa tietoa arvioituista vaikutuksista on kertomuksessa kunkin osion Muut tiedot -kappaleessa.

Liiketoiminta ja tuloksellisuus

Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia on Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennian omistama henkivakuutusyhtiö. Henki-Fennia on erikoistunut vapaaehtoiisiin henki-, eläke- ja säästövakuutuksiin. Yhtiö tarjoaa asiakkailleen vakuutuksia pysyvän työkyvyttömyyden ja kuoleman varalle, vapaaehtoisia yksilöllisiä ja ryhmäläkevakuutuksia, säästöhenkivakuutuksia sekä kapitalisaatiosopimuksia. Henki-Fennia harjoittaa vakuutusliiketoimintaa ainoastaan Suomessa.

Raportointikaudella Henki-Fennian maksutulo oli 241,0 miljoonaa euroa (164,1 milj. euroa). Sijoitussidonnaisten vakuutusten maksujen osuus henkivakuutusliiketoiminnan kokonaismaksutulosta oli 84,7 prosenttia (77,1 %). Maksettujen korvausten määrä oli 178,0 miljoonaa euroa (95,5 milj. euroa). Henkivakuutusliiketoiminnan riskiliikkeen tulos oli 8,7 miljoonaa euroa (8,7 milj. euroa). Henkivakuutusliiketoiminnan liikekulut (mukaan lukien korvausten selvittelykulut) olivat 16,4 miljoonaa euroa (15,8 milj. euroa). Liikekustannussuhde kuormitustulosta (mukaan lukien rahastojen palkkionpalautukset) oli 89,5 prosenttia (90,2 %). Ilman palkkionpalautusten vaikutusta liikekustannussuhde oli 101,1 prosenttia (101,9 %). Henki-Fennia maksoi vuodelle 2019 asiakashyvityksiä 2,1 miljoonaa euroa (0,9 milj. euroa).

Raportointikauden päättyessä Henki-Fennian sijoitusomaisuus käyvin arvoin oli 821,7 miljoonaa euroa (761,4 milj. euroa). Sijoitustoiminnan tuotto käyvin arvoin vuonna 2019 oli 57,1 miljoonaa euroa (17,8 milj. euroa) ja tuotto sitoutuneelle pääomalle 7,6 prosenttia (2,4 %). Henki-Fennian markkinaehtoinen oman pääoman tuotto

vuonna 2019 oli 5,1 miljoonaa euroa, joka sisältää -52,0 miljoonan euron vastuuvelan markkinaehtoisen arvomuutoksen. Henki-Fennia noudattaa sijoitusten hoidossa ryhmätason tasehallintastrategiaa, jossa pääosa Henki-Fennian sijoitusomaisuudesta on erotettu pitkän vastuuvelan katteena olevaan suojaussalkkuun. Suojaussalkun tavoitteena on tuottaa pitkän vastuuvelan kassavirrat pienellä markkinariskillä.

Hallintojärjestelmä

Henki-Fenniassa ylintä päätösvaltaa käyttää yhtiökokouksen kautta osakkeenomistaja Fennia. Henki-Fennian hallintoelimiä ovat hallitus ja toimitusjohtaja. Henki-Fennian hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallituksen apuna toimii Fennian ja Henki-Fennian hallitusten yhteinen tarkastusvaliokunta.

Henki-Fennialla on toimitusjohtaja, jonka yhtiön hallitus nimittää ja jonka toimisuhteen ehdoista, palkoista ja palkkioista hallitus päättää. Toimitusjohtajan tehtävänä on hallituksen ohjeiden ja määräysten mukaisesti hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa. Toimitusjohtaja on jäsenenä konsernin johtoryhmässä, jonka tehtävänä on huolehtia hallituksen päättämien ryhmätasoisien asioiden täytäntöönpanosta.

Fennia-ryhmässä noudatetaan yhteistä palkka- ja palkitsemispolitiikkaa. Palkitsemisen lähtökohtana on kannustava, oikeudenmukainen, kohtuullinen sekä ryhmän ja ryhmän yhtiöiden lyhyen ja pitkän tähtäimen etujen mukainen johdon ja henkilöstön palkitseminen. Ryhmässä varmistetaan sopivuuden ja luotettavuuden arvioinnilla, että ryhmän ja yhtiöiden johtamisesta ja keskeisistä toiminnoista vastaavat henkilöt ovat tehtäviinsä sopivia ja luotettavia.

Fennia-ryhmässä riskienhallinnalla tarkoitetaan koordinoituja strategioita, prosesseja, periaatteita ja toimenpiteitä, joilla ryhmään ja ryhmän yhtiöihin kohdistuvat riskit tunnistetaan, mitataan ja ilmoitetaan sekä niitä seurataan ja hallitaan. Vakavaraisuuden hallinnalla määritetään ja ohjataan ryhmän ja ryhmän yhtiöiden riskinkantokykyä, riskinottohalukkuutta ja riskinsietokykyä sekä keskeisten riskien rajoituksia.

Vakuutusyhtiöiden taseen hallinnasta vastaa ryhmätasoinen tasehallintakomitea (ALCO), jonka keskeisimmät tehtävät ovat luoda vakuutusyhtiöiden hallituksille ehdotus sijoitusstrategiasta, muuttaa strategiaa tarvittaessa hallitusten asettamia rajoituksia rikkomatta ja raportoida taseen riskeistä hallituksille.

Fennia-ryhmän riskienhallintajärjestelmän ohjausmalli rakentuu kolmesta puolustuslinjasta, joilla kullakin on omat tehtävänsä. Kolmen puolustuslinjan mallissa vastuu riskien- ja vakavaraisuuden hallinnasta jakautuu eri toimijoiden kesken. Kolmen puolustuslinjan mallista on kerrottu laajemmin jäljempänä tässä kertomuksessa.

Ryhmän riskienhallintatoiminto on organisoitu kahteen yksikköön, jotka ovat Riskienhallinta-yksikkö ja Compliance ja operatiiviset riskit -yksikkö. Molemmat yksiköt toimivat konsernin talousjohtajan alaisuudessa itsenäisinä yksikköinä ja tuottavat riskienhallintatoiminnon palvelut kaikille ryhmän yhtiöille, joilla on toimilupa vakuutustoiminnan harjoittamiseen tai vaihtoehtorahastojen hoitajana toimimiseen.

Riskienhallintajärjestelmän keskeisenä tavoitteena on tuottaa näkemyksiä, analyyskejä ja arvioita yksittäisten riskien ja näiden yhdistelmien mahdollisesti realisoituvista taloudellisista vaikutuksista lyhyellä ja pitkällä aikavälillä osaksi liiketoiminnan suunnittelua ja strategian toteuttamista.

Oma riski- ja vakavaraisuusarvio on hallituksen, toimitusjohtajan ja muun toimivan johdon työkalu pääoman hallinnan, liiketoiminnan suunnittelun sekä tuotekehityksen tueksi. Omassa riski- ja vakavaraisuusarviossa tunnistetaan riskit, muodostetaan oma käsitys riskien pääomatarpeista sekä toteutetaan ennusteita ja skenaarioita taloudellisesta tulevaisuudesta ja riskien realisoitumisesta mahdollisesti aiheutuvista taloudellisista seurauksista. Oma riski- ja vakavaraisuusarvio on osa jatkuvaa riskienhallinnan prosessia, ja prosessin tuloksena koostetaan vähintään kerran vuodessa laaja yhteenveto keskeisistä tulevaisuuden arvioista ja riskeistä. Tämä ORSA-raportti sisältää kokonaiskuvan nykytilanteesta ja tulevaisuuden näkymistä liiketoimintojen, strategisten päätösten ja linjausten, riskien sekä vakavaraisuuden osalta.

Sisäisen valvonnan tavoitteena Fennia-ryhmässä on varmistaa toiminnan tarkoituksenmukaisuus, tehokkuus ja tuloksellisuus sekä taloudellisen tiedon ja raportoinnin luotettavuus ja säännösten noudattaminen. Ryhmään kuuluvien yhtiöiden hallituksilla on kokonaisvastuu sisäisen valvonnan toimivuudesta. Toimiva johto huolehtii sisäisen valvonnan järjestämisestä käytännössä.

Fennia-ryhmän säännösten noudattamista valvova toiminto eli compliance-toiminto on organisoitu ryhmän chief compliance officerin johtamaan Compliance ja operatiiviset riskit -yksikköön. Raportointikaudella Henki-Fennialla on ollut myös oma compliance officer, joka on tehnyt tiivistä yhteistyötä chief compliance officerin kanssa.

Sisäinen tarkastus on liiketoiminnoista riippumaton toiminto, joka tukee Fennia-ryhmää ja sen ylintä johtoa strategian ja tavoitteiden saavuttamisessa tarjoamalla järjestelmällisen lähestymistavan organisaation valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessiin sekä riskienhallinnan toimivuuden ja tehokkuuden arviointiin ja kehittämiseen.

Vakuutusyhtiön vastuullinen vakuutusmatemaatikko vastaa yhtiön aktuaaritoiminnosta ja siitä, että hinnoittelussa ja vakuutusteknisen vastuuvelan laskennassa sovellettavat vakuutusmatemaattiset menetelmät ovat asianmukaiset ja määrittelee vakuutusteknisen vastuuvelan tason. Aktuaaritoiminnon tehtäviä ovat riskienhallintajärjestelmän täytäntöönpanoon osallistuminen, vakuutusteknisen vastuuvelan laskenta, tariffien asianmukaisuudesta huolehtiminen, vakavaraisuuden tason arvioiminen, liiketoimintaa palveleva raportointi, tiedon laadun parantamiseen ja tuotekehitykseen osallistuminen sekä vakuutusten myyntiprosessin tukeminen.

Ulkoistamisella tarkoitetaan sopimuksen tekemistä ulkopuolisen palveluntuottajan kanssa jonkin yhtiön toimialaan kuuluvan prosessin, palvelun tai tehtävän suorittamiseksi, jonka yhtiö suorittaisi muuten itse. Fennia-ryhmässä varmistetaan, että ulkoistaminen järjestetään siten, että ulkoistamiseen liittyvät riskit hallitaan, toiminnan häiriötön jatkuminen on turvattu ja sääntelyn asettamat vaatimukset ulkoistuksiin liittyen täytetään.

Riskiprofiili

Markkinaehtoisessa arvostusmaailmassa riskinottokykyä kuvaa taseen varojen ja velkojen erotus eli hyväksyttävän oman varallisuuden markkinaehtoinen määrä. Mitä enemmän yhtiöllä on hyväksyttävää omaa varallisuutta, sitä enemmän sillä on riskinkantokykyä ja valinnanvapautta päättää, mitä riskejä se toiminnassaan kantaa. Riskinottoa kuvaa kvantitatiivisesta näkökulmasta toiminnan vaatima vakavaraisuuspääomavaatimus. Mitä enemmän riskiä, sitä suurempi vakavaraisuuspääomavaatimus on. Tarkemmin vakavaraisuuspääomavaatimusta tutkimalla voidaan havaita, mistä taseen riskit muodostuvat. Analysoimalla hyväksyttävän oman varallisuuden määrää, vakavaraisuuspääomavaatimusta sekä näiden suhdetta saadaan käsitys yhtiön riskiprofiilista.

Henki-Fennian vakavaraisuuspääomavaatimus ennen vaimentavia eriä oli raportointikauden päättyessä 121,5 miljoonaa euroa (141,4 milj. euroa). Tästä markkinariskin osuus oli 83,2 miljoonaa euroa (104,0 milj. euroa), vastapuoliriskin 14,4 miljoonaa euroa (18,9 milj. euroa), vakuutusriskin 56,3 miljoonaa euroa (56,8 milj. euroa) ja operatiivisen riskin 4,7 miljoonaa euroa (4,0 milj. euroa). Vaimentavien erien jälkeen vakavaraisuuspääomavaatimukseksi muodostui 109,2 miljoonaa euroa (108,6 milj. euroa). Hyväksyttävän oman varallisuuden ollessa 205,3 miljoonaa euroa (243,0 milj. euroa) yhtiön suhteellinen vakavaraisuusasema oli 188,0 prosenttia (223,7 %).

Vakuutusriski liittyy perusliiketoimintaan eli vakuuttamiseen ja jakautuu kolmeen pääluokkaan, jotka ovat hinnoittelu-, varaus- ja katastrofiriski. Hinnoitteluriski on tappioriski tulevista vakuutuskorvauksista aiheutuvien kustannusten (sisältäen liikekulut) ylittäessä vakuutuksista saatavat vakuutusmaksut. Varausriski johtuu vakuutusteknisen vastuuvelan epäedullisesta arvonmuutoksesta. Varausriskin vakuutusteknisiin riskitekijöihin luetaan muun muassa biometriset riskit (kuolleisuus-, pitkäikäisyys-, työkyvyttömyys- ja vastaavat riskit), erilaiset raukeamisriskit (esimerkiksi henkivakuutuksen takaisinostoriski), liikekuluriski ja muuttamisriski. Vakuutusriskiin sisältyy myös katastrofiriski eli suurvahinkoriski.

Vakuutustoiminta perustuu vakuutusriskien ottamiseen, riskien hajauttamiseen vakuutuskannan sisällä ja vakuutusriskien hallintaan. Vakuutusriskin hallinnan tärkeimmät keinot ovat asianmukainen riskien valinta eli vastuunvalinta, hinnoittelu ja vakuutusehdot sekä jälleenvakuutussuojan hankkiminen. Vakuutusriskien hinnoittelussa pyritään riskivastaavuuteen.

Henki-Fennian vakuutusriskin vakavaraisuuspääomavaatimus oli 56,3 miljoonaa euroa (56,8 milj. euroa). Hajautushyödyt huomioiden vakuutusriskin kontribuutio oli 38,9 miljoonaa euroa (36,2 milj. euroa), joka on 32,0 prosenttia (25,6 %) vakavaraisuuspääomavaatimuksesta ennen vaimentavia eriä. Henki-Fennian vakuutusriski muodostuu pääosin raukeamis- ja kuluriskistä. Henki-Fennian vakuutuskanta ei sisällä merkittäviä riskikeskittymiä. Vakuutusriskistä on kerrottu laajemmin jäljempänä tässä kertomuksessa.

Henki-Fenniaan vaikuttavia markkinariskejä eli sellaisia, jotka aiheuttavat varojen ja velkojen markkina-arvojen muutosten aiheuttamia vaikutuksia yhtiön taloudelliseen asemaan, ovat korko-, korkomarginaali- osake-, kiinteistö- ja valuuttariskit sekä keskittymäriski. Markkinariskejä on olennaista tarkastella koko taseen näkökulmasta. Vakavaraisuuslaskennassa taseen molemmat puolet arvostetaan markkinaehtoisesti, joten riskitekijöiden muutokset vaikuttavat samaan aikaan sekä varoihin että velkoihin.

Markkinariskitekijöiden muutokset vaikuttavat vakavaraisuuteen kahta kautta: hyväksyttävän oman varallisuuden sekä vakavaraisuuspääomavaatimuksen muutoksena. Markkinariskien toteutuessa hyväksyttävä oma varallisuus pienenee, mikä heikentää vakavaraisuusasemaa. Muutokset varoissa ja veloissa vaikuttavat myös useimmiten vakavaraisuuspääomavaatimukseen.

Henki-Fennian yleinen riskinottohalukkuus, riskinsietokyky sekä liiketoimintatavoitteet ohjaavat sijoitustoimintaa ja luovat sille reunaehdoja. Sijoitustoiminnassa ja markkinariskien hallinnassa pyritään saavuttamaan asetetut liiketoimintatavoitteet vakavaraisuustavoitteita vaarantamatta. Markkinariskien hallinnan kulmakivet ovat sijoitusten riittävä hajautus, varovaisuusperiaate sekä riskien vähentämistekniikat. Markkinariskien altistumia ja niiden vaikutuksia mitataan omaisuuslajiallokaation, herkkyysanalyysin sekä kunkin markkinariskin aiheuttaman vakavaraisuuspääomavaatimuksen avulla.

Henki-Fennian markkinariskien vakavaraisuuspääomavaatimus oli 83,2 miljoonaa euroa (104,0 milj. euroa). Hajautushyödyt huomioiden markkinariskien kontribuutio kokonaispääomavaateeseen oli 59,1 prosenttia (65,9 %). Osakeriskin kontribuutio markkinariskien vakavaraisuuspääomavaatimukseen oli suurin, 44,6 prosenttia (47,5 %).

Luottoriski eli vastapuoliriski on riski siitä, että vastapuolet eivät pysty suoriutumaan velvoitteistaan. Vastapuoliriskiä aiheutui Henki-Fennian vakavaraisuuslaskennassa lähinnä rahavaroista ja johdannaissovimusten vastapuolista sekä saamisista vakuutusasiakkailta. Vastapuoliriskin hallinnan lähtökohtana on, että vastapuolet ja niihin liittyvät riskit voidaan tunnistaa ja mitata, niitä voidaan seurata ja hallita sekä niistä voidaan raportoida.

Henki-Fennian vastapuoliriskin vakavaraisuuspääomavaatimus oli 14,4 miljoonaa euroa (18,9 milj. euroa) ja kontribuutio koko vakavaraisuuspääomavaatimukseen ennen vaimennuseriä oli 6,1 miljoonaa euroa (8,1 milj. euroa). Vastapuoliriskin osuus vakavaraisuuspääomavaatimuksesta ennen vaimennuseriä oli 5,0 prosenttia (5,8 %).

Likviditeettiriski muodostuu mahdollisuudesta, ettei omista maksuvelvoitteista pystytä suoriutumaan ajallaan. Likviditeettiriskin hallinta jakautuu pitkän ja lyhyen aikavälin likviditeettiriskiin. Likviditeettiriski ei sisälly standardikaavan vakavaraisuuslaskentaan, eikä siitä aiheudu pääomavaatimusta, mutta sen merkitys voi olla suuri varsinkin epäsuotuisissa markkinatilanteissa. Siksi likviditeettiriskin hallintaan kiinnitetään tarkkaa huomiota, jotta sen aiheuttamat riskit eivät toteutuisi.

Operatiivisten riskien hallinta on osa Fennia-ryhmän kokonaisvaltaista riskienhallintaa. Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan Fennia-ryhmässä riskejä, jotka johtuvat sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä ja ulkoisista tekijöistä. Operatiivisten riskien hallinnan tavoitteena Fennia-ryhmässä on kustannustehokkaalla tavalla pienentää riskien toteutumisen todennäköisyyttä sekä toteutuvien riskien seurauksia, tukea liike- ja tukitoimintoja niille asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa riskienhallinnan keinoin sekä osaltaan varmistaa, että ryhmän toiminta täyttää viranomaisten ja lainsäädännön sille asettamat vaatimukset.

Henki-Fennian operatiivisten riskien vakavaraisuuspääomavaatimus ja kontribuutio koko vakavaraisuuspääomavaatimukseen ennen vaimennuseriä oli 4,7 miljoonaa euroa (4,0 milj. euroa). Sen osuus vakavaraisuuspääomavaatimuksesta ennen vaimennuseriä oli 3,9 prosenttia (2,8 %).

Henki-Fenniaan kohdistuu myös muita riskejä, joita ei oteta huomioon vakavaraisuuspääomavaatimuslaskennassa. Yleensä ne ovat luonteeltaan sellaisia, että niiden mittaaminen on hyvin vaikeaa. Tällaisia riskejä ovat muun muassa strategiaan sekä liiketoimintaympäristöön liittyvät riskit, lisäpääoman hankkimiseen liittyvä riski, maineriski, ryhmäriskit sekä kokonaan uudet riskit, joita on vaikea ennalta tunnistaa tai arvioida.

Arvostus vakavaraisuustarkoituksiin

Vakavaraisuuslaskennan tase perustuu suomalaisen kirjanpitoläytännön (FAS) mukaiseen tilinpäätökseen, jota on oikaistu vakavaraisuussäätelyn mukaiseksi. Vakavaraisuuslaskennan arvostusperiaatteet perustuvat IFRS-standardiin. Tavoitteena on käyvän arvon määrittäminen markkinaehtoperiaatteen mukaisesti. Olennaisimmat erot tilinpäätöksen mukaisen oman pääoman ja vakavaraisuuslaskennan oman varallisuuden välillä tulevat sijoitusomaisuuden arvostuserosta ja vastuuvelan arvostuksesta.

Henki-Fennian sijoitukset olivat raportointikauden päättyessä vakavaraisuuslaskennan taseessa yhteensä 830,2 miljoonaa euroa (770,6 milj. euroa) ja tilinpäätöstaseessa 768,9 miljoonaa euroa (728,8 milj. euroa).

Vakavaraisuuslaskennassa vakuutus sopimuksista laskettu vakuutusteknisen vastuuvelan paras estimaatti on nykyiseen vakuutuskantaan liittyvien tulevien kassavirtojen odotettu nykyarvo. Vakuutus sopimusten tulevat kassavirrat diskontataan käyttäen Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen EIOPAn vahvistamaa swap-nollakuponkikorkokäyrää. Vakuutustekninen vastuuvelka on parhaan estimaatin (odotusarvoisen tason) ja riskimarginaalin (varmuuslisän) summa.

Raportointikauden päättyessä vakavaraisuuslaskennan mukainen Henki-Fennian vakuutustekninen vastuuvelka oli 1 816,2 miljoonaa euroa (1 529,4 milj. euroa). Tästä parhaan estimaatin osuus oli 1 774,4 miljoonaa euroa (1 496,5 milj. euroa) ja riskimarginaalin 41,7 miljoonaa euroa (32,9 milj. euroa). Sijoitussidonnaisten vakuutusten vakuutusteknisen vastuuvelan osuus oli 1 235,3 miljoonaa euroa (1 010,6 milj. euroa). Tilinpäätöksen mukainen vakuutustekninen vastuuvelka oli 1 809,8 miljoonaa euroa (1 629,6 milj. euroa).

Henki-Fenniassa ei vakuutusteknistä vastuuvelkaa määritettäessä ole käytetty vastaavuuskorjausta, volatiliiteettikorjausta eikä siirtymäsäännöksiä.

Pääomanhallinta

Oman varallisuuden hallinnan tavoitteena on varmistaa oman varallisuuden riittävyys säätelyn edellyttämän vakavaraisuuspääomavaatimuksen ja riittävän suuruisen ylitteen kattamiseen kaikkina hetkinä sekä allokoida pääomat keskeisille riskialueille riski-tuottosuhteeltaan tehokkaasti. Tarvittava oman varallisuuden vähimmäistaso määrittää oman varallisuuden vähimmäismäärän, jolla yhtiö suurella todennäköisyydellä pystyy täyttämään vakuutettujen etuja koskevat velvoitteensa. Tämä oman varallisuuden määrä määräytyy suurempana vakavaraisuussäätelyn edellyttämästä vakavaraisuuspääomavaatimuksesta ja yhtiön oman riskikäsityksen mukaisesti määritellystä vakavaraisuuspääomavaatimuksesta.

Ennalta-arvaamattomia stressitekijöitä varten Henki-Fennia määrittää pääomapuskurin tarvittavan oman varallisuuden vähimmäismäärän päälle. Pääomapuskuri luo aikaa äkillisten ja yllättävien tilanteiden realisoiduttua sopeuttaa riskiasema eli mukauttaa riski-tuottoasema ja vakavaraisuusasema harkitusti uutta tilannetta vastaavalle tasolle. Vähintään vuosittain tehtävässä riski- ja vakavaraisuusarviossa määritetään riskinottohalukkuus ja riskinsietokyky sekä allokoidaan riskillinen pääoma kokonaisuudelle ja yksittäisille riskeille. Oman varallisuuden ja vakavaraisuuden hallinta on osa riskienhallintajärjestelmää.

Henki-Fennian käytettävissä oleva oma varallisuus raportointikauden lopussa oli 205,3 miljoonaa euroa (243,0 milj. euroa), ja se kuului kokonaisuudessaan luokkaan 1, joka on rajoituksetta käytettävissä ja jolla voidaan sellaisenaan kattaa vakavaraisuuspääomavaatimusta. Yhtiö ei sovelle säätelyn mahdollistamia siirtymäsäännöksiä omaan varallisuuteen.

Henki-Fennian vakavaraisuuspääomavaatimus raportointikauden lopussa oli 109,2 miljoonaa euroa (108,6 milj. euroa) ja vähimmäispääomavaatimus 31,5 miljoonaa euroa (28,7 milj. euroa). Hyväksyttävän oman varallisuuden suhde vähimmäispääomavaatimukseen oli 651,8 prosenttia (847,1 %). Yhtiö ei käytä sisäistä mallia, yhtiökohtaisia parametreja, yksinkertaistettua laskentaa eikä duraatioon perustuvaa osakeriskin alaosiota vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskemiseen. Yhtiö ei ole raportointikaudella alittanut säätelyn edellyttämää vakavaraisuus- tai vähimmäispääomavaatimustaan.

A. Liiketoiminta ja tuloksellisuus

A.1. Liiketoiminta

Fennia-ryhmän rakenne pohjautuu Fennian konsernitilinpäätöksen mukaiseen rakenteeseen. Ryhmän emoyhtiö on Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia, joka on vuonna 1882 perustettu, suomalainen, asiakkaidensa omistama vahinkovakuutusyhtiö.

Fennia-ryhmä muodostuu seuraavista yhtiöistä: vahinkovakuuttamiseen erikoistunut ryhmän emoyhtiö Fennia, vahinkovakuuttamiseen läheisesti liittyviä liitännäispalveluita tuottava Fennia-palvelu Oy, vahinkovakuutuksen tietojärjestelmiä ylläpitävä ja kehittävä eFennia Oy, vapaaehtoisia henki-, eläke- ja säästövakuutuksia tarjoava Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia, varainhoitopalveluja ja vaihtoehtorahastojen hallinnointipalveluja tarjoava Fennia Varainhoito Oy sekä kiinteistöhallinnointia ja -kehittämistä tarjoava Fennia Kiinteistöt Oy. Lisäksi ryhmään kuuluu 19 kiinteistöyhtiötä.

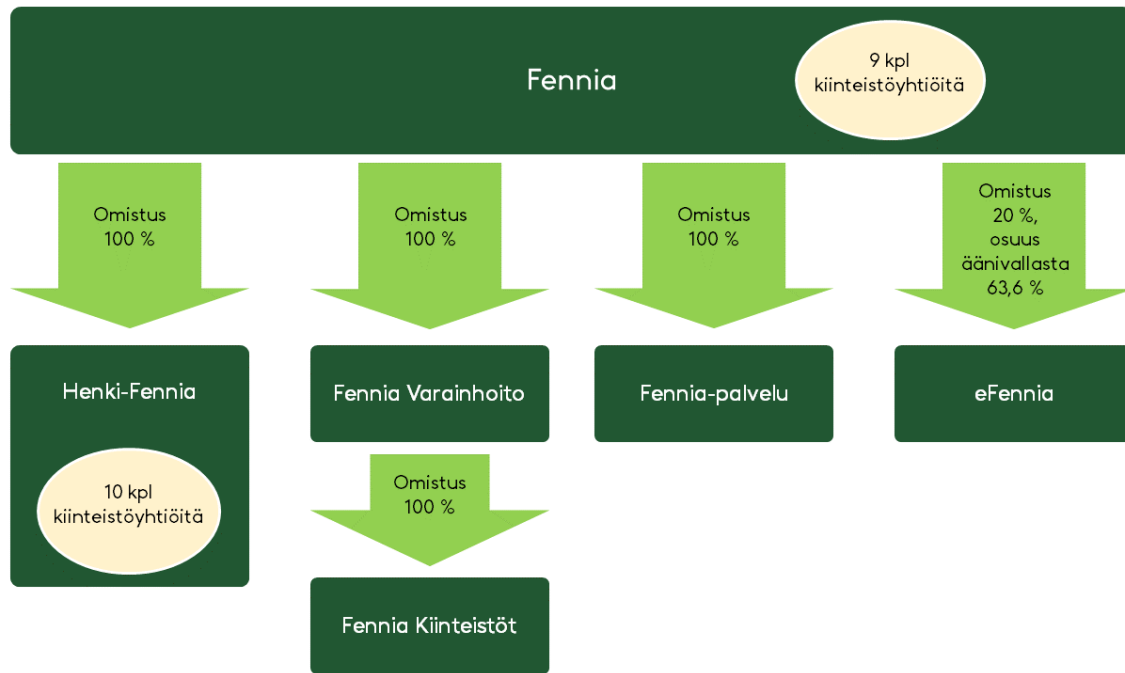
Fennia-ryhmän rakenne muuttui vuoden 2019 aikana, kun kokonaan omistettu tytäryhtiö Fennia Vahinkovakuutus Oy sulautui ryhmän emoyhtiö Fenniaan. Fennia Varainhoito Oy toteutti liiketoimintasiirron, jossa kaikki ei toimiluvanvarainen liiketoiminta siirrettiin Fennia Kiinteistökehitys Oy -tytäryhtiöön. Liiketoimintasiirron yhteydessä Fennia Varainhoito toteutti osakekaupan, jolla sen omistus Fennia Kiinteistökehitys Oy:stä kasvoi 100 prosenttiin. Fennia Kiinteistökehityksen nimi vaihdettiin samassa yhteydessä paremmin uutta liiketoimintakokonaisuutta kuvaavaksi Fennia Kiinteistöt Oy:ksi.

Fennia-ryhmän yhtiöistä emoyhtiö Fennia toimii keskinäisyyden pohjalta, mikä tarkoittaa, että asiakas on omistaja. Muut ryhmän yhtiöt: Fennia-palvelu, eFennia, Henki-Fennia, Fennia Varainhoito ja Fennia Kiinteistöt ovat osakeyhtiöitä. Fennia-ryhmän konsernitilinpäätökseen kuuluvat muut yhtiöt ovat kiinteistöyhtiöitä.

Fennia-ryhmällä on myös laaja kumppaniverkosto, jonka kanssa se tekee tiivistä yhteistyötä asiakkaiden hyväksi.

Fennia-ryhmän yhtiöiden kotipaikka on Helsinki. Ryhmän toimintaa valvoo Finanssivalvonta, Snellmaninkatu 6, PL103, 00101 Helsinki.

Tilintarkastuksesta vastaa tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab, Töölönlahdenkatu 3, PL1037, 00101 Helsinki. Vastuullisena tarkastajana Fenniassa ja Henki-Fenniassa vuonna 2019 toimi Petri Kettunen.

A.1.1. Fennian liiketoiminta

Fennia on vakuutusten ja niihin liittyvien palvelujen asiantuntija, joka tarjoaa yrityksille, yrittäjille ja kotitalouksille niiden tarvitsemat vakuutuspalvelut. Fennian toimialaan kuuluvat lakisääteiset ja vapaaehtoiset vahinkovakuutukset sekä jälleenvakuuttaminen.

Fennian osakkaita ovat sen vakuutuksenottajat, joilla on yhtiössä voimassa oleva ja viimeistään edellisenä tilivuotena alkanut vakuutus. Jälleenvakuutuksen ottaminen ei kuitenkaan tuota osakkuutta.

Fennia harjoittaa ensivakuutusliiketoimintaa pääosin Suomessa. Joiltakin osin, mutta hyvin rajoitetusti, Fennia vakuuttaa asiakkaiden ulkomailla sijaitsevia kohteita. Myös tulevan jälleenvakuutuksen kautta Fennia vastaanottaa vakuutuskohteita, jotka sijaitsevat ulkomailla. Nämä kohteet liittyvät myös pääsääntöisesti suomalaisiin asiakkaisiin.

Fennian tytäryhtiö Fennia-palvelu Oy tuottaa asiakkaille vahinkovakuuttamiseen ja riskienhallintaan läheisesti liittyviä liitännäispalveluita.

Fennian yhteistyökumppanit työeläkevakuutuksissa ovat Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo ja Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritas.

A.1.2. Henki-Fennian liiketoiminta

Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia on perustettu 1.10.1998. Henki-Fennia on erikoistunut vapaaehtoiisiin henki-, eläke- ja säästövakuutuksiin.

Yhtiö tarjoaa asiakkailleen vakuutuksia pysyvän työkyvyttömyyden ja kuoleman varalle, vapaaehtoisia yksilöllisiä ja ryhmäeläkevakuutuksia, säästöhenkivakuutuksia sekä kapitalisaatiosopimuksia.

Henki-Fennian asiakkaina on yrityksiä ja muita yhteisöjä, yrittäjiä ja yksityishenkilöitä. Henki-Fennia harjoittaa vakuutusliiketoimintaa ainoastaan Suomessa.

A.2. Vakuutustoiminnan tuloksellisuus

Raportointikaudella Fennia-ryhmän maksutulo oli 688,5 miljoonaa euroa (551,0 milj. euroa).

Ryhmän konsernitilinpäätöksen mukainen tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli 122,0 miljoonaa euroa (-17,0 milj. euroa). Liiketappio ennen tasoitusmäärän muutoksen ja lisätujen vaikutusta oli 136,2 miljoonaa euroa (-1,3 milj. euroa). Tuloksesta vahinkovakuutusliiketoiminnan osuus oli 72,7 miljoonaa euroa (-41,2 milj. euroa) ja henkivakuutusliiketoiminnan osuus oli 49,2 miljoonaa euroa (24,2 milj. euroa). Liiketappiosta vahinkovakuutusliiketoiminnan osuus oli -186,0 miljoonaa euroa (-25,5 milj. euroa) ja henkivakuutusliiketoiminnan osuus 49,7 miljoonaa euroa (24,2 milj. euroa). Tulokseen liittyi vuoden 2019 aikana useita vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä.

Ryhmän henkilöstön keskimääräinen lukumäärä oli 1 064 henkilöä (1 009 henkilöä).

A.2.1. Fennian vakuutustoiminnan tuloksellisuus

Raportointikaudella Fennian maksutulo oli 418,0 miljoonaa euroa (382,8 milj. euroa). Yhdistetty kulusuhde oli 168,5 prosenttia (99,7 %), josta vahinkojen osuus eli riskisuhde oli 117,5 prosenttia (63,6 %) ja liikekulujen sekä korvausten käsittelykulujen osuus eli toimintakulusuhde oli 51,0 prosenttia (36,0 %).

Fennia teki vuonna 2019 useita vastuuvélkaperustemuutoksia. Diskonttauskoron alentaminen 1,5 prosentista 0 prosenttiin sekä muut vähäiset laskutekniset muutokset kasvattivat korvausvastuuta 227,8 miljoonaa euroa. Potilasvakuutuksen vastuuvélkaa purettiin vuonna 2021 voimaan tulevan potilasvakuutuslain muutosten johdosta 18,0 miljoonaa euroa. Tällä oli maksutuloa alentava arviolta 17,7 miljoonan euron vaikutus. Lisäksi vakuutusmaksuvastuun laskentaa tarkennettiin, ja sen seurauksena vakuutusmaksuvastuuta purkautui 3,2 miljoonaa euroa.

Operatiivinen yhdistetty kulusuhde, jossa on eliminoitu laskuperustemuutokset ja toimintakuluihin kirjatut kertaluonteiset erät, kasvoi ja oli 102,7 prosenttia (99,4 %).

Tulevan jälleenvakuutuksen lajeille kirjautuu lähinnä osallistuminen pooliliikkeeseen, josta kotimaisen potilasvakuutuspoolin osuus on suurin. Pienestä volyyymistä johtuen tulevan jälleenvakuutuksen tulosvaikutus on vähäinen.

Vahinkovakuutuksen tuloksen suojaamiseksi on solmittu menevän jälleenvakuutuksen sopimuksia. Tilivuoden aikana ei sattunut merkittäviä menevän jälleenvakuutuksen tulokseen vaikuttavia vahinkoja.

Vahinkovakuutuksen maksutulo kasvoi kokonaisuutena kotitaloussegmentissä. Yritysvakuutuksessa maksutulo säilyi lähes ennallaan. Lakisääteisen tapaturmavakuutuksen vuosia jatkunut maksutason aleneminen jatkui edelleen, mutta aiempaa lievempänä.

Lakisääteisen tapaturmavakuutuksen maksutulo nousi fuusion johdosta 78,8 miljoonaan euroon (74,5 milj. euroa). Vastaavasti vahinkosuhde nousi 226,6 prosenttiin (73,4 %). Vastuuvélkaperustemuutoksista puhdistettu vahinkosuhde oli 78,4 prosenttia.

Ajoneuvovakuutusten kanta oli hyvässä kasvussa koko vuoden 2019 ajan. Liikennevakuutuksen maksutulo nousi 76,3 miljoonaan euroon (65,2 milj. euroa). Vahinkosuhde oli 184,8 prosenttia (56,0 %).

Vastuuvélkaperustemuutoksista puhdistettu vahinkosuhde oli 51,6 prosenttia. Vapaaehtoisen autovakuutuksen maksutulo kasvoi 90,5 miljoonaan euroon (73,2 milj. euroa). Vahinkosuhde kasvoi edelleen ja oli 97,8 prosenttia (84,0 %). Vastuuvélkaperustemuutoksista puhdistettu vahinkosuhde oli 95,6 prosenttia. Palo- ja muiden omaisuusvakuutusten maksutulo oli 92,3 miljoonaa euroa (80,8 milj. euroa).

Merkittävimmät vahinkovakuutusliiketoiminnan vakuutuslajit vakuutusteknisine katteineen näkyvät alla olevasta taulukosta.

Vakuutusluokkaryhmäkohtainen tulos

Vakuutusluokkaryhmä (milj. euroa)	Vuosi	Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuut- tajien osuutta	Vakuutusmaksu- tuotot ennen jälleenvakuut- tajien osuutta	Korvaus- kulut ennen jälleenvakuut- tajien osuutta	Liikekulut ennen jälleenvakuut- tajien palkkioita ja voitto-osuuksia	Jälleenvakuut- tajien osuus	Vakuutus- tekninen kate ennen tasoitus- määrän muutosta
Lakisääteinen tapaturma	2019	78,8	86,0	-200,5	-18,8	-0,2	-133,4
	2018	74,5	74,6	-59,8	-12,6	-0,2	2,0
Muu tapaturma ja sairaus	2019	47,2	50,8	-50,3	-17,2	-0,1	-16,7
	2018	43,5	42,9	-39,8	-11,6	-0,1	-8,6
Moottoriajoneuvovastuu	2019	76,3	75,3	-143,0	-29,4	1,6	-95,5
	2018	65,2	67,0	-39,6	-20,0	-0,1	7,2
Maa-ajoneuvot	2019	90,5	87,4	-85,4	-34,3	0,0	-32,4
	2018	73,2	73,2	-62,3	-22,0	0,0	-11,2
Palo- ja muu omaisuusvahinko	2019	92,3	92,3	-69,6	-34,4	-2,1	-13,8
	2018	80,8	80,4	-51,8	-21,7	-11,8	-4,9
Vastuu	2019	6,7	5,5	6,2	-8,5	-3,8	-0,6
	2018	22,0	20,6	-5,4	-5,5	-1,7	8,0
Muut	2019	25,8	25,7	-21,1	-10,6	0,6	-5,3
	2018	23,1	23,1	-18,1	-6,9	0,8	-1,1
ENSIVAKUUTUS YHTEENSÄ	2019	417,6	423,0	-563,7	-153,2	-4,0	-297,9
	2018	382,3	381,8	-276,8	-100,3	-13,1	-8,4
Jälleenvakuutus	2019	0,5	0,4	0,4	-0,3	0,0	0,6
	2018	0,5	0,4	-0,2	-0,2	0,0	0,1
YHTEENSÄ	2019	418,0	423,4	-563,3	-153,5	-4,0	-297,4
	2018	382,8	382,2	-277,0	-100,5	-13,1	-8,4
Tasoituspäättämisen muutos	2019						258,7
	2018						-24,5
VAKUUTUS- TEKNINEN KATE	2019						-38,7
	2018						-32,9

Ilman perustekorkokulua ja ilman kertaluonteisia vastuuvälkään liittyviä eriä lakisääteisen tapaturmavakuutuksen kate oli -6,2 miljoonaa euroa (6,8 milj. euroa) ja moottoriajoneuvojen vastuuvakuutuksen 1,9 miljoonaa euroa (9,0 milj. euroa).

A.2.2. Henki-Fennian vakuutustoiminnan tuloksellisuus

Raportointikaudella Henki-Fennian maksutulo oli 241,0 miljoonaa euroa (164,1 milj. euroa). Maksutulo jakautui vakuutuslajeittain seuraavasti:

Maksutulo (milj. euroa)	2019	2018
Säästövakuutus	132,7	81,8
Kapitalisaatiosopimus	55,7	29,1
Yksilöllinen eläkevakuutus	8,8	9,4
Ryhmäeläkevakuutus	23,5	24,8
Riskihenkivakuutus	14,6	13,7
Työntekijäin ryhmähenkivakuutus	5,7	5,3
Yhteensä	241,0	164,1

Jälleenvakuuttajien osuus kokonaismaksutulosta oli 1,0 miljoonaa euroa (1,1 milj. euroa).

Sijoitussidonnaisten vakuutusten maksujen osuus henkivakuutusliiketoiminnan kokonaismaksutulosta oli 84,7 prosenttia (77,1 %).

Maksettujen korvausten määrä oli 178,0 miljoonaa euroa (95,5 milj. euroa), joka jakautui seuraavasti:

Maksetut korvaukset (milj. euroa)	2019	2018
Säästösummien takaisinmaksut	3,4	3,1
Eläkkeet	39,7	37,8
Takaisinostot	123,5	44,8
Kuolemantapaussummat	6,9	5,0
Pysyvän työkyvyttömyyden korvaukset	0,7	0,8
Muut	3,8	4,1
Yhteensä	178,0	95,5

Jälleenvakuuttajan osuus maksetuista korvauksista oli 0,3 miljoonaa euroa (-0,0 milj. euroa).

Maksutulon kasvuun ja takaisinostoihin vaikutti asiakkaiden varautuminen tuleviin veromuutoksiin.

Henkivakuutusliiketoiminnan riskiliikkeen tulos oli 8,7 miljoonaa euroa (8,7 milj. euroa). Riskiliikkeen tulos muodostuu pääasiassa riskihenkivakuutuksen (mukaan lukien työntekijäin ryhmähenkivakuutus) maksuihin sisältyvän riskiosan ja kuolemantapausten sekä pysyvän työkyvyttömyyden perusteella maksettujen riskihenkivakuutuskorvausten erotuksesta.

Henkivakuutusliiketoiminnan liikekulut (mukaan lukien korvausten selvittelykulut) olivat 16,4 miljoonaa euroa (15,8 milj. euroa). Liikekustannussuhde kuormitustulosta (mukaan lukien rahastojen palkkionpalautukset) oli 89,5 prosenttia (90,2 %). Ilman palkkionpalautusten vaikutusta liikekustannussuhde oli 101,1 prosenttia (101,9 %).

Henki-Fennian korkoliikkeen tulokseen sidottujen vakuutussäästöjen laskuperustekorko on välillä 0–4,5 prosenttia. Uusissa vakuutuksissa laskuperustekorko on 0–1 prosenttia. Yhtiö on täydentänyt vastuuvalkaa aiemmissa tilinpäätöksissä tekemällä siirtoja korkotäydennysvastuuseen. Korkotäydennysvastuun purulle on laadittu vähimmäispurkus suunnitelma. Lisäksi yhtiö on aiemmassa tilinpäätöksessä tehnyt siirron lisäetujen vastuuseen. Tällä varauksella on turvattu matalan laskuperustekorron eläkevakuutusten lisäetujen jatkuvuus. Vuonna 2019 korkotäydennysvastuuta purettiin suunnitelman mukaisesti. Tehtyjen korkotäydennysten ansiosta

vuotuinen sijoitustoiminnalle tuleva vähimmäistuottovaade henkivakuutusliiketoiminnassa on 1,0 prosenttia. Korkotäydennysvastuun määrä tilinpäätöksessä oli 105,2 miljoonaa euroa (114,7 milj. euroa).

Tulevien lisätujen vastuu tilinpäätöksessä oli 2,7 miljoonaa euroa (3,3 milj. euroa). Henki-Fennia maksoi asiakashyvityksiä riskihenkivakuutuksille ja niille säästömuotoisille vakuutuksille, joissa laskuperustekorko on matala. Myönnettyt asiakashyvitykset olivat 2,1 miljoonaa euroa (0,9 milj. euroa), josta 1,6 miljoonaa euroa rahoitettiin aikaisemmin muodostunutta lisätujen vastuuta käyttämällä. Riskitön korko on pysynyt alhaalla sekä lyhyiden korkojen että pitkien valtionlainojen osalta vuodesta 2009 alkaen. Henki-Fennian hyvittävä kokonaiskorko on ylittänyt selvästi vastaavan sijoitusajan riskittömän koron vuosina 2009–2019. Lisätujen jakamisessa on otettu huomioon paitsi sopimuksen laskuperustekorko, myös vakuutuksen kesto ja takaisinosto-oikeus. Tästä johtuen eläkevakuutuksille hyvittävä kokonaiskorko on ollut korkeampi kuin säästövakuutuksille hyvittävä korko.

A.3. Sijoitustoiminnan tuloksellisuus

Fennia-ryhmässä otettiin vuoden 2019 alussa käyttöön uusi tasehallintastrategia, jossa sijoitustoiminnan tavoitteeksi asetettiin markkinaehtoisien oman pääoman tuotto, joka mittaa muutosta Fennia-ryhmän kyvyssä suoriutua vastuistaan. Fennia-ryhmän markkinaehtoinen oman pääoman tuotto vuonna 2019 oli 87,0 miljoonaa euroa, joka sisältää -145,1 miljoonan euron vastuuvelan markkinaehtoisien arvomuutoksen. Sijoitustoiminnan tuotto käyvin arvoin vuonna 2019 oli 232,1 miljoonaa euroa (15,7 milj. euroa) ja tuotto sitoutuneelle pääomalle 9,5 prosenttia (0,7 %). Fennia-ryhmän sijoitusomaisuus käyvin arvoin oli 2 710,3 miljoonaa euroa (2 597,6 milj. euroa).

Sijoitusomaisuuden allokatio käyvin arvoin (milj. euroa)	31.12.2019	Osuus	31.12.2018	Osuus
Korkosijoitukset	1 927,0	71,1 %	1 559,3	60,0 %
Osakesijoitukset	277,9	10,3 %	478,4	18,4 %
Kiinteistösijoitukset	494,2	18,2 %	545,4	21,0 %
Muut sijoitukset	11,3	0,4 %	14,5	0,6 %
Sijoitusomaisuus yhteensä	2 710,3	100 %	2 597,6	100 %

Uuden tasehallintamallin myötä Fennia-ryhmän sijoitusomaisuus jaettiin vuoden 2019 ensimmäisen neljänneksen aikana suojaussalkkuun, sijoitussalkkuun ja strategiseen salkkuun.

Suojaussalkun tavoite on tuottaa asiakkaille luvattut kassavirrat pienellä markkinariskillä samalla suojaten vastuuvelasta omalle pääomalle aiheutuva korkoriski. Strategian tavoitteena on, että lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä suojaussalkun ja vastuuvelan markkinaehtoiset tuotot kumoavat yhtä suurina toisensa, vaikka molemmissa korkotason heilahtelut aiheuttavat suuria arvovaihteluita. Suojaussalkussa korkomarginaaliriski pyritään pitämään pienenä sijoittamalla lyhyisiin, keskimäärin yhden vuoden pituisiin hyvän luottoluokituksen yrityslainoihin. Yrityslainojen tuottotavoite on ylittää Euribor-korko maltillisella korkomarginaaliriskin ottamisella. Lyhyt Euribor-korko vaihdetaan koronvaihtosopimuksilla vastuiden pituutta vastaavaan pitkään kiinteään korkoon.

Pitkän vastuuvelan parhaan estimaatin arvon ylittävä osa on sijoitettu sijoitussalkkuun, jonka tavoitteena on tuottaa absoluuttista tuottoa pitkällä aikavälillä hyvällä riski-tuottosuhteella. Sijoitussalkun on pystyttävä kattamaan myös markkinastressissä lyhyet vastuuerät ja ryhmän pääomavaade riittävällä puskurilla, mikä asettaa sijoitussalkun enimmäisriskinotto kapasiteetin. Sijoitussalkun varat on sijoitettu pääosin osake- ja korkosijoituksiin sekä kiinteistösijoituksiin ja pääomarahastoihin.

Lisäksi strategisessa salkussa on sijoitukset, joilla on sijoitustuoton lisäksi myös muu strateginen tavoite.

Markkinariskien kantamisen nettotuotto sitoutuneelle pääomalle (milj. euroa)	31.12.2019		
	Nettotuotto	Sitoutunut pääoma	Tuotto, %
Suojaustoiminta			
Suojaussalkku	86,4	1 064,5	8,1 %
Suojattu vastuuvélka	-79,8		
Suojauskate	6,7		
Suojaamaton vastuuvélka	-65,4		
Suojaustulos yhteensä	-58,7		
Sijoitussalkku			
Osakesijoitukset	53,4	141,4	37,8 %
Korkosijoitukset	28,9	586,8	4,9 %
Kiinteistösijoitukset	27,9	494,5	5,6 %
Muut sijoitukset	-0,1	59,3	-0,2 %
Sijoitussalkku yhteensä	110,2	1 281,9	8,6 %
Strateginen salkku	22,6	150,3	15,0 %
Tuotonlaskennan ulkopuoliset sijoitukset	19,2		
Kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	-6,2		
Oman pääoman tuotto	87,0		

Suojaussalkun sijoitusten tuotto vuonna 2019 oli 86,4 miljoonaa euroa, joka syntyi korkotason laskiessa voimakkaasti. Suojaussalkun sijoitusten tuoton ja suojatun vastuuvélkan arvonmuutoksen erotusta kuvaava suojauskate oli 6,7 miljoonaa euroa positiivinen, mihin vaikuttivat lyhyen yrityslainasalkun korkomarginaali ja lievä ylisuoja korkojohdannaisissa. Lisäksi suojaamattoman vastuuvélkan markkinaehtoinen tuottovaikutus oli -65,4 miljoonaa euroa. Vastuuvélka arvostetaan tuottolaskennassa markkinakorkokäyrältä ilman Solvenssi II -korkokäyrämuunnoksia.

Sijoitussalkun tuotto vuonna 2019 oli 110,2 miljoonaa euroa. Tuloksesta noin puolet (53,4 miljoonaa euroa) selittyi pörssinoteerattujen osakkeiden vahvalla tuotolla. Korkosijoitukset tuottivat 28,9 miljoonaa euroa korkotason ja korkomarginaalien laskiessa ja olivat riski-tuottosuhteeltaan tehokkain sijoitusluokka vuonna 2019. Epälikvideistä sijoituksista kiinteistösijoitukset tuottivat 27,9 miljoonaa euroa.

Myös strategisten sijoitusten tulos oli vahva (22,6 milj. euroa), mistä suurin osa selittyi Pihlajalinnan omistuksen arvonnousulla. Tuotonlaskennan ulkopuolisten sijoitusten tuottoon vaikuttivat merkittävästi Folksam sijoitusomaisuuden sulautuminen Fennian tasehallintamalliin kesken raportointikauden ja Henki-Fennian aiemman koronavaihtosopimusportfolion tuottovaikutuksen jaksottaminen.

A.3.1. Fennian sijoitustoiminnan tuloksellisuus

Fennian markkinaehtoinen oman pääoman tuotto vuonna 2019 oli 105,5 miljoonaa euroa, joka sisältää -93,2 miljoonan euron vastuuvélkan markkinaehtoisen arvonmuutoksen. Sijoitustoiminnan tuotto käyvin arvoin vuonna 2019 oli 198,6 miljoonaa euroa (27,5 milj. euroa) ja tuotto sitoutuneelle pääomalle 11,2 prosenttia (1,6 %). Fennian sijoitusomaisuus käyvin arvoin oli 1 997,4 miljoonaa euroa (1 721,4 milj. euroa).

Sijoitusomaisuuden allokaatio käyvin arvoin (milj. euroa)	31.12.2019	Osuus	31.12.2018	Osuus
Korkosijoitukset	1 250,7	62,6 %	811,5	47,1 %
Osakesijoitukset	329,8	16,5 %	458,8	26,7 %
Kiinteistösijoitukset	405,6	20,3 %	442,0	25,7 %
Muut sijoitukset	11,3	0,6 %	9,0	0,5 %
Sijoitusomaisuus yhteensä	1 997,4	100,0 %	1 721,4	100,0 %

Fennia noudattaa sijoitusten hoidossa ryhmätason tasehallintastrategiaa, jossa osa sijoitusomaisuudesta on erotettu pitkän vastuuvelan katteena olevaan suojaussalkkuun. Suojaussalkun tavoitteena on tuottaa pitkän vastuuvelan kassavirrat pienellä markkinariskillä. Fennian pitkään vastuuvelkaan luetaan pitkiä eläkevastuita sisältävien lakisääteisten lajien korvausvastuu.

Markkinariskien kantamisen nettotuotto sitoutuneelle pääomalle (milj. euroa)	31.12.2019		
	Nettotuotto	Sitoutunut pääoma	Tuotto, %
Suojaustoiminta			
Suojaussalkku	51,8	626,9	8,3 %
Suojattu vastuuvelka	-47,7		
Suojauskate	4,1		
Suojaamaton vastuuvelka	-45,5		
Suojaustulos yhteensä	-41,4		
Sijoitussalkku			
Osakesijoitukset	39,3	104,8	37,5 %
Korkosijoitukset	22,0	430,4	5,1 %
Kiinteistösijoitukset	20,9	400,7	5,2 %
Muut sijoitukset	1,6	48,6	3,2 %
Sijoitussalkku yhteensä	83,8	984,5	8,5 %
Strateginen salkku	20,3	138,9	14,6 %
Tuotonlaskennan ulkopuoliset sijoitukset	47,5		
Kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	-4,7		
Oman pääoman tuotto	105,5		

Suojaussalkun sijoitusten tuotto vuonna 2019 oli 51,8 miljoonaa euroa, joka syntyi korkotason laskiessa voimakkaasti. Suojaussalkun sijoitusten tuoton ja suojatun vastuuvelan arvonmuutoksen erotusta kuvaava suojauskate oli 4,1 miljoonaa euroa positiivinen, mihin vaikuttivat lyhyen yrityslainasalkun korkomarginaali ja lievä ylisuoja korkojohdannaisissa. Lisäksi suojaamattoman vastuuvelan markkinaehtoinen tuottovaikutus oli -45,5 miljoonaa euroa. Vastuuvelka arvostetaan tuottolaskennassa markkinakorkokäyrältä ilman Solvenssi II -korkokäyrämuunnoksia.

Sijoitussalkun tuotto vuonna 2019 oli 83,8 miljoonaa euroa. Tuloksesta noin puolet (39,3 milj. euroa) selittyi pörssinoteerattujen osakkeiden vahvalla tuotolla. Korkosijoitukset tuottivat 22,0 miljoonaa euroa korkotason ja korkomarginaalien laskiessa. Ne olivat riski-tuottosuhteeltaan tehokkain sijoitusluokka vuonna 2019. Epälikvideistä sijoituksista kiinteistösijoitukset tuottivat 20,9 miljoonaa euroa.

Myös strategisten sijoitusten tulos oli vahva (20,3 milj. euroa), mistä suurin osa selittyi Pihlajalinnan omistuksen arvonnousulla. Fennian tuotonlaskennan ulkopuolisten sijoitusten tuottoon vaikuttivat merkittävästi

Folksam sijoitusomaisuuden sulautuminen Fennian tasehallintamalliin kesken raportointikauden ja Henki-Fennian omistuksen arvonmuutos (23,6 milj. euroa).

A.3.2. Henki-Fennian sijoitustoiminnan tuloksellisuus

Henki-Fennian markkinaehtoinen oman pääoman tuotto vuonna 2019 oli 5,1 miljoonaa euroa, joka sisältää -52,0 miljoonan euron vastuuvelan markkinaehtoisien arvonmuutoksen. Sijoitustoiminnan tuotto käyvin arvoin vuonna 2019 oli 57,1 miljoonaa euroa (17,8 milj. euroa) ja tuotto sitoutuneelle pääomalle 7,6 prosenttia (2,4 %). Henki-Fennian sijoitusomaisuus käyvin arvoin oli 821,7 miljoonaa euroa (761,4 milj. euroa).

Sijoitusomaisuuden allokaatio käyvin arvoin (milj. euroa)	31.12.2019	%-osuus	31.12.2018	%-osuus
Korkosijoitukset	676,3	82,3 %	565,4	74,3 %
Osakesijoitukset	56,9	6,9 %	92,7	12,2 %
Kiinteistösijoitukset	88,6	10,8 %	97,9	12,9 %
Muut sijoitukset	0,0	0,0 %	5,4	0,7 %
Yhteensä	821,7	100,0 %	761,4	100,0 %

Henki-Fennia noudattaa sijoitusten hoidossa ryhmätason tasehallintastrategiaa, jossa pääosa Henki-Fennian sijoitusomaisuudesta on erotettu pitkän vastuuvelan katteena olevaan suojaussalkkuun. Suojaussalkun tavoitteena on tuottaa pitkän vastuuvelan kassavirrat pienellä markkinariskillä. Henki-Fennian pitkään vastuuvelkaan luetaan laskuperustekorkoiset eläke- ja säästövakuutukset sekä riskivakuutukset.

Markkinariskien kantamisen nettotuotto sitoutuneelle pääomalle (milj. euroa)	Nettotuotto	31.12.2019	
		Sitoutunut pääoma	Tuotto, %
Suojaustoiminta			
Suojaussalkku	34,7	437,6	7,9 %
Suojattu vastuuvelka	-32,1		
Suojauskate	2,6		
Suojaamaton vastuuvelka	-19,9		
Suojaustulos yhteensä	-17,3		
Sijoitussalkku			
Osakesijoitukset	14,1	36,5	38,7 %
Korkosijoitukset	6,9	156,4	4,4 %
Kiinteistösijoitukset	7,0	93,8	7,5 %
Muut sijoitukset	-1,7	10,7	-15,6 %
Sijoitussalkku yhteensä	26,4	297,4	8,9 %
Strateginen salkku	2,3	11,4	20,1 %
Tuotonlaskennan ulkopuoliset sijoitukset	-4,7		
Kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	-1,5		
Oman pääoman tuotto	5,1		

Suojaussalkun sijoitusten tuotto vuonna 2019 oli 34,7 miljoonaa euroa, joka syntyi korkotason laskiessa voimakkaasti. Suojaussalkun sijoitusten tuoton ja suojatun vastuuvelan arvonmuutoksen erotusta kuvaava suojauskate oli 2,6 miljoonaa euroa positiivinen, mihin vaikuttivat lyhyen yritysainasalkun korkomarginaali ja lievä ylisuoja korkojohdannaisissa. Lisäksi suojaamattoman vastuuvelan markkinaehtoinen tuottovaikutus oli -19,9 miljoonaa euroa. Vastuuvelka arvostetaan tuottolaskennassa markkinakorkokäyrältä ilman Solvenssi II -korkokäyrämuunnoksia.

Sijoitussalkun tuotto vuonna 2019 oli 26,4 miljoonaa euroa. Tuloksesta noin puolet (14,1 milj. euroa) selittyi pörssinoteerattujen osakkeiden vahvalla tuotolla. Korkosijoitukset tuottivat 6,9 miljoonaa euroa korkotason ja korkomarginaalien laskiessa. Ne olivat riski-tuottosuhteeltaan tehokkain sijoitusluokka vuonna 2019. Epälikvideistä sijoituksista kiinteistösijoitukset tuottivat 7,0 miljoonaa euroa.

Strategisten sijoitusten tulos oli 2,3 miljoonaa euroa, mistä suurin osa selittyi Pihlajalinnan omistuksen arvonnousulla. Henki-Fennian tuotonlaskennan ulkopuolisten sijoitusten tuottoon vaikutti merkittävästi aiemman koronvaihtosopimusportfolion tuottovaikutuksen jaksottaminen.

A.4. Muiden toimien tuloksellisuus

Fennia-ryhmällä on vakuutus- ja sijoitustoiminnan lisäksi vaihtoehtorahastojen hallinnointitoimintaa sekä varainhoitotoimintaa. Fennia Varainhoito toteutti syyskuun alussa liiketoimintasiirron, jossa kiinteistöhallinnointi siirrettiin tytäryhtiö Fennia Kiinteistöihin.

Fennia Varainhoidon tulos laski vertailuvuoteen verrattuna. Liikevoittoa pienensivät erityisesti investoinnit toiminnan edelleen kehittämiseen ja syyskuun alussa toteutettu liiketoimintasiirto. Tilikauden tulos oli ennen veroja 0,6 miljoonaa euroa (1,5 milj. euroa). Yhtiön vakavaraisuus oli tilikauden lopussa hyvä. Vakavaraisuussuhde oli 20,9 prosenttia (22,3 %), ja vakavaraisuuslaskennassa yhtiön omat varat olivat 4,6 miljoonaa euroa (4,1 milj. euroa). Laskennallinen omien varojen vähimmäisvaade oli 1,7 miljoonaa euroa (1,5 milj. euroa). Fennia Kiinteistöjen tulos oli 0,1 miljoonaa euroa (0,0 milj. euroa). Muilla ryhmään kuuluvilla yhtiöillä ei ole olennaista vaikutusta ryhmän tulokseen.

A.5. Muut tiedot

Covid-19-pandemia aiheuttaa epävarmuutta Fennia-ryhmän, Fennian ja Henki-Fennian tulevaan liiketoimintaan ja liiketoiminnan tuloksellisuuteen.

Ensimmäisen vuosineljänneksen aikana covid-19-pandemian vaikutukset Fennia-ryhmän vakuutusliiketoimintaan ovat olleet pienehköjä. Olosuhteet sijoitusmarkkinoilla ovat olleet hyvin poikkeukselliset ja rajut, mikä on vaikuttanut negatiivisesti sijoitustoiminnan tuloksellisuuteen. Negatiiviset vaikutukset sijoitustoimintaan ovat kuitenkin rajoittuneet maltillisiksi Fennia-ryhmän konservatiivisen riskinoton vuoksi.

Rahoitusmarkkinoiden ja Suomen taloustilanteen kehitys on tällä hetkellä hyvin vaikeasti ennustettavissa. Tämän vuoksi myös Fennia-ryhmän taloudellisen kehityksen ennustettavuus on heikentynyt. Covid-19-pandemian vaikutuksia Fennia-ryhmän vakuutus- ja sijoitusliiketoimintaan on vielä vaikea arvioida koko vuoden 2020 osalta. Pandemian jatkuminen vaikuttanee Fennia-ryhmän liiketoimintaan myös vuotta 2020 pidemmällä aikavälillä.

Fennia-ryhmän, Fennian ja Henki-Fennian liiketoiminnasta ja tuloksellisuudesta ei ole muita olennaisia tietoja.

B. Hallintojärjestelmä

B.1. Yleistiedot hallintojärjestelmästä

Hallintojärjestelmä-osiossa kuvataan ryhmän emoyhtiön Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennian sekä sen omistamien tytäryhtiöiden Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennian ja Fennia Varainhoito Oy:n yhteistä hallintojärjestelmää.

B.1.1. Fennia-ryhmään kuuluvien yhtiöiden hallintoelimet

B.1.1.1. Hallintoneuvosto

Ryhmän emoyhtiöllä on hallintoneuvosto, joka valvoo hallituksen ja toimitusjohtajan vastuulla olevaa yhtiön hallintoa. Hallintoneuvoston tehtävänä on valita Fenniaan eli ryhmän emoyhtiöön hallituksen jäsenet ja vahvistaa hallituksen jäsenten palkkiot. Lisäksi hallintoneuvosto antaa varsinaiselle yhtiökokoukselle lausuntonsa tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja tilintarkastuskertomuksesta sekä antaa hallitukselle ohjeita asioissa, jotka ovat laajakantoisia tai periaatteellisesti tärkeitä. Hallintoneuvostolla on kaksi valiokuntaa. Hallintoneuvoston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajalla on oikeus osallistua Fennian hallituksen kokouksiin.

B.1.1.2. Hallitukset

Ryhmän emoyhtiönä Fennian hallitus vastaa hallintojärjestelmän asianmukaisuudesta ryhmätasolla ja huolehtii siitä, että ryhmää johdetaan kokonaisuutena. Ryhmän emoyhtiön hallitus (konsernihallitus)

- päättää ryhmän tavoitteista ja strategiasta
- päättää ryhmän hallintojärjestelmän ja ylimmän tason organisaatiorakenteen
- päättää ryhmän kannalta merkittävistä tai epätavallisista ja laajakantoisista liiketoimintajärjestelyistä
- valvoo ryhmän sisäisen valvonnan ja hallintojärjestelmän, mukaan lukien riskienhallintajärjestelmän, riittävyyttä ja tehokkuutta

ja

- hyväksyy vuosittain näiden asianmukaisuutta ja riittävyyttä koskevat arviot
- hyväksyy ryhmän riskienhallintastrategian sekä ryhmän omaa riski- ja vakavaraisuusarviota koskevat raportit (ORSA)
- hyväksyy ryhmän vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevan julkisuus- ja viranomaisraportoinnin.

Tytäryhtiöiden hallitukset huolehtivat vastuullaan olevan yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallituksilla on työjärjestys, johon on kirjattu hallituksen keskeiset tehtävät sekä kokouskäytännöt.

Emoyhtiön hallituksen apuna toimii nimitys- ja palkitsemisvaliokunta, jonka tehtävänä on Fennian konsernihoitajan, hänen sijaisensa sekä varatoimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten palkitsemis- ja nimittämisasioiden valmistelu, suunnittelu ja kehittäminen sekä koko yhtiön palkitsemisjärjestelmän valmistelu.

Tarkastusvaliokunta on Fennian ja Henki-Fennian hallitusten yhteinen. Tarkastusvaliokunnan vastuualue kattaa talouteen ja vakavaraisuuteen liittyvät asiat, sisäisen valvonnan, mukaan lukien compliancen, riskienhallinnan ja sisäisen tarkastuksen, riittävyyden ja asianmukaisuuden seurannan. Lisäksi tarkastusvaliokunta huolehtii tilintarkastukseen liittyvistä lakisäätöistä tehtävistään.

B.1.1.3. Toimitusjohtajat

Fennia-ryhmän yhtiöillä on kullakin toimitusjohtaja, jonka yhtiön hallitus nimittää ja jonka toimitusuhteen ehdoista, palkoista ja palkkioista hallitus päättää. Toimitusjohtajan tehtävänä on hallituksen ohjeiden ja määräysten mukaisesti hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa. Toimitusjohtajan tehtäviin kuuluu yhtiön liiketoiminnan johtaminen ja valvonta, riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan järjestäminen sekä vastuu yhtiön toimintojen kehittämisestä ja koordinoinnista.

Toimitusjohtajat ovat jäseninä konsernin johtoryhmässä, jonka tehtävänä on huolehtia hallitusten päättämien ryhmätasoisien asioiden täytäntöönpanosta. Konsernin johtoryhmän puheenjohtajana toimii emoyhtiön toimitusjohtaja.

B.1.2. Tiedot palkka- ja palkkiopolitiikasta

Fennia-ryhmässä noudatetaan yhteistä palkka- ja palkitsemispolitiikkaa. Palkkapolitiikassa määritellään palkkojen ja palkkioiden määräytymisen periaatteet. Palkkapolitiikassa ja palkitsemisen periaatteissa on kuvattu palkka- ja palkitsemisasioihin liittyvät vastuut sekä se, että jokainen työntekijä voi itseään ja omaa toimintaansa kehittämällä vaikuttaa palkkakehitykseensä.

Vaikka lähes kaikkien työntekijöiden ja johdon palkan ja palkitsemisen muodostamassa kokonaisuudessa on kiinteän palkanosan lisäksi myös muuttuvia elementtejä, muuttuvien palkanosien merkitys on suurin myyntitehtävissä olevalle henkilöstölle.

Palkitsemisen lähtökohtana on kannustava, oikeudenmukainen, kohtuullinen sekä ryhmän ja ryhmän yhtiöiden lyhyen ja pitkän tähtäimen etujen mukainen johdon ja henkilöstön palkitseminen. Palkitsemisperiaatteiden mukaisesti palkitseminen on rakennettu epätervettä riskinottoa estävällä tavalla. Palkitsemisjärjestelmä perustuu vuosipalkkioihin. Jotkin palkkiotavoitteet voivat olla vuotta pitempää ajanjaksoa mittaavia.

Palkitsemisjärjestelmissä on muun muassa ennalta määrätty palkkiomaksimit, jotka rajoittavat palkkion enimmäismäärän. Lisäksi sääntöihin sisältyy force majeure -ehto, joka antaa hallitukselle oikeuden järjestelmien ehtojen muuttamiseen kesken kauden, jos yhtiön taloudellinen asema on vaarantunut taikka olosuhteet ovat muutoin muuttuneet merkittävästi. Palkoista ja palkkioista päätettäessä noudatetaan "yhden yli" -periaatetta eli päätöksentekijänä on henkilön esimiehen esimies. Ryhmän palkka- ja palkitsemispolitiikka ja -käytännöt sovitetaan yhteen eturistiriitojen ja menettelytapoihin liittyvien riskien hallintaa koskevien velvoitteiden kanssa, ja niissä on määritelty muuttuvia palkkioita sekä kiinteän ja muuttuvan palkkion suhdetta koskevat periaatteet.

B.1.3. Lähipiiriliiketoimet raportointikauden aikana

Yhtiöillä ei ole lähipiiriliiketoimia, jotka olisi tehty muuta kuin tavanomaisia kaupallisia ehtoja noudattaen. Tiedot ryhmän yhtiöiden ja niiden lähipiiriin kuuluvien tahojen välisistä lähipiirilainoista ja muista olennaisista liiketoimista julkaistaan kunkin yhtiön tilinpäätöksen liitetiedoissa.

B.1.4. Muutokset raportointikauden aikana

Kuluneen raportointikauden aikana hallintojärjestelmässä ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia.

B.1.5. Arvio yrityksen hallintojärjestelmän sopivuudesta

Ryhmän hallitukset ovat seuranneet liiketoiminnan ja sijoitustoiminnan kehitystä sekä riskienhallinnan, compliancen ja sisäisen tarkastuksen raportointia vuoden 2019 aikana. Lisäksi ryhmän hallitukset tekevät

vuosittain hallintojärjestelmän arviointia tukevan itsearvioinnin. Saatujen selvitysten sekä itsearvioinnin perusteella Fennian hallitus on arvioinut sekä ryhmän että vahinkovakuutusliiketoiminnan hallintojärjestelmän sopivuuden. Hallitukset ovat lisäksi erikseen kukin itse arvioineet, että sisäinen valvonta on asianmukaisesti järjestetty ja että yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmät vastaavat sääntelyn vaatimuksia, ovat ajan tasalla ja tehokkaita.

B.1.6. Sijoitusten hallinta

Fennia-ryhmän tasehallintakomitea (ALCO) luo vakuutusyhtiöiden hallituksille ehdotuksen sijoitusstrategiasta ja muuttaa strategiaa tarvittaessa hallitusten asettamia rajoituksia rikkomatta ja raportoi taseen riskeistä hallituksille. Fennia-ryhmän tasehallinta vastaa sijoitusstrategian toimeenpanosta ja suojaussalkun vastuuvulkaa suojaavista korkojohdannaisista. Fennia käyttää Fennia-ryhmän ulkopuolisia varainhoitajia hallitsemaan vastuuvulkaa katteena olevan suojaussalkun lyhyitä yrityslainamandaatteja. Näissä mandaateissa tuottotavoite on asetettu vastaamaan lyhyttä korkoa, joka koronvaihtosopimuksilla vaihdetaan Fennia-ryhmän vastuiden pituutta vastaavaan kiinteään korkoon. Mandaattien toteutusta seurataan Fennia-ryhmän tasehallinnassa jatkuvasti. Kun mandaatin hoitajat saavuttavat lyhyen koron markkinatasoa vastaavan tuoton pitkällä aikavälillä, suojaussalkun kokonaistuotto koronvaihtosopimusten kanssa kattaa vastuiden kassavirrat ja tuottovaateen täysimääräisesti.

Lisäksi Fennia ja Henki-Fennia ovat ulkoistaneet Fennia Varainhoidolle sijoitussalkun eli vastuiden parhaan estimaatin ylittävän osan hoitamisen. Fennia-ryhmän tasehallintakomitea asettaa sijoitussalkun neutraalin allokation ja rajoitukset niin, että sijoitussalkulla voidaan suurella varmuudella kattaa Fennia-ryhmän pääomavaatimus ja riskimarginaali myös markkinastressissä. Myös sijoitussalkun tuotto- ja riskitasoa seurataan Fennia-ryhmän tasehallinnassa jatkuvasti.

Varainhoitajien tavoite on salkun transaktioista aiheutuvien kustannusten jälkeen saavuttaa asetettu markkinatuottotaso, jolla Fennian ja Henki-Fennian kyky suoriutua vastuuvulkaa velvoitteista säilyy korkealla tasolla. Käytännössä lyhyissä yrityslainamandaateissa, jotka ovat pitkän vastuuvulkaa katteena, sijoitukset pidetään pääosin maturiteettiin asti, jolloin salkusta kiertää pitkällä aikavälillä vuositasolla 33–50 prosenttia, mutta myynneistä ei aiheudu transaktiokuluja.

Fennia-ryhmä maksaa varainhoitopalvelusta kiinteää palkkiota. Koko sijoitustoiminnan ensisijainen tuloksen mittari on markkinaehtoisien oman pääoman tuotto, millä voidaan parhaiten mitata Fennian kykyä suoriutua vastuuvulkaa velvoitteista. Kaikki likvidin omaisuuden varainhoitosopimukset ovat voimassa toistaiseksi, mutta irtisanottavissa alle kuukauden varoitusajalla. Kiinteistöinvestointeissa irtisanomisaika on alle yksi vuosi.

B.2. Sopivuudelle ja luotettavuudelle asetettavat vaatimukset

Fennia-ryhmällä on yhteiset Sopivuuden ja luotettavuuden arvioinnin periaatteet. Periaatteiden tarkoituksena on varmistaa, että yhtiöiden johtamisesta ja keskeisistä toiminnoista vastaavat henkilöt ovat tehtäviinsä sopivia ja luotettavia. Sopivuuden ja luotettavuuden arvioinnin kohteina ovat hallintoelinten jäsenet sekä toimitusjohtajat ja varatoimitusjohtajat. Lisäksi arvioinnin kohteina ovat sisäisen tarkastuksen, riskienhallintatoiminnon, compliance-toiminnon ja aktuaaritoiminnon vastuuhenkilöt sekä muista keskeisistä toiminnoista vastaavat henkilöt. Myös keskeisten ulkoistettujen toimintojen vastuuhenkilöt palveluntuottajan puolella kuuluvat sopivuus- ja luotettavuusarvioinnin piiriin.

Sopivuusarvioinnissa tarkastellaan, onko henkilöllä hänen vastuullaan olevien tehtävien hoitamiseen riittävä ammatillinen pätevyys, taito ja kokemus. Luotettavuuden arvioinnissa käsitellään henkilön rehellisyyttä, mahdollisia olennaisia maksuhäiriöitä ja muita taloudellisia epäselvyyksiä, olennaisia rikollisia tekoja sekä kurinpidollisia tai hallinnollisia rikkomuksia. Sopivuuden ja luotettavuuden arviointi tehdään aina, kun henkilö valitaan tai nimitetään yhtiön ulko- tai sisäpuolelta yhtiön johtamisesta tai keskeisestä toiminnosta vastaavaksi.

Valittaessa jäsentä yhtiön hallitukseen otetaan huomioon kollektiivista sopivuutta koskevat säännökset ja Finanssivalvonnan määräykset ja ohjeet. Vakuutusyhtiön hallituksessa on oltava edustettuna sellainen yleinen vakuutustoiminnan tuntemus kuin vakuutusyhtiön toiminnan laatuun ja laajuuteen katsoen on tarpeen.

Hallituksen kokoonpanossa tulee olla katettuna riittävä osaaminen ja kokemus markkinoista, liiketoimintastrategioista ja liiketoimintamalleista, hallintojärjestelmästä ja taloudellisista ja aktuaarillisista analyyseistä sekä säädös- ja määräyskehikosta. Samoihin osaamisalueisiin pyritään kiinnittämään huomioita yleisen vakuutustoiminnan tuntemuksen lisäksi arvioitaessa toimitusjohtajan ammatillista pätevyyttä. Lisäksi erityistä ammattitaitoa vaaditaan myös hallitusten tarkastusvaliokunnassa, jossa jäseniltä edellytetään riittävää taloushallinnon osaamista.

Sopivuuden ja luotettavuuden arvioimiseksi kerätään tarpeellinen selvitys ennen valintaa tai nimityspäätöstä. Jatkuvan seurannan varmistamiseksi käydään säännöllisin väliajoin läpi sopivuuden ja luotettavuuden arvioinnin piirissä olevien henkilöiden tiedot. Esimiesten vastuulla on toteuttaa sopivuuden, luotettavuuden ja ammattitaidon vaatimusten täyttymisen jatkuvaa seuranta. Lisäksi sopivuuden ja luotettavuuden arviointi on tehtävä aina silloin, kun henkilön sopivuus tai luotettavuus kyseenalaistuu.

B.3. Riskienhallintajärjestelmä mukaan luettuna riski- ja vakavaraisuusarvio

B.3.1. Riskienhallintajärjestelmä

Fennia-ryhmässä riskienhallinnalla tarkoitetaan koordinoituja strategioita, prosesseja, periaatteita ja toimenpiteitä, joilla ryhmään ja ryhmän yhtiöihin kohdistuvat riskit tunnistetaan, mitataan ja ilmoitetaan sekä niitä seurataan ja hallitaan.

Vakavaraisuuden hallinnalla puolestaan tarkoitetaan strategioita, prosesseja, periaatteita ja toimenpiteitä, joilla määritetään ja ohjataan ryhmän ja ryhmän yhtiöiden riskinkantokykyä, riskinottohalukkuutta ja riskinsietokykyä sekä keskeisten riskien rajoituksia.

Fennian hallitus ryhmän emoyhtiön hallituksena on sen ylin päätöksentekoeelin ja kantaa vastuun riskien- ja vakavaraisuuden hallinnasta ja sen sovittamisesta osaksi ryhmän hallintojärjestelmää. Fennian hallituksen vastuulla on varmistaa, että ryhmään kuuluvien yhtiöiden erityispiirteet ja ryhmän sisäiset yhteydet (muun muassa sisäiset transaktiot, kaksinkertaiset pääomat, pääomien siirrettävyys ja pääomien käyttö yleensä) tulevat asianmukaisesti huomioon otetuiksi.

Henki-Fennian hallitus on vastuussa siitä, että yhtiö noudattaa ryhmän riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan periaatteita. Sen vastuulla on erityisesti varmistaa, että yhtiöissä on toiminnan laatuun, laajuuteen ja monimutkaisuuteen nähden riittävällä tavalla järjestetty hallintojärjestelmä, mukaan lukien sisäinen valvonta ja riskienhallintajärjestelmä.

Fennia Varainhoidon hallituksen vastuulla on varmistaa, että yhtiö noudattaa Fennia-ryhmän riskienhallintajärjestelmän periaatteita siltä osin kuin yhtiön toiminnan erityispiirteet eivät edellytä niistä poikkeamista. Muiden ryhmän yhtiöiden kohdalla Fennia-ryhmän riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan periaatteita noudatetaan soveltuvin osin. Muut ryhmän yhtiöt ovat pääosin kiinteistöyhtiöitä.

Riskienhallintajärjestelmän toimivuutta ja raportointia seuraa tarkastusvaliokunta.

B.3.1.1. ALCO-komitea

Vakuutusyhtiöiden taseen hallintaa varten on perustettu ryhmätasoinen ALCO-komitea, jonka keskeisimmät tehtävät ovat luoda vakuutusyhtiöiden hallituksille ehdotus sijoitusstrategiasta (ALM-suunnitelma), muuttaa strategiaa tarvittaessa hallitusten asettamia rajoituksia rikkomatta ja raportoida taseen riskeistä hallituksille. Komitean puheenjohtajana toimii Fennian toimitusjohtaja.

B.3.1.2. Riskienhallintajärjestelmän ohjausmalli

Riskienhallintajärjestelmän ohjausmalli perustuu seuraavaan kolmen puolustuslinjan malliin, jossa:

- Ensimmäisellä puolustuslinjalla eli liike- ja tukitoiminnoilla on ensisijainen vastuu päivittäisestä riskienhallinnasta ja riskien raportoinnista hyväksytyjen periaatteiden mukaisesti.
- Toinen puolustuslinja vastaa muun muassa riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan tulkinnoista, kehittämisestä, suunnittelusta ja raportoinnista sekä tukee, seuraa ja arvioi ensimmäisen puolustuslinjan riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan prosessien implementointia.
- Kolmannen puolustuslinjan tehtävänä on varmistaa sisäisen valvonnan sekä riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan vaikuttavuus ja tehokkuus.

Kolmen puolustuslinjan mallissa vastuu riskien- ja vakavaraisuuden hallinnasta jakautuu seuraavasti eri toimijoiden kesken:

- Toimitusjohtaja

Toimitusjohtaja kantaa, toimivan johdon tukemana, yleisvastuun riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan asianmukaisesta toteuttamisesta hallituksen päätösten mukaisesti.

- Liike- ja tukitoiminnot

Kukin liike- ja tukitoiminto vastaa ensisijaisesti päivittäisestä riskienhallinnasta ja riskien raportoinnista hyväksytyjen periaatteiden mukaisesti, seuraa oman osa-alueensa kokonaisriskiprofiilia (toisen puolustuslinjan tuella) ja varmistaa ryhmän riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan dokumentaation mukaisen toiminnan osa-alueellaan.

- Aktuaaritoiminto

Vakuutusyhtiön vastuullinen vakuutusmatemaatikko vastaa aktuaaritoiminnosta ja siitä, että hinnoittelussa ja vakuutusteknisen vastuuvelan laskennassa sovellettavat vakuutusmatemaattiset menetelmät ovat asianmukaiset. Vastuullinen vakuutusmatemaatikko määrittelee myös vakuutusteknisen vastuuvelan tason. Aktuaaritoiminnolla on rooli paitsi ensimmäisen myös toisen puolustuslinjan toimijana. Aktuaaritoiminto osallistuu riskienhallintajärjestelmän tehokkaaseen täytäntöönpanoon, erityisesti riskienhallintamenetelmien luomiseen, mutta myös yrityksen oman riski- ja vakavaraisuusarvion toteuttamiseen.

- Riskienhallintatoiminto

Riskienhallintatoiminnolla on päävastuu toisen puolustuslinjan tehtävistä, ja se vastaa muun muassa riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan tulkinnoista, kehittämisestä, suunnittelusta sekä ohjeista ja menettelytavoista. Toiminnon tehtävänä on ylläpitää kokonaisnäkemystä ryhmän yhtiöiden ja ryhmän riskiprofiilista ja raportoida siitä yhtiön johdolle. Toiminto myös tukee hallituksen ja toimitusjohtajan sekä liike- ja tukitoimintojen riskien- ja vakavaraisuuden hallintatyötä muun muassa osallistumalla riskienhallintajärjestelmän kehittämiseen ja arvioimalla sen toimivuutta sekä laatimalla analyysejä riskiasemaa koskevan päätöksenteon tueksi.

- Compliance-toiminto

Toiseen puolustuslinjaan kuuluva compliance-toiminto varmistaa, että toiminnassa noudatetaan sääntelyä, finanssialan itsesääntelyä sekä ryhmän sisäisiä ohjeita ja että asiakassuhteissa noudatetaan asianmukaisia menettelytapoja. Säännösten noudattamista valvova toiminto myös tunnistaa ja arvioi säädösmuutosten vaikutuksia, säännösten noudattamisen laiminlyöntiin liittyviä riskejä sekä säännösten noudattamisessa mahdollisesti esiintyneiden puutteiden estämiseksi ja korjaamiseksi tehtyjen toimenpiteiden riittävyyttä. Lisäksi compliance edistää säännösten noudattamista ennakkoivalla neuvonnalla sekä kehittää sisäisiä menettelytapoja, joilla säännösten noudattamista voidaan valvoa tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti.

- Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus tukee ryhmää tavoitteiden saavuttamisessa tarjoamalla järjestelmällisen lähestymistavan organisaation riskienhallinta-, valvonta- sekä johtamis- ja hallintoprosessien tehokkuuden arviointiin ja kehittämiseen. Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on seurata ja arvioida ryhmän sisäisen valvonnan ja muun hallinnon riittävyyttä, asianmukaisuutta ja tehokkuutta.

Riskienhallintatoiminto ja compliance-toiminto on integroitu Fennia-ryhmän organisaatioon tavalla, joka varmistaa niiden toiminnan operatiivisen riippumattomuuden. Toiminnot ovat vapaita sellaisista vaikutteista, jotka voisivat vaarantaa niiden tehtävien suorittamisen objektiivisesti, tasapuolisesti ja riippumattomasti. Sisäinen tarkastus puolestaan on sekä ensimmäisen että toisen puolustuslinjan toiminnoista riippumaton.

B.3.1.3. Riskienhallintatoiminto

Ryhmän riskienhallintatoiminto on organisoitu kahteen eri yksikköön, jotka ovat Riskienhallinta-yksikkö ja Compliance ja operatiiviset riskit -yksikkö. Riskienhallinta-yksikön vastuualueeseen kuuluvat kvantitatiiviset riskit, ja Compliance ja operatiiviset riskit -yksikön vastuualueeseen kuuluu compliance- ja vaikeasti mitattavissa olevia ja kvalitatiivisia riskejä, kuten esimerkiksi operatiiviset riskit ja maineriski.

Molemmat yksiköt toimivat konsernin talousjohtajan alaisuudessa itsenäisinä yksikköinä ja tuottavat riskienhallintatoiminnon palvelut kaikille ryhmän yhtiöille, joilla on toimilupa vakuutus- tai sijoituspalvelutoiminnan harjoittamiseen tai vaihtoehtorahastojen hoitajana toimimiseen. Toiminnassa otetaan huomioon kutakin yhtiötä koskeva sääntely.

Riskienhallinta-yksiköstä vastaa konsernin riskienhallintajohtaja ja Compliance ja operatiiviset riskit -yksiköstä konsernin chief compliance officer. Molemmat raportoivat päätöksistään ja toimenpiteistään hallitusten tarkastusvaliokunnalle ja tarvittaessa ryhmän yhtiöiden hallituksille ja toimitusjohtajille.

Toiminnallisten riskien ennakoimiseksi riskienhallintatoiminnolla on oikeus saada tietoonsa ryhmän yhtiöiden ja yksiköiden toiminta- ja kehityssuunnitelmat sekä kaikki muu työnsä kannalta tarpeellinen tieto.

Riskienhallintatoiminto ei osallistu liiketoimintapäätösten tekemiseen.

Riskienhallintajärjestelmän periaatteet on kuvattu periaateasiakirjoissa. Niissä määritellään toimintojen ja yksiköiden riskienhallinnan vastuualueet. Riskienhallintatoiminnon vastuulla olevia keskeisiä tehtäviä ovat muun muassa

- ryhmän yhtiöiden hallitusten, toimitusjohtajien sekä liike- ja tukitoimintojen avustaminen tehokkaan riskienhallintajärjestelmän kehittämisessä ja ylläpitämisessä
- riskienhallintajärjestelmän toimivuuden arviointi ja seuraaminen
- riskinottoa koskevien päätöksentekovaltuuksien arviointi ja niiden noudattamisen seuraaminen
- ryhmän yhtiöiden hallitusten ja toimivan johdon riski- ja vakavaraisuusasemaa koskevan päätöksenteon tukeminen riski- ja vakavaraisuusanalyysillä sekä päätösten vaikutusten seuraaminen
- kokonaisvaltaisen näkemyksen ylläpitäminen ryhmän ja ryhmän yhtiöiden riskiprofiileista
- riskien tunnistamiseen, mittaamiseen, seurantaan, hallintaan ja ilmoittamiseen liittyvien prosessien ja niiden vaikuttavuuden arviointi
- arvostusmenetelmiin, erityisesti vakavaraisuuslaskennan tasearvostusmenetelmiin, liittyvien riskien arviointi ja kehityksen seuraaminen
- standardikaavan mukaisen vakavaraisuuslaskennan asianmukaisuuden, kattavuuden ja toimivuuden arviointi ja seuraaminen
- ryhmään tulevaisuudessa potentiaalisesti vaikuttavien riskien tunnistaminen ja arviointi
- uusiin ideoihin, kuten tuotteisiin, palveluihin, sijoitusinstrumentteihin ja prosesseihin liittyvien riskien arviointiin osallistuminen ja kehityksen seuraaminen
- omien riski- ja vakavaraisuusarvioiden (ORSA) laatimisen koordinointi.

Riskienhallintatoiminto arvioi säännöllisesti riskienhallintajärjestelmän rakennetta ja tehokkuutta sekä raportoi havainnoistaan hallituksille ja ehdottaa tarvittaessa kehitystoimenpiteitä.

B.3.1.4. Riskienhallintajärjestelmän tavoitteet

Riskienhallintajärjestelmän keskeisenä tavoitteena on tuottaa näkemyksiä, analyyskejä ja arvioita yksittäisten riskien ja näiden yhdistelmien mahdollisesti realisoituvista taloudellisista vaikutuksista lyhyellä ja pitkällä aikavälillä yksittäisten yhtiöiden ja ryhmän ylimmälle johdolle sekä hallituksille osaksi liiketoiminnan suunnittelua ja strategian toteuttamista. Näiden asioiden pohjalta tehdään vähintään kerran vuodessa ryhmälle ja

yksittäiselle yhtiölle oma riski- ja vakavaraisuusarvio. Raporteissa liittyvät yhteen yhtiön johtamisen kannalta keskeiset havainnot riskeistä, vakavaraisuustarpeista ja -tavoitteista sekä näiden pohjalta asetetuista riskinoton rajoitteista.

B.3.2. Riski- ja vakavaraisuusarvio

Oma riski- ja vakavaraisuusarvio on hallituksen, toimitusjohtajan ja muun toimivan johdon työkalu pääoman hallinnan, liiketoiminnan suunnittelun sekä tuotekehityksen ja -suunnittelun tueksi. Omassa riski- ja vakavaraisuusarviossa tunnistetaan riskit, muodostetaan oma käsitys riskien pääomatarpeista sekä lyhyelle että pitkälle aikavälille sekä toteutetaan ennusteita ja skenaarioita taloudellisesta tulevaisuudesta ja riskien realisoidumisesta mahdollisesti aiheutuvista taloudellisista seurauksista. Ennusteiden pitkän aikavälin aikahorisontti on kolme vuotta.

Oma riski- ja vakavaraisuusarvio on osa jatkuvaa riskienhallinnan prosessia, ja prosessin tuloksena koostetaan vähintään kerran vuodessa laaja yhteenveto keskeisistä tulevaisuuden arvioista ja riskeistä. Tämä yhteenveto, ORSA-raportti, toimitetaan myös sääntelyn määräysten mukaisesti valvojalle. Merkittävä osa raportin sisältämistä tuloksista arvioidaan ja raportoidaan säännöllisesti vuoden aikana. ORSA-raporttia päivitetään, mikäli sen taustaoletuksissa tai liiketoiminnoissa, riskipositioissa tai joissakin muissa taloudelliseen tilaan merkittävästi vaikuttavissa asioissa tapahtuu muutoksia. Tällöin kyseeseen voi tulla niin sanottu suppea ORSA-raportti, jossa ainoastaan osa laajasta ORSA-raportista päivitetään. ORSA-prosessin tuloksena syntyvä ORSA-raportti sisältää kokonaiskuvan nykytilanteesta ja tulevaisuuden näkymistä liiketoimintojen, strategisten päätösten ja linjausten, riskien ja vakavaraisuuden osalta.

ORSA-prosessiin kuuluu sekä kvalitatiivisia että kvantitatiivisia osa-alueita. Kvantitatiivisilla osa-alueilla tarkoitetaan sellaisia luotettavalla tavalla mitattavissa olevia asiakokonaisuuksia, joiden rahamääräiset vaikutukset ovat suurella varmuudella ja luotettavalla mittaustekniikalla arvioitavissa. Kvalitatiiviset osa-alueet ovat puolestaan niitä, joiden vaikutusten arvioimiseksi ei pystytä luomaan suoraviivaista matemaattista arviota, vaan ne perustuvat laadullisiin johdon ja asiantuntijoiden tekemiin arvioihin. Tällaisia ovat esimerkiksi liiketoimintaympäristön muutoksista aiheutuvat vaikutukset yhtiön liiketoimintoihin.

ORSA-prosessin keskeiset osa-alueet on kuvattu kaaviossa.

Fennia-ryhmän eri hallitukset tarkastavat ja hyväksyvät vähintään kerran vuodessa tehtävän valvojalle toimitettavan ORSA-raportin. Hallitusten tehtävä on varmistaa, että riski- ja vakavaraisuusarviot laaditaan ja

otetaan huomioon kaikissa strategisissa päätöksissä. Hallitus osallistuu aktiivisesti ORSA-prosessiin muun muassa osallistumalla strategiasuunnitteluun ja erityisesti tarkastusvaliokunnan työskentelyn kautta. Tarkastusvaliokunta seuraa ja ohjaa riskien ja vakavaraisuuden hallintaan liittyviä prosesseja ja raportointia.

Konsernin talousjohtaja vastaa siitä, että ORSA-raportit laaditaan ja päättää, milloin raportit esitetään tarkastusvaliokunnalle ja hallituksille. Toimitusjohtajan ja toimivan johdon vastuulla on integroida ORSA-prosessi liiketoimintaan siten, että se on erottamaton osa liiketoimintastrategiaa ja huomioidaan strategisissa päätöksissä. Riskienhallintatoiminto vastaa ORSA-raporttien laatimisen koordinoinnista. Raportit tuotetaan yhteistyössä liike- ja tukitoimintojen kanssa.

Oma arvio nykyhetken vakavaraisuustarpeesta perustuu omaan arvioon hyväksyttävästä omasta varallisuudesta ja sen tarvittavasta vähimmäistasosta samalle luottamusvälille kuin sääntelyn mukaisessa vakavaraisuuslaskennassa. Tässä arvioidaan sääntelyn mukaisen vakavaraisuuslaskennan keskeisimmät perusoletukset, missä määrin oma näkemys niistä poikkeaa ja mikä on arvioitu vaikutus vakavaraisuusasemaan.

Pitkän aikavälin vakavaraisuustarve analysoidaan arvioimalla erilaisten haitallisten pitkän aikavälin skenaarioiden vaikutukset vakavaraisuussääntelyn mukaiseen vakavaraisuusasemaan ottaen huomioon lähivuosien liiketoimintastrategiat. Näiden skenaarioiden tulosten pohjalta arvioidaan, kuinka paljon vakavaraisuusasema voi epäsuotuisasti heilahdella kolmen vuoden aikana ja missä määrin näihin tulisi varautua pääomalla.

Näiden arvioiden pohjalta määritellään pääomalisäys sääntelyn mukaiseen vakavaraisuuspääomavaatimukseen, josta syntyy niin sanottu ORSA-raja.

Sääntelyn mukainen vakavaraisuusasema stressataan lisäksi riskinsietokykyksenaariolla, joka vakavaraisuusaseman tulisi aina kestää ottaen huomioon edellä mainittu ORSA-raja.

Vakavaraisuusasemalle on luotu erilaisia rajoja, joista syntyy vyöhykkeitä kuvaamaan vakavaraisuustasoa.

- Maksimiraja

Hallituksen ja toimivan johdon on harkittava esimerkiksi riskitason nostoa, maksujen alentamista, pääomien palautusta omistajille tai perusteltava korkean vakavaraisuustason ylläpito.

- Tavoiteraja

Rajan yläpuolella toimitaan suunnitellulla tavalla, ja sen alapuolella hallituksen ja toimivan johdon on harkittava riskitason alentamista tai perusteltava tavoiterajan alittavan vakavaraisuustason ylläpito.

- ORSA-raja

Raja on oma arvio vakavaraisuustarpeesta, ja rajan alapuolella hallituksen ja toimivan johdon on käsiteltävä kattavasti erilaisia vaihtoehtoja, joiden avulla vakavaraisuusasema saadaan palautettua tavoitetasolle, ja tehtävä asianmukaiset päätökset vakavaraisuusaseman parantamiseksi.

- Vakavaraisuuspääomavaatimusraja

Raja on sääntelyn edellyttämä taso, ja sen alapuolella hallituksen ja toimivan johdon on laadittava tervehdyttämissuunnitelma ja toimitettava se valvontaviranomaisten hyväksyttäväksi.

- Konsolidoitu vähimmäisvakavaraisuuspääomavaatimusraja tai vähimmäispääomavaatimusraja

Raja on sääntelyn edellyttämä vähimmäistaso, ja sen alapuolella hallituksen ja toimivan johdon on laadittava realistinen rahoitussuunnitelma ja toimitettava se valvontaviranomaisten hyväksyttäväksi.

Edellä kuvattu prosessi yhdistyy pääomahallintaprosessiin, joka on kuvattu tarkemmin Oman varallisuuden hallinnan tavoitteet, politiikat ja prosessit -osiossa.

Fennia-ryhmän ORSAssa on tunnistettu seuraavat tekijät sääntelyn mukaisessa vakavaraisuuslaskennassa, jotka poikkeavat omasta arviosta ja vaikuttavat olennaisesti omaan arvioon vakavaraisuusasemasta:

- riskittömän korkokäyrän ekstrapolointi

- matalien tai negatiivisten korkojen aiheuttama pääomavaatimus korkoriskimoduulissa
- vahinkovakuutuksen hinnoittelu- ja varausriski.

Fennia-ryhmän ORSA-pääomalisäyksen on arvioitu olevan noin 26 prosenttia vakavaraisuuspääomavaatimuksesta eli noin 106 miljoonaa euroa. Oheisessa taulukossa on kuvattu Fennia-ryhmän vakavaraisuusasema sääntelyn mukaisella laskennalla ja ORSA-pääomalisäyksellä.

Vakavaraisuusasema 31.12.2019 (milj. euroa)	Sääntelyn mukainen	Oma arvio
Hyväksyttävä oma varallisuus	897,9	829,9
Vakavaraisuuspääomavaatimus	405,5	443,5
Vapaa pääoma	492,4	386,4
Suhteellinen vakavaraisuusasema	221,4 %	187,1 %
ORSA-raja	126 %	-----

Fennia-ryhmän sääntelyn mukaisen vakavaraisuuden on arvioitu kestävän taloudellista heiluntaa myös pitkällä aikavälillä.

B.3.2.1. Fennian riski- ja vakavaraisuusarvio

Fennian ORSAssa on tunnistettu seuraavat tekijät sääntelyn mukaisessa vakavaraisuuslaskennassa, jotka poikkeavat omasta arviosta ja vaikuttavat olennaisesti omaan arvioon vakavaraisuusasemasta.

- riskittömän korkokäyrän ekstrapolointi
- matalien tai negatiivisten korkojen aiheuttama pääomavaatimus korkoriskimoduulissa
- Henki-Fennian pääomavaatimus
- vahinkovakuutuksen hinnoittelu- ja varausriski.

Fennian ORSA-pääomalisäyksen on arvioitu olevan noin 36 prosenttia vakavaraisuuspääomavaatimuksesta eli noin 120 miljoonaa euroa. Oheisessa taulukossa on kuvattu Fennian vakavaraisuusasema sääntelyn mukaisella laskennalla ja ORSA-pääomalisäyksellä.

Vakavaraisuusasema 31.12.2019 (milj. euroa)	Sääntelyn mukainen	Oma arvio
Hyväksyttävä oma varallisuus	866,1	802,1
Vakavaraisuuspääomavaatimus	336,7	392,7
Vapaa pääoma	529,4	409,4
Suhteellinen vakavaraisuusasema	257,2 %	204,2 %
ORSA-raja	136 %	-----

Fennian sääntelyn mukaisen vakavaraisuuden on arvioitu kestävän taloudellista heiluntaa myös pitkällä aikavälillä.

B.3.2.2. Henki-Fennian riski- ja vakavaraisuusarvio

Henki-Fennian ORSAssa on tunnistettu seuraavat tekijät sääntelyn mukaisessa vakavaraisuuslaskennassa, jotka poikkeavat omasta arviosta ja vaikuttavat olennaisesti omaan arvioon vakavaraisuusasemasta.

- riskittömän korkokäyrän ekstrapolointi
- matalien tai negatiivisten korkojen aiheuttama pääomavaatimus korkoriskimoduulissa.

Henki-Fennian ORSA-pääomalisäyksen on arvioitu olevan noin 43 prosenttia vakavaraisuuspääomavaatimuksesta eli noin 47 miljoonaa euroa. Oheisessa taulukossa on kuvattu Henki-Fennian vakavaraisuusasema sääntelyn mukaisella laskennalla ja ORSA-pääomalisäyksellä.

Vakavaraisuusasema 31.12.2019 (milj. euroa)	Sääntelyn mukainen	Oma arvio
Hyväksyttävä oma varallisuus	205,3	188,3
Vakavaraisuuspääomavaatimus	109,2	139,2
Vapaa pääoma	96,1	49,1
Suhteellinen vakavaraisuusasema	188,0 %	135,3 %
ORSA-raja	143 %	-----

Henki-Fennian sääntelyn mukaisen vakavaraisuuden on arvioitu kestävän taloudellista heiluntaa myös pitkällä aikavälillä.

B.4. Sisäinen valvontajärjestelmä

Sisäisen valvonnan tavoitteena Fennia-ryhmässä on varmistaa toiminnan tarkoituksenmukaisuus, tehokkuus ja tuloksellisuus sekä taloudellisen tiedon ja raportoinnin luotettavuus ja säännösten noudattaminen. Toimiva sisäinen valvonta vaatii kaikkien työntekijöiden, esimiesten, toimivan johdon ja hallintoelinten panosta.

Fennia-ryhmän sisäisen valvonnan järjestelmä perustuu laajasti käytössä olevaan COSO-standardiin. Sen mukaisesti valvontajärjestelmää tarkastellaan seuraavien osatekijöiden kautta:

- valvontaympäristö
- riskien arviointi
- valvontatoimenpiteet
- informaatio ja kommunikaatio
- seuranta.

B.4.1. Valvontaympäristö

Ryhmään kuuluvien yhtiöiden hallituksilla on kokonaisvastuu sisäisen valvonnan toimivuudesta. Toimiva johto huolehtii sisäisen valvonnan järjestämisestä käytännössä.

Hyvän valvontaympäristön vahvistamiseksi toimiva johto ja esimiehet edistävät päivittäisessä toiminnassaan Fennia-ryhmän arvoja, hyvää johtamista, asianmukaista toimivallan ja vastuun jakamista, toiminnan tehokasta organisointia ja henkilöstön kehittämistä.

Henkilöstöä kannustetaan ilmoittamaan havaitsemastaan mahdollisesta epäeettisestä tai sääntöjen vastaisesta toiminnasta sekä kehittämään niin omaa osaamistaan kuin yhtiön toimintaa.

B.4.2. Riskien arviointi

Riskien tunnistaminen ja hallinta ovat ensisijaisesti liike- ja tukitoimintojen vastuulla, ja riskienhallinta- ja compliance-toiminnot tukevat niitä tässä työssä. Riskejä arvioidaan osana päivittäistä toimintaa sekä säännöllisten riskikartoitusten avulla. Operatiivisten riskien hallinnasta kerrotaan lisää Riskiprofiili-osiossa.

B.4.3. Valvontatoimenpiteet

Valvontatoimenpiteet ovat prosesseja, menettelytapoja ja ohjeistuksia, joiden tarkoitus on varmistaa, että organisaatio toimii johdon asettamien tavoitteiden mukaisesti. Niitä ovat esimerkiksi erilaiset hyväksymiset, valtuutukset, todentamiset, täsmäytykset, toiminnan tarkastukset, käyttövaltuuksien hallinta, omaisuuden turvaamistoimet ja työtehtävien eriyttäminen.

Suurin osa valvontatoimenpiteistä toteutetaan osana päivittäistä toimintaa ja johtamista. Valvontatoimenpiteiden käytännön toteuttaminen kuuluu kaikille fennialaisille, ja tärkeässä asemassa siinä ovat toimivan johdon ja esimiesten jatkuvat valvontatoimenpiteet. Prosessien kehittämisen kautta Fennia-ryhmässä pyritään tehostamaan automaattisten järjestelmäkontrollien käyttöä valvonnassa.

B.4.4. Informaatio ja kommunikaatio

Fennia-ryhmässä halutaan varmistaa, että jaettava informaatio on organisaation toiminnan ja päätöksenteon kannalta ajantasaista ja olennaista ja että se raportoidaan oikeassa muodossa ja oikea-aikaisesti. Toiminnan ohjaamisella pyritään siihen, että tiedonkulku organisaatiossa on avointa sekä vertikaalisesti että horisontaalisesti läpi koko organisaation.

B.4.5. Seuranta

Seuranta jaetaan jatkuvaan valvontaan ja erillisiin tarkastuksiin, joiden avulla arvioidaan sisäisen valvonnan toimivuutta ja laatua. Jatkuva valvonta tapahtuu operatiivisessa toiminnassa. Se pitää sisällään säännölliset toimivan johdon ohjaustoimet sekä esimiesten ja koko henkilöstön tehtävien suorittamiseen kytkeytyvät valvontatoimet. Jokaisen työntekijän vastuulla on havainnoida omassa työssään mahdollisia sisäisen valvonnan puutteita ja kehittämiskohteita sekä raportoida niistä korjaavia toimenpiteitä varten. Seurantaan kuuluvat myös ulkoisen tai sisäisen tarkastuksen sekä compliancen tarkastukset. Organisaatio voi myös tehdä itsearviointia.

Fennia-ryhmän yhtiöissä suoritetaan vuosittain sekä ryhmän että yksittäisten yhtiöiden hallintojärjestelmän ja kirjallisten toimintaperiaatteiden riippumaton kokonaisarviointi, joka tuottaa hallituksille ja toimivalle johdolle tietoa sisäisen valvonnan toimivuudesta. Sisäinen tarkastus vastaa tämän riippumattoman arvioinnin käytännön toteuttamisesta.

B.4.6. Compliance-toiminto

Ryhmän säännösten noudattamista valvova toiminto eli compliance-toiminto on organisoitu osittain emoyhtiön Compliance ja operatiiviset riskit -yksikköön ja osittain tytäryhtiöihin tai ulkoistetulle compliance-palveluntarjoajalle.

Compliance-toiminnolla on hallitusten hyväksymät ryhmätasoiset periaatteet, joissa on määritelty sen tehtävät ja asema organisaatiossa. Toiminnon tehtävänä on varmistaa, että Fennia-ryhmän toiminnassa noudatetaan sääntelyä, finanssialan itsesääntelyä sekä ryhmän sisäisiä ohjeita ja että asiakassuhteissa noudatetaan asianmukaisia menettelytapoja.

Säännösten noudattamista valvova toiminto myös tunnistaa ja arvioi säädösmuutosten vaikutuksia, säännösten noudattamisen laiminlyöntiin liittyviä riskejä sekä säännösten noudattamisessa mahdollisesti esiintyneiden puutteiden estämiseksi ja korjaamiseksi tehtyjen toimenpiteiden riittävyyttä. Lisäksi compliance-toiminto edistää säännösten noudattamista ennakoivalla neuvonnalla sekä kehittää sisäisiä menettelytapoja, joilla säännösten noudattamista voidaan valvoa tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti.

Compliance-toiminnon työssä noudatetaan objektiivisuutta ja riippumattomuutta. Riippumattomuuden turvaamiseksi compliance officerilla ei ole liiketoiminnallista päätösvaltaa eikä vastuuta liike- ja tukitoiminnoista. Compliance officer ei osallistu niihin yhtiön liike- ja muihin toimintoihin, joita hän valvoo. Compliance-toiminto raportoi merkittävistä compliance-riskeistä säännöllisesti hallitusten tarkastusvaliokunnalle, joka raportoi hallituksille.

B.5. Sisäisen tarkastuksen toiminto

B.5.1. Organisointi, riippumattomuus ja puolueettomuus

Sisäinen tarkastus on liiketoiminnoista riippumaton toiminto, joka tukee Fennia-ryhmää ja sen ylintä johtoa strategian ja tavoitteiden saavuttamisessa tarjoamalla järjestelmällisen lähestymistavan organisaation valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessiin sekä riskienhallinnan toimivuuden ja tehokkuuden arviointiin ja kehittämiseen.

Fennia-ryhmän sisäinen tarkastus vastaa sisäisen tarkastuksen palveluiden tuottamisesta ryhmään kuuluville yhtiöille. Sisäinen tarkastus toimii hallinnollisesti konsernin talousjohtajan alaisuudessa, mutta raportoi työnsä tulokset suoraan Fennian ja Henki- Fennian hallitusten yhteiselle tarkastusvaliokunnalle, yhtiöiden hallituksille ja toimitusjohtajille.

Tarkastus- ja konsultointitoiminnan riippumattomuuden turvaamiseksi ja varmistamiseksi sisäisellä tarkastuksella ei ole toiminnallista vastuuta arvioinnin kohteena olevista toiminnoista, eikä se osallistu näiden toimintojen päätöksentekoon. Yhtiöiden hallitukset seuraavat säännöllisesti riippumattomuuden toteutumista.

B.5.2. Toimintaperiaatteet ja tehtävät

Sisäisen tarkastuksen toiminnolla on hallituksien hyväksymä ryhmätasoinen toimintaohje, joka määrittelee sisäisen tarkastuksen tarkoituksen, toimivallan ja vastuut, aseman organisaatiossa, toiminta-alueen ja tietojen saantioikeuden sekä toiminnan sisällön. Hallitukset hyväksyvät vuosittain sisäisen tarkastuksen toimintasuunnitelman.

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on seurata ja arvioida ryhmän sisäisen valvonnan ja hallinnon riittävyyttä ja tehokkuutta muun muassa seuraavilla osa-alueilla:

- yhtiön strategian ja tavoitteiden saavuttaminen
- vakavaraisuuden hallintaprosessin kattavuus ja luotettavuus
- riskienhallinnan tehokkuus
- resurssien käytön taloudellisuus ja tarkoituksenmukaisuus
- lakien ja määräysten sekä sisäisten toimintaperiaatteiden, suunnitelmien ja ohjeiden noudattaminen
- informaation oikeellisuus, riittävyys ja tarkoituksenmukaisuus
- omaisuuden turvaaminen.

Sisäisen tarkastuksen toiminto toteuttaa tehtäviään hyvää sisäistä tarkastustapaa noudattaen. Hyvää tarkastustapaa ja sisäisen toiminnan riippumattomuutta ja objektiivisuutta linjaavat muun muassa sisäistä tarkastusta koskevat The Institute of Internal Auditorsin julkaisemat ammattistandardit sekä eettiset säännöt.

B.6. Aktuaaritoiminto

Aktuaaritoiminnolla on rooli paitsi ensimmäisen myös toisen puolustuslinjan toimijana.

Vakuutusyhtiön vastuullinen vakuutusmatemaatikko vastaa aktuaaritoiminnosta ja siitä, että hinnoittelussa ja vakuutusteknisen vastuuvelan laskennassa sovellettavat vakuutusmatemaattiset menetelmät ovat asianmukaiset. Vastuullinen vakuutusmatemaatikko määrittelee myös vakuutusteknisen vastuuvelan tason.

Aktuaaritoiminto osallistuu riskienhallintajärjestelmän tehokkaaseen täytäntöönpanoon, erityisesti riskienhallintamenetelmien luomiseen, mutta myös yrityksen oman riski- ja vakavaraisuusarvion toteuttamiseen. Aktuaaritoiminnon tehtävinä ovat muun muassa vakuutusteknisen vastuuvelan laskenta, tariffien asianmukaisuudesta huolehtiminen sekä vakavaraisuuden tason jatkuva arvioiminen. Näiden tehtävien lisäksi aktuaaritoiminto tuottaa liiketoimintaa palvelevaa raportointia sekä osallistuu tiedon laadun parantamiseen, tuotekehitykseen ja tukee tarvittaessa vakuutusten myyntiprosessia.

Fennia-ryhmässä yksittäisillä vakuutusyhtiöillä on omat aktuaaritoiminnot. Fennian aktuaaritoiminto toimii hallinnollisesti konsernijohtajan alaisuudessa ja raportoi suoraan Fennian ja Henki-Fennian hallitusten yhteiselle tarkastusvaliokunnalle, Fennian hallitukselle ja toimitusjohtajalle. Henki-Fennian aktuaaritoiminto toimii hallinnollisesti toimitusjohtajan alaisuudessa ja raportoi suoraan Fennian ja Henki-Fennian hallitusten yhteiselle tarkastusvaliokunnalle, Henki-Fennian hallitukselle ja toimitusjohtajalle.

B.7. Ulkoistaminen

Ulkoistaminen tarkoittaa sitä, että Fennia-ryhmään kuuluva yhtiö tekee sopimuksen ulkopuolisen palveluntuottajan kanssa siitä, että palveluntuottaja suorittaa jonkin yhtiöiden toimialaan kuuluvan prosessin, palvelun tai tehtävän, jonka yhtiö suorittaisi muuten itse.

Fennia-ryhmällä on hallituksen hyväksymät ryhmän yhteiset Ulkoistamisen hallinnan periaatteet, joiden tarkoituksena on varmistaa, että ulkoistaminen järjestetään siten, että ulkoistamiseen liittyvät riskit hallitaan, toiminnan häiriötön jatkuminen on turvattu ja että sääntelyn asettamat vaatimukset ulkoistuksiin liittyen täytetään.

Ulkoistamisen vastuu ja päätöksenteko on jaettu yhtiöiden hallitusten, liiketoimintajohdon ja Compliance ja operatiiviset riskit -yksikön kesken. Compliance ja operatiiviset riskit -yksikön tehtävänä on muun muassa liiketoiminnan tukeminen tarvittavien selvitysten laadinnassa ja raportointi valvovalle viranomaiselle.

Ulkoistuspäätöksiä tehtäessä laaditaan aina sisäinen ulkoistamisselvitys. Mikäli ulkoistettava toiminto arvioidaan yhtiön toiminnan kannalta keskeiseksi, selvitys tehdään tarkemmalla tasolla kiinnittäen enemmän huomiota palveluntuottajan kykyyn tuottaa palvelua häiriöttömästi sekä mahdollisuuksiin siirtää toiminta tarvittaessa toiselle palveluntuottajalle tai itse hoidettavaksi. Lisäksi toiminnosta palveluntuottajan puolella vastaavat henkilöt tulevat sopivuuden ja luotettavuuden arvioinnin vaatimusten piiriin.

Fennia-ryhmässä on sisäisillä palvelusopimuksilla ulkoistettu toimintoja siten, että Henki-Fennia ja Fennia Varainhoito ovat ulkoistaneet emoyhtiölle muun muassa talouden, riskienhallinnan sekä sisäisen tarkastuksen palvelut. Fennia ja Henki-Fennia ovat puolestaan ulkoistaneet sijoitustoiminnan hoitamisen osittain Fennia Varainhoidolle. Lisäksi yhtiöt ovat ulkoistaneet ulkopuolisille palveluntarjoajille esimerkiksi tietojärjestelmien käyttö-, ylläpito- ja tukipalveluita sekä korvaustoimintaa tukevia palveluita. Ulkoistettuja toimintoja hoidetaan pääosin Euroopan unionin alueella.

B.8. Muut tiedot

Yhtiöiden hallitukset käsittelevät covid-19-pandemian vaikutusta yhtiön vakavaraisuuteen ja toimintaan kokouksissaan kevään aikana. Pandemian vaikutuksia yhtiöiden liiketoimintaan arvioidaan laadittujen skenaarioiden avulla. Fennian ja Henki-Fennian johtoryhmät seuraavat tilannetta tiivistetyllä kokousrytmillä.

Pandemian johdosta ulkoistuskumppaneilta on pyydetty tietoja heidän varautumisestaan tilanteeseen, minkä lisäksi heidän toimintaansa seurataan tehostetusti tarpeen mukaan.

Fennia-ryhmän, Fennian ja Henki-Fennian hallintojärjestelmästä ei ole muita olennaisia tietoja.

C. Riskiprofiili

C.1. Riskiprofiili

Riskiprofiili muodostuu kvantitatiivisista ja kvalitatiivista tekijöistä. Riskiprofiilin kvantitatiivista näkökulmaa kuvaavat omat varat (varojen ja velkojen erotus), oma varallisuus, erilaiset pääomavaatimukset sekä niiden kattamiseen tarvittavan varallisuuden laatu, korvattavuus ja siirtokelpoisuus. Riskiprofiilin kvalitatiivinen näkökulma kuvaa useimmiten hyvin vaikeasti mitattavissa olevia tekijöitä, kuten esimerkiksi luotettavaa hallintoa, sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa sekä toiminnan suunnittelua ja seuranta.

Vakuutetut edut voidaan turvata kvantitatiivisesta näkökulmasta parhaalla mahdollisella tavalla, kun

- hyväksyttävä oma varallisuus on riittävällä tasolla
- hyväksyttävä oma varallisuus ylittää vakavaraisuuspääomavaatimuksen
- avoimena oleva riskipositio suhteessa vapaaseen pääomaan (hyväksyttävän oman varallisuuden ja vakavaraisuuspääomavaatimuksen erotus) ei ole liian suuri.

Markkinaehtoisessa arvostusmaailmassa riskinotto-kykyä kuvaa taseen varojen ja velkojen erotus, jossa on otettu huomioon tase-erien hyväksyttävyys sekä korvattavuus ja siirtokelpoisuus ryhmätasolla eli hyväksyttävän oman varallisuuden markkinaehtoinen määrä. Mitä enemmän on hyväksyttävää omaa varallisuutta, sitä enemmän on riskinkantokykyä ja sitä enemmän on valinnanvapautta päättää, mitä riskejä toiminnassa kannetaan. Riskinottoa puolestaan kuvaa kvantitatiivisesta näkökulmasta toiminnan vaatima vakavaraisuuspääomavaatimus. Mitä enemmän riskiä, sitä suurempi vakavaraisuuspääomavaatimus on.

Tarkemmin vakavaraisuuspääomavaatimusta tutkimalla voidaan havaita, mistä taseen riskit muodostuvat. Analysoimalla hyväksyttävän oman varallisuuden määrää ja vakavaraisuuspääomavaatimusta sekä näiden suhdetta (suhteellinen vakavaraisuusasema) saadaan käsitys riskiprofiilista. Riskiprofiilin määrittäminen vaatii siis kaikkien edellä mainittujen tekijöiden tunnistamista ja ymmärtämistä. Pelkkä suhteellinen vakavaraisuusasema (hyväksyttävä oma varallisuus jaettuna vakavaraisuuspääomavaatimuksella) ei kerro riittävästi riskiprofiilista, sillä samaan suhteelliseen vakavaraisuusasemaan voidaan päästä monella eri tapaa.

Alla on eritelty Fennia-ryhmän vakavaraisuuspääomavaatimuksen rakenne riskialueittain ilman tulevien lisäetujen ja laskennallisen verovelan vaimennusvaikutusta (ennen vaimentavia eriä) raportointikauden lopussa ja edellisen raportointikauden lopussa.

Vakavaraisuuspääomavaatimus (milj. euroa)	31.12.2019	Kontribuutio	%-osuus	31.12.2018	Kontribuutio	%-osuus	Muutos
Markkinariski	347,0	325,8	68,2 %	381,2	360,4	71,1 %	-34,3
Vastapuoliriski	45,8	21,5	4,5 %	52,7	24,7	4,9 %	-6,9
Vakuutusriski	145,7	92,4	19,3 %	141,4	88,6	17,5 %	4,3
Aineettomien hyödykkeiden riski	0,0	0,0	0,0 %	0,0	0,0	0,0 %	0,0
Operatiivinen riski	36,4	36,4	7,6 %	31,7	31,7	6,3 %	4,7
Muiden rahoitusalojen pääomavaatimus	1,7	1,7	0,4 %	1,5	1,5	0,3 %	0,3
Hajautus	-98,7	-----	-----	-101,5	-----	-----	2,9
Vakavaraisuuspääomavaatimus ennen vaimentavia eriä	477,9	477,9	100,0 %	507,0	507,0	100,0 %	-29,1

C.1.1. Fennian riskiprofiili

Alla on eritelty Fennian vakavaraisuuspääomavaatimuksen rakenne riskialueittain ilman laskennallisen verovelan vaimennusvaikutusta (ennen vaimentavia eriä) raportointikauden lopussa ja edellisen raportointikauden lopussa.

Vakavaraisuuspääomavaatimus (milj. euroa)	31.12.2019	Kontribuutio	%-osuus	31.12.2018	Kontribuutio	%-osuus	Muutos
Markkinariski	300,7	283,5	70,1 %	308,8	295,7	75,5 %	-8,1
Vastapuoliriski	34,0	15,6	3,9 %	31,4	13,8	3,5 %	2,6
Vakuutusriski	118,3	73,6	18,2 %	97,9	58,3	14,9 %	20,4
Aineettomien hyödykkeiden riski	0,0	0,0	0,0 %	0,0	0,0	0,0 %	0,0
Operatiivinen riski	31,7	31,7	7,8 %	23,9	23,9	6,1 %	7,8
Hajautus	-80,2	-----	-----	-70,4	-----	-----	-9,8
Vakavaraisuuspääomavaatimus ennen vaimentavia eriä	404,5	404,5	100,0 %	391,6	391,6	100,0 %	12,9

C.1.2. Henki-Fennian riskiprofiili

Alla on eritelty Henki-Fennian vakavaraisuuspääomavaatimuksen rakenne riskialueittain ilman tulevien lisäetujen ja laskennallisen verovelan vaimennusvaikutusta (ennen vaimentavia eriä) raportointikauden lopussa ja edellisen raportointikauden lopussa.

Vakavaraisuuspääomavaatimus (milj. euroa)	31.12.2019	Kontribuutio	%-osuus	31.12.2018	Kontribuutio	%-osuus	Muutos
Markkinariski	83,2	71,8	59,1 %	104,0	93,1	65,9 %	-20,9
Vastapuoliriski	14,4	6,1	5,0 %	18,9	8,1	5,8 %	-4,5
Vakuutusriski	56,3	38,9	32,0 %	56,8	36,2	25,6 %	-0,5
Aineettomien hyödykkeiden riski	0,0	0,0	0,0 %	0,0	0,0	0,0 %	0,0
Operatiivinen riski	4,7	4,7	3,9 %	4,0	4,0	2,8 %	0,7
Hajautus	-37,1	-----	-----	-42,3	-----	-----	5,2
Vakavaraisuuspääomavaatimus ennen vaimentavia eriä	121,5	121,5	100,0 %	141,4	141,4	100,0 %	-19,9

C.2. Vakuutusriski

Vakuutusriski liittyy perusliiketoimintaan eli vakuuttamiseen. Se jakaantuu kolmeen pääluokkaan, jotka ovat hinnoittelu-, varaus- ja katastrofiriski.

Hinnoitteluriski liittyy vakuutettavan riskin valintaan, myynnin ohjaukseen ja erityisesti vakuutettavan riskin hinnoitteluun. Kyseessä on siis tappioriski siitä, että tulevista vakuutuskorvauksista aiheutuvat kustannukset, mukaan lukien liikekulut, ylittävät vakuutuksista saadut vakuutusmaksut.

Varausriski johtuu vakuutusteknisen vastuuvelan epäedullisesta arvomuutoksesta. Varausriski liittyy vakuutusteknisen vastuuvelan laskennassa tehtyjen oletusten epävarmuuteen ja arvioitujen vakuutusmaksujen, korvausmäärien, liikekulujen, palkkioiden ja näiden kassavirtojen epäedullisiin poikkeamiin toteutuneista tuotoista ja kuluista. Varausriskin vakuutusteknisiin riskitekijöihin luetaan muun muassa biometriset riskit (kuolleisuus-, pitkäikäisyys-, työkyvyttömyys- ja vastaavat riskit), erilaiset raukeamisriskit (esimerkiksi henkivakuutuksen takaisinostoriski), liikekuluriski ja muuttamisriski.

- Kuolevuus- ja työkyvyttömyysriskit

Kuolevuusriskit ja työkyvyttömyysriskit liittyvät lähinnä riskihenkivakuutukseen. Vakuutusmaksuista ja vakuutusehdoista sovitaan vakuutusta tehtäessä. Riskinä on, että vakuutusmaksut eivät riitä vakuutuskorvauksiin.

- Pitkäikäisyysriski

Eläke- ja säästövakuutuksiin voi liittyä pitkäikäisyysriski. Riskinä on, että vakuutuksille annettavat kuolevuushyvitykset ylittävät kuolemantapauksissa vapautuvien vakuutussäästöjen määrän. Pitkäikäisyysriski liittyy pääasiassa vanhempiin ryhmäeläkevakuutuksiin ja lisäeläkevakuutuksiin, joissa eläke voidaan maksaa elinikäisenä tai joissa kuolemanvaraturva puuttuu tai sille on yläikäraja.

Pitkäikäisyysriskiä liittyy myös eläkeuotoisiin korvauksiin, joita esiintyy esimerkiksi liikennevakuutuksessa ja lakisääteisessä tapaturmavakuutuksessa.

- **Raukeamisriski**

Henkivakuutuksessa vakuutuksenottaja voi nostaa vakuutussäästöt tai osan niistä ennen vakuutussopimuksen mukaista päättymispäivää, tai hän voi keskeyttää vakuutusmaksujen maksamisen. Näihin tapahtumiin liittyy takaisinosto- tai raukeamisriski.

Säästövakuutukset ovat luonteeltaan kertamaksuisia. Vero- tai muun lainsäädännön muuttuessa tai yleisen taloudellisen tilanteen heikentyessä riski säästövakuutusten takaisinostoille kasvaa merkittävästi. Takaisinostojen määrä on riippuvainen paitsi vakuutuksenottajan henkilökohtaisista tarpeista myös tarjolla olevien vaihtoehtojen sijoitusten tuottonäkymistä.

Eläkevakuutusten takaisinosto-oikeus on rajoitettu koskemaan vain tiettyjä ennalta määriteltyjä tilanteita. Riski takaisinostoihin on tästä syystä vähäinen. Suurempi epävarmuus liittyy tuleviin vakuutusmaksuihin. Vakuutuksen alkaessa sovitaan yleensä maksusuunnitelmasta. Vakuutusturva ei lakkaa, vaikka asiakas myöhemmin jättääkin vakuutusmaksuja maksamatta. Maksettava eläke määräytyy kertyneiden säästöjen perusteella. Muutokset työeläke- ja verolainsäädännössä ovat kuitenkin usein syynä siihen, että asiakas ei noudata alkuperäistä maksusuunnitelmaa. Näin on käynyt erityisesti yksilöllisissä eläkevakuutuksissa.

Riskihenkivakuutukset ovat voimassa niin kauan kuin asiakas maksaa vakuutusmaksuja. Vakuutuksenottaja voi lopettaa vakuutuksen koska tahansa. Syinä vakuutuksen päättymiseen voi olla muun muassa muutokset asiakkaan taloudellisessa tilanteessa, perheolosuhteissa, työsuhteessa tai yritystoiminnassa. Asiakkaat, joiden terveydentila on hyvä, voivat myös ottaa uuden vakuutuksen toisesta vakuutusyhtiöstä. Vastaavassa tilanteessa vakuutetut, joiden terveydentila on huonontunut, eivät useinkaan saa uutta normaalihintaista vakuutusta ja pysyvät tästä syystä yhtiössä vakuutettuina.

- **Kuluriski**

Kaikkiin henkivakuutussopimuksiin liittyy liikekuluriski. Tämä on riski siitä, että vakuutuksista saatava kuormitustulo, mukaan lukien sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahastojen palkkionpalautukset, ei riitä vakuutusten hoitamisesta aiheutuviin liikekuluihin.

Henkivakuutustuotteille on tyypillistä, että vakuutuksista perittävistä hoitokuluista sovitaan vakuutusta tehtäessä. Yhtiöllä on hyvin vähäiset mahdollisuudet muuttaa vakuutuksesta perittäviä kuluja myöhemmin. Sijoitussidonnaisissa vakuutuksissa kuormitustulo määräytyy pitkälti sijoitusten markkina-arvojen perusteella. Markkina-arvojen alentuessa kuormitustulo laskee vastaavasti. Liikekuluja ei kuitenkaan käytännössä yleensä pystytä lyhyellä aikavälillä sopeuttamaan alentuneeseen kuormitustuloon. Toisaalta markkina-arvojen noustessa liikekuluja ei myöskään automaattisesti kasvateta.

Vakuutusten hoitokuluista sovittaessa yhtiöllä ei yleensä ole tiedossa, millaisia muutoksia yhtiö joutuu tekemään vakuutusjärjestelmiinsä tulevana vuosina. Erityisen vaikeasti ennustettavia ovat ne muutokset, jotka aiheutuvat lainsäädännön muuttumisesta. Konkreettinen esimerkki tällaisesta riskistä on yksilöllistä eläkevakuutusta koskeneet veromuutokset. Osittain lainsäädännöstä ja osittain asiakkaiden tarpeista johtuen vakuutuksenottajille ja vakuutetuille joudutaan antamaan tietoa vakuutusturvan sisällöstä ja vakuutussäästöjen kehityksestä aiempaa enemmän. Myös jatkuva sääntelyn lisääntyminen lisää yhtiön hallinnon kuluja.

Myös vahinkovakuutusvelvoitteisiin liittyvät liikekulut on varattava vakuutustekniseen vastuuvelkaan.

- **Muuttamisriski**

Muuttamisriski liittyy eläke- tai eläkemuuotoisiin korvauksiin, jotka esiintyvät esimerkiksi liikennevakuutuksessa ja lakisääteisessä tapaturmavakuutuksessa ja jossa maksettavan eläkesuorituksen määrä voi muuttua.

Vakuutusriskiin sisältyy myös katastrofiriski eli suurvahinkoriski. Suurvahinkoriskillä tarkoitetaan mahdollista vahinkotapahtumaa, joka johtaa hyvin suuriin taloudellisiin vaikutuksiin, toteutuu erittäin harvoin ja poikkeaa huomattavasti vahinkotilastoista.

C.2.1. Vakuutusriskien hallinta

Vakuutustoiminta perustuu vakuutusriskien ottamiseen, riskien hajauttamiseen vakuutuskannan sisällä ja vakuutusriskien hallintaan. Vakuutusriskin hallinnan tärkeimmät keinot ovat asianmukainen riskien valinta eli vastuunvalinta, hinnoittelu ja vakuutusehdot sekä jälleenvakuutussuojan hankkiminen.

Vastuunvalinnalla ohjeistetaan myyntiä ja varmistetaan vakuutustoiminnan kannattavuutta. Vastuunvalintaa hallitaan tutkimalla tilastollisesti aiempia vahinkotapauksia, jotka ovat myös perustana hinnoittelulle. Vastuunvalintaohjeissa määritellään, millaisia riskejä voidaan vakuuttaa ja miten suuria vakuutusmääriä sallitaan.

Vakuutusriskien hinnoittelussa pyritään riskivastaavuuteen asettamalla sitä korkeampi hinta, mitä suurempi riski on kyseessä ja päinvastoin. Riskivastaavuuden lähtökohtana on tietovaraston oikeellisuus ja riittävyys sekä se, että vakuutettava kohde ja etu tunnetaan ja voidaan hinnoitella markkinaehtoisesti riittävän tarkasti. Ainoastaan tältä pohjalta voidaan tehdä asianmukaiset riskianalyysit ja päättää riittävästä vakuutusmaksun tasosta sekä vakuutuksen muista reunaehdoista.

Vakuutusehtojen merkitys vakuutusriskin rajoittamisessa on olennainen. Vakuutusehdoissa määritellään muun muassa vakuutussopimuksen kattavuus ja korvausten rajoitukset. Henkivakuutuksessa lainsäädäntö rajoittaa vakuutusyhtiön oikeutta korottaa vakuutusmaksuja tai muuttaa sopimusehtoja vakuutuksen voimassaoloaikana. Mikäli tehdyt oletukset osoittautuvat riittämättömiksi, myönnetyt edut ovat rahoitusmarkkinoiden näkökulmasta liian arvokkaita eivätkä vakuutusmaksut tai ehdot ole muutettavissa, ryhmään kohdistuu tappiota. Vakuutusriskin hallinnassa on tärkeää, että ei-toivotut riskit suljetaan pois tai rajoitetaan sopimusteitse toivotulle tasolle.

Vakuutusteknisen vastuuvelan laskennassa sovelletaan erilaisia kvantitatiivisia menetelmiä, jotka ovat varausriskin hallinnassa keskeisessä asemassa. Kvantitatiivisella menetelmällä tarkoitetaan numeeristen arvioiden luomista soveltamalla tilastollisia, taloustieteellisiä, rahoitus- tai muita matemaattisia teorioita ja menetelmiä. Kvantitatiiviseksi menetelmäksi luetaan myös menetelmä, jolla tavoitellaan numeerista lopputulosta ja joka perustuu osittain tai kokonaan subjektiiviseen asiantuntijaharkintaan.

Kvantitatiivisiin menetelmiin liittyy aina epävarmuutta, joka voi johtaa vakuutusteknisen vastuuvelan aliarviointiin eli riittämättömyyteen. Kvantitatiivisten menetelmien riskienhallinnassa keskitytään erityisesti riskeihin, jotka liittyvät matemaattiseen teoriaan, tietojen laatuun, estimointiin ja parametrisointiin, dokumentaatioon, validointiin ja laskentaan liittyviin prosesseihin.

Ohjaavana periaatteena kvantitatiivisten menetelmien riskienhallinnassa on menetelmien ja prosessien tehokas kyseenalaistaminen. Tämä tarkoittaa, että riippumaton ja asiantunteva taho arvioi menetelmiä ja prosesseja kriittisesti.

Kvantitatiivisten menetelmien riskienhallinta perustuu siihen, että kunkin menetelmän rakenne, matemaattinen teoria ja loogisuus on dokumentoitu hyvin ja että menetelmä on mahdollisimman hyvin tuettavissa tieteellisillä tutkimuksilla ja vakuutusalan parhailla käytännöillä. Jotta voidaan tunnistaa menetelmän vahvuudet ja heikkoudet, on tärkeää, että matemaattiset yksinkertaistukset, numeeriset menetelmät, approksimaatiot ja subjektiivisen asiantuntijaharkinnan käyttö selvitetään ja dokumentoidaan riittävän tarkasti. Menetelmän omistajan ja kehittäjien tulee varmistaa, että menetelmän eri osa-alueet toimivat toivotulla tavalla, ovat sopivia tarkoitettuun käyttöön ja että menetelmä on matemaattisesti oikein ja estimoidut parametrit tilastollisesti luotettavia.

Tietojen laadun hallinta on yhtä tärkeää kuin menetelmän rakenteen, teorian ja loogisuuden hallinta. Luotettavuus voidaan saavuttaa ainoastaan laadukkailla tiedoilla.

Kvantitatiivisen menetelmän validointi kattaa prosessit ja toimintatavat, joiden avulla pyritään todentamaan, että menetelmä on asianmukainen ja luotettava sekä toimii toivotulla tavalla. Validoinnin avulla tunnistetaan menetelmän mahdollisia heikkouksia ja rajoituksia sekä käyttöön liittyviä ongelmia ja voidaan arvioida ja hallita niiden vaikutuksia.

Suurilta vahingoilta ja vahinkotapahtumilta suojaudutaan ja niitä hallitaan ottamalla jälleenvakuutuksia. Jälleenvakuutuksen käyttöön liittyy liitännäisriskejä, kuten jälleenvakuutuksen asianmukaisuus-, saatavuus-, hinta- ja vastapuoliriskit.

Henkivakuutusliiketoiminnassa on voimassaolevat jälleenvakuutussopimukset katastrofivahinkoja varten. Yksilölliset henki- ja työkyvyttömyysvakuutukset jälleenvakuutetaan suurvahinkojen varalta. Työntekijäin ryhmähenkivakuutuksen osalta jälleenvakuutus on järjestetty alan yhteisen poolijärjestelyn kautta.

Vahinkovakuutusliiketoiminnassa erityisesti suurille vakuutusriskeille on löydyttävä jälleenvakuutussuoja, eikä riski saa ylittää ryhmän riskinottoa. Jälleenvakuutuksen tehokkuutta ja omapidätysrajoja arvioidaan vuosittain. Vakuutuskannan sisältämät huippuriskit tunnistetaan ja arvioidaan tätä varten ylläpidettävien prosessien avulla.

C.2.2. Vakuutusriskien arviointi

Fennia-ryhmän vakuutusriskin vakavaraisuuspääomavaatimus oli 145,7 miljoonaa euroa (141,4 milj. euroa). Hajautushyödyt huomioiden vakuutusriskin kontribuutio oli 92,4 miljoonaa euroa (88,6 milj. euroa), joka on 19,3 prosenttia (17,5 %) vakavaraisuuspääomavaatimuksesta ennen vaimentavia eriä.

Vakuutusriskin sitoma vakavaraisuuspääomavaatimus koostui eri riskialueista seuraavasti:

Vakuutusriskin vakavaraisuuspääomavaatimus (milj. euroa)	31.12.2019	Kontribuutio	%-osuus	31.12.2018	Kontribuutio	%-osuus	Muutos
Hinnoitteluriski	60,1	47,2	32,4 %	60,8	48,3	34,1 %	-0,7
Varausriski	97,9	89,6	61,5 %	95,3	87,3	61,8 %	2,6
Katastrofiriski	21,3	8,9	6,1 %	15,1	5,8	4,1 %	6,2
Hajautus	-33,6	-----	-----	-29,9	-----	-----	-3,8
Vakavaraisuuspääomavaatimus yhteensä	145,7	145,7	100,0 %	141,4	141,4	100,0 %	4,3

Fennia-ryhmän vakuutusriski muodostuu pääosin hinnoittelu- ja varausriskistä. Niiden kontribuutio vakuutusriskin vakavaraisuuspääomavaatimukseen oli 93,9 prosenttia (95,9 %). Varausriskin suhteellinen osuus vakuutusteknisen vastuuvelan parhaasta estimaatista ennen jälleenvakuuttajien osuutta oli 3,5 prosenttia (3,9 %).

Oheisessa taulukossa on annettu arvio Fennia-ryhmän vakavaraisuusaseman muutoksesta, jos vakuutusteknisen vastuuvelan paras estimaatti nousee yhdellä prosentilla:

Herkkyysanalyysi (milj. euroa)	31.12.2019	Skenaario Vakuutustekninen vastuuvetka + 1 %
Hyväksyttävä oma varallisuus	897,9	874,6
Vakavaraisuuspääomavaatimus	405,5	408,7
Vapaa pääoma	492,4	465,9
Vapaan pääoman muutos	-----	-26,5
Suhteellinen vakavaraisuusasema	221,4 %	214,0 %

Sekä henki- että vahinkovakuutuskannat ovat suhteellisen hyvin hajautuneet.

Henkivakuutuksen riskivakuutuksessa jälleenvakuutusjärjestelyt suojaavat tietyn euromääräisen omavastuun ylittävät vakuutussummat, mikä rajoittaa riskikeskittymiä. Lisäksi jälleenvakuutukset katastrofeja varten pienentävät mahdollisia riskikeskittymiä edelleen.

Vahinkovakuutuksessa isot riskit jälleenvakuutetaan riskikeskittymien rajoittamiseksi yksilöllisesti. Lisäksi myös vahinkovakuutuksessa on jälleenvakuutukset katastrofeja varten, mikä pienentää mahdollisten riskikeskittymien vaikutusta. Fennia-ryhmän vakuutuskanta ei sisällä merkittäviä jälleenvakuuttamattomia riskikeskittymiä.

C.2.2.1. Fennian vakuutusriskien arviointi

Fennian vakuutusriskin vakavaraisuuspääomavaatimus oli 118,3 miljoonaa euroa (97,9 milj. euroa). Hajautushyödyt huomioiden vakuutusriskin kontribuutio oli 73,6 miljoonaa euroa (58,3 milj. euroa), joka on 18,2 prosenttia (14,9 %) vakavaraisuuspääomavaatimuksesta ennen vaimentavia eriä.

Vakuutusriskin sitoma vakavaraisuuspääomavaatimus koostui eri riskialueista seuraavasti:

Vakuutusriskin vakavaraisuuspääomavaatimus (milj. euroa)	31.12.2019	Kontribuutio	%-osuus	31.12.2018	Kontribuutio	%-osuus	Muutos
Hinnoitteluriski	60,1	50,3	42,5 %	50,8	42,8	43,8 %	9,3
Varausriski	68,3	59,5	50,3 %	57,3	50,2	51,2 %	11,0
Katastrofiriski	19,4	8,5	7,2 %	12,2	4,9	5,0 %	7,3
Hajautus	-29,5	-----	-----	-22,4	-----	-----	-7,1
Vakavaraisuuspääomavaatimus yhteensä	118,3	118,3	100,0 %	97,9	97,9	100,0 %	20,4

Fennian vakuutusriski muodostuu pääosin hinnoittelu- ja varausriskistä. Niiden kontribuutio vakuutusriskin vakavaraisuuspääomavaatimukseen oli 92,8 prosenttia (95,0 %).

Hinnoitteluriskin suhteellinen osuus omalla vastuulla olevasta vakuutusmaksutuotosta oli 13,4 prosenttia (13,3 %). Varausriskin suhteellinen osuus vakuutusteknisen vastuuvelan parhaasta estimaatista ennen jälleenvakuuttajien osuutta oli 6,5 prosenttia (6,2 %).

Oheisessa taulukossa on annettu arvio yhtiön vakavaraisuusaseman muutoksesta, jos vakuutusteknisen vastuuvelan paras estimaatti nousee yhdellä prosentilla ja jos vakuutusmaksutaso nousee yhden prosentin.

Herkkyysanalyysi (milj. euroa)	31.12.2019	Skenaario	
		Vakuutustekninen vastuuvelka + 1 %	Vakuutusmaksut + 1 %
Hyväksyttävä oma varallisuus	866,1	845,7	869,8
Vakavaraisuuspääomavaatimus	336,7	335,9	337,0
Vapaa pääoma	529,4	509,8	532,8
Vapaan pääoman muutos	-----	-19,6	3,4
Suhteellinen vakavaraisuusasema	257,2 %	251,8 %	258,1 %

Fennian vakuutuskanta on suhteellisen hyvin hajautunut. Riskikeskittymien rajoittamiseksi Fennia jälleenvakuuttaa isot riskit yksilöllisesti. Lisäksi Fennialla on jälleenvakuutukset katastrofeja varten, mikä pienentää mahdollisten riskikeskittymien vaikutusta. Fennian vakuutuskanta ei sisällä merkittäviä jälleenvakuuttamattomia riskikeskittymiä.

C.2.2.2. Henki-Fennian vakuutusriskien arviointi

Henki-Fennian vakuutusriskin vakavaraisuuspääomavaatimus oli 56,3 miljoonaa euroa (56,8 milj. euroa). Hajautushyödyt huomioden vakuutusriskin kontribuutio oli 38,9 miljoonaa euroa (36,2 milj. euroa), joka on 32,0 prosenttia (25,6 %) vakavaraisuuspääomavaatimuksesta ennen vaimentavia eriä.

Vakuutusriskin sitoma vakavaraisuuspääomavaatimus koostui eri riskialueista seuraavasti:

Vakuutusriskin vakavaraisuuspääomavaatimus (milj. euroa)	31.12.2019	Kontribuutio	%-osuus	31.12.2018	Kontribuutio	%-osuus	Muutos
Varausriski							
Kuolevuusriski	8,1	1,5	2,7 %	7,0	1,3	2,3 %	1,1
Pitkäikäisyysriski	13,1	5,7	10,1 %	9,5	3,7	6,5 %	3,6
Työkyvyttömyysriski	0,7	0,1	0,3 %	0,7	0,1	0,3 %	0,0
Raukeamiskirski	38,8	35,2	62,6 %	40,2	37,0	65,1 %	-1,4
Kuluriski	14,7	10,8	19,2 %	16,4	12,2	21,5 %	-1,7
Katastrofiriski	7,2	2,9	5,2 %	6,3	2,5	4,3 %	0,9
Hajautus	-26,2	-----	-----	-23,2	-----	-----	-3,0
Vakavaraisuuspääomavaatimus yhteensä	56,3	56,3	100,0 %	56,8	56,8	100,0 %	-0,5

Henki-Fennian vakuutusriski muodostuu pääosin raukeamis- ja kuluriskistä. Niiden kontribuutio vakuutusriskin vakavaraisuuspääomavaatimukseen oli 81,8 prosenttia (86,6 %).

Varausriskin suhteellinen osuus vakuutusteknisen vastuuvelan parhaasta estimaatista ennen jälleenvakuuttajien osuutta oli 3,0 prosenttia (3,6 %).

Oheisessa taulukossa on annettu arvio yhtiön vakavaraisuusaseman muutoksesta, jos vakuutusteknisen vastuuvelan paras estimaatti nousee yhdellä prosentilla:

Herkkyysanalyysi (milj. euroa)	31.12.2019	Skenaario Vakuutustekninen vastuuvetka + 1 %
Hyväksyttävä oma varallisuus	205,3	191,0
Vakavaraisuuspääomavaatimus	109,2	112,3
Vapaa pääoma	96,1	78,7
Vapaan pääoman muutos	-----	-17,4
Suhteellinen vakavaraisuusasema	188,0 %	170,1 %

Henki-Fennian vakuutuskanta on suhteellisen hyvin hajautunut. Riskivakuutuksessa jälleenvakuutusjärjestelyt suojaavat tietyn euromääräisen omavastuun ylittävät vakuutussummat, mikä rajoittaa riskikeskittymiä. Lisäksi jälleenvakuutukset katastrofeja varten pienentävät mahdollisia riskikeskittymiä edelleen. Henki-Fennian vakuutuskanta ei sisällä merkittäviä riskikeskittymiä.

Jälleenvakuutusten käyttöön liittyy liitännäisriskejä, kuten jälleenvakuutuksien asianmukaisuus-, saatavuus-, hinta- ja vastapuoliriski. Henkivakuutustoiminnassa menevän jälleenvakuutuksen käyttö on vähäistä ja keskittyy sen vuoksi muutamiin vastapuoliin.

C.3. Markkinariski

Markkinariskillä tarkoitetaan yleisesti varojen ja velkojen markkina-arvojen muutosten aiheuttamia vaikutuksia taloudelliseen asemaan, erityisesti hyväksytyyn omaan varallisuuteen, tulokseen ja vakavaraisuuteen. Vaikuttavat riskitekijät ovat korko-, korkomarginaali-, osake-, kiinteistö- ja valuuttariskit sekä keskittymäriski. Markkinariskejä voidaan tarkastella pelkästään sijoitusomaisuuden näkökulmasta, mutta olennaisinta on tarkastella markkinariskejä koko taseen näkökulmasta. Vakavaraisuuslaskennassa taseen molemmat puolet arvostetaan markkinaehtoisesti, ja näin ollen riskitekijöiden muutokset vaikuttavat samaan aikaan sekä varoihin että velkoihin.

Markkinariskitekijöiden muutokset vaikuttavat vakavaraisuuteen kahta kautta: hyväksyttävän oman varallisuuden muutoksena sekä vakavaraisuuspääomavaatimuksen muutoksena. Markkinariskien toteutuessa hyväksyttävä oma varallisuus pienenee, mikä heikentää vakavaraisuusasemaa. Muutokset varoissa ja veloissa vaikuttavat myös useimmiten vakavaraisuuspääomavaatimukseen. Omaisuusarvojen laskiessa myös vakavaraisuuspääomavaatimukset pienenevät, mikä vaimentaa markkina-arvojen laskun vaikutusta vakavaraisuusasemaan. Tämä näkyy erityisesti osakemarkkinariskin realisoituessa, jolloin symmetrinen mukautus pienentää pääomavaadetta.

Sijoitussidonnaisten henkivakuutus sopimusten tuotto muodostuu pääosin vakuutus sopimusten katteena olevan varallisuuden määrään perustuvasta hallinnointipalkkiosta. Hallinnointipalkkiosta osa veloitetaan vakuutus sopimuksista ja osa saadaan vakuutus sopimusten katteena olevilta rahastoilta palkkionpalautuksina. Kun esimerkiksi osakkeiden arvot laskevat, on tällä vaikutusta hallinnoitaviin varoihin ja sitä kautta myös tulevaisuuden tuottoihin. Tämä riski luo pääomavaadetta, mutta sen osuus markkinariskien kokonaispääomavaatimuksesta on pieni. Sijoitussidonnaisen vakuutuskannan aiheuttama vakavaraisuuspääomavaatimus sisältyy esitettyihin vakavaraisuuspääomavaatimuslukuihin.

C.3.1. Markkinariskien hallinta

Yleinen riskinottohalukkuus, riskinsietokyky sekä liiketoimintatavoitteet ohjaavat sijoitustoimintaa ja luovat sijoitustoiminnalle reunaehdoja. Sijoitustoiminnassa ja markkinariskien hallinnassa pyritään saavuttamaan asetetut liiketoimintatavoitteet vakavaraisuustavoitteita vaarantamatta.

Markkinariskien hallinnan kulmakivet ovat sijoitusten riittävä hajautus, varovaisuusperiaate sekä riskien vähentämistekniikat. Näiden avulla pyritään varmistamaan, että varat on sijoitettu niin, että ne ovat mahdollisimman yhteensopivia vastuuvelan luonteen kanssa ottaen huomioon ennalta määritelty riskinottohalukkuus ja riskinsietokyky sekä vallitseva liiketoimintaympäristö.

Markkinariskejä hallitaan muun muassa hallitusten määrittämällä sijoitusrajoitteilla ja limiiteillä. Allokaatorajoitteilla varmistetaan, että sijoitusomaisuus on riittävän laajasti hajautettu eikä sijoitusomaisuus ole liian altis millekään yksittäiselle markkinariskille. Omaisuuslajikohtaisten allokaatorajoitteiden lisäksi sijoitustoimintaa ohjaavat yksityiskohtaisemmat rajoitteet, joilla varmistetaan, että myös omaisuuslajien sisällä hajautus on tarpeeksi laajaa ja että ylisuuria riskikeskittymiä ei synny.

Varovaisuusperiaatteen noudattaminen tarkoittaa muun muassa sitä, että varat tulee sijoittaa ainoastaan sellaisiin tuotteisiin ja instrumentteihin, joiden riskit voidaan tunnistaa, mitata, seurata, hallita ja raportoida. Jos sijoituksiin liittyy uusia omaisuuslajeja tai instrumentteja, on sijoituspäätöstä ennen varmistettava, että kyseiset varovaisuusperiaatteen noudattamiseen liittyvät prosessit on suoritettu.

Riittävän hajautuksen ja varovaisuusperiaatteen lisäksi on määritelty riskien vähentämistä koskevat periaatteet. Riskien vähentämistekniikalla tarkoitetaan kaikkia sellaisia järjestelyitä, joiden avulla jokin tietty riski siirretään toiselle taholle, sitä muokataan tai se eliminoidaan joko osittain tai kokonaan. Markkinariskien osalta riskien vähentämistekniikoihin luetaan muun muassa johdannaisten käyttö sekä erilaiset vakuus- ja takausvaatimusjärjestelyt. Jos riskienvähentämistekniikat eivät täytä asetettuja vaatimuksia laillisuuden, riskien tunnistamisen, tehokkuuden, riskien seurannan ja vastapuolen luottokelpoisuuden osalta, niitä ei oteta huomioon vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa. Tällöin niiden suojausvaikutus kohdistuu pelkästään hyväksyttävään omaan varallisuuteen.

Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena oleviin varoihin liittyviä markkinariskejä hallitaan passiivisesti, eikä riskipositioihin kohdisteta erityisiä markkinanäkemyksiä tai suojausstrategioita.

C.3.2. Markkinariskien arviointi

Markkinariskien altistumia ja niiden vaikutuksia mitataan omaisuuslajiallokaation, herkkyysanalyysin sekä kunkin markkinariskin aiheuttaman vakavaraisuuspääomavaatimuksen avulla.

Omaisuuslajiallokaatio markkina-arvoin kuvaa sitä, kuinka suuri osa taseesta on altis kullekin markkinariskille. Allokaatio tulisi kuitenkin aina laskea rahastojen läpivalaisuperiaatetta noudattaen, koska vain silloin voidaan todeta todellinen allokaatio.

Omaisuuslajiallokaatiota voidaan tukea herkkyysanalyysillä, jolla arvioidaan, kuinka paljon eri markkinaliikkeet vaikuttavat varojen ja velkojen sekä hyväksyttävän oman varallisuuden arvoon. Näin päästään koko taseen riskiaseman analysointiin, ja saadaan huomattavasti enemmän tietoa markkinariskeistä ja niiden vaikutuksista. Edellä mainittuja analyysejä täydennetään lisäksi omalla näkemyksellä markkinariskien aiheuttamista pääomavaatimuksista (oma riski- ja vakavaraisuusarvio).

Herkkyysanalyysissä on tarkasteltu kaikkien markkinariskien (pois lukien keskittymäriski) toteutumisen vaikutusta vakavaraisuusasemaan. Käytetyt skenaariot ovat koronvaihtosopimuskorkojen lasku 50 korkopistettä eli 0,5 prosenttiyksikköä, osakkeiden lasku 20 prosenttia, kiinteistöjen arvon lasku 20 prosenttia, korkomarginaalien nousu 100 korkopistettä eli 1,0 prosenttiyksikköä sekä valuuttakurssien lasku 10 prosenttia.

Herkkyysanalyysillä saadaan hyvä arvio siitä, miten eri markkinariskiskenaariot vaikuttavat vakavaraisuusasemaan. Herkkyyslaskelmat on tehty riskialueittain. Osakeskenaariossa osakeriskin symmetrinen mukautus arvioidaan shokin jälkeen uudestaan, ja sen vaikutus otetaan huomioon vakavaraisuuspääomavaatimuslaskennassa. Koroissa koronvaihtosopimuskorkojen noteerausta lasketaan 20 vuoden maturiteettiin asti shokin verran, minkä jälkeen diskonttauskäyrä lasketaan uudestaan sääntelyn kuvaamalla tavalla. Kaikissa skenaariossa sijoitusten markkina-arvot arvioidaan skenaarion jälkeisessä tilanteessa uudestaan sekä markkina-arvon että vakavaraisuuspääomavaatimuksen näkökulmasta.

Fennia-ryhmän sijoitukset jakautuivat eri omaisuuslajeihin seuraavasti:

Omaisuuslaji (milj. euroa)	31.12.2019					31.12.2018				
	Sijoitusomaisuus		Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat			Sijoitusomaisuus		Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat		
	Käypä arvo	%-osuus	Käypä arvo	%-osuus		Käypä arvo	%-osuus	Käypä arvo	%-osuus	
Korkosijoitukset	1 977,8	71,1 %	388,5	31,4 %		1 529,7	61,0 %	333,3	32,4 %	
Osakesijoitukset	276,4	9,9 %	850,1	68,6 %		371,0	14,8 %	641,2	62,4 %	
Kiinteistö- sijoitukset	507,7	18,2 %	0,0	0,0 %		560,5	22,4 %	0,0	0,0 %	
Muut	20,7	0,7 %	0,0	0,0 %		45,8	1,8 %	53,0	5,2 %	
Yhteensä	2 782,5	100,0 %	1 238,6	100,0 %		2 507,0	100,0 %	1 027,5	100,0 %	

Edellä mainittujen varojen lisäksi Fennia-ryhmän varoihin kuului myös 29,1 miljoonaa euroa (25,1 milj. euroa) odotettuja palkkionpalautuksia sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevista varoista.

Markkinariskien vakavaraisuuspääomavaatimus oli 347,0 miljoonaa euroa (381,2 milj. euroa). Hajautushyödyt huomioiden markkinariskien kontribuutio kokonaispääomavaateeseen oli 68,2 prosenttia (71,1 %).

Markkinariskien vakavaraisuuspääomavaatimus koostui eri riskialueista seuraavasti:

Markkinariskin vakavaraisuus- pääomavaatimus (milj. euroa)	31.12.2019	Kontribuutio	%-osuus	31.12.2018	Kontribuutio	%-osuus	Muutos
Korkoriski	9,9	0,8	0,2 %	26,1	16,0	4,2 %	-16,2
Osakeriski	155,4	145,7	42,0 %	166,7	155,4	40,8 %	-11,3
Kiinteistöriski	112,7	94,8	27,3 %	126,2	107,5	28,2 %	-13,5
Korkomarginaaliriski	91,0	73,7	21,2 %	81,6	64,8	17,0 %	9,4
Valuuttariski	68,9	32,0	9,2 %	79,0	37,1	9,7 %	-10,1
Keskittymäriski	1,7	0,0	0,0 %	13,2	0,5	0,1 %	-11,4
Hajautus	-92,6	-----	-----	-111,6	-----	-----	18,9
Vakavaraisuus- pääomavaatimus yhteensä	347,0	347,0	100,0 %	381,2	381,2	100,0 %	-34,3

Osakeriskin kontribuutio markkinariskien vakavaraisuuspääomavaatimukseen oli selvästi suurin, 42,0 prosenttia (40,8 %). Toiseksi suurin kontribuutio, 27,3 prosenttia (28,2 %), oli kiinteistöriskillä. Avoimen korkoriskin kontribuutio oli 0,2 prosenttia (4,2 %) Fennia-ryhmän markkinariskien vakavaraisuuspääomavaatimuksesta.

Herkkyysanalyysissä suurin vaikutus Fennia-ryhmän vakavaraisuusasemaan tulee kiinteistöjen lasku -skenaariossa. Kiinteistöjen 20 prosentin arvon lasku pienentää hyväksyttävää omaa varallisuutta 81,2 miljoonaa euroa ja aiheuttaa 15,0 prosenttiyksikön heikennyksen suhteellisessa vakavaraisuusasemassa.

Myös osakkeiden lasku -skenaarioiden vaikutus on merkittävä. Osakkeiden 20 prosentin arvon lasku pienentää hyväksyttävää omaa varallisuutta 46,5 miljoonaa euroa ja vapaata pääomaa 7,8 miljoonaa euroa, mutta aiheuttaa 10,7 prosenttiyksikön parannuksen suhteellisessa vakavaraisuusasemassa. Tämä johtuu siitä, että osakeriskin symmetrinen mukautus reagoi osakkeiden laskuun pienentämällä vakavaraisuuspääomavaatimusta. Kun osakkeiden lasku on suurempi, ei symmetrinen korjaustermi enää toimi yhtä tehokkaasti ja vaikutukset alkavat näkyä entistä enemmän myös vakavaraisuusaseman heikentymisenä.

Vakavaraisuusnäkökulmasta katsottuna korkojen lasku on negatiivinen skenaario. Korkojen lasku 50 korkopisteellä pienentää hyväksyttävää omaa varallisuutta 28,9 miljoonaa euroa, ja suhteellinen vakavaraisuusasema laskee 13,4 prosenttiyksikköä. Vakuutusteknisen vastuuvelan aiheuttamaa korkoriskiä oli osittain suojattu koronvaihtosopimuksilla. Tämä suojausvaikutus oli myös otettu huomioon vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa.

Korkomarginaalien leveneminen 100 korkopisteellä aiheuttaa 8,2 prosenttiyksikön laskun Fennia-ryhmän suhteellisessa vakavaraisuusasemassa. Valuuttariski on pääosin suojattu valuuttajohdannaisten avulla, ja 10 prosentin negatiivinen kehitys aiheuttaa 2,8 prosenttiyksikön laskun Fennia-ryhmän suhteellisessa vakavaraisuusasemassa.

Kaikkien edellä mainittujen yksittäisten skenaarioiden toteutuessa samanaikaisesti vaikutus Fennia-ryhmän hyväksyttävään omaan varallisuuteen olisi -209,8 miljoonaa euroa, vapaaseen pääomaan -184,3 miljoonaa euroa, ja suhteellinen vakavaraisuusasema laskisi 40,4 prosenttiyksikköä 181,1 prosenttiin.

Herkkyysanalyysi (milj. euroa)	31.12.2019	Skenaario					
		Korot -50 kp	Osakkeet -20 %	Kiinteistöt -20 %	Korko- marginaali +100 kp	Valuutta -10 %	Yhdistetty skenaario
Hyväksyttävä oma varallisuus	897,9	868,9	851,3	816,6	867,8	875,1	688,1
Vakavaraisuuspääoma- vaatimus	405,5	417,6	366,7	395,5	406,9	400,1	380,0
Vapaa pääoma	492,4	451,3	484,6	421,1	460,9	474,9	308,1
Vapaan pääoman muutos	-----	-41,1	-7,8	-71,3	-31,5	-17,5	-184,3
Suhteellinen vakavaraisuusasema	221,4 %	208,1 %	232,2 %	206,5 %	213,3 %	218,7 %	181,1 %

C.3.2.1. Fennian markkinariskien arviointi

Fennian sijoitukset jakautuivat eri omaisuuslajeihin seuraavasti:

Omaisuuslaji (milj. euroa)	31.12.2019		31.12.2018	
	Käypä arvo	%-osuus	Käypä arvo	%-osuus
Korkosijoitukset	1 370,7	63,3 %	879,2	48,0 %
Osakesijoitukset	438,0	20,2 %	578,9	31,6 %
Kiinteistösijoitukset	337,5	15,6 %	340,3	18,6 %
Muut	18,5	0,9 %	32,4	1,8 %
Yhteensä	2 164,8	100,0 %	1 830,8	100,0 %

Osakesijoitusten korkeahko allokaatio johtuu pitkälti Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennian (ja edellisenä vuonna myös Fennia Vahinkovakuutuksen) omistamisesta. Näiden osuus sijoitusomaisuudesta oli 10,0 prosenttia (17,0 %). Muiden osakesijoitusten allokaatio oli 10,2 prosenttia (14,6 %).

Markkinariskien vakavaraisuuspääomavaatimus oli 300,7 miljoonaa euroa (308,8 milj. euroa). Hajautushyödyt huomioiden markkinariskien kontribuutio kokonaispääomavaateeseen oli 70,1 prosenttia (75,5 %).

Markkinariskien vakavaraisuuspääomavaatimus koostui eri riskialueista seuraavasti:

Markkinariskin vakavaraisuus- pääomavaatimus (milj. euroa)	31.12.2019			31.12.2018			Muutos
	Kontribuutio	%-osuus		Kontribuutio	%-osuus		
Korkoriski	6,4	3,7	1,2 %	6,2	3,5	1,1 %	0,2
Osakeriski	165,4	157,6	52,4 %	180,7	172,8	56,0 %	-15,3
Kiinteistöriski	72,4	59,4	19,7 %	73,4	60,4	19,6 %	-1,0
Korkomarginaaliriski	67,1	54,4	18,1 %	56,8	45,3	14,7 %	10,3
Valuuttariski	52,6	22,8	7,6 %	55,5	24,2	7,8 %	-2,8
Keskittymäriski	29,3	2,9	0,9 %	28,0	2,5	0,8 %	1,3
Hajautus	-92,6	-----	-----	-91,8	-----	-----	-0,8
Vakavaraisuus- pääomavaatimus yhteensä	300,7	300,7	100,0 %	308,8	308,8	100,0 %	-8,1

Osakeriskin kontribuutio markkinariskien vakavaraisuuspääomavaatimukseen oli selvästi suurin, 52,4 prosenttia (56,0 %). Toiseksi suurin kontribuutio, 19,7 prosenttia (19,6 %), oli kiinteistöriskillä. Avoimen korkoriskin kontribuutio oli 1,2 prosenttia (1,1 %) Fennian markkinariskien vakavaraisuuspääomavaatimuksesta.

Herkkyysanalyysissä suurin vaikutus hyväksyttävään omaan varallisuuteen tulee kiinteistöjen lasku -skenaariossa. Kiinteistöjen 20 prosentin arvon lasku pienentää hyväksyttävää omaa varallisuutta 64,4 miljoonaa euroa ja aiheuttaa 14,1 prosenttiyksikön heikennyksen suhteellisessa vakavaraisuusasemassa.

Myös osakkeiden lasku -skenaariion vaikutus on merkittävä. Osakkeiden 20 prosentin arvon lasku pienentää hyväksyttävää omaa varallisuutta 46,2 miljoonaa euroa ja vapaata pääomaa 15,0 miljoonaa euroa, mutta aiheuttaa 11,2 prosenttiyksikön parannuksen suhteellisessa vakavaraisuusasemassa. Tämä johtuu siitä, että osakeriskin symmetrinen mukautus reagoi osakkeiden laskuun pienentämällä vakavaraisuuspääomavaatimusta. Kun osakkeiden lasku on suurempi, ei symmetrinen korjaustermi enää toimi yhtä tehokkaasti, ja vaikutukset alkavat näkyä selvemmin myös vakavaraisuusaseman heikentymisenä.

Vakavaraisuusnäkökulmasta katsottuna korkojen lasku on negatiivinen skenaario. Korkojen lasku 50 korkopisteellä pienentää hyväksyttävää omaa varallisuutta 23,7 miljoonaa euroa, ja suhteellinen vakavaraisuusasema laskee 7,8 prosenttiyksikköä. Vakuutusteknisen vastuuvelan aiheuttamaa korkoriskiä oli osittain suojattu koronvaihtosopimuksilla. Tämä suojausvaikutus oli myös otettu huomioon vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa.

Korkomarginaalien leveneminen 100 korkopisteellä aiheuttaa 8,7 prosenttiyksikön laskun Fennian suhteellisessa vakavaraisuusasemassa. Valuutariski on pääosin suojattu valuuttajohdannaisten avulla, ja 10 prosentin negatiivinen kehitys aiheuttaa 2,7 prosenttiyksikön laskun Fennian suhteellisessa vakavaraisuusasemassa.

Kaikkien edellä mainittujen yksittäisten skenaarioiden toteutuessa samanaikaisesti vaikutus Fennian hyväksyttävään omaan varallisuuteen olisi -188,0 miljoonaa euroa, vapaaseen pääomaan -160,2 miljoonaa euroa, ja suhteellinen vakavaraisuusasema laskisi 37,7 prosenttiyksikköä ollen 219,5 prosenttia.

Herkkyysanalyysi (milj. euroa)	31.12.2019	Skenaario					
		Korot -50 kp	Osakkeet -20 %	Kiinteistöt -20 %	Korko- marginaali +100 kp	Valuutta -10 %	Yhdistetty skenaario
Hyväksyttävä oma varallisuus	866,1	842,4	819,9	801,8	835,7	844,5	678,1
Vakavaraisuuspääoma- vaatimus	336,7	337,8	305,5	329,7	336,3	331,9	308,9
Vapaa pääoma	529,4	504,6	514,4	472,0	499,4	512,6	369,2
Vapaan pääoman muutos	-----	-24,7	-15,0	-57,4	-29,9	-16,8	-160,2
Suhteellinen vakavaraisuusasema	257,2 %	249,4 %	268,4 %	243,1 %	248,5 %	254,5 %	219,5 %

C.3.2.2. Henki-Fennian markkinariskien arviointi

Henki-Fennian sijoitukset jakautuivat eri omaisuuslajeihin seuraavasti:

Omaisuuslaji (milj. euroa)	31.12.2019				31.12.2018			
	Sijoitusomaisuus		Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat		Sijoitusomaisuus		Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat	
	Käypä arvo	%-osuus	Käypä arvo	%-osuus	Käypä arvo	%-osuus	Käypä arvo	%-osuus
Korkosijoitukset	690,2	83,3 %	388,5	31,4 %	583,6	75,8 %	333,3	32,4 %
Osakesijoitukset	55,7	6,7 %	850,1	68,6 %	92,7	12,0 %	641,2	62,4 %
Kiinteistösijoitukset	80,9	9,8 %	0,0	0,0 %	81,0	10,5 %	0,0	0,0 %
Muut	2,1	0,3 %	0,0	0,0 %	13,1	1,7 %	53,0	5,2 %
Yhteensä	828,9	100,0 %	1 238,6	100,0 %	770,3	100,0 %	1 027,5	100,0 %

Edellä mainittujen varojen lisäksi Henki-Fennian varoihin kuului myös 29,1 miljoonaa euroa (25,1 milj. euroa) odotettuja palkkionpalautuksia sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevista varoista.

Markkinariskien vakavaraisuuspääomavaatimus oli 83,2 miljoonaa euroa (104,0 milj. euroa). Hajautushyödyt huomioiden markkinariskien kontribuutio kokonaispääomavaateeseen oli 59,1 prosenttia (65,9 %).

Markkinariskien vakavaraisuuspääomavaatimus koostui eri riskialueista seuraavasti:

Markkinariskin vakavaraisuus- pääomavaatimus (milj. euroa)	31.12.2019			31.12.2018			Muutos
	Kontribuutio	%-osuus		Kontribuutio	%-osuus		
Korkoriski	6,7	0,9	1,0 %	13,8	9,0	8,6 %	-7,2
Osakeriski	39,6	37,1	44,6 %	52,8	49,4	47,5 %	-13,2
Kiinteistöriski	17,9	14,1	17,0 %	18,0	14,3	13,7 %	-0,1
Korkomarginaaliriski	27,7	23,5	28,2 %	25,0	20,7	19,9 %	2,7
Valuuttariski	16,3	7,7	9,2 %	22,3	10,7	10,2 %	-6,0
Keskittymäriski	0,0	0,0	0,0 %	0,0	0,0	0,0 %	0,0
Hajautus	-25,0	-----	-----	-27,9	-----	-----	2,9
Vakavaraisuus- pääomavaatimus yhteensä	83,2	83,2	100,0 %	104,0	104,0	100,0 %	-20,9

Osakeriskin kontribuutio markkinariskien vakavaraisuuspääomavaatimukseen oli selvästi suurin, 44,6 prosenttia (47,5 %). Toiseksi suurin kontribuutio, 28,2 prosenttia (19,9 %), oli korkomarginaaliriskillä. Avoimen korkoriskin kontribuutio oli 1,0 prosenttia (8,6 %) Henki-Fennian markkinariskien vakavaraisuuspääomavaatimuksesta.

Vakavaraisuusnäkökulmasta katsottuna korkojen lasku on negatiivinen skenaario. Korkojen lasku 50 korkopisteellä pienentää hyväksyttävää omaa varallisuutta 20,8 miljoonaa euroa, ja suhteellinen vakavaraisuusasema laskee 28,3 prosenttiyksikköä. Vakuutusteknisen vastuuvelan aiheuttamaa korkoriskiä oli osittain suojattu koronvaihtosopimuksilla. Tämä suojausvaikutus oli myös otettu huomioon vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa.

Osakkeiden 20 prosentin arvon lasku pienentää hyväksyttävää omaa varallisuutta 11,2 miljoonaa euroa, mutta lisää vapaata pääomaa 0,2 miljoonaa euroa ja aiheuttaa 10,4 prosenttiyksikön parannuksen suhteellisessa vakavaraisuusasemassa. Tämä parannus johtuu siitä, että osakeriskin symmetrinen mukautus reagoi osakkeiden

laskuun pienentämällä vakavaraisuuspääomavaatimusta. Kun osakkeiden lasku on suurempi, ei symmetrinen korjaustermi enää toimi yhtä tehokkaasti, ja vaikutukset alkavat näkyä selvemmin myös vakavaraisuusaseman heikentymisenä.

Korkomarginaalien leveneminen 100 korkopisteellä aiheuttaa 10,7 prosenttiyksikön laskun Henki-Fennian suhteellisessa vakavaraisuusasemassa. Kiinteistöjen 20 prosentin arvon lasku aiheuttaa 11,7 prosenttiyksikön heikennyksen suhteellisessa vakavaraisuusasemassa. Valuuttariski on pääosin suojattu valuuttajohdannaisten avulla, ja 10 prosentin negatiivinen kehitys aiheuttaa 3,6 prosenttiyksikön laskun Henki-Fennian suhteellisessa vakavaraisuusasemassa.

Kaikkien edellä mainittujen yksittäisten skenaarioiden toteutuessa samanaikaisesti vaikutus Henki-Fennian hyväksyttävään omaan varallisuuteen olisi -61,9 miljoonaa euroa, vapaaseen pääomaan -56,8 miljoonaa euroa, ja suhteellinen vakavaraisuusasema laskisi 50,2 prosenttiyksikköä ollen 137,8 prosenttia.

Herkkyysanalyysi (milj. euroa)	31.12.2019	Skenaario					
		Korot -50 kp	Osakkeet -20 %	Kiinteistöt -20 %	Korko- marginaali +100 kp	Valuutta -10 %	Yhdistetty skenaario
Hyväksyttävä oma varallisuus	205,3	184,5	194,1	192,4	196,1	199,5	143,4
Vakavaraisuuspääomavaatimus	109,2	115,6	97,8	109,1	110,6	108,2	104,1
Vapaa pääoma	96,1	69,0	96,3	83,2	85,5	91,3	39,3
Vapaan pääoman muutos	-----	-27,1	0,2	-12,8	-10,6	-4,8	-56,8
Suhteellinen vakavaraisuusasema	188,0 %	159,7 %	198,4 %	176,3 %	177,3 %	184,3 %	137,8 %

C.3.3. Korkoriski

Korkoriskillä tarkoitetaan korkotason heilahteluiden aiheuttamia muutoksia hyväksyttävässä omassa varallisuudessa sekä vakavaraisuusasemassa. Vakuutustekniseen vastuuvetkaan liittyy korkoriskiä. Sen hallitsemiseksi iso osa sijoitusomaisuudesta tulisi sijoittaa korkoinstrumentteihin. Kuinka paljon korkosijoituksiin tulee sijoittaa, toisin sanoen kuinka paljon korkoriskiä kannattaa pitää auki, onkin markkinariskien hallinnan ja sijoitustoiminnan tärkeimpiä päätöksiä.

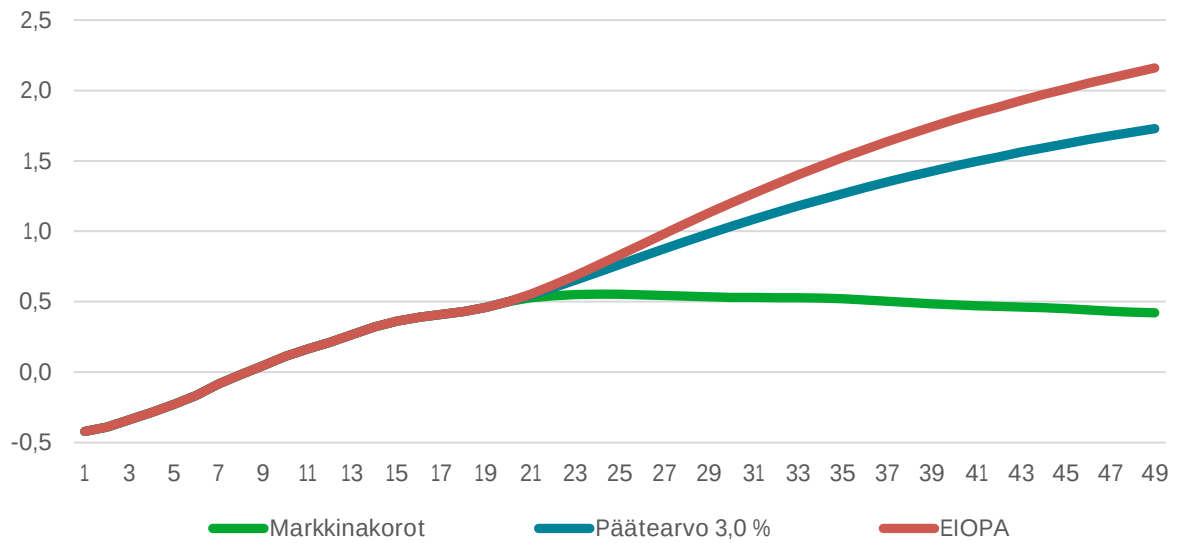
Korkotason muutos vaikuttaa varojen ja velkojen markkinaehtoiseen arvoon. Jos korkosijoitusten ja vakuutusteknisen vastuuvetelan markkinaehtoiset arvonmuutokset poikkeavat merkittävästi toisistaan korkotason muuttuessa, kohdistuu hyväksyttävään omaan varallisuuteen korkoriskiä. Korkotason muuttuessa varojen arvon muutos ei tällöin kompensoi täysimääräisesti vastuuvetelan arvon muutosta, mikä vaikuttaa vakavaraisuuteen sitä joko heikentämällä tai parantamalla.

Korkoriskiä hallitaan ja seurataan muun muassa korkosijoitusten ja vakuutusteknisen vastuuvetelan kassavirta-analyysin avulla. Mitä enemmän korkosijoitusten ja vakuutusteknisen vastuuvetelan kassavirrat täsmäävät, sitä vähemmän korkoriskiä positiosta seuraa. Pelkkä duraation ja määrän täsmääminen ei poista korkoriskiä.

Negatiivisten korkojen ja niiden maturiteettien osalta korkoriskin vakavaraisuuspääomavaatimusta ei synny lainkaan. Niiltä osin kuin korkokäyrä on nollan yläpuolella, aleneva korkotaso johtaa pienempään korkoriskin vakavaraisuuspääomavaatimukseen.

Vakavaraisuuslaskentakehikko käyttää vakuutusteknisen vastuuvetelan kassavirtojen diskonttaamiseen Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen (EIOPA) määrittämää nollakuponkikorkokäyrää. Tämä eroaa markkinaehtoisesta korkokäyrästä erityisesti 20 vuoden maturiteetin jälkeen, minkä vuoksi vakuutusteknisen vastuuvetelan täysin markkinaehtoinen arvo ja näin ollen hyväksyttävän oman varallisuuden arvo poikkeaa viranomaislaskennassa käytettävästä arvosta. Jos markkinaehtoista korkokäyrää käytettäisiin hyväksyttävän

oman varallisuuden ja suhteellisen vakavaraisuusaseman määrittämiseen, olisi vaikutus molempia heikentävä. Samoin viranomaisen määrittelemän korkokäyrän kiinteän päätearvon alentaminen vaikuttaisi vakavaraisuusasemaan heikentävästi.

Fennia-ryhmän korkosijoitukset jakautuivat eri lajeihin seuraavasti:

Korkosijoitusten allokaatio 31.12.2019 (milj. euroa)	Sijoitusomaisuus			Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat		
	Käypä arvo	%-osuus	Duraatio	Käypä arvo	%-osuus	Duraatio
Raha ja talletukset	119,2	6,0 %	0,0	61,9	15,9 %	0,0
Lyhyen koron rahastot	0,0	0,0 %	-----	0,0	0,0 %	-----
Valtioiden joukkovelkakirjalainat	81,5	4,1 %	8,1	0,0	0,0 %	0,0
Korkeasti luottoluokitellut yrityslainat	1 136,6	57,5 %	1,7	129,5	33,3 %	3,9
Korkeariskiset yrityslainat	333,3	16,9 %	1,7	132,4	34,1 %	2,0
Omaisuuksivakuudelliset lainat	8,0	0,4 %	6,4	0,1	0,0 %	0,2
Kehittyvien valtioiden lainat	33,2	1,7 %	6,3	0,0	0,0 %	0,0
Kehittyvien markkinoiden yrityslainat	119,6	6,0 %	2,5	1,4	0,4 %	2,2
Korkojohdannaiset	84,4	4,3 %	-----	0,0	0,0 %	-----
Lainat	59,4	3,0 %	1,1	0,0	0,0 %	0,0
Pitkän koron rahastot	0,0	0,0 %	-----	0,0	0,0 %	-----
Muut korkosijoitukset	2,5	0,1 %	3,4	63,2	16,3 %	14,1
Yhteensä	1 977,8	100,0 %	1,9	388,5	100,0 %	4,3
Vakuutusteknisen vastuuvelan paras estimaatti	1 608,0	-----	13,4	1 223,1	-----	10,5

Korkosijoitusten allokaatio 31.12.2018 (milj. euroa)	Sijoitusomaisuus			Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat		
	Käypä arvo	%-osuus	Duraatio	Käypä arvo	%-osuus	Duraatio
Raha ja talletukset	156,7	10,2 %	0,0	65,9	19,8 %	0,0
Lyhyen koron rahastot	0,0	0,0 %	-----	0,0	0,0 %	-----
Valtioiden joukkovelkakirjalainat	107,5	7,0 %	12,6	0,0	0,0 %	0,0
Korkeasti luottoluokitellut yrityslainat	384,1	25,1 %	2,1	126,9	38,1 %	3,0
Korkeariskiset yrityslainat	655,5	42,8 %	1,3	87,3	26,2 %	2,3
Omaisuuksivakuudelliset lainat	4,9	0,3 %	5,1	0,1	0,0 %	0,9
Kehittyvien valtioiden lainat	33,7	2,2 %	6,5	0,0	0,0 %	0,0
Kehittyvien markkinoiden yrityslainat	126,7	8,3 %	2,4	1,2	0,4 %	2,4
Korkojohdannaiset	5,7	0,4 %	-----	0,0	0,0 %	-----
Lainat	51,7	3,4 %	5,2	0,0	0,0 %	0,0
Pitkän koron rahastot	0,1	0,0 %	-----	0,0	0,0 %	-----
Muut korkosijoitukset	3,1	0,2 %	4,8	52,0	15,6 %	7,1
Yhteensä	1 529,7	100,0 %	2,6	333,3	100,0 %	3,9
Vakuutusteknisen vastuunvelan paras estimaatti	1 422,2	-----	12,8	999,5	-----	11,4

Fennia-ryhmän korkoriskin vakavaraisuuspääomavaatimus oli 9,9 miljoonaa euroa (26,1 milj. euroa) ja kontribuutio markkinariskien kokonaisvakavaraisuuspääomavaatimukseen oli 0,8 miljoonaa euroa (16,0 milj. euroa). Korkoriskin osuus markkinariskien kokonaisvakavaraisuuspääomavaatimuksesta oli 0,2 prosenttia (4,2 %).

Alla olevassa taulukossa on kuvattu vaikutukset Fennia-ryhmän vakavaraisuusasemaan siirryttäessä käyttämään markkinaehtoista korkokäyrää tai alemmaa kiinteää päätearvoa.

Herkkyysanalyysi (milj. euroa)	31.12.2019	Skenaario	
		Markkina	Päätearvo 3,0 %
Hyväksyttävä oma varallisuus	897,9	817,4	880,7
Vakavaraisuuspääomavaatimus	405,5	415,4	409,5
Vapaa pääoma	492,4	402,0	471,2
Vapaan pääoman muutos	-----	-90,4	-21,2
Suhteellinen vakavaraisuusasema	221,4 %	196,8 %	215,1 %

Oheisessa taulukossa ovat sijoitusomaisuuden suurimmat vastapuolikeskittymät korkoriskin näkökulmasta käyvin arvoin mitattuna.

Vastapuoli (milj. euroa)	Käypä arvo 31.12.2019	%-osuus sijoitus- omaisuudesta
Nordea Bank Oyj	84,4	3,0 %
Ranskan valtio	29,9	1,1 %
Saksan valtio	26,8	1,0 %
ING Bank Nederland N.V.	25,4	0,9 %
Daimler AG	19,7	0,7 %

C.3.3.1. Fennian korkoriski

Fennia korkosijoitukset jakautuivat eri lajeihin seuraavasti:

Korkosijoitusten allokaatio (milj. euroa)	31.12.2019			31.12.2018		
	Käypä arvo	%-osuus	Duraatio	Käypä arvo	%-osuus	Duraatio
Raha ja talletukset	71,0	5,2 %	0,0	66,0	7,5 %	0,0
Lyhyen koron rahastot	0,0	0,0 %	-----	0,0	0,0 %	-----
Valtioiden joukkovelkakirjalainat	63,2	4,6 %	8,1	35,3	4,0 %	19,4
Korkeasti luottoluokitellut yrityslainat	700,0	51,1 %	1,8	64,0	7,3 %	3,2
Korkeariskiset yrityslainat	240,3	17,5 %	1,8	430,8	49,0 %	1,3
Omaisuuksivakuudelliset lainat	6,1	0,4 %	6,3	4,4	0,5 %	5,0
Kehittyvien valtioiden lainat	25,4	1,9 %	6,3	27,5	3,1 %	7,5
Kehittyvien markkinoiden yrityslainat	82,8	6,0 %	2,7	94,1	10,7 %	2,6
Korkojohdannaiset	50,7	3,7 %	-----	0,0	0,0 %	-----
Lainat	129,3	9,4 %	1,9	154,3	17,6 %	3,4
Pitkän koron rahastot	0,0	0,0 %	-----	0,1	0,0 %	-----
Muut korkosijoitukset	1,9	0,1 %	3,4	2,7	0,3 %	5,0
Yhteensä	1 370,7	100,0 %	2,1	879,2	100,0 %	2,8
Vakuutusteknisen vastuunvelan paras estimaatti	1 056,7	-----	12,9	795,2	-----	13,0

Fennian korkoriskin vakavaraisuuspääomavaatimus oli 6,4 miljoonaa euroa (6,2 milj. euroa) ja kontribuutio markkinariskien kokonaisvakavaraisuuspääomavaatimukseen oli 3,7 miljoonaa euroa (3,5 milj. euroa). Korkoriskin osuus markkinariskien kokonaisvakavaraisuuspääomavaatimuksesta oli 1,2 prosenttia (1,1 %).

Alla olevassa taulukossa on kuvattu vaikutukset Fennian vakavaraisuusasemaan siirryttäessä käyttämään markkinaehtoista korkokäyrää tai alempaa kiinteää päätearvoa.

Herkkyyssanalyysi (milj. euroa)	31.12.2019	Skenaario	
		Markkina	Päätearvo 3,0 %
Hyväksyttävä oma varallisuus	866,1	790,2	849,9
Vakavaraisuuspääomavaatimus	336,7	334,5	336,8
Vapaa pääoma	529,4	455,7	513,1
Vapaan pääoman muutos	-----	-73,7	-16,3
Suhteellinen vakavaraisuusasema	257,2 %	236,2 %	252,3 %

Oheisessa taulukossa ovat sijoitusomaisuuden suurimmat vastapuolikeskittymät korkoriskin näkökulmasta käyvin arvoin mitattuna.

Vastapuoli (milj. euroa)	Käypä arvo 31.12.2019	%-osuus sijoitusomaisuudesta
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia	75,5	3,5 %
Nordea Bank Oyj	50,1	2,3 %
Ranskan valtio	22,2	1,0 %
Saksan valtio	20,8	1,0 %
ING Bank Nederland N.V.	16,0	0,7 %

C.3.3.2. Henki-Fennian korkoriski

Henki-Fennian korkosijoitukset jakautuivat eri lajeihin seuraavasti:

Korkosijoitusten allokaatio 31.12.2019 (milj. euroa)	Sijoitusomaisuus			Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat		
	Käypä arvo	%-osuus	Duraatio	Käypä arvo	%-osuus	Duraatio
Raha ja talletukset	48,2	7,0 %	0,0	61,9	15,9 %	0,0
Lyhyen koron rahastot	0,0	0,0 %	-----	0,0	0,0 %	-----
Valtioiden joukkovelkakirjalainat	18,3	2,7 %	8,2	0,0	0,0 %	0,0
Korkeasti luottoluokitellut yrityslainat	436,6	63,3 %	1,4	129,5	33,3 %	3,9
Korkeariskiset yrityslainat	93,0	13,5 %	1,5	132,4	34,1 %	2,0
Omaisuuksivakuudelliset lainat	1,9	0,3 %	6,4	0,1	0,0 %	0,2
Kehittyvien valtioiden lainat	7,8	1,1 %	6,4	0,0	0,0 %	0,0
Kehittyvien markkinoiden yrityslainat	36,8	5,3 %	2,1	1,4	0,4 %	2,2
Korkojohdannaiset	33,7	4,9 %	-----	0,0	0,0 %	-----
Lainat	13,3	1,9 %	7,0	0,0	0,0 %	0,0
Pitkän koron rahastot	0,0	0,0 %	-----	0,0	0,0 %	-----
Muut korkosijoitukset	0,6	0,1 %	3,2	63,2	16,3 %	14,1
Yhteensä	690,2	100,0 %	1,6	388,5	100,0 %	4,3
Vakuutusteknisen vastuun paras estimaatti	551,3	-----	14,4	1 223,1	-----	10,5

Korkosijoitusten allokaatio 31.12.2018 (milj. euroa)	Sijoitusomaisuus			Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat		
	Käypä arvo	%-osuus	Duraatio	Käypä arvo	%-osuus	Duraatio
Raha ja talletukset	71,3	12,2 %	0,0	65,9	19,8 %	0,0
Lyhyen koron rahastot	0,0	0,0 %	-----	0,0	0,0 %	-----
Valtioiden joukkovelkakirjalainat	19,2	3,3 %	19,1	0,0	0,0 %	0,0
Korkeasti luottoluokitellut yrityslainat	223,1	38,2 %	1,3	126,9	38,1 %	3,0
Korkeariskiset yrityslainat	213,0	36,5 %	1,0	87,3	26,2 %	2,3
Omaisuuksivakuudelliset lainat	0,3	0,0 %	3,7	0,1	0,0 %	0,9
Kehittyvien valtioiden lainat	0,5	0,1 %	1,9	0,0	0,0 %	0,0
Kehittyvien markkinoiden yrityslainat	31,3	5,4 %	1,6	1,2	0,4 %	2,4
Korkojohdannaiset	5,7	1,0 %	-----	0,0	0,0 %	-----
Lainat	18,9	3,2 %	4,7	0,0	0,0 %	0,0
Pitkän koron rahastot	0,1	0,0 %	-----		0,0 %	
Muut korkosijoitukset	0,4	0,1 %	3,8	52,0	15,6 %	7,1
Yhteensä	583,6	100,0 %	1,7	333,3	100,0 %	2,8
Vakuutusteknisen vastuuvelan paras estimaatti	497,0	-----	12,6	999,5	-----	11,4

Henki-Fennian korkoriskin vakavaraisuuspääomavaatimus oli 6,7 miljoonaa euroa (13,8 milj. euroa) ja kontribuutio markkinariskien kokonaisvakavaraisuuspääomavaatimukseen oli 0,9 miljoonaa euroa (9,0 milj. euroa). Korkoriskin osuus markkinariskien kokonaisvakavaraisuuspääomavaatimuksesta oli 1,0 prosenttia (8,6 %).

Alla olevassa taulukossa on kuvattu vaikutukset Henki-Fennian vakavaraisuusasemaan siirryttäessä käyttämään markkinaehtoista korkokäyrää tai alempaa kiinteää päätearvoa.

Herkkyyssanalyysi (milj. euroa)	31.12.2019	Skenaario	
		Markkina	Päätearvo 3,0 %
Hyväksyttävä oma varallisuus	205,3	182,3	200,3
Vakavaraisuuspääomavaatimus	109,2	114,9	109,8
Vapaa pääoma	96,1	67,4	90,5
Vapaan pääoman muutos	-----	-28,7	-5,6
Suhteellinen vakavaraisuusasema	188,0 %	158,6 %	182,5 %

Oheisessa taulukossa ovat sijoitusomaisuuden suurimmat vastapuolikeskittymät korkoriskin näkökulmasta käyvin arvoin mitattuna.

Vastapuoli (milj. euroa)	Käypä arvo 31.12.2019	%-osuus sijoitus- omaisuudesta
Nordea Bank Oyj	34,3	4,1 %
BMW Holding B.V.	10,3	1,2 %
Coöperatieve Rabobank U.A.	10,3	1,2 %
Bank of America Corporation	10,2	1,2 %
ABN AMRO Bank NV	9,5	1,1 %

C.3.4. Korkomarginaaliriski

Korkosijoituksiin liittyy olennaisesti myös korkomarginaaliriski. Sijoittaessaan velkakirjalainoihin altistuu liikkeeseenlaskijan korkomarginaalin muutoksille. Tämä realisoituu, kun markkinat arvioivat velkainstrumenttien liikkeeseenlaskijan luottokelpoisuudessa tapahtuneen muutoksia, jotka vaikuttavat velkakirjalainojen markkina-arvoon niitä heikentävästi. Vakavaraisuuspääomavaatimuslaskennassa sijoituksen korkomarginaaliriskin aiheuttaman pääomavaateen määrittää velkakirjalainojen markkina-arvo, duraatio sekä luottokelpoisuus.

Oheisissa taulukoissa on kuvattu Fennia-ryhmän luottokelpoisuuspositiota.

Luottoluokitus 31.12.2019 (milj. euroa)	Sijoitusomaisuus							Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat
	0-1	1-2	2-3	3-4	4-5	> 5	Yhteensä	Yhteensä
AAA	23,5	15,9	1,9	0,2	3,3	17,3	62,1	0,0
AA	36,6	45,4	23,5	1,5	0,5	13,1	120,6	52,1
A	263,9	194,1	65,5	8,7	5,7	27,3	565,2	43,1
BBB	164,4	177,8	78,3	19,1	21,6	63,1	524,4	34,3
BB	12,9	6,6	14,6	12,8	14,3	17,9	79,1	32,8
B	22,6	8,7	7,2	7,0	10,9	14,9	71,2	1,6
CCC	2,0	0,6	1,0	0,2	0,1	0,3	4,2	0,0
CC	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
C tai matalampi	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ei luokiteltu	229,3	20,5	33,4	18,0	16,9	29,2	347,4	162,7
Yhteensä	755,1	469,7	225,5	67,4	73,4	183,2	1 774,2	326,6

Luottoluokitus 31.12.2018 (milj. euroa)	Sijoitusomaisuus							Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat
	0-1	1-2	2-3	3-4	4-5	> 5	Yhteensä	Yhteensä
AAA	8,4	13,3	8,4	14,8	17,3	76,5	138,6	0,0
AA	9,9	11,0	3,9	5,6	2,3	6,1	38,9	29,3
A	32,8	48,7	11,4	9,5	9,6	28,8	140,8	20,1
BBB	93,6	71,0	21,1	16,5	12,7	31,7	246,7	77,5
BB	30,7	26,6	15,7	9,2	10,1	14,6	106,9	18,0
B	42,1	14,3	9,9	6,8	12,3	15,3	100,7	0,6
CCC	3,3	1,2	0,6	0,2	0,0	0,1	5,4	0,0
CC	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0
C tai matalampi	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ei luokiteltu	358,6	155,0	21,3	15,4	14,7	24,0	589,0	122,0
Yhteensä	579,6	341,3	92,4	77,9	79,0	197,1	1 367,2	267,4

Fennia-ryhmän korkomarginaaliriskin vakavaraisuuspääomavaatimus oli 91,0 miljoonaa euroa (81,6 milj. euroa) ja kontribuutio markkinariskien kokonaisvakavaraisuuspääomavaatimukseen oli 73,7 miljoonaa euroa (64,8

milj. euroa). Korkomarginaaliriskin osuus markkinariskien kokonaisvakavaraisuuspääomavaatimuksesta oli 21,2 prosenttia (17,0 %).

Sijoitusomaisuuden suurimmat vastapuolikeskittymät korkomarginaaliriskin näkökulmasta käyvin arvoin on kuvattu korkoriskiosiossa.

C.3.4.1. Fennian korkomarginaaliriski

Oheisissa taulukoissa on kuvattu Fennian luottokelpoisuuspositiota.

Luottoluokitus 31.12.2019 (milj. euroa)	0-1	1-2	2-3	3-4	4-5	> 5	Yhteensä
AAA	12,5	9,9	1,5	0,1	2,6	13,3	39,8
AA	19,8	32,0	17,9	1,1	0,4	10,0	81,2
A	158,7	109,0	52,4	6,7	4,3	20,8	351,9
BBB	89,7	102,3	52,1	14,7	16,8	48,4	324,0
BB	10,4	5,0	11,1	10,0	11,0	13,5	61,1
B	17,4	6,4	5,5	5,4	8,5	11,6	54,9
CCC	1,5	0,5	0,7	0,1	0,1	0,3	3,2
CC	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
C tai matalampi	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ei luokiteltu	169,6	59,6	22,6	14,9	44,0	22,2	332,9
Yhteensä	479,7	324,7	163,9	53,1	87,6	140,1	1 249,0

Luottoluokitus 31.12.2018 (milj. euroa)	0-1	1-2	2-3	3-4	4-5	> 5	Yhteensä
AAA	0,2	0,0	0,1	0,0	0,0	35,6	35,9
AA	1,1	1,3	0,1	0,8	1,2	1,1	5,7
A	4,1	10,4	4,0	4,0	2,7	22,8	48,0
BBB	13,1	15,7	8,7	8,6	5,4	16,5	68,0
BB	15,9	14,9	10,3	6,9	7,9	12,0	67,9
B	24,8	9,3	8,2	4,5	9,4	11,5	67,8
CCC	2,6	1,2	0,6	0,1	0,0	0,1	4,6
CC	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2
C tai matalampi	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ei luokiteltu	304,6	118,0	13,3	10,2	9,1	59,8	515,1
Yhteensä	366,5	170,9	45,4	35,2	35,6	159,5	813,1

Fennian korkomarginaaliriskin vakavaraisuuspääomavaatimus oli 67,1 miljoonaa euroa (56,8 milj. euroa) ja kontribuutio markkinariskien kokonaisvakavaraisuuspääomavaatimukseen oli 54,4 miljoonaa euroa (45,3 milj. euroa). Korkomarginaaliriskin osuus markkinariskien kokonaisvakavaraisuuspääomavaatimuksesta oli 18,1 prosenttia (14,7 %).

Sijoitusomaisuuden suurimmat vastapuolikeskittymät korkomarginaaliriskin näkökulmasta käyvin arvoin on kuvattu korkoriskiosiossa.

C.3.4.2. Henki-Fennian korkomarginaaliriski

Oheisissa taulukoissa on kuvattu Henki-Fennian luottokelpoisuuspositiota.

Luottoluokitus 31.12.2019 (milj. euroa)	Sijoitusomaisuus						Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat	
	0-1	1-2	2-3	3-4	4-5	> 5	Yhteensä	Yhteensä
AAA	11,0	6,1	0,4	0,0	0,7	3,9	22,2	0,0
AA	16,8	13,3	5,6	0,4	0,1	3,1	39,3	52,1
A	105,1	85,1	13,1	2,0	1,4	6,6	213,3	43,1
BBB	74,8	75,5	26,2	4,4	4,9	14,7	200,4	34,3
BB	2,5	1,6	3,5	2,8	3,4	4,4	18,0	32,8
B	5,1	2,2	1,7	1,6	2,4	3,3	16,4	1,6
CCC	0,5	0,1	0,2	0,0	0,0	0,1	1,0	0,0
CC	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
C tai matalampi	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ei luokiteltu	59,8	5,7	11,5	4,8	4,8	11,0	97,6	162,7
Yhteensä	275,5	189,8	62,3	16,0	17,7	47,0	608,3	326,6

Luottoluokitus 31.12.2018 (milj. euroa)	Sijoitusomaisuus						Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat	
	0-1	1-2	2-3	3-4	4-5	> 5	Yhteensä	Yhteensä
AAA	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	19,2	19,2	0,0
AA	2,2	7,6	0,0	2,1	0,0	0,0	11,9	29,3
A	27,6	32,5	2,9	2,2	2,7	1,0	68,9	20,1
BBB	78,5	52,8	8,8	4,7	6,2	3,7	154,7	77,5
BB	14,8	11,6	4,5	2,2	2,1	1,9	37,0	18,0
B	17,3	5,0	1,6	2,2	2,8	3,3	32,2	0,6
CCC	0,7	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,9	0,0
CC	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
C tai matalampi	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ei luokiteltu	114,9	49,2	7,3	2,0	3,2	5,2	181,7	122,0
Yhteensä	256,0	158,8	25,1	15,5	16,9	34,2	506,5	267,4

Henki-Fennian korkomarginaaliriskin vakavaraisuuspääomavaatimus oli 27,7 miljoonaa euroa (25,0 milj. euroa) ja kontribuutio markkinariskien kokonaisvakavaraisuuspääomavaatimukseen oli 23,5 miljoonaa euroa (20,7 milj. euroa). Korkomarginaaliriskin osuus markkinariskien kokonaisvakavaraisuuspääomavaatimuksesta oli 28,2 prosenttia (19,9 %).

Sijoitusomaisuuden suurimmat vastapuolikeskittymät korkomarginaaliriskin näkökulmasta käyvin arvoin on kuvattu korkoriskiosiossa.

C.3.5. Osakeriski

Osakeriskiä aiheuttaa pääasiassa taseen osakesijoituksista. Osakeriski liittyy osakkeiden arvon muutoksista aiheutuviin mahdollisiin tappioihin sekä epäsuotuisaan vaikutukseen vakavaraisuusasemassa.

Fennia-ryhmän sijoitusomaisuuden osakesijoitukset olivat 276,4 miljoonaa euroa (371,0 milj. euroa). Tämä oli 9,9 prosenttia (14,8 %) koko Fennia-ryhmän sijoitusomaisuudesta.

Alla olevassa taulukossa on kuvattu Fennia-ryhmän osakesijoitusten allokaatiota.

Osakesijoitusten allokaatio (milj. euroa)	Sijoitusomaisuus		Sijoitus- sidonnaisten sopimusten katteena olevat varat		Sijoitusomaisuus		Sijoitus- sidonnaisten sopimusten katteena olevat varat	
	Käypä arvo	%-osuus	Käypä arvo	%-osuus	Käypä arvo	%-osuus	Käypä arvo	%-osuus
Noteeratut osakkeet	181,2	65,5 %	850,1	100,0 %	263,2	71,0 %	641,2	100,0 %
Noteeraamattomat osakkeet	27,9	10,1 %	0,0	0,0 %	39,4	10,6 %	0,0	0,0 %
Osakerahastot	20,0	7,2 %	0,0	0,0 %	17,8	4,8 %	0,0	0,0 %
Pääomarahastot	47,3	17,1 %	0,0	0,0 %	50,5	13,6 %	0,0	0,0 %
Osakejohdannaiset	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
Yhteensä	276,4	100,0 %	850,1	100,0 %	371,0	100,0 %	641,2	100,0 %

Osakeriskiksi luokitellaan tai rinnastetaan myös osa muista omaisuuslajeista. Nämä liittyvät tyypillisesti rahastoihin, joilla on suuri velkavivun käyttö tai joiden sisältöön ei voida soveltaa läpikatsomista, sekä läpikatsottujen rahastojen alla oleviin yksittäisiin sijoituksiin, joista ei ole saatavissa riittävästi tietoa asianmukaiseen vakavaraisuuslaskentaan.

Osakeriskiksi rinnastetut sijoitukset (milj. euroa)	31.12.2019				31.12.2018			
	Sijoitusomaisuus		Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat		Sijoitusomaisuus		Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat	
	Käypä arvo	%-osuus	Käypä arvo	%-osuus	Käypä arvo	%-osuus	Käypä arvo	%-osuus
Hedge-rahastot	11,3	14,6 %	0,0	0,0 %	9,8	9,6 %	0,0	0,0 %
Kiinteistörahastot	57,1	74,2 %	0,0	0,0 %	55,8	54,3 %	0,0	0,0 %
Korkorahastot	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %	0,1	0,1 %	0,0	0,0 %
Muut	8,6	11,2 %	0,0	100,0 %	37,0	36,0 %	53,0	100,0 %
Yhteensä	76,9	100,0 %	0,0	100,0 %	102,7	100,0 %	53,0	100,0 %

Fennia-ryhmän osakeriskin vakavaraisuuspääomavaatimus oli 155,4 miljoonaa euroa (166,7 milj. euroa) ja kontribuutio markkinariskien kokonaisvakavaraisuuspääomavaatimukseen oli 145,7 miljoonaa euroa (155,4 milj. euroa). Osakeriskin osuus markkinariskien kokonaisvakavaraisuuspääomavaatimuksesta oli 42,0 prosenttia (40,8 %).

Fennia-ryhmän osakeriskin vakavaraisuuspääomavaatimuslaskennassa ei sovelleta osakeriskin siirtymäsäännöstä.

Oheisessa taulukossa ovat sijoitusomaisuuden suurimmat vastapuolikeskittymät osakeriskin näkökulmasta käyvin arvoin mitattuna.

Vastapuoli (milj. euroa)	Käypä arvo 31.12.2019	%-osuus sijoitus- omaisuudesta
Pihlajalinna Oyj	34,6	1,2 %
Fennia Varainhoito Oy	15,3	0,5 %
Kayne Anderson Capital Advisors, L.P.	9,9	0,4 %
Triton Investment Management Limited	8,2	0,3 %
Revenio Group Oyj	7,1	0,3 %

Sijoitusomaisuuden suoriin noteerattuihin osakesijoituksiin ei liittynyt suurta keskittymäriskiä, sillä ne olivat hyvin hajautettuja.

C.3.5.1. Fennian osakeriski

Fennian sijoitusomaisuuden osakesijoitukset olivat 438,0 miljoonaa euroa (578,9 milj. euroa). Tämä oli 20,2 prosenttia (31,6 %) koko Fennian sijoitusomaisuudesta.

Alla olevassa taulukossa on kuvattu Fennian osakesijoitusten allokaatiota.

Osakesijoitusten allokaatio (milj. euroa)	31.12.2019		31.12.2018	
	Käypä arvo	%-osuus	Käypä arvo	%-osuus
Noteeratut osakkeet	143,3	32,7 %	181,7	31,4 %
Noteeraamattomat osakkeet	237,6	54,2 %	343,7	59,4 %
Osakerahastot	17,5	4,0 %	17,8	3,1 %
Pääomarahastot	39,7	9,1 %	35,6	6,2 %
Osakejohdannaiset	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
Yhteensä	438,0	100,0 %	578,9	100,0 %

Osakeriskiksi luokitellaan tai rinnastetaan myös osa muista omaisuuslajeista. Nämä liittyvät tyypillisesti rahastoihin, joilla on suuri velkavivun käyttö tai joiden sisältöön ei voida soveltaa läpikatsomista, sekä läpikatsottujen rahastojen alla oleviin yksittäisiin sijoituksiin, joista ei ole saatavissa riittävästi tietoa asianmukaiseen vakavaraisuuslaskentaan.

Osakeriskiksi rinnastetut sijoitukset (milj. euroa)	31.12.2019		31.12.2018	
	Käypä arvo	%-osuus	Käypä arvo	%-osuus
Hedge-rahastot	11,3	17,1 %	9,8	12,3 %
Kiinteistörahastot	47,8	72,6 %	46,8	58,5 %
Korkorahastot	0,0	0,0 %	0,1	0,1 %
Muut	6,8	10,3 %	23,4	29,2 %
Yhteensä	65,8	100,0 %	80,0	100,0 %

Fennian osakeriskin vakavaraisuuspääomavaatimus oli 165,4 miljoonaa euroa (180,7 milj. euroa) ja kontribuutio markkinariskien kokonaisvakavaraisuuspääomavaatimukseen oli 157,6 miljoonaa euroa (172,8 milj. euroa). Osakeriskin osuus markkinariskien kokonaisvakavaraisuuspääomavaatimuksesta oli 52,4 prosenttia (56,0 %).

Fennian osakeriskin vakavaraisuuspääomavaatimuskennassa ei sovelleta osakeriskin siirtymäsäännöstä.

Oheisessa taulukossa ovat sijoitusomaisuuden suurimmat vastapuolikeskittymät osakeriskin näkökulmasta käyvin arvoin mitattuna.

Vastapuoli (milj. euroa)	Käypä arvo 31.12.2019	%-osuus sijoitusomaisuudesta
Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia	217,3	10,0 %
Pihlajalinna Oyj	30,5	1,4 %
Fennia Varainhoito Oy	15,3	0,7 %
Kayne Anderson Capital Advisors, L.P.	9,9	0,5 %
Revenio Group Oyj	7,1	0,3 %

Sijoitusomaisuuden suoriin noteerattuihin osakesijoituksiin ei liittynyt suurta keskittymäriskiä, sillä ne olivat hyvin hajautettuja.

C.3.5.2. Henki-Fennian osakeriski

Henki-Fennian sijoitusomaisuuden osakesijoitukset olivat 55,7 miljoonaa euroa (92,7 milj. euroa). Tämä oli 6,7 prosenttia (12,0 %) koko Henki-Fennian sijoitusomaisuudesta.

Alla olevassa taulukossa on kuvattu Henki-Fennian osakesijoitusten allokaatiota.

Osakesijoitusten allokaatio (milj. euroa)	31.12.2019 Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat				31.12.2018 Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat			
	Sijoitusomaisuus		Käypä arvo		Sijoitusomaisuus		Käypä arvo	
	Käypä arvo	%-osuus	Käypä arvo	%-osuus	Käypä arvo	%-osuus	Käypä arvo	%-osuus
Noteeratut osakkeet	37,9	68,1 %	850,1	100,0 %	70,0	75,5 %	641,2	100,0 %
Noteeraamattomat osakkeet	7,6	13,6 %	0,0	0,0 %	7,8	8,5 %	0,0	0,0 %
Osakerahastot	2,5	4,5 %	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
Pääomarahastot	7,7	13,8 %	0,0	0,0 %	14,8	16,0 %	0,0	0,0 %
Osakejohdannaiset	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
Yhteensä	55,7	100,0 %	850,1	100,0 %	92,7	100,0 %	641,2	100,0 %

Osakeriskiksi luokitellaan tai rinnastetaan myös osa muista omaisuuslajeista. Nämä liittyvät tyypillisesti rahastoihin, joilla on suuri velkavivun käyttö tai joiden sisältöön ei voida soveltaa läpikatsomista, sekä läpikatsottujen rahastojen alla oleviin yksittäisiin sijoituksiin, joista ei ole saatavissa riittävästi tietoa asianmukaiseen vakavaraisuuslaskentaan.

Osakeriskiksi rinnastetut sijoitukset (milj. euroa)	31.12.2019				31.12.2018			
	Sijoitusomaisuus		Sijoitussidonnaisten katteena olevat varat		Sijoitusomaisuus		Sijoitussidonnaisten katteena olevat varat	
	Käypä arvo	%-osuus	Käypä arvo	%-osuus	Käypä arvo	%-osuus	Käypä arvo	%-osuus
Hedge-rahastot	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
Kiinteistö- rahastot	9,2	83,1 %	0,0	0,0 %	9,0	40,3 %	0,0	0,0 %
Korkorahastot	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %	0,1	0,4 %	0,0	0,0 %
Muut	1,9	16,9 %	0,0	100,0 %	13,3	59,4 %	53,0	100,0 %
Yhteensä	11,1	100,0 %	0,0	100,0 %	22,4	100,0 %	53,0	100,0 %

Henki-Fennian osakeriskin vakavaraisuuspääomavaatimus oli 39,6 miljoonaa euroa (52,8 milj. euroa) ja kontribuutio markkinariskien kokonaisvakavaraisuuspääomavaatimukseen oli 37,1 miljoonaa euroa (49,4 milj. euroa). Osakeriskin osuus markkinariskien kokonaisvakavaraisuuspääomavaatimuksesta oli 44,6 prosenttia (47,5 %).

Henki-Fennian osakeriskin vakavaraisuuspääomavaatimuskannassa ei sovelleta osakeriskin siirtymäsäännöstä.

Oheisessa taulukossa ovat sijoitusomaisuuden suurimmat vastapuolikeskittymät osakeriskin näkökulmasta käyvin arvoin mitattuna.

Vastapuoli (milj. euroa)	Käypä arvo 31.12.2019	%-osuus sijoitus- omaisuudesta
Pihlajalinna Oyj	4,0	0,5 %
Amplus Holding Oy	3,6	0,4 %
Triton Investment Management Limited	2,7	0,3 %
Partners Group European Buyout	1,6	0,2 %
MB Equity Fund IV Ky	1,6	0,2 %

Sijoitusomaisuuden suoriin noteerattuihin osakesijoituksiin ei liittynyt suurta keskittymäriskiä, sillä ne olivat hyvin hajautettuja.

C.3.6. Valuuttariski

Valuuttariski muodostuu suurimmaksi osaksi sijoituksista muihin kuin euromääräisiin sijoituskohteisiin. Vakuutusteknisen vastuunvelan osalta muiden kuin sijoitussidonnaisten vakuutusten sitoumukset ovat euromääräisiä, joten niistä ei varsinaisesti aiheudu valuuttariskiä. Sijoitussidonnaisten vakuutusten osalta aiheutuu valuuttariskiä siltä osin kuin niiden katteena olevat varat ovat ulkomaisessa valuutassa. Näiden osuus valuuttariskin vakavaraisuuspääomavaatimuksesta on kuitenkin pieni.

Sijoitusomaisuuden valuuttariskiä suojataan ja hallinnoidaan valuuttajohdannaisten avulla. Likvidin sijoitussalkun avoin valuuttapositio ei saa ylittää hallituksen hyväksymää maksimimäärää. Suojaus kohdistuu pääsääntöisesti merkittäviin valuuttoihin. Pienet valuuttariskit pidetään yleensä suojaamattomina, koska niiden suojaaminen on kallista tai niitä ei voida järkevästi suojata lainkaan ja koska valuuttariskin ottaminen niissä sijoituksissa perustuu usein myös valuuttakurssinäkemykseen. Rahastojen läpikatsomisen kautta tulleita valuuttapositioita ei suojata. Valuuttariskin vakavaraisuuspääomavaatimuskannassa valuuttajohdannaisiin käytetään uusimisolettamäksittelyä.

Alla olevassa taulukossa on kuvattu Fennia-ryhmän sijoitusten valuuttapositiona.

Valuuttapositiona 31.12.2019 (milj. euroa)	EUR	USD	SEK	GBP	CHF	NOK	DKK	Muut valuutat	Avoim valuuttapositiona
Sijoitukset	2 476,1	183,0	30,6	26,2	24,3	8,5	3,0	31,0	306,4
Valuuttajohdannaiset	-----	-39,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-39,1
Sijoitusomaisuuden nettopositiona	2 476,1	143,9	30,6	26,2	24,3	8,5	3,0	31,0	267,4
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat	891,4	146,3	70,9	27,0	14,1	15,6	14,1	59,2	347,2
Nettopositiona	3 367,5	290,2	101,5	53,2	38,4	24,1	17,1	90,2	614,6

Valuuttapositiona 31.12.2018 (milj. euroa)	EUR	USD	SEK	GBP	CHF	NOK	DKK	Muut valuutat	Avoim valuuttapositiona
Sijoitukset	1 943,2	439,0	45,8	25,2	17,9	13,6	6,8	15,4	563,7
Valuuttajohdannaiset	-----	-233,1	-24,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-257,5
Sijoitusomaisuuden nettopositiona	1 943,2	205,9	21,4	25,2	17,9	13,6	6,8	15,4	306,2
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat	773,6	108,6	18,7	48,0	1,7	7,3	10,5	59,1	253,8
Nettopositiona	2 716,9	314,5	40,2	73,2	19,5	20,9	17,3	74,5	560,1

Fennia-ryhmän valuuttariskin vakavaraisuuspääomavaatimus oli 68,9 miljoonaa euroa (79,0 milj. euroa) ja kontribuutio markkinariskien kokonaisvakavaraisuuspääomavaatimukseen oli 32,0 miljoonaa euroa (37,1 milj. euroa). Valuuttariskin osuus markkinariskien kokonaisvakavaraisuuspääomavaatimuksesta oli 9,2 prosenttia (9,7 %).

C.3.6.1. Fennian valuuttariski

Alla olevassa taulukossa on kuvattu Fennian sijoitusten valuuttapositiona.

Valuuttapositiona 31.12.2019 (milj. euroa)	EUR	USD	SEK	CHF	GBP	NOK	HKD	Muut valuutat	Avoim valuuttapositiona
Sijoitukset	1 925,3	140,1	24,2	22,7	19,9	6,7	2,7	23,3	239,5
Valuuttajohdannaiset	-----	-26,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-26,8
Sijoitusomaisuuden nettopositiona	1 925,3	113,3	24,2	22,7	19,9	6,7	2,7	23,3	212,7

Valuuttapositiona 31.12.2018 (milj. euroa)	EUR	USD	GBP	INR	CHF	SEK	HKD	Muut valuutat	Avoim valuuttapositiona
Sijoitukset	1 416,4	328,1	31,8	17,9	10,6	9,6	3,6	12,8	414,4
Valuuttajohdannaiset	-----	-174,5	-16,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-190,8
Sijoitusomaisuuden nettopositiona	1 416,4	153,6	15,5	17,9	10,6	9,6	3,6	12,8	223,6

Fennian valuuttariskin vakavaraisuuspääomavaatimus oli 52,6 miljoonaa euroa (55,5 milj. euroa) ja kontribuutio markkinariskien kokonaisvakavaraisuuspääomavaatimukseen oli 22,8 miljoonaa euroa (24,2 milj. euroa). Valuuttariskin osuus markkinariskien kokonaisvakavaraisuuspääomavaatimuksesta oli 7,6 prosenttia (7,8 %).

C.3.6.2. Henki-Fennian valuuttariski

Alla olevassa taulukossa on kuvattu Henki-Fennian sijoitusten valuuttapositiota.

Valuuttapositio 31.12.2019 (milj. euroa)	EUR	USD	SEK	GBP	CHF	NOK	DKK	Muut valuutat	Avoin valuutta- positio
Sijoitukset	761,9	42,9	6,4	6,3	1,8	1,6	0,7	7,2	66,9
Valuuttajohdannaiset	-----	-12,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-12,3
Sijoitusomaisuuden nettopositio	761,9	30,6	6,4	6,3	1,8	1,6	0,7	7,2	54,7
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat	891,4	146,3	70,9	27,0	15,6	14,1	14,1	59,2	347,2
Nettopositio	1 653,4	176,8	77,3	33,3	17,5	15,7	14,8	66,4	401,9

Valuuttapositio 31.12.2018 (milj. euroa)	EUR	USD	SEK	GBP	CHF	NOK	DKK	Muut valuutat	Avoin valuutta- positio
Sijoitukset	626,5	109,7	13,0	13,0	3,4	2,8	1,5	0,4	143,8
Valuuttajohdannaiset	-----	-58,6	-8,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-66,7
Sijoitusomaisuuden nettopositio	626,5	51,1	4,9	13,0	3,4	2,8	1,5	0,4	77,1
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat	773,6	108,6	48,0	18,7	7,3	10,5	11,4	49,4	253,8
Nettopositio	1 400,1	159,7	52,9	31,7	10,7	13,3	12,9	49,8	331,0

Henki-Fennian valuuttariskin vakavaraisuuspääomavaatimus oli 16,3 miljoonaa euroa (22,3 milj. euroa) ja kontribuutio markkinariskien kokonaisvakavaraisuuspääomavaatimukseen oli 7,7 miljoonaa euroa (10,7 milj. euroa). Valuuttariskin osuus markkinariskien kokonaisvakavaraisuuspääomavaatimuksesta oli 9,2 prosenttia (10,2 %).

C.3.7. Kiinteistöriski

Kiinteistöriski liittyy kiinteistöjen arvojen muutoksien aiheuttamiin vaikutuksiin hyväksyttävässä omassa varallisuudessa ja vakavaraisuusasemassa.

Fennia-ryhmällä on merkittävä kiinteistösalkku, joka koostuu pääasiassa suomalaisista suorista kiinteistösijoituksista. Suorien kiinteistösijoitusten lisäksi sijoituksia on tehty myös kiinteistörahastoihin sekä vieraan pääoman ehtoisina sijoituksina kiinteistöyhtiöihin. Koska vakavaraisuuspääomavaatimuslaskennassa sijoitukset luokitellaan niiden todellisen riskin perusteella, osa kiinteistösijoituksista on rinnastettu vakavaraisuuspääomavaatimuslaskennassa osakeriskiksi tai korko- ja korkomarginaaliriskiksi.

Kiinteistöriski voi realisoitua kiinteistöjen arvojen laskuna tai kiinteistöjen kassavirtojen eli vuokrien alentumisena. Yleensä kassavirtojen alentumista seuraa hinnan lasku, koska kiinteistöjä arvostetaan tulevien kassavirtojen perusteella. Kiinteistöjen arvo voi tippua myös yleisen hintatason laskun seurauksena.

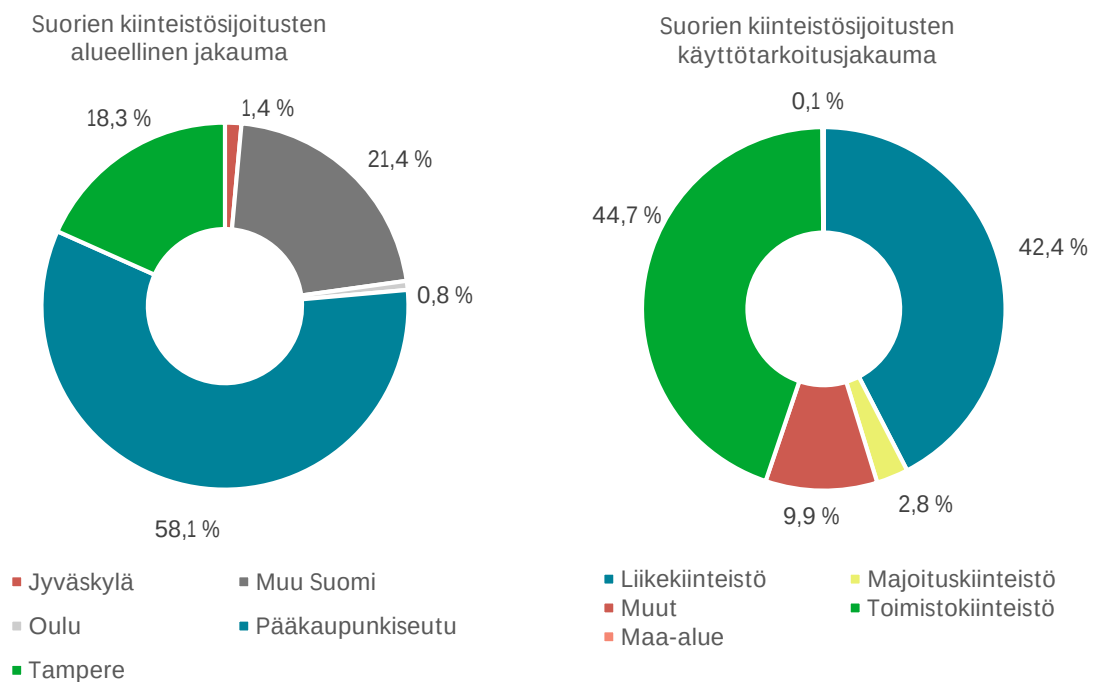
Kiinteistösijoitukset ovat luonteeltaan epälikvidejä, eikä niiden suojaamiseen ole käytössä likvidejä johdannaisia, joten kiinteistösijoitusten riskienhallinta keskittyy huolelliseen kohdeanalyysiin, salkun muodostukseen sekä riittävään hajautukseen. Kiinteistösijoituksissa suositaan pääkaupunkiseutua ja kasvukeskuksia, koska riskit siellä ovat pienemmät. Lisäksi hajautusta haetaan eri kiinteistötyypeistä, joissa kysynnän ja tarjonnan dynamiikka on erilainen ja lasku- ja noususuhdanteet eri tekijöiden aiheuttamia. Myös liiallista keskittymistä yksittäiseen toimialaan tai käyttökohteeseen vältetään.

Sijoitusomaisuuden kiinteistösijoitukset ovat kooltaan keskimäärin suurempia kuin yksittäiset osake- tai korkosijoitukset. Tämän takia suurimpien riskikeskittymien joukossa on usein kiinteistösijoituksia. Suorissa kiinteistösijoituksissa on kuitenkin muita omaisuuslajeja korkeammat kynnysrajat, joten suorista kiinteistösijoituksista ei aiheudu samanlaista riskikeskittymäpääomavaadetta vakavaraisuuslaskennassa.

Oheisessa taulukossa on esitetty Fennia-ryhmän suorien kiinteistösijoitusten ja kiinteistörahojen käyvät arvot.

Kiinteistö- sijoitusten allokaatio (milj. euroa)	31.12.2019				31.12.2018			
	Sijoitusomaisuus		Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat		Sijoitusomaisuus		Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat	
	Käypä arvo	%-osuus	Käypä arvo	%-osuus	Käypä arvo	%-osuus	Käypä arvo	%-osuus
Suorat kiinteistö- sijoitukset	450,7	88,8 %	0,0	-----	504,7	90,0 %	0,0	-----
Kiinteistö- rahastot	57,1	11,2 %	0,0	-----	55,8	10,0 %	0,0	-----
Yhteensä	507,7	100,0 %	0,0	-----	560,5	100,0 %	0,0	-----

Oheisissa kaavioissa on esitetty Fennia-ryhmän kiinteistöomaisuuden jakautuminen sekä maantieteellisesti että käyttötarkoituksen mukaan.

Fennia-ryhmän kiinteistöriskin vakavaraisuuspääomavaatimus oli 112,7 miljoonaa euroa (126,2 milj. euroa) ja kontribuutio markkinariskien kokonaisvakavaraisuuspääomavaatimukseen oli 94,8 miljoonaa euroa (107,5 milj. euroa). Kiinteistöriskin osuus markkinariskien kokonaisvakavaraisuuspääomavaatimuksesta oli 27,3 prosenttia (28,2 %).

Oheisessa taulukossa ovat sijoitusomaisuuden suurimmat vastapuolikeskittymät kiinteistöriskin näkökulmasta käyvin arvoin mitattuna.

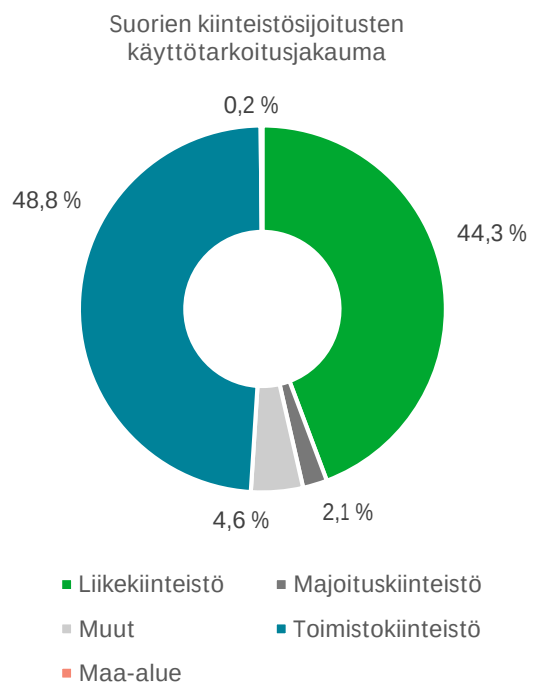
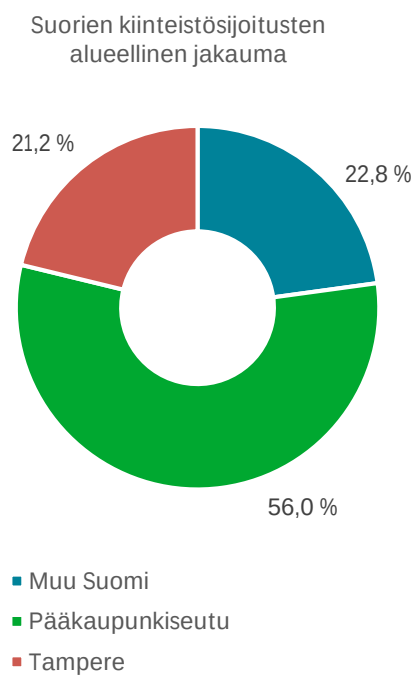
Vastapuoli (milj. euroa)	Käypä arvo 31.12.2019	%-osuus sijoitus- omaisuudesta
Kiinteistö Oy Televisiokatu 1-3	83,0	3,0 %
Hämeenkatu 4, Tampere	55,4	2,0 %
Kiinteistö Oy Kyllikinportti 2	47,9	1,7 %
Kauppakeskuskiinteistöt FEA Ky	42,0	1,5 %
Tripla Mall Ky	29,9	1,1 %

C.3.7.1. Fennian kiinteistöriski

Oheisessa taulukossa on esitetty Fennia suorien kiinteistösijoitusten ja kiinteistörahastojen käyvät arvot.

Kiinteistösijoitusten allokatio (milj. euroa)	31.12.2019		31.12.2018	
	Käypä arvo	%-osuus	Käypä arvo	%-osuus
Suorat kiinteistösijoitukset	289,7	85,8 %	293,5	86,3 %
Kiinteistörahastot	47,8	14,2 %	46,8	13,7 %
Yhteensä	337,5	100,0 %	340,3	100,0 %

Oheisissa kaavioissa on esitetty Fennian kiinteistöomaisuuden jakautuminen sekä maantieteellisesti että käyttötarkoituksen mukaan.

Fennian kiinteistöriskin vakavaraisuuspääomavaatimus oli 72,4 miljoonaa euroa (73,4 milj. euroa) ja kontribuutio markkinariskien kokonaisvakavaraisuuspääomavaatimukseen oli 59,4 miljoonaa euroa (60,4 milj. euroa). Kiinteistöriskin osuus markkinariskien kokonaisvakavaraisuuspääomavaatimuksesta oli 19,7 prosenttia (19,6 %).

Oheisessa taulukossa ovat sijoitusomaisuuden suurimmat vastapuolikeskittymät kiinteistöriskin näkökulmasta käyvin arvoin mitattuna.

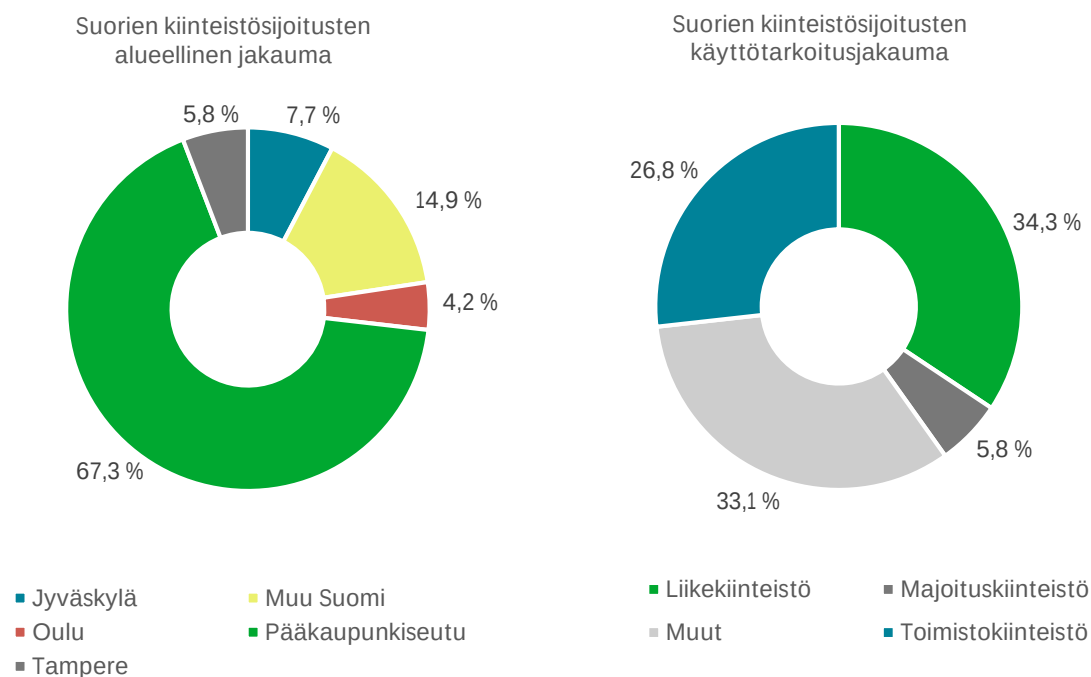
Vastapuoli (milj. euroa)	Käypä arvo 31.12.2019	%-osuus sijoitus- omaisuudesta
Kiinteistö Oy Televisiokatu 1-3	57,6	2,7 %
Hämeenkatu 4, Tampere	55,4	2,6 %
Kauppakeskuskiinteistöt FEA Ky	42,0	1,9 %
Tripla Mall Ky	29,9	1,4 %
Kiinteistö Oy Kyllikinportti 2	23,3	1,1 %

C.3.7.2. Henki-Fennian kiinteistöriski

Oheisessa taulukossa on esitetty Henki-Fennian suorien kiinteistösijoitusten ja kiinteistörahastojen käyvät arvot.

Kiinteistö- sijoitusten allokaatio (milj. euroa)	31.12.2019				31.12.2018			
	Sijoitusomaisuus		Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat		Sijoitusomaisuus		Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat	
	Käypä arvo	%-osuus	Käypä arvo	%-osuus	Käypä arvo	%-osuus	Käypä arvo	%-osuus
Suorat kiinteistö- sijoitukset	71,6	88,6 %	0,00	-----	72,0	88,9 %	0,00	-----
Kiinteistö- rahastot	9,2	11,4 %	0,00	-----	9,0	11,1 %	0,00	-----
Yhteensä	80,9	100,0 %	0,0	-----	81,0	100,0 %	0,00	-----

Oheisissa kaavioissa on esitetty Henki-Fennian kiinteistöomaisuuden jakautuminen sekä maantieteellisesti että käyttötarkoituksen mukaan.

Henki-Fennian kiinteistöriskin vakavaraisuuspääomavaatimus oli 17,9 miljoonaa euroa (18,0 milj. euroa) ja kontribuutio markkinariskien kokonaisvakavaraisuuspääomavaatimukseen oli 14,1 miljoonaa euroa (14,3 milj. euroa). Kiinteistöriskin osuus markkinariskien kokonaisvakavaraisuuspääomavaatimuksesta oli 17,0 prosenttia (13,7 %).

Oheisessa taulukossa ovat sijoitusomaisuuden suurimmat vastapuolikeskittymät kiinteistöriskin näkökulmasta käyvin arvo in mitattuna.

Vastapuoli (milj. euroa)	Käypä arvo 31.12.2019	%-osuus sijoitus- omaisuudesta
Munkinseudun Kiinteistö Oy	16,1	1,9 %
Kiinteistö Oy Teohypo	13,1	1,6 %
Kiinteistö Oy Gigahertsi	9,8	1,2 %
Kiinteistö Oy Sellukatu 5	4,7	0,6 %
Katinkullan Pallohalli Oy	4,4	0,5 %

C.3.8. Riskikeskittymät

Sijoitusomaisuudesta aiheutuu vakavaraisuuspääomavaatimusta myös silloin, kun liian suuri osuus sijoitussalkusta on sijoitettu saman liikkeeseenlaskijan osakkeisiin, velkakirjalainoihin tai muihin sijoitusinstrumentteihin. Tällöin maksuhäiriö, konkurssi, luottokelpoisuuden muutos tai muu epäedullinen tapahtuma yhdelle liikkeeseenlaskijalle aiheuttaa kohtuuttoman suuren vaikutuksen Fennia-ryhmän omaan varallisuuteen. Sijoitusten riittävä hajauttaminen varmistaa, että keskittymäriskiä ei synny, jolloin myös yhden liikkeeseenlaskijan vaikutus kokonaisuuteen jää pieneksi.

Keskittymäriskin vakavaraisuuspääomavaatimukseen vaikuttaa olennaisesti liikkeeseenlaskijan luottokelpoisuus, joten keskittymäriskin hallinnassa luottokelpoisuuden seuraaminen on tärkeää. Tämä on otettu

huomioon muun muassa liikkeeseenlaskijakohtaisia limiittejä laadittaessa sekä yksittäisten sijoitusten kokoa rajoittavilla euromääräisillä limiiteillä.

Kiinteistösisjoituksissa vakavaraisuuspääomavaatimusta aiheuttavien altistusten kynnysrajat ovat suuremmat kuin muissa sijoituksissa, joten vaikka absoluuttisesti keskittymät suoriin kiinteistöihin ovat suuria, ei niistä välttämättä aiheudu vakavaraisuuspääomavaatimusta.

Oheisessa taulukossa ovat Fennia-ryhmän sijoitusomaisuuden suurimmat vastapuolikeskittymät keskittymäriskin näkökulmasta käyvin arvoin mitattuna.

Vastapuoli (milj. euroa)	Käypä arvo 31.12.2019	%-osuus sijoitus- omaisuudesta
Kiinteistö Oy Televisiokatu 1-3	83,0	3,0 %
Hämeenkatu 4, Tampere	55,4	2,0 %
Kiinteistö Oy Kyllikinportti 2	47,9	1,7 %
Kauppakeskuskiinteistöt FEA Ky	42,0	1,5 %
Pihlajalinna Oyj	34,6	1,2 %

Fennia-ryhmän keskittymäriskin vakavaraisuuspääomavaatimus oli 1,7 miljoonaa euroa (13,2 milj. euroa) ja kontribuutio markkinariskien kokonaisvakavaraisuuspääomavaatimukseen oli 0,01 miljoonaa euroa (0,5 milj. euroa). Keskittymäriskin osuus markkinariskien kokonaisvakavaraisuuspääomavaatimuksesta oli 0,003 prosenttia (0,1 %).

C.3.8.1. Fennian riskikeskittymät

Oheisessa taulukossa ovat Fennian sijoitusomaisuuden suurimmat vastapuolikeskittymät keskittymäriskin näkökulmasta käyvin arvoin mitattuna.

Vastapuoli (milj. euroa)	Käypä arvo 31.12.2019	%-osuus sijoitus- omaisuudesta
Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia	217,3	10,0 %
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia	75,5	3,5 %
Kiinteistö Oy Televisiokatu 1-3	57,6	2,7 %
Hämeenkatu 4, Tampere	55,4	2,6 %
Kauppakeskuskiinteistöt FEA Ky	42,0	1,9 %

Fennian keskittymäriskin vakavaraisuuspääomavaatimus oli 29,3 miljoonaa euroa (28,0 milj. euroa) ja kontribuutio markkinariskien kokonaisvakavaraisuuspääomavaatimukseen oli 2,9 miljoonaa euroa (2,5 milj. euroa). Keskittymäriskin osuus markkinariskien kokonaisvakavaraisuuspääomavaatimuksesta oli 0,9 prosenttia (0,8 %).

C.3.8.2. Henki-Fennian riskikeskittymät

Oheisessa taulukossa ovat Henki-Fennian sijoitusomaisuuden suurimmat vastapuolikeskittymät keskittymäriskin näkökulmasta käyvin arvoin mitattuna.

Vastapuoli (milj. euroa)	Käypä arvo 31.12.2019	%-osuus sijoitus- omaisuudesta
Munkinseudun Kiinteistö Oy	16,1	1,9 %
Kiinteistö Oy Teohypo	13,1	1,6 %
BMW Holding B.V.	10,3	1,2 %
Cooperatieve Rabobank U.A.	10,3	1,2 %
Bank of America Corporation	10,2	1,2 %

Henki-Fennian keskittymäriskin vakavaraisuuspääomavaatimus oli 0,0 miljoonaa euroa (0,0 milj. euroa).

C.4. Luottoriski

Luottoriski eli vastapuoliriski on riski siitä, että vastapuolet eivät pysty suoriutumaan velvoitteistaan. Sijoitusten kohdalla vastapuoliriski tulee erottaa korkomarginaaliriskistä, jossa vastapuolen tai liikkeeseenlaskijan luottokelpoisuuden heikkeneminen aiheuttaa markkina-arvon laskun ja sitä kautta muutoksen hyväksyttävässä omassa varallisuudessa. Korkomarginaalin leveneminen eli nouseminen on ensioire vastapuoliriskin kasvusta, mutta vasta maksukyvyttömyyden tapahtuessa vastapuoliriski toteutuu. Korkomarginaalin leveneminen ei välttämättä koskaan johda vastapuoliriskin toteutumiseen.

Sijoitusten lisäksi vastapuoliriskiä aiheutuu muun muassa jälleenvakuutus sopimuksista. On mahdollista, että jälleenvakuutus sopimuksen vastapuoli ei pysty suoriutumaan velvoitteistaan.

C.4.1. Luottoriskin hallinta

Samoin kuin markkinariskien kohdalla, vastapuoliriskin hallinnan lähtökohtana on, että vastapuolet ja niihin liittyvät riskit voidaan tunnistaa ja mitata, niitä voidaan seurata ja hallita sekä niistä voidaan raportoida.

Vastapuoliriskin rajoittamiseksi on luottokelpoisuudelle asetettu vähimmäistaso, luotu vakuusjärjestelyjä ja rajat vastuun avoimelle enimmäismäärälle vastapuolta kohden.

C.4.2. Luottoriskin arviointi

Fennia-ryhmän vastapuoliriskin vakavaraisuuspääomavaatimus oli 45,8 miljoonaa euroa (52,7 milj. euroa) ja kontribuutio koko vakavaraisuuspääomavaatimukseen ennen vaimennuseriä oli 21,5 miljoonaa euroa (24,7 milj. euroa). Vastapuoliriskin osuus vakavaraisuuspääomavaatimuksesta ennen vaimennuseriä oli 4,5 prosenttia (4,9 %).

Vastapuoliriskiä aiheutui vakavaraisuuslaskennassa lähinnä jälleenvakuutus sopimuksista, rahavaroista ja johdannaissopimusten vastapuolista (vakuusjärjestelyiden vaimennusvaikutuksella vähennettynä) sekä saamisista vakuutusasiakkailta.

Oheisessa taulukossa on Fennia-ryhmän vastapuoliriskin suurimmat riskikeskittymät.

Vastapuoli 31.12.2019 (milj. euroa)	Avoim riskipositio
OP Osuuskunta	25,7
Taaleri Oyj	20,1
Nordea Bank Oyj	14,8
General Reinsurance	14,4
Danske Bank A/S	12,9

C.4.2.1. Fennian luottoriskin arviointi

Fennian vastapuoliriskin vakavaraisuuspääomavaatimus oli 34,0 miljoonaa euroa (31,4 milj. euroa) ja kontribuutio koko vakavaraisuuspääomavaatimukseen ennen vaimennuseriä oli 15,6 miljoonaa euroa (13,8 milj. euroa). Vastapuoliriskin osuus vakavaraisuuspääomavaatimuksesta ennen vaimennuseriä oli 3,9 prosenttia (3,5 %).

Vastapuoliriskiä aiheutui vakavaraisuuslaskennassa lähinnä jälleenvakuutus sopimuksista, rahavaroista ja johdannaissopimusten vastapuolista (vakuusjärjestelyiden vaimennusvaikutuksella vähennettynä) sekä saamisista vakuutusasiakkailta.

Oheisessa taulukossa on Fennian vastapuoliriskin suurimmat riskikeskittymät.

Vastapuoli 31.12.2019 (milj. euroa)	Avoim riskipositio
OP Osuuskunta	16,1
General Reinsurance	14,4
Hannover Re	9,7
Svenska Handelsbanken Ab	8,2
Sirius International Ab	7,7

C.4.2.2. Henki-Fennian luottoriskin arviointi

Henki-Fennian vastapuoliriskin vakavaraisuuspääomavaatimus oli 14,4 miljoonaa euroa (18,9 milj. euroa) ja kontribuutio koko vakavaraisuuspääomavaatimukseen ennen vaimennuseriä oli 6,1 miljoonaa euroa (8,1 milj. euroa). Vastapuoliriskin osuus vakavaraisuuspääomavaatimuksesta ennen vaimennuseriä oli 5,0 prosenttia (5,8 %).

Vastapuoliriskiä aiheutui vakavaraisuuslaskennassa lähinnä rahavaroista ja johdannaissopimusten vastapuolista (vakuusjärjestelyiden vaimennusvaikutuksella vähennettynä) sekä saamisista vakuutusasiakkailta.

Oheisessa taulukossa on Henki-Fennian vastapuoliriskin suurimmat riskikeskittymät.

Vastapuoli 31.12.2019 (milj. euroa)	Avoim riskipositio
Taaleri Oyj	20,1
United Bankers Oyj	9,9
OP Osuuskunta	9,5
Evli Pankki Oyj	9,0
S-Pankki Oy	7,4

C.5. Likviditeettiriski

Likviditeettiriski muodostuu mahdollisuudesta, ettei omista maksuvelvoitteista pystytä suoriutumaan ajallaan. Tämä voi johtua siitä, että omaisuuden tai sijoitusten realisointi on liian hidasta, realisointiin liittyy huomattavan suuri kustannus tai että realisointia ei voida toteuttaa lainkaan. Likviditeettiriski voi myös muodostua siitä, ettei riskiasemaa pystytä heikon markkinalikviditeetin takia sopeuttamaan tarpeeksi nopeasti markkinatilanteen tai vakavaraisuustilanteen niin vaatiessa.

Likviditeettiriskiin vaikuttaa myös tuleviin vakuutusmaksuihin sisältyvä odotettu voitto.

Vakavaraisuuslaskennan vakuutusteknisen vastuuvelan laskenta perustuu tuleviin kassavirtoihin, joissa tietyiltä osin otetaan huomioon myös tulevia vakuutusmaksuja ja niistä syntyviä odotettuja voittoja tai tappioita.

Tuleviin vakuutusmaksuihin sisältyvä odotettu voitto tai tappio on laskennallinen arvio, joka on vakuutusteknisen vastuuvelan määrän erotus laskettuna ilman tulevia vakuutusmaksuja ja tulevien vakuutusmaksujen kanssa. Voitto pienentää vakuutusteknistä vastuuvelkaa, jolloin sen vaikutus edelleen omaan varallisuuteen on positiivinen ja se vähentää pitkän aikavälin likviditeettiriskiä.

C.5.1. Likviditeettiriskin hallinta

Likviditeettiriskin hallinta jakaantuu pitkän ja lyhyen aikavälin likviditeettiriskiin.

Pitkän aikavälin aikahorisontti on useita vuosia, jopa vuosikymmeniä, ja se liittyy varojen ja velkojen kassavirtojen ajalliseen yhteensovittamiseen. Sitä ei suoraan hallita erillisenä riskinä, vaan sen hallinta yhdistyy markkinaehtoiseen arvostukseen ja korkoriskin kokonaisvaltaiseen hallintaan.

Lyhyen aikavälin likviditeettiriskin aikahorisontti on neljä kuukautta, ja siitä aiheutuvaa riskiä hallitaan omaisuuslajikohtaisilla rajoitteilla, omaisuuslajien sisäisillä limiiteillä sekä sijoitustoimintaa koskevilla periaatteilla. Likviditeetin hallintaan liittyviä rajoitteita ovat muun muassa rahamarkkinasijoituksille asetettu vähimmäisallokaatio, sijoitusten rahaksi muutettavuuden hallinta, vastapuolilimiittien määrittäminen sekä riittävä hajautus, epälikvidien sijoitusten määrän rajoittaminen sekä jälleenvakuutus sopimusten hallinta.

C.5.2. Likviditeettiriskin arviointi

Likviditeettiriski ei sisälly standardikaavan vakavaraisuuslaskentaan, eikä siitä aiheudu pääomavaatimusta, mutta sen merkitys voi olla suuri varsinkin epäsuotuisissa markkinatilanteissa. Siksi likviditeettiriskin hallintaan kiinnitetään tarkkaa huomiota, jotta sen aiheuttamat riskit eivät toteutuisi.

Lyhyen aikavälin likviditeettiriskin ja sijoitusten realisointiin vaikuttaa eniten sijoitusomaisuuden epälikvidien sijoitusten määrä, ja sitä on tarkasteltava ennen rahastojen läpikatsomisperiaatetta, eli niin sanottuina suorina sijoituksina. Kiinteistösijoitukset, pääomarahastot, noteeraamattomat osakkeet ja tietyt luottoluokittelemattomat lainat ovat luonteeltaan epälikvidejä, ja niiden realisointi nopeasti ilman vaikutusta markkinahintaan on vaikeaa.

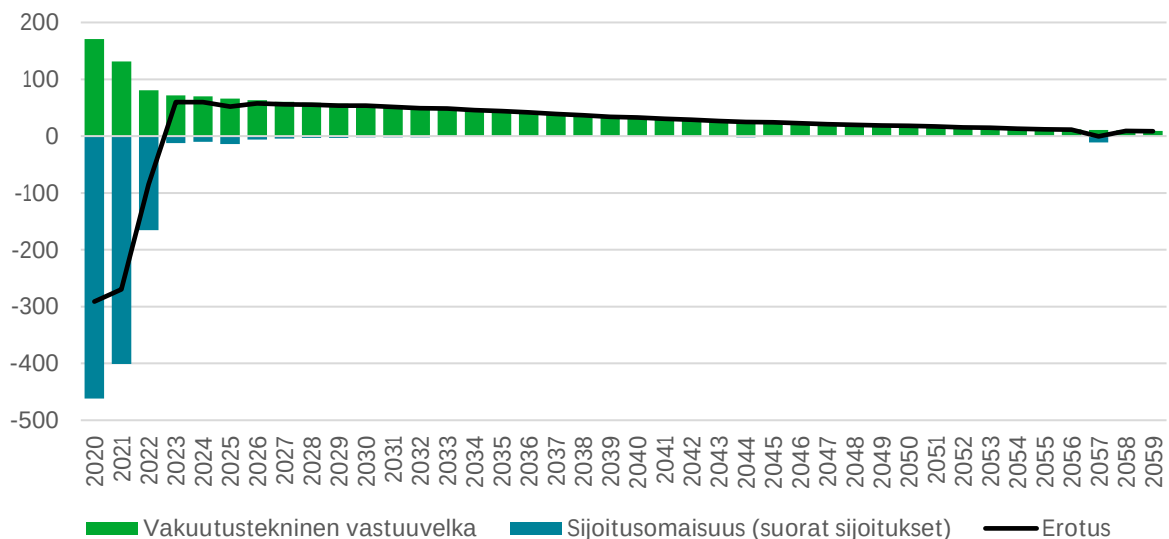
Se, että sijoitusomaisuuden likviditeetti on normaaleissa markkinaolosuhteissa hyvä, ei välttämättä tarkoita sitä, että likviditeetti pysyy erinomaisena myös kriisiskenaariossa. Osa yrityslainasijoituksista on sellaisia, että niiden realisointi vaikeutuu huomattavasti markkinaolosuhteiden muuttuessa merkittävästi heikommiksi. Samanlainen riski on olemassa myös vaihtoehtoisissa sijoituksissa, vaikka sielläkin strategiat on valittu niin, että ne olisivat mahdollisimman likvidejä ja lunastusaika korkeintaan kuukausi. Osakesijoitukset sen sijaan ovat varsin likvidejä myös huonossa markkinatilanteessa pääasiassa siksi, että siellä yksittäisten sijoitusten koko on varsin pieni. Osakesalkkua pystytään myös tehokkaasti suojaamaan likvideillä johdannaisilla, jolloin markkinariskiä saadaan laskettua nopeasti. Osakejohdannaisia voidaan myös huonossa markkinatilanteessa käyttää suojaamaan riskillisimpiä velkakirjalainasijoituksia tai jopa kiinteistösijoituksia.

Epälikvidien sijoitusten yhteenlaskettu markkina-arvo Fennia-ryhmässä oli 763,4 miljoonaa euroa (860,5 milj. euroa), ja niiden osuus koko sijoitusomaisuuden suorista sijoituksista oli 28,5 prosenttia (34,3 %). Muista sijoitusomaisuuden suorista sijoituksista oli normaaleissa markkinaolosuhteissa realisoitavissa 57,4 prosenttia (51,1 %) saman päivän aikana, 68,6 prosenttia (60,2 %) viikon sisällä ja 71,5 prosenttia (65,6 %) alle kuukaudessa.

Likviditeetti 31.12.2019 (milj. euroa)	Korko- sijoitukset	Osake- sijoitukset	Kiinteistö- sijoitukset	Pääoma- rahastot	Vaihto- ehtoiset sijoitukset	Yhteensä	%-osuus
Realisointi saman päivän aikana	1 381,2	156,4	0,0	0,0	0,0	1 537,5	57,4 %
Realisointi yli 1 pv. mutta alle 5 pv.	295,9	2,5	0,0	0,0	0,0	298,4	11,1 %
Realisointi yli 5 pv. mutta alle 1 kk.	60,4	6,8	0,0	0,0	11,3	78,5	2,9 %
Realisointi yli 1 kk.	156,9	55,6	497,8	53,0	0,0	763,4	28,5 %
Yhteensä	1 894,4	221,3	497,8	53,0	11,3	2 677,7	100,0 %

Likviditeetti 31.12.2018 (milj. euroa)	Korko- sijoitukset	Osake- sijoitukset	Kiinteistö- sijoitukset	Pääoma- rahastot	Vaihto- ehtoiset sijoitukset	Yhteensä	%-osuus
Realisointi saman päivän aikana	1 025,9	255,3	0,0	0,0	0,0	1 281,2	51,1 %
Realisointi yli 1 pv. mutta alle 5 pv.	228,0	0,7	0,0	0,0	0,0	228,8	9,1 %
Realisointi yli 5 pv. mutta alle 1 kk.	125,3	0,3	0,0	0,0	10,9	136,5	5,4 %
Realisointi yli 1 kk.	183,9	65,6	560,5	50,5	0,0	860,5	34,3 %
Yhteensä	1 563,1	321,9	560,5	50,5	10,9	2 507,0	100,0 %

Pitkän aikavälin likviditeettiriskiä kuvaavat sijoitusomaisuuden ja vakuutusteknisen vastuuvelan tulevat kassavirrat ja niiden erotus.

Koska varojen ja velkojen kassavirrat poikkeavat toisistaan ajallisesti merkittävästi, Fennia-ryhmään kohdistui huomattavaa uudelleensijoitusriskiä.

Tuleviin vakuutusmaksuihin sisältyvä odotettu voitto oli 121,9 miljoonaa euroa (202,5 milj. euroa).

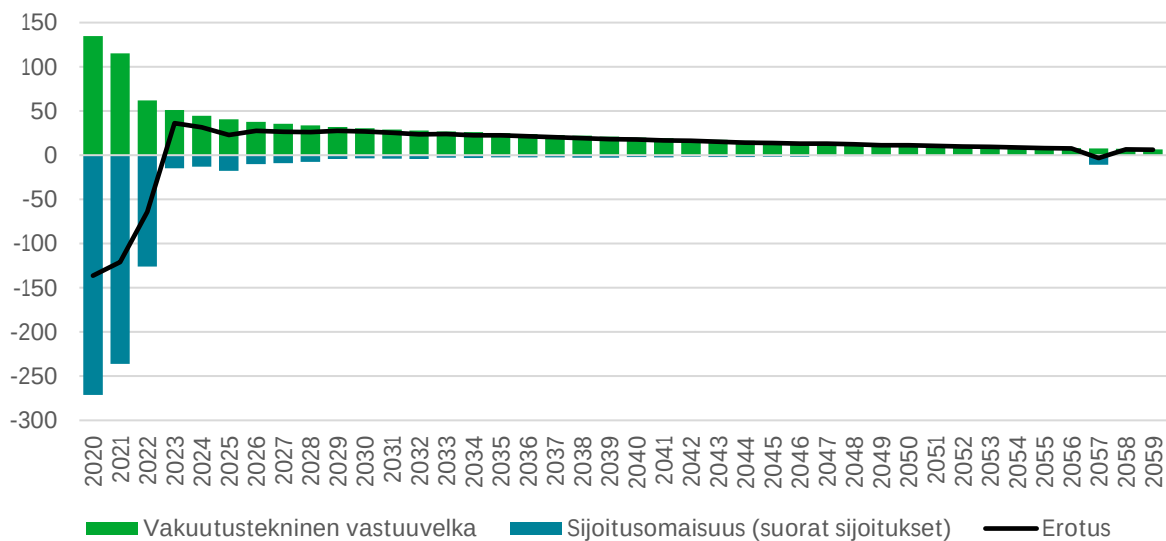
C.5.2.1. Fennian likviditeettiriskin arviointi

Epälikvidien sijoitusten yhteenlaskettu markkina-arvo Fenniassa oli 844,7 miljoonaa euroa (1 005,1 milj. euroa), ja niiden osuus koko sijoitusomaisuuden suorista sijoituksista oli 40,2 prosenttia (54,9 %). Muista sijoitusomaisuuden suorista sijoituksista oli normaaleissa markkinaolosuhteissa realisoitavissa 48,5 prosenttia (39,5 %) saman päivän aikana, 56,1 prosenttia (43,8 %) viikon sisällä ja 59,8 prosenttia (45,2 %) alle kuukaudessa.

Likviditeetti 31.12.2019 (milj. euroa)	Korko- sijoitukset	Osake- sijoitukset	Kiinteistö- sijoitukset	Pääoma- rahastot	Vaihto- ehtoiset sijoitukset	Yhteensä	%-osuus
Realisointi saman päivän aikana	897,3	120,4	0,0	0,0	0,0	1 017,7	48,5 %
Realisointi yli 1 pv. mutta alle 5 pv.	157,7	2,2	0,0	0,0	0,0	159,9	7,6 %
Realisointi yli 5 pv. mutta alle 1 kk.	60,4	6,1	0,0	0,0	11,3	77,8	3,7 %
Realisointi yli 1 kk.	129,5	266,6	405,6	43,0	0,0	844,7	40,2 %
Yhteensä	1 244,8	395,3	405,6	43,0	11,3	2 100,0	100,0 %

Likviditeetti 31.12.2018 (milj. euroa)	Korko- sijoitukset	Osake- sijoitukset	Kiinteistö- sijoitukset	Pääoma- rahastot	Vaihto- ehtoiset sijoitukset	Yhteensä	%-osuus
Realisointi saman päivän aikana	546,4	176,0	0,0	0,0	0,0	722,4	39,5 %
Realisointi yli 1 pv. mutta alle 5 pv.	78,0	0,5	0,0	0,0	0,0	78,4	4,3 %
Realisointi yli 5 pv. mutta alle 1 kk.	13,9	0,0	0,0	0,0	10,9	24,8	1,4 %
Realisointi yli 1 kk.	261,6	367,6	340,3	35,6	0,0	1 005,1	54,9 %
Yhteensä	899,8	544,1	340,3	35,6	10,9	1 830,8	100,0 %

Pitkän aikavälin likviditeettiriskiä kuvaavat sijoitusomaisuuden ja vakuutusteknisen vastuuvelan tulevat kassavirrat ja niiden erotus.

Koska varojen ja velkojen kassavirrat poikkeavat toisistaan ajallisesti merkittävästi, Fenniaan kohdistui huomattavaa uudelleensijoitusriskiä.

Tuleviin vakuutusmaksuihin sisältyvä odotettu voitto oli 109,9 miljoonaa euroa (98,2 milj. euroa).

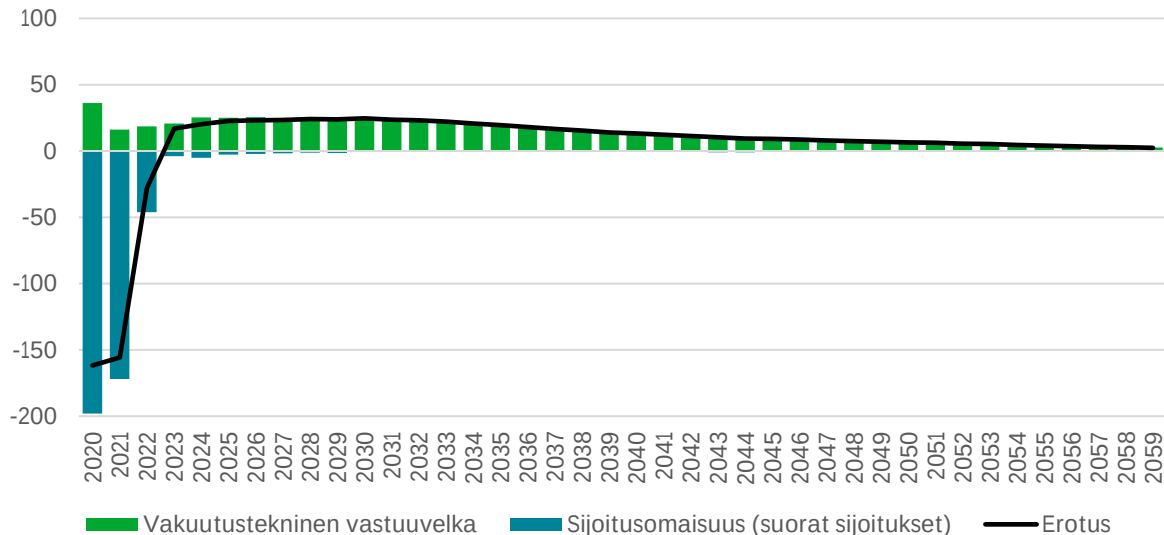
C.5.2.2. Henki-Fennian likviditeettiriskin arviointi

Epälikvidien sijoitusten yhteenlaskettu markkina-arvo Henki-Fenniassa oli 136,0 miljoonaa euroa (143,1 milj. euroa), ja niiden osuus koko sijoitusomaisuuden suorista sijoituksista oli 17,1 prosenttia (18,6 %). Muista sijoitusomaisuuden suorista sijoituksista oli normaaleissa markkinaolosuhteissa realisoitavissa 65,4 prosenttia (56,1 %) saman päivän aikana, 82,8 prosenttia (79,3 %) viikon sisällä ja 82,9 prosenttia (81,4 %) alle kuukaudessa.

Likviditeetti 31.12.2019 (milj. euroa)	Korko- sijoitukset	Osake- sijoitukset	Kiinteistö- sijoitukset	Pääoma- rahastot	Vaihto- ehtoiset sijoitukset	Yhteensä	%-osuus
Realisointi saman päivän aikana	483,9	36,0	0,0	0,0	0,0	519,9	65,4 %
Realisointi yli 1 pv. mutta alle 5 pv.	138,2	0,2	0,0	0,0	0,0	138,5	17,4 %
Realisointi yli 5 pv. mutta alle 1 kk.	0,0	0,7	0,0	0,0	0,0	0,7	0,1 %
Realisointi yli 1 kk.	27,4	6,4	92,1	10,0	0,0	136,0	17,1 %
Yhteensä	649,6	43,3	92,1	10,0	0,0	795,0	100,0 %

Likviditeetti 31.12.2018 (milj. euroa)	Korko- sijoitukset	Osake- sijoitukset	Kiinteistö- sijoitukset	Pääoma- rahastot	Vaihto- ehtoiset sijoitukset	Yhteensä	%-osuus
Realisointi saman päivän aikana	365,2	67,2	0,0	0,0	0,0	432,4	56,1 %
Realisointi yli 1 pv. mutta alle 5 pv.	178,5	0,2	0,0	0,0	0,0	178,7	23,2 %
Realisointi yli 5 pv. mutta alle 1 kk.	15,8	0,3	0,0	0,0	0,0	16,1	2,1 %
Realisointi yli 1 kk.	37,1	10,1	81,0	14,8	0,0	143,1	18,6 %
Yhteensä	596,7	77,8	81,0	14,8	0,0	770,3	100,0 %

Pitkän aikavälin likviditeettiriskiä kuvaavat sijoitusomaisuuden ja vakuutusteknisen vastuuvelan tulevat kassavirrat ja niiden erotus.

Koska varojen ja velkojen kassavirrat poikkeavat toisistaan ajallisesti merkittävästi, Henki-Fenniaan kohdistui huomattavaa uudelleensijoitusriskiä.

Tuleviin vakuutusmaksuihin sisältyvä odotettu voitto oli 12,0 miljoonaa euroa (105,6 milj. euroa).

C.6. Operatiivinen riski

Operatiivisten riskien hallinta on osa Fennia-ryhmän kokonaisvaltaista riskienhallintaa. Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan Fennia-ryhmässä riskejä, jotka johtuvat sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä ja ulkoisista tekijöistä. Näin ollen operatiiviset riskit ja niiden hallinta koskettavat kaikkia Fennia-ryhmän työntekijöitä.

Operatiivisten riskien hallinnan tavoitteena Fennia-ryhmässä on:

- kustannustehokkaalla tavalla pienentää riskien toteutumisen todennäköisyyttä sekä toteutuvien riskien seurauksia eli vähentää riskeistä koituvia tappioita
- tukea liike- ja tukitoimintoja niille asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa riskienhallinnan keinoin
- osaltaan varmistaa, että ryhmän toiminta täyttää viranomaisten ja lainsäädännön sille asettamat vaatimukset.

C.6.1. Operatiivisten riskien hallinta

Operatiivisten riskien hallintaa Fennia-ryhmässä ohjaa yhtiöiden hallitusten hyväksymät Operatiivisten riskien hallintaperiaatteet. Periaatteissa määritellään muun muassa operatiivisten riskien hallintaan liittyvät roolit ja vastuut sekä ryhmän operatiivisten riskien hallinnan prosessi. Näiden periaatteiden lisäksi Fennia-ryhmällä on myös muita tiettyihin operatiivisten riskien luokkiin liittyviä periaatteita, kuten Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen periaatteet, Tietoturva-periaatteet ja Varautumissuunnittelun periaatteet.

Operatiivisten riskien hallintaa Fennia-ryhmässä tehdään yhteistyössä riskienhallinta- ja compliance-toimintojen kanssa.

Fennia-ryhmän operatiivisten riskien hallintaprosessi kattaa riskien tunnistamisen, arvioinnin, hallinnan sekä seurannan ja raportoinnin. Prosessin ytimessä ovat liike- ja tukitoiminnoissa järjestettävät säännölliset riskikartoitukset, jotka pitävät sisällään riskien tunnistamisen, arvioinnin todennäköisyyden ja vaikutuksen perusteella, hallintakeinojen määrittämisen sekä vastuuhenkilöiden nimeämisen. Riskeistä raportoidaan ryhmän johdolle ja hallituksille. Operatiivisten riskien tunnistaminen kattaa myös compliance-riskit.

Osa Fennia-ryhmän operatiivisten riskien hallintaa on jatkuvuuden hallinta, jonka keskeisiä tekijöitä ovat toimintokohtaiset jatkuvuus- ja valmiussuunnitelmat sekä näitä tukeva harjoittelu. Toiminnan jatkuvuuden varmistaminen on huomioitu myös sopimuksissa ja yhteistyössä ulkoisten palveluntarjoajien kanssa.

Kolmen puolustuslinjan mallin mukaisesti operatiivisten riskien hallinnasta ja seurannasta vastaavat ensisijaisesti liike- ja tukitoiminnot. Ryhmän riskienhallintatoiminto tukee ja seuraa liike- ja tukitoimintoja tässä työssä, kehittää riskienhallintaprosessia ja siihen liittyviä työkaluja sekä tuottaa operatiivisiin riskeihin liittyvää raportointia.

Jokaisella Fennia-ryhmän työntekijällä on mahdollisuus ja velvollisuus raportoida havaitsemistaan toteutuneista riskeistä ja läheltä piti -tilanteista ryhmässä käytössä olevan ilmoitusjärjestelmän kautta. Järjestelmän avulla kerätään eri puolilta organisaatiota riskitietoa, jota voidaan hyödyntää toiminnan kehittämisessä.

C.6.2. Operatiivisen riskin arviointi

Fennia-ryhmän operatiivisten riskien vakavaraisuuspääomavaatimus ja kontribuutio koko vakavaraisuuspääomavaatimukseen ennen vaimennuseriä oli 36,4 miljoonaa euroa (31,7 milj. euroa). Sen osuus vakavaraisuuspääomavaatimuksesta ennen vaimennuseriä oli 7,6 prosenttia (6,3 %).

Vuonna 2019 operatiivisten riskien hallinnan osalta ryhmässä muun muassa kehitettiin riskien keskinäisten riippuvuuksien seurantaa yksikkötasolla, päivitettiin varautumissuunnitelmat ja pidettiin jatkuvuusharjoituksia sekä aktivoitiin liiketoimintayksiköitä jatkuvampaan riskien hallintaan.

C.6.2.1. Fennian operatiivisen riskin arviointi

Fennian operatiivisten riskien vakavaraisuuspääomavaatimus ja kontribuutio koko vakavaraisuuspääomavaatimukseen ennen vaimennuseriä oli 31,7 miljoonaa euroa (23,9 milj. euroa). Sen osuus vakavaraisuuspääomavaatimuksesta ennen vaimennuseriä oli 7,8 prosenttia (6,1 %).

Fennian kannalta merkittäviä operatiivisia riskejä liittyi esimerkiksi osaamiseen ja avainhenkilöihin, keskeisten tieto- ja tietoliikennejärjestelmien toimintaan ja integraatioon, tietosuojaan ja tietojen hallintaan, sääntelyn implementointiin sekä toiminnan johtamiseen ja kehittämiseen.

C.6.2.2. Henki-Fennian operatiivisen riskin arviointi

Henki-Fennian operatiivisten riskien vakavaraisuuspääomavaatimus ja kontribuutio koko vakavaraisuuspääomavaatimukseen ennen vaimennuseriä oli 4,7 miljoonaa euroa (4,0 milj. euroa). Sen osuus vakavaraisuuspääomavaatimuksesta ennen vaimennuseriä oli 3,9 prosenttia (2,8 %).

Henki-Fennian kannalta merkittäviä operatiivisia riskejä liittyi esimerkiksi sääntelyn implementointiin, keskeisten tieto- ja tietoliikennejärjestelmien toimintaan, tietosuojaan, avainhenkilöihin sekä prosessien ja kumppanien toimintaan.

C.7. Muut olennaiset riskit

Fennia-ryhmään ja Fennia-ryhmään kuuluvaan yksittäisen yhtiöön kohdistuu myös muita riskejä, joita ei oteta huomioon vakavaraisuuspääomavaatimuslaskennassa. Yleensä ne ovat luonteeltaan sellaisia, että niiden mittaaminen on vaikeaa tai jopa mahdotonta. Tällaisia riskejä ovat muun muassa strategiaan sekä liiketoimintaympäristöön liittyvät riskit, lisäpääoman hankkimiseen liittyvä riski, maineriski sekä kokonaan uudet riskit, joita on vaikea ennalta tunnistaa saati arvioida.

C.7.1. Strategiaan ja liiketoimintaympäristöön liittyvät riskit

Strategiaan ja liiketoimintaympäristöön liittyvät riskejä voidaan ajatella joko Fennia-ryhmän sisäpuolelta tai ulkopuolelta tulevina riskeinä. Fennia-ryhmän sisältä tuleva strateginen riski voi realisoitua, jos Fennia-ryhmän tai ryhmän kunkin yhtiön liiketoimintaa ei ohjata oikein tai sen valitsema strategia on väärä kilpailutilanne, vallitseva lainsäädäntö tai markkinaolosuhteet huomioiden. Tällöin Fennia-ryhmä tai ryhmään kuuluva yksittäinen yhtiö voi menettää markkina-asemaa, tai sen kannattavuus ja vakavaraisuusasema voivat heiketä olennaisesti. Ulkopuolelta liiketoimintaan voi kohdistua myös riskejä, jotka ovat usein poliittisia tai poliittiseen päätöksentekoon liittyviä. Näistä esimerkkejä ovat vakuutus sopimusten veroetujen muutokset, sote-uudistus tai mikä tahansa muu lainsäädäntömuutos, joka muuttaa olennaisesti liiketoimintaympäristöä ja Fennia-ryhmän tai yksittäisen yhtiön kykyä toimia siinä. Niiden seuraukset ovat samanlaisia ryhmän omasta toiminnasta aiheutuvien strategisten riskien kanssa.

Strategisten riskien hallinnan lähtökohtana on tunnistaa Fennia-ryhmän ja ryhmän kunkin yhtiön strategiset riskit ja havainnoida erilaisia heikkoja signaaleja sekä arvioida, millä tavoin erilaiset tapahtumat, trendit ja skenaariot vaikuttavat liiketoiminnan kestävyYTEEN ja vakavaraisuusaseman kehitykseen sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä.

C.7.2. Lisäpääoman hankintariski

Vakavaraisuustilanteen heiketessä merkittävästi ainoa keino vakavaraisuusaseman korjaamiseksi voi olla ulkopuolisen pääoman hakeminen. Lisäpääoman hankintariski voi toteutua, jos hakiessa uutta pääomaa sitä ei joko ole saatavilla tai sen hinta on ennakoitua paljon suurempi. Jos lisäpääomaa ei tällaisissa tilanteissa saa, voi se johtaa Fennia-ryhmän tai ryhmään kuuluvan yksittäisen yhtiön jatkuvuuden vaarantumiseen. Liian kallis pääoma puolestaan voi vaarantaa Fennia-ryhmän tai ryhmään kuuluvan yksittäisen yhtiön kannattavuutta ja kykyä tuottaa lisäarvoa.

C.7.3. Maineriski

Maineriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että tuotenimi Fennia tai Fennia-ryhmään kuuluvan yksittäisen yhtiön julkinen kuva vahingoittuu. Maineriskiä voi aiheutua myös yhteistyökumppaneista, jos niiden arvot tai toimintaperiaatteet poikkeavat Fennia-ryhmän vastaavista.

Hyvä maine on olennainen osa vakuutustoimintaa ja koko Fennia-ryhmän liiketoimintaa. Ilman hyvää mainetta Fennia-ryhmän sidosryhmien kanssa toimiminen voi muuttua vaikeammaksi tai mahdottomaksi. Maineen menettämisen jälkeen luottamuksen rakentaminen on työlästä, joten Fennia-ryhmän on kaikessa toiminnassaan toimittava kaikkia asiakkaitaan kohtaan tasapuolisesti, luottamusta herättävästi ja korkealla moraalilla, jotta maineriski minimoituu.

Maineriskin hallinnan lähtökohtana on tunnistaa, mitkä mahdolliset tapahtumat voivat vaikuttaa negatiivisesti Fennia-ryhmän tai ryhmän yhtiön maineeseen. Maineriskin luonne poikkeaa muiden riskien luonteesta siten, että riskitapahtumat voivat perustua todellisten tapahtumien lisäksi osittain tai kokonaan vailla todellisuuspohjaa oleviin tapahtumiin, esimerkiksi perättömään huhuun.

Maineriskiä ei hallita omana riskialueenaan, vaan osana operatiivisia riskejä, joiden toteutumisesta mainevaikutuksia voi usein seurata. Kun mainevaikutuksia aiheuttavat riskit on tunnistettu, voidaan organisaation sisällä toteuttaa erilaisia riskienhallintatoimenpiteitä. Maineriskejä ehkäistään parhaiten päivittäisellä ammattitaitoisella työskentelyllä ja annettujen periaatteiden ja ohjeiden noudattamisella. Toteutuneiden mainevaikutusten hallinnassa tärkeässä osassa on selkeä, avoin ja harkittu sisäinen ja ulkoinen viestintä.

C.7.4. Ryhmäriskit

Fennia-ryhmään ja ryhmään kuuluvaan yksittäiseen yhtiöön kohdistuu myös ryhmäriskiä. Ryhmäriskeillä tarkoitetaan riskejä, jotka johtuvat siitä, että emoyhtiö ja sen tytäryhtiöt harjoittavat liiketoimintaa ryhmämuodossa.

Kyseessä voi olla esimerkiksi seuraavan kaltaisia riskejä:

- Transaktioriskit liittyvät ryhmän sisäisiin transaktioihin, esimerkiksi asianmukaiseen hinnoitteluun.
- Tartuntariskeihin luetaan tilanteet, joissa yhden yhtiön ongelmat tai ottamat riskit tarttuvat joihinkin ryhmän muihin yhtiöihin tai koko ryhmään. Tähän alueeseen luetaan myös moraalikatoon liittyvät riskit (moral hazard -riskit), joilla tarkoitetaan tilanteita, joissa yhden yhtiön tahallisesti ja epämoraalisesti otama riski ja siitä syntyvä tappio siirtyvät emoyhtiön tai muiden yhtiöiden joko osittain tai kokonaan kannettaviksi.
- Eturistiriitariskejä syntyy, jos joidenkin ryhmän yhtiöiden tai koko ryhmän intressit ovat keskenään ristiriidassa.
- Keskittymäriskejä syntyy, jos yksittäisestä vastapuolesta tulee ryhmätasolla liian merkittävä, vaikka riski olisikin sallituissa rajoissa yksittäisten yhtiöiden osalta.
- Hallintoon liittyvät riskit voivat johtua siitä, että osa toiminnoista on järjestetty ryhmätasolla ja osa toiminnoista yksittäisen yhtiön tasolla. Yhtiöiden hallintojärjestelmien eroista voi syntyä koordinoitua haasteita ja lisäriskejä.

Ryhmäriskien hallinta perustuu siihen, että koko ryhmän sisäisen valvonnan järjestelmä, erityisesti riskienhallintajärjestelmä ja säännösten noudattamisen valvonta sekä niihin liittyvät ilmoitusmenettelyt, on määritelty ja toteutettu johdonmukaisesti ja läpinäkyvästi. Eri tahojen roolien ja vastuiden tulee olla sekä Fennia-ryhmän yhtiöiden että myös ryhmän näkökulmasta selkeitä ja määriteltyjä.

C.8. Muut tiedot

Covid-19-pandemia ei ole alkuvuoden aikana aiheuttanut merkittäviä muutoksia Fennia-ryhmän, Fennian tai Henki-Fennian riskiprofiilissa. Konservatiivisen riskinoton johdosta sijoitustoiminnassa ei ole ollut tarvetta tehdä suuria muutoksia.

Pandemian aiheuttamat poikkeusolosuhteet korostavat operatiivisista riskeistä etenkin niitä, jotka liittyvät avainhenkilöihin ja henkilöstön saatavuuteen, järjestelmien ja etäyhteyksien toimintaan, huijausviesteihin sekä toiminnan johtamiseen. Näihin liittyviä toimenpiteitä on käsitelty säännöllisten riskikartoitusten yhteydessä.

Pandemian vuoksi ryhmän jatkuvuussuunnitelmia on päivitetty normaalin syklin ulkopuolella kevään 2020 aikana, minkä lisäksi Fennian vakuutus- ja vahinkopalveluissa on tehty oma uusi suunnitelma poikkeustilanteen varalle. Vuoden 2020 jatkuvuusharjoittelu tulee keskittymään pandemiatilanteesta saatujen kokemusten dokumentointiin.

Fennia-ryhmän, Fennian ja Henki-Fennian riskiprofiilista ei ole muita olennaisia tietoja.

D. Arvostus vakavaraisuustarkoituksiin

Vakavaraisuuslaskennan tase perustuu suomalaisen kirjanpitoikäytännön (FAS) mukaiseen tilinpäätökseen, jota on oikaistu vakavaraisuussäntelyn mukaiseksi. Vertailutietona käytetään tilinpäätöksen lukuja, mutta ne on ryhmitelty vakavaraisuuslaskennan taserakenteen mukaisesti.

Vakavaraisuuslaskennan arvostusperiaatteet perustuvat IFRS-standardiin. Tavoitteena on käyvän arvon määrittäminen markkinaehtoperiaatteen mukaisesti. Olennaisimmat erot tilinpäätöksen mukaisen oman pääoman ja vakavaraisuuslaskennan oman varallisuuden välillä tulevat sijoitusomaisuuden arvostuserosta, vastuuvelan arvostuksesta ja tasoitusmäärän käsittelystä.

D.1. Varat

Vakavaraisuustarkoitusta varten luokitellaan varat luokkiin säntelyn edellyttämällä tavalla. Luokittelu perustuu varojen luonteeseen ja riskiluokitukseen.

Sijoitusinstrumenttien käypä arvo määritetään toimivilla markkinoilla noteerattujen hintojen perusteella. Instrumentit arvostetaan ostokurssiin tai viimeiseen kaupantekohintaan, mikäli ostokurssia ei ole saatavilla tai hintalähteen pörssissä on käytössä huutokauppanenettely. Jos sijoitusinstrumentille kokonaisuutena ei ole olemassa julkista noteerausta, mutta sen osatekijöille on olemassa toimivat markkinat, käypä arvo määritetään osatekijöiden markkinahintojen perusteella. Jos markkinat eivät ole toimivat tai arvopaperilla ei ole noteerausta, käypä arvo määritetään markkinoilla yleisesti hyväksyttyjen arvostusmenetelmien avulla. Jos rahoitusvaroihin kuuluvan omaisuuserän käypää arvoa ei ole mahdollista määrittää, hankintamenon katsotaan olevan riittävän lähellä oleva arvio käyvästä arvosta. Tällaisten varojen määrä ryhmän taseessa on merkitykseton.

Arvostamisperiaatteisiin tai arviointiperusteisiin ei ole tehty muutoksia raportointijakson aikana. Tulevaisuutta koskeviin oletuksiin ja arvioperusteisiin päätelmiin liittyvät epävarmuustekijät liittyvät lähinnä kiinteistöjen käypien arvojen arviointiin.

Sijoitukset (milj. euroa)	31.12.2019			31.12.2018		
	Vakavaraisuus- laskennan tase	Tilinpäätös- tase	Erotus	Vakavaraisuus- laskennan tase	Tilinpäätös- tase	Erotus
Aineelliset käyttö- omaisuushyödykkeet, omassa käytössä	42,9	7,9	35,0	44,9	9,8	35,1
Kiinteistöt, muut kuin omassa käytössä olevat	407,8	327,4	80,4	459,8	372,2	87,5
Osakkeet	152,3	113,2	39,1	253,1	199,1	54,0
Omistusosuudet sidosyrityksissä	15,5	1,5	14,0	15,5	2,1	13,4
Joukkovelkakirjalainat	975,2	966,7	8,5	581,1	564,4	16,7
Yhteistä sijoitus- toimintaa harjoittavat yritykset	955,0	917,1	38,0	969,0	937,8	31,2
Lainat	59,4	58,4	1,0	51,7	64,4	-12,7
Rahavarat	89,3	97,5	-8,2	126,0	133,4	-7,3
Talletukset, jotka eivät kuulu muihin rahavaroihin	0,1	0,1	0,0	1,2	1,2	0,0
Johdannaiset	86,5	0,0	86,5	5,7	0,0	5,7
Sijoitukset yhteensä	2 783,9	2 489,7	294,2	2 508,0	2 284,4	223,6

D.1.1. Fennian varat

Sijoitukset (milj. euroa)	31.12.2019			31.12.2018		
	Vakavaraisuus- laskennan tase	Tilinpäätös- tase	Erotus	Vakavaraisuus- laskennan tase	Tilinpäätös- tase	Erotus
Aineelliset käyttö- omaisuushyödykkeet, omassa käytössä	23,7	10,3	13,4	26,1	9,0	14,9
Kiinteistöt, muut kuin omassa käytössä olevat	266,0	175,3	90,7	267,5	180,4	83,5
Osakkeet	112,9	85,1	27,9	175,3	138,3	31,5
Omistusosuudet sidosyrityksissä	232,8	68,5	164,3	327,5	174,5	215,9
Joukkovelkakirjalainat	576,5	571,3	5,2	133,5	132,9	-0,7
Yhteistä sijoitus- toimintaa harjoittavat yritykset	722,4	690,1	32,3	701,6	679,6	32,0
Lainat	129,3	129,4	-0,1	154,3	175,5	-11,7
Rahavarat	49,9	49,9	0,0	44,7	44,7	0,0
Talletukset, jotka eivät kuulu muihin rahavaroihin	0,1	0,1	0,0	1,1	1,1	0,0
Johdannaiset	51,3	0,0	51,3	0,0	0,0	2,3
Sijoitukset yhteensä	2 164,8	1 779,9	385,0	1 831,6	1 536,0	367,8

D.1.2. Henki-Fennian varat

Sijoitukset (milj. euroa)	31.12.2019			31.12.2018		
	Vakavaraisuus- laskennan tase	Tilinpäätös- tase	Erotus	Vakavaraisuus- laskennan tase	Tilinpäätös- tase	Erotus
Aineelliset käyttö- omaisuushyödykkeet, omassa käytössä	0,5	0,5	0,0	0,3	0,6	-0,3
Kiinteistöt, muut kuin omassa käytössä olevat	71,1	64,3	6,8	71,7	60,5	11,2
Osakkeet	39,3	29,6	9,8	77,8	62,9	14,9
Omistussuudet sidosyhteisöissä	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Joukkovelkakirjalainat	398,7	395,4	3,3	286,0	282,8	3,2
Yhteistä sijoitus- toimintaa harjoittavat yritykset	232,6	227,0	5,6	247,8	239,9	7,8
Lainat	13,3	12,7	0,5	18,9	19,7	-0,8
Rahavarat	39,4	39,4	0,0	62,4	62,4	0,0
Talletukset, jotka eivät kuulu muihin rahavaroihin	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Johdannaiset	35,3	0,0	35,3	5,7	0,0	5,7
Sijoitukset yhteensä	830,2	768,9	61,3	770,6	728,8	41,8

D.1.3. Varojen arvostus vakavaraisuuslaskennassa verrattuna arvostukseen tilinpäätöksessä

D.1.3.1. Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Tilinpäätöksessä aineettomat ja aineelliset hyödykkeet esitetään suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintamenon määräisinä. Jos on viitteitä siitä, että näiden omaisuuserien arvo on alentunut, kirjataan arvonalennuspoistoja. Liikearvon ja muiden pitkävaikutteisten menojen arvo on vakavaraisuuslaskennassa nolla, koska niillä ei ole markkina-arvoa. Vakavaraisuuslaskennassa pidetään tilinpäätöksen mukaista aineellisten hyödykkeiden arvostusta eli kirjanpitoarvoa kohtuullisena arviona käyvästä arvosta.

D.1.3.2. Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet

Rakennukset ja rakennelmat esitetään tilinpäätöstaseessa suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintamenon tai sitä alemman käyvän arvon määräisinä. Kiinteistöosakkeet sekä maa-alueet esitetään taseessa hankintamenon tai sitä alemman käyvän arvon määräisinä. Tilinpäätöksessä käytetään samoja käypiä arvoja kuin vakavaraisuuslaskennassa, ja käyvät arvot esitetään tilinpäätöksen liitetietona.

Vakavaraisuuslaskennassa kiinteistösijoitukset arvostetaan käypään arvoon. Kiinteistöjen käyvät arvot arvioidaan käyttäen tuleviin tuottoihin ja markkinaehtoihin tuotto-odotuksiin perustuvaa tuottoarvomenetelmää. Arvioinnin lähtökohtana ovat kiinteistökohtaiset ominaisuudet, koskien muun muassa kiinteistön sijaintia, kuntoa ja vuokraustilannetta, sekä markkinalähtöiset vertailutiedot koskien vaihtoehtoisia vuokria ja tuottovaatimustasojä. Arviointiin on vuosittain merkittävimpien kiinteistökohteiden osalta osallistunut ulkopuolinen kiinteistöarvioitsija, ja muilta osin arviointi on suoritettu käyttäen ryhmän omaa asiantuntemusta.

D.1.3.3. Osakkeet ja osuudet

Osakkeet ja osuudet esitetään tilinpäätöstaseessa hankintamenon tai sitä alemman käyvän arvon määräisinä. Vakavaraisuuslaskennassa nämä sijoitukset arvostetaan käypään arvoon. Käyvät arvot esitetään tilinpäätöksen liitetietona.

Noteerattujen arvopapereiden sekä sellaisten arvopapereiden, joille on olemassa markkinat, käypänä arvona käytetään vuoden viimeisintä saatavilla olevaa jatkuvan kaupankäynnin mukaista kurssia tai sen puuttuessa viimeisintä kaupankäyntikurssia.

Noteeraamattomien arvopapereiden käypänä arvona käytetään todennäköistä luovutushintaa, jäljellä olevaa hankintamenoa tai substanssiin pohjautuvaa arvoa. Pääomasijoitusrahasto-osuuksien käypänä arvona käytetään hallinnointiyhtiön ilmoittamaa arviota rahaston käyvistä arvosta.

D.1.3.4. Joukkovelkakirjalainat

Joukkovelkakirjalainat esitetään tilinpäätöstaseessa hankintamenon määräisinä. Hankintameno lasketaan keskihintaa käyttäen. Joukkovelkakirjalainojen nimellisarvon ja hankintamenon välinen erotus jaksetetaan korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi rahoitusmarkkinavälineen juoksuaikana. Vastaerä merkitään hankintamenon lisäykseksi tai vähennykseksi. Korkotason vaihtelusta aiheutuvia arvomuutoksia ei kirjata. Liikkeeseenlaskijan luottokelpoisuuteen liittyvät arvonalentumiset kirjataan tulokseen.

Vakavaraisuuslaskennassa joukkovelkakirjalainat arvostetaan käypään arvoon. Käyvät arvot esitetään tilinpäätöksen liitetietona. Vakavaraisuuslaskennassa sijoituksiin liittyvät siirtyvät korot luetaan kyseisen omaisuuserän käypään arvoon. Tilinpäätöstaseessa sijoitusten siirtyvät korot sisältyvät ryhmään saamiset.

D.1.3.5. Lainat

Tilinpäätöksessä asiakaslainat arvostetaan nimellisarvoonsa. Vakavaraisuuslaskennassa lainat arvostetaan markkinaehtoisesti.

D.1.3.6. Johdannaiset

Tilinpäätöksessä ei-suojaavasti käsitellyn johdannaissopimuksen käyvän arvon ja sitä korkeamman kirjanpitoarvon negatiivinen erotus kirjataan kuluksi. Realisoitumattomia tuottoja ei kirjata. Korkojohdannaisia käytetään markkinaehtoisen vastuuvelan korkoriskin suojaamiseen tulevaisuuden arvomuutoksia vastaan ryhmän riskienhallinnan mukaisesti. Näitä korkojohdannaisia on käsitelty kirjanpidollisesti suojaavina.

Suojauslaskentaa käytettäessä johdannaisten negatiivinen arvomuutos jätetään kirjaamatta kuluksi siltä osin kuin suojattavan kohteen arvomuutos kattaa sen ja edellyttäen, että suojaus on tehokas. Mikäli kuitenkin suojaavien korkojohdannaisten negatiivinen arvomuutos ylittää suojattavan markkinaehtoisen vastuuvelan positiivisen arvomuutoksen, ylitys kirjataan sijoitusten arvonalentumisiin.

Korkojohdannaisista merkitään tilikauden tuotoksi ja kuluksi sopimuksen perusteella tilikauteen kohdistuvat korot. Kirjanpidollisesti suojaavien korkojohdannaisten sulkemisen yhteydessä syntyvä voitto tai tappio jaksetetaan kunkin johdannaissopimuksen juoksuajalle.

Vakavaraisuuslaskennassa johdannaissopimukset arvostetaan käypään arvoon. Johdannaissopimusten käyvät arvot määritetään sopimusten markkinanoteerausten perusteella tai niiden puuttuessa markkinainstrumenteista johdettuihin kassavirtaennusteisiin ja markkinainstrumenteista johdettuun riskittömään korkoon perustuen. Käyvät arvot esitetään tilinpäätöksen liitetietona.

D.1.3.7. Lainasaamiset

Lainasaamiset esitetään tilinpäätöstaseessa nimellisarvon tai tätä pysyvästi alemman todennäköisen arvon määräisenä. Vakavaraisuuslaskennassa asiakaslainat arvostetaan markkinaehtoisesti (niin sanottu mark-to-model-arvostus).

Arvostusmalli perustuu kolmeen keskeiseen tekijään. Kassavirrat ennustetaan tulevaisuuteen ottaen huomioon lainan luonne ja takaisinmaksuaika. Kassavirrat diskontataan korolla, jossa huomioidaan markkinoilta johdettu riskitön korko ja vastapuolen luottoluokitusta heijastava riskipremio.

D.1.3.8. Rahavarat ja talletukset

Rahavarat ja talletukset esitetään tilinpäätöstaseessa nimellisarvon määräisenä. Talletusten kertynyt korko kirjataan tilinpäätöksessä saamisiin. Vakavaraisuuslaskennan ja tilinpäätöksen mukaisessa arvostuksessa ei ole eroa.

D.1.3.9. Vakuutusmaksusaamiset ja muut saamiset

Vakuutusmaksusaamiset merkitään taseeseen todennäköiseen arvoon ja muut saamiset nimellisarvoon tai tätä pysyvästi alempaan todennäköiseen arvoon. Vakuutusmaksusaamisten nimellisarvosta on vähennetty kokemusperäinen raukeaminen, jolloin saadaan niiden todennäköinen arvo. Saaminen, josta ei todennäköisesti saada maksusuoritusta, kirjataan luottotappioksi. Vakavaraisuuslaskennassa vakuutusmaksusaamiseksi luetaan vain erääntyneet saamiset vakuutuksenottajilta. Tilinpäätöksen mukaista muiden saamisten arvostusta pidetään kohtuullisena arviona käyvästä arvosta, ja muut saamiset arvostetaan vakavaraisuuslaskennassa tilinpäätöksen mukaiseen kirjanpitoarvoon.

D.1.3.10. Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat varat

Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat varat arvostetaan sekä tilinpäätöksessä että vakavaraisuuslaskennassa käypään arvoon.

D.1.3.11. Laskennallinen verosaaminen

Kirjanpidon ja verotuksen jaksotuseroista aiheutuvia laskennallisia verosaamisia ei kirjata konserniyhtiöiden tilinpäätöksissä. Konsernitilinpäätöksessä laskennalliset saamiset kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan se pystytään hyödyntämään. Vakavaraisuuslaskennassa ei kirjata laskennallisia verosaamisia, jotka syntyvät vakavaraisuuslaskennan ja tilinpäätöksen arvostusperiaatteiden eroista.

D.2. Vakuutustekninen vastuuelka

Vakavaraisuuslaskennassa vakuutus sopimuksista laskettu vakuutusteknisen vastuuelan paras estimaatti on nykyiseen vakuutuskantaan liittyvien tulevien kassavirtojen odotettu nykyarvo. Vakuutus sopimusten tulevat kassavirrat diskontataan käyttäen Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen EIOPAn vahvistamaa swap-nollakuponkikorkokäyrää. Vakuutustekninen vastuuelka on parhaan estimaatin ja riskimarginaalin summa. Riskimarginaali lasketaan niin sanotulla cost of capital -menetelmällä olettaen pääoman kustannukseksi kuusi prosenttia.

Tulevien kassavirtojen määrittämiseksi tarvitaan paitsi nykyisen vakuutuskannan sopimuksiin liittyvät tiedot myös erilaisia oletuksia liittyen vakuutetun elinaikaan ja käyttäytymiseen. Tällaisia oletuksia ovat muun muassa oletukset kuolevuudesta, työkyvyttömyysintensiteetistä, takaisinostoista, eläkeajasta, uusista maksuista, vakuutussäästöjen sijoituskohteista, lisäeduista ja vakuutusten hoitamiseen tarvittavista liikekuluista.

Fennia-ryhmässä ei ole sisäisiä jälleenvakuutusjärjestelyjä, joten Fennia-ryhmän vakuutustekninen vastuuelka koostuu sekä tilinpäätöksessä että vakavaraisuuslaskennassa Fennian ja Henki-Fennian yhteenlasketusta vakuutusteknisestä vastuuelasta.

Fennia-ryhmän tilinpäätöksen mukainen vakuutustekninen vastuuelka oli 3 392,2 miljoonaa euroa (3 270,9 milj. euroa) ja vakavaraisuuslaskennan mukainen vakuutustekninen vastuuelka oli 2 947,8 miljoonaa euroa (2 519,9 milj. euroa).

Menevän jälleenvakuutuksen vakuutustekninen vastuuvélka tilinpäätöksessä oli 13,9 miljoonaa euroa (14,9 milj. euroa) ja vakavaraisuuslaskennassa 6,3 miljoonaa euroa (8,2 milj. euroa).

D.2.1. Fennian vakuutustekninen vastuuvélka

Tilinpäätöksen mukainen vakuutustekninen vastuuvélka muodostui vakuutusmaksuvastuusta 155,7 miljoonaa euroa (126,9 milj. euroa) ja korvausvastuusta 1 312,9 miljoonaa euroa (988,1 milj. euroa) sekä tasoitismäärästä 113,8 miljoonaa euroa (336,3 milj. euroa), ja sen kokonaismäärä oli 1 582,4 miljoonaa euroa (1 451,2 milj. euroa).

Vakavaraisuuslaskennan mukainen vakuutustekninen vastuuvélka oli 1 131,6 milj. euroa (849,0 milj. euroa), josta parhaan estimaatin osuus oli 1 056,7 miljoonaa euroa (795,2 milj. euroa) ja riskimarginaalin määrä oli 74,8 miljoonaa euroa (53,8 milj. euroa). Parhaasta estimaatista vakuutusmaksuvastuun osuus oli 14,9 miljoonaa euroa (-52,5 milj. euroa) ja korvausvastuun määrä oli 1 041,9 miljoonaa euroa (795,2 milj. euroa).

Menevän jälleenvakuutuksen vakuutustekninen vastuuvélka tilinpäätöksessä oli 12,9 miljoonaa euroa (5,7 milj. euroa) ja vakavaraisuuslaskennassa 9,8 miljoonaa euroa (5,2 milj. euroa).

Alla olevassa taulukossa on eritelty vakavaraisuuslaskennan mukaisen vakuutusteknisen vastuuvélan jakautuminen parhaaseen estimaattiin sekä riskimarginaaliin vakuutuslajeittain. Luvut ovat ennen menevää jälleenvakuutusta, eli luvuissa ei ole otettu huomioon meneviin jälleenvakuutussopimuksiin liittyviä kassavirtoja.

Vakuutuslaji (milj. euroa)	31.12.2019			31.12.2018		
	Paras- estimaatti	Riski- marginaali	Vastuu- velka	Paras- estimaatti	Riski- marginaali	Vastuu- velka
Sairauskuluvakuutukset	49,9	4,2	54,1	18,3	2,9	21,2
Vakuutukset ansiotulon menetyksen varalta	2,0	0,7	2,7	1,5	0,7	2,2
Työntekijäin tapaturmavakuutukset	44,3	11,7	55,9	14,2	8,6	22,8
Moottoriajoneuvon liikennevakuutukset	35,1	6,9	42,0	16,6	4,9	21,5
Muut moottoriajoneuvojen vakuutukset	47,8	6,9	54,7	22,4	4,5	27,0
Meri-, ilmailu- ja kuljetusvakuutukset	2,1	1,9	4,1	1,3	1,2	2,5
Palo- ja muut omaisuusvahinkovakuutukset	31,4	8,8	40,2	16,9	5,4	22,3
Yleiset vastuuvakuutukset	24,6	3,1	27,7	29,3	3,5	32,8
Luotto- ja takausvakuutukset	1,6	0,3	1,9	3,8	0,5	4,4
Oikeusturvavakuutukset	19,1	1,2	20,2	14,9	1,4	16,3
Matka-apu	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut taloudelliset menetykset	-1,1	0,7	-0,5	0,1	0,6	0,8
Ei-suhteelliset sairausjälleenvakuutukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ei-suhteelliset vastuujälleenvakuutukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ei-suhteelliset meri-, ilmailu- ja kuljetusjälleenvakuutukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ei-suhteelliset omaisuusjälleenvakuutukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vahinkovakuutus sopimuksiin pohjautuvat ja sairausvakuutus- velvoitteisiin liittyvät elinkorot ja eläkkeet	489,7	18,9	508,7	398,9	12,9	411,8
Vahinkovakuutus sopimuksiin pohjautuvat ja muihin kuin sai- rausvakuutusvelvoitteisiin liittyvät elinkorot ja eläkkeet	310,4	9,4	319,8	256,9	6,7	263,5
Yhteensä	1 056,7	74,8	1 131,6	795,2	53,8	849,0

Vakavaraisuuslaskennassa vakuutusteknisen vastuuvelan parhaan estimaatin kassavirrat on määritetty simulointitekniikalla. Kuolevuuden ja työkyvyttömyyden osalta Fennian käyttämät oletukset perustuvat vakuutuslaskennalla tehtyihin tutkimuksiin ja analyysihin. Muilta osin vastuuvelan laskennassa käytetyt oletukset perustuvat yhtiön oman vakuutuskannan käyttäytymishistoriaan ja nykyiseen vakuutusten hoitotapaan. Markkinaehtoinen vakuutustekninen vastuuvelka lasketaan vakuutussopimuksittain, ja kokonaisvastuuvelka saadaan näiden summana.

Epävarmuutta vakuutusteknisen vastuuvelan tasosta aiheutuu muun muassa seuraavista syistä:

- Tapauskohtaisesti varattujen vahinkojen kokonaisvahinkoarviot ovat arvioita vahingon kokonaismäärästä, ja ne tarkentuvat lopullisiksi kokonaisvahinkomääräksi vahinkojen selviämisen myötä. Erityisesti tulevien eläkemuoitoisten korvaussuoritusten arvioimiseen liittyy epävarmuutta jäljellä olevien elinaikojen kehityksen osalta.

- Tuntemattomien ja tunnettujen, mutta ei tapauskohtaisesti varattujen vahinkojen varaukset perustuvat vahinkohistoriatilastojen pohjalta johdettuihin arvioihin vahinkojen suuruudesta ja selviämisestä.
- Tulevien korvaussuoritusten suuruuteen vaikuttaa vakuutuslajeista korvattavien kulujen kehitys. Esimerkiksi autovahinkojen osalta korjauskulujen kehitys tai sairauskuluvakuutusten osalta hoitotoimenpiteiden ja lääkkeiden hintojen kehitys vaikuttavat korvausten lopulliseen suuruuteen. Tulevan inflaation suuruus on aina epävarma ja aiheuttaa epävarmuutta myös tulevien korvaussuoritusten arvioimiseen.

Merkittävimmät erot vakavaraisuuslaskennan ja tilinpäätöksen mukaisen vakuutusteknisen vastuuvelan arvostamisessa käytetyissä perusteissa, menetelmissä ja keskeisissä oletuksissa ovat seuraavat:

- Tilinpäätöksessä laskettu vakuutustekninen vastuuvelka on diskonttaamaton.
- Tilinpäätöksessä kollektiivinen määritystapa perustuu perinteiseen vahinkokolmioista laskettuun niin sanottuun chain ladder -menetelmään.

Myös seuraavat tekijät aiheuttavat eroavaisuuksia yrityksen vakavaraisuustarkoitusta varten suorittaman arvostamisen ja tilinpäätöstä varten suorittaman arvostamisen välillä:

- Määrittelyerosta johtuen vakuutusmaksuvastuu tilinpäätöksessä oli 156 miljoonaa euroa ja vakavaraisuuslaskennassa 15 miljoonaa euroa.
- Lakisääteisen tapaturmavakuutuksen eläkepäämien regressisaamisia oli 21 miljoonaa euroa, jota ei netoteta vastuuvelasta tilinpäätöksessä, mutta se netotetaan vakavaraisuuslaskennassa.
- Potilasvakuutuksen täysomavastuisten vakuutusten vastuuvelka oli tilinpäätöksessä 29 miljoonaa euroa, mutta vakavaraisuuslaskennan vastuuvelan määrittämisessä tähän vastuuvelan osaan liittyvät korvaus- ja vakuutusmaksusuoritteet käytännössä netottavat toisensa.
- Sopimusten päättymiseen liittyvissä käsitteissä on eroavaisuuksia.
- Marginaalien laskennassa on eroavaisuuksia.

D.2.2. Henki-Fennian vakuutustekninen vastuuvelka

Tilinpäätöksen mukainen vakuutustekninen vastuuvelka oli 1 809,8 miljoonaa euroa (1 629,6 milj. euroa). Se muodostui säästömuotoisten vakuutusten osalta vakuutussäästöistä 1 690,6 milj. euroa (1 499,2 milj. euroa) ja korkotäydennysvastuusta 105,2 milj. euroa (114,7 milj. euroa), yhteensä 1 796,0 miljoonaa euroa (1 613,9 milj. euroa). Sijoitussidonnaisten vakuutusten vakuutusteknisen vastuuvelan osuus oli 1 237,9 miljoonaa euroa (1 027,0 milj. euroa). Riskihenkivakuutusten ja muu vakuutustekninen vastuuvelka oli 13,8 miljoonaa euroa (15,6 milj. euroa).

Vakavaraisuuslaskennan mukainen vakuutustekninen vastuuvelka oli 1 816,2 miljoonaa euroa (1 529,4 milj. euroa). Säästömuotoisten vakuutusten vakuutustekninen vastuuvelka muodostuu parhaasta estimaatista 1 847,5 miljoonaa euroa (1 557,2 milj. euroa) ja riskimarginaalista 24,3 miljoonaa euroa (19,4 milj. euroa), yhteensä 1 871,8 miljoonaa euroa (1 576,6 milj. euroa). Sijoitussidonnaisten vakuutusten vakuutusteknisen vastuuvelan osuus oli 1 235,3 miljoonaa euroa (1 010,6 milj. euroa). Riskihenkivakuutusten vakuutustekninen vastuuvelka oli -55,6 miljoonaa euroa (-47,2 milj. euroa).

Menevän jälleenvakuutuksen vakuutustekninen vastuuvelka tilinpäätöksessä oli 0,0 miljoonaa euroa (0,0 milj. euroa) ja vakavaraisuuslaskennassa -3,5 miljoonaa euroa (-3,9 milj. euroa).

Alla olevassa taulukossa on eritelty vakavaraisuuslaskennan mukaisen vakuutusteknisen vastuuvelan jakautuminen parhaaseen estimaattiin sekä riskimarginaaliin vakuutuslajeittain. Luvut ovat ennen menevää jälleenvakuutusta, eli luvuissa ei ole otettu huomioon meneviin jälleenvakuutussopimuksiin liittyviä kassavirtoja.

Vakuutustekninen vastuu- velka vakuutuslajeittain (milj. euroa)	31.12.2019			31.12.2018		
	Paras estimaatti	Riski- marginaali	Yhteensä	Paras estimaatti	Riski- marginaali	Yhteensä
Säästövakuutus						
Laskuperustekorkoiset	32,3	0,4	32,6	44,3	0,4	44,7
Sijoitussidonnaiset	770,1	3,8	773,9	655,6	4,3	659,9
Kapitalisaatiosopimus						
Laskuperustekorkoiset	6,7	0,0	6,7	7,2	0,0	7,2
Sijoitussidonnaiset	159,7	0,8	160,5	106,2	0,5	106,7
Yksilöllinen eläke						
Laskuperustekorkoiset	264,9	3,0	267,9	240,1	2,0	242,0
Sijoitussidonnaiset	129,9	1,7	131,7	107,7	1,5	109,2
Ryhmäeläke						
Laskuperustekorkoiset	320,5	8,8	329,3	266,1	6,0	272,1
Sijoitussidonnaiset	163,5	5,8	169,3	130,0	4,8	134,8
Riskihenkivakuutus	-73,0	17,4	-55,6	-60,7	13,5	-47,2
Yhteensä	1 774,4	41,7	1 816,2	1 496,5	32,9	1 529,4
Laskuperustekorkoiset	624,3	12,2	636,5	557,7	8,4	566,1
Sijoitussidonnaiset	1 223,1	12,2	1 235,3	999,5	11,1	1 010,6
Riskihenkivakuutus	-73,0	17,4	-55,6	-60,7	13,5	-47,2
Yhteensä	1 774,4	41,7	1 816,2	1 496,5	32,9	1 529,4

Vakavaraisuuslaskennassa vakuutusteknisen vastuuvelan parhaan estimaatin kassavirrat on määritetty simulointitekniikalla ja sopimuskohtaisesti.

Epävarmuutta vakuutusteknisen vastuuvelan tasosta aiheutuu muun muassa seuraavista syistä:

- Tulevat kassavirrat perustuvat erilaisiin historiatilastojen pohjalta johdettuihin arvioihin esimerkiksi tulevasta kuolleisuudesta, työkyvyttömyydestä ja asiakaskäyttäytymisestä. Todellinen kehitys poikennee näistä arvioista.
- Tulevien liikekulujen määrään vaikuttaa tulevan inflaation arvioitu suuruus. Todellinen inflaatiok kehitys poikennee myös tästä arviosta.

Merkittävimät erot vakavaraisuuslaskennan ja tilinpäätöksen vakuutusteknisen vastuuvelan arvostamisessa käytetyissä perusteissa, menetelmissä ja keskeisissä oletuksissa ovat seuraavat:

- Laskuperustekorkoisen vakuutuskannan vakavaraisuuslaskennan mukaisen vakuutusteknisen vastuuvelan määrä on erityisen herkkä diskonttauksessa käytettävän korkokäyrän tasolle. Markkinoiden alhainen korkotaso on johtanut siihen, että vakavaraisuuslaskennan vakuutustekninen vastuuvelka on viime vuosina ylittänyt vakuutussäästöjen määrän. Tilinpäätöksen vakuutusteknisessä vastuuvelkalaskennassa alhainen korkotaso on otettu huomioon tekemällä siirtoja korkotäydennysvastuuseen käytettäväksi tulevina vuosina laskuperustekoron kustantamiseen.
- Markkinoiden korkotasolla on ollut pienempi vaikutus sijoitussidonnaisten vakuutusten vakavaraisuuslaskennan mukaisen vakuutusteknisen vastuuvelan määrään. Korkotasoa enemmän vakavaraisuuslaskennan mukaisen vakuutustekniseen vastuuvelkaan vaikuttavat sijoitussidonnaisten vakuutusten osalta oletukset takaisinostoista ja liikekuluista.
- Riskivakuutusten osalta tilinpäätöksen mukainen vakuutustekninen vastuuvelka muodostui maksunsiirtovastuusta, tunnettujen ja tuntemattomien korvausten korvausvastuusta ja lisätujen vastuusta, yhteensä 11,1 miljoonaa euroa. Riskivakuutusten vakavaraisuuslaskennan mukainen

vakuutustekninen vastuovelka oli negatiivinen, yhteensä -55,6 miljoonaa euroa, koska tulevien maksujen oletetaan ylittävän tulevien korvausten ja vakuutusten hoitoon tarvittavien liikekulujen määrän. Tämä vaikutus näkyy myös menevässä jälleenvakuutuksessa, jonka arvo varoissa oli negatiivinen. Määrät ovat erityisen herkkiä riskivakuutusten päättymisoletuksille.

D.2.3. Vastaavuus- ja volatiliteettikorjaukset sekä siirtymäsäännökset

Fennia-ryhmässä, Fenniassa ja Henki-Fenniassa ei vakuutusteknistä vastuovelkaa määritettäessä ole käytetty vastaavuuskorjausta, volatiliteettikorjausta eikä siirtymäsäännöksiä.

D.3. Muut velat

Fennia-ryhmän, Fennian ja Henki-Fennian muut velat ovat varsin lyhytaikaisia välilliseen verotukseen, ostolaskuihin ja muuhun operatiiviseen toimintaan liittyviä velkoja. Muut velat esitetään taseessa ja huomioidaan vakavaraisuuslaskennassa nimellisarvon määräisinä.

Kirjanpidon ja verotuksen jaksotuseroista aiheutuvia laskennallisia verovelkoja ei kirjata konserniyhtiöiden tilinpäätöksissä. Konsernitilinpäätöksessä laskennalliset verovelat kirjataan kokonaisuudessaan.

Vakavaraisuuslaskennassa otetaan lisäksi huomioon mahdollinen laskennallinen verovelka, joka syntyy vakavaraisuuslaskennan ja tilinpäätöksen arvostusperiaatteiden eroista. Laskennalliset verot lasketaan käyttämällä tilinpäätöspäivään mennessä vahvistettua verokantaa.

D.4. Vaihtoehtoiset arvostusmenetelmät

Varojen arvostamisen yhteydessä siirtyminen vaihtoehtoisen arvostusmenetelmän käyttöön tehdään tapauskohtaisesti, ja siirron perustelut dokumentoidaan. Sellaisten sijoitusinstrumenttien kohdalla, joiden osalta vaihtoehtoinen arvostusmenetelmä on ainoa vaihtoehto, on oltava dokumentoidut arvostusmallit ennen sijoituspäätöksen tekemistä.

D.5. Muut tiedot

Covid-19-pandemia ei ole aiheuttanut pitkäkestoisia ongelmia noteerattujen sijoitusten arvonmäärittämisessä. Arvonmäärittäminen on edelleen toiminut pörssin kautta, joskin pieniä lyhytaikaisia häiriöitä on ollut havaittavissa. Tiettyjen epälikvidien sijoitusten, kuten esimerkiksi kiinteistöjen, arvostukset ovat vaikeutuneet. Transaktioita on markkinoilla hyvin vähän, ja aktiviteetti on vähäistä. Kiinteistöjen arvostustason määrittäminen riippumaton kiinteistönarvioitsija tapauskohtaisesti. Ryhmän ulkopuolelle tehtyjä muita epälikvidejä sijoituksia on melko vähän, eikä niiden vaikutus Fennia-ryhmän, Fennian tai Henki-Fennian vakavaraisuusasemaan ole merkittävä.

Arvostuksesta vakavaraisuustarkoituksiin Fennia-ryhmässä, Fenniassa ja Henki-Fenniassa ei ole muita olennaisia tietoja.

E. Pääomanhallinta

E.1. Oma varallisuus

E.1.1. Oman varallisuuden hallinnan tavoitteet, politiikat ja prosessit

Oman varallisuuden hallinnan tavoitteena on varmistaa oman varallisuuden riittävyys sääntelyn edellyttämän vakavaraisuuspääomavaatimuksen ja riittävän suuruisen ylitteen kattamiseen kaikkina hetkinä sekä allokoida pääomat keskeisille riskialueille riski-tuottosuhteeltaan tehokkaasti. Edellä mainittu ylitte määräytyy omasta riskikäsityksestä suhteessa sääntelyn edellyttämään vakavaraisuuspääomavaatimukseen ja varautumisesta äkillisiin ja ennalta-arvaamattomiin häiriöihin.

Tarvittava oman varallisuuden vähimmäistaso määrittää oman varallisuuden vähimmäismäärän, jolla suurella todennäköisyydellä pystyy täyttämään vakuutettujen etuja koskevat velvoitteet. Tämä oman varallisuuden määrä määräytyy suurempana seuraavista kahdesta vakavaraisuuspääomavaatimuksesta:

- vakavaraisuussääntelyn edellyttämä vakavaraisuuspääomavaatimus
- oman riskikäsityksen mukaisesti määriteltä vakavaraisuuspääomavaatimus (ORSA).

Sekä oma varallisuus että vakavaraisuuspääomavaatimus voivat muuttua nopeasti avoimien riskipositiodien seurauksena, jolloin ei välttämättä enää pystytä harjoittamaan liiketoimintaa normaalisti. Tällaisia äkillisiä ja ennalta-arvaamattomia stressitekijöitä varten määritellään halutun suuruinen pääomapuskuri tarvittavan oman varallisuuden vähimmäismäärän päälle. Pääomapuskurin tarkoituksena on luoda aikaa sopeuttaa riskiasema äkillisten ja yllättävien tilanteiden realisoiduttua eli mukauttaa riski-tuottoasema ja vakavaraisuusasema harkitusti uutta toimintatilannetta vastaavalle tasolle.

Pääomapuskurin tarvittavaa määrää arvioidaan myös pitkälle aikavälille, jolloin tarkasteluun liitetään lisäksi kvalitatiivisia näkökulmia ja ei-mitattavissa olevia riskejä. Tällaisia ovat esimerkiksi hallituksen asettama liiketoimintastrategia ja liiketoimintaympäristöön liittyvät riskit ja mahdollisuudet.

Vähintään kerran vuodessa tehtävässä riski- ja vakavaraisuusarviossa päivitetään ja määritetään riskinottohalukkuus ja riskinsietokyky sekä allokoidaan riskillinen pääoma kokonaisuudelle ja yksittäisille riskeille. Riskilimiittit ja riskinotonrajoitukset asetetaan vastaamaan edellä kuvattua tahtotilaa. Riskilimiittien toteutumista seurataan jatkuvasti, ja riskinottoa tarkastellaan ja tarpeen mukaan hallintakehikkoa päivitetään vuosineljänneksittäin vastaamaan mahdollisesti muuttunutta liiketoiminta- tai sijoitusympäristöä.

Oman varallisuuden ja vakavaraisuuden hallinta on osa riskienhallintajärjestelmää. Toimitusjohtaja ja ylin johto vastaavat siitä, että riskinotto-suunnitelmia laaditaan ja vakavaraisuustavoitteita asetetaan. Hallitus hyväksyy riskinotto-suunnitelmat ja asetetut riskilimiittit.

E.1.2. Oman varallisuuden luokittelu ja hyväksyttävyys

Fennia-ryhmän vakavaraisuus lasketaan konsolidointiin perustuvalla menetelmällä (ns. menetelmä 1).

Alla olevissa taulukoissa on eritelty Fennia-ryhmän oman varallisuuden rakenne ja määrä raportointikauden lopussa ja edellisen raportointikauden lopussa.

Käytettävissä oleva oma varallisuus (milj. euroa)	31.12.2019	31.12.2018
Oma perusvarallisuus		
Varojen ja velkojen erotus	897,9	909,0
Odotettavissa olevat osingot, voitonjaot ja maksut	0,0	0,0
Etuoikeudeltaan huonommat velat	0,0	0,0
Muu ei käytettävissä oleva oma varallisuus	0,0	69,2
Yhteensä	897,9	839,8
Oma lisävarallisuus	0,0	0,0
Oma varallisuus (oma perusvarallisuus + oma lisävarallisuus)	897,9	839,8

Fennian ja Henki-Fennian omat varallisuudet olivat kokonaisuudessaan käytettävissä ryhmätasolla raportointikauden lopussa (edellisenä vuonna maksimimäärän ylite oli 69,2 milj. euroa).

Alla olevissa taulukoissa on eritelty oman varallisuuden laatu raportointikauden lopussa ja edellisen raportointikauden lopussa sekä erien hyväksyttävyyys vakavaraisuuspääomavaatimuksen ja vähimmäisvakavaraisuuspääomavaatimuksen katteena.

Oman varallisuuden luokittelu ja hyväksyttävyyys 31.12.2019 (milj. euroa)	Käytettävissä	Vakavaraisuuspääomavaatimuksen katteena	Vähimmäisvakavaraisuuspääomavaatimuksen katteena
Luokka 1 - käytettävissä rajoituksetta	897,9	897,9	893,3
Luokka 1 - käytettävissä rajoitetusti	0,0	0,0	0,0
Luokka 2	0,0	0,0	0,0
Luokka 3	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	897,9	897,9	893,3

Oman varallisuuden luokittelu ja hyväksyttävyyys 31.12.2018 (milj. euroa)	Käytettävissä	Vakavaraisuuspääomavaatimuksen katteena	Vähimmäisvakavaraisuuspääomavaatimuksen katteena
Luokka 1 - käytettävissä rajoituksetta	839,8	839,8	835,6
Luokka 1 - käytettävissä rajoitetusti	0,0	0,0	0,0
Luokka 2	0,0	0,0	0,0
Luokka 3	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	839,8	839,8	835,6

Fennia-ryhmän käytettävissä oleva oma varallisuus kuului kokonaisuudessaan luokkaan 1, joka on rajoituksetta käytettävissä ja jolla voidaan sellaisenaan kattaa vakavaraisuus- ja vähimmäisvakavaraisuuspääomavaatimusta.

Oman varallisuuden seikkaperäinen luokittelu ja jako raportointikauden lopussa löytyvät Fennia-ryhmän liitetiedosta S.23.01.22.

Fennia-ryhmä ei sovelta sääntelyn mahdollistamia siirtymäsäännöksiä omaan varallisuuteen.

Tilinpäätöksen oman pääoman ja vakavaraisuuslaskennan omien varojen erotus raportointikauden lopussa oli 472,4 miljoonaa euroa (601,7 milj. euroa). Alla olevissa taulukoissa on annettu tasetiivistelmät, joista ilmenevät tilinpäätöksen ja vakavaraisuuslaskennan merkittävimmät erot raportointikauden ja edellisen raportointikauden lopussa.

31.12.2019 (milj. euroa)			
Varat	Vakavaraisuus- laskennan tase	Tilinpäätöstase	Erotus
Liikearvo	0,0	67,3	-67,3
Aineettomat hyödykkeet	0,0	12,4	-12,4
Sijoitukset	2 783,9	2 489,7	294,2
Indeksi- ja sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat	1 238,6	1 238,6	0,0
Jälleenvakuutus sopimuksista olevat saamiset	6,3	13,9	-7,6
Palkkionpalautukset sijoitussidonnaisista sopimuksista	29,1	0,0	29,1
Laskennalliset verosaamiset	3,3	3,3	0,0
Kaikki muut varat, joita ei ole esitetty muualla	78,6	175,4	-96,8
Varat yhteensä	4 139,8	4 000,6	139,2
Velat	Vakavaraisuus- laskennan tase	Tilinpäätöstase	Erotus
Vakuutustekninen vastuuvelka	2 947,7	3 278,5	-330,7
Tasotusmäärä	0,0	113,8	-113,8
Johdannaisvelka	1,3	0,0	1,3
Laskennalliset verovelat	126,5	7,6	118,9
Muut velat, joita ei ole esitetty muualla	166,3	175,3	-9,0
Velat yhteensä	3 241,9	3 575,2	-333,2
Varojen ja velkojen erotus	Vakavaraisuus- laskennan tase	Tilinpäätöstase	Erotus
Omat varat / Oma pääoma	897,9	425,5	472,4

31.12.2018 (milj. euroa)			
Varat	Vakavaraisuus- laskennan tase	Tilinpäätöstase	Erotus
Liikearvo	0,0	75,0	-75,0
Aineettomat hyödykkeet	0,0	63,5	-63,5
Sijoitukset	2 508,0	2 284,4	223,6
Indeksi- ja sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat	1 027,4	1 027,4	0,0
Jälleenvakuutus sopimuksista olevat saamiset	8,2	14,9	-6,7
Palkkionpalautukset sijoitussidonnaisista sopimuksista	25,1	0,0	25,1
Kaikki muut varat, joita ei ole esitetty muualla	96,9	189,9	-93,0
Varat yhteensä	3 665,6	3 655,1	10,5
Velat	Vakavaraisuus- laskennan tase	Tilinpäätöstase	Erotus
Vakuutustekninen vastuuvelka	2 519,9	2 898,4	-378,5
Tasotusmäärä	0,0	372,5	-372,5
Johdannaisvelka	1,1	1,1	0,0
Laskennalliset verovelat	172,7	9,9	162,8
Muut velat, joita ei ole esitetty muualla	63,0	66,0	-3,0
Velat yhteensä	2 756,6	3 347,8	-591,2
Varojen ja velkojen erotus	Vakavaraisuus- laskennan tase	Tilinpäätöstase	Erotus
Omat varat / Oma pääoma	909,0	307,3	601,7

Varojen tase-erot liittyvät keskeisiltä osiltaan siihen, että

- liikearvo ja aineettomat hyödykkeet nollataan vakavaraisuuslaskennan taseessa
- tilinpäätöksessä tietyt sijoitukset arvostetaan hankintahintaan, arvonkorotettuun tai arvonalennettuun hankintahintaan, nimellisarvoon tai muuten varovaisuusperiaatetta noudattaen, kun taas vakavaraisuuslaskennan taseessa sijoitukset arvostetaan markkina-arvoon tai markkinaehtoiseen arvoon
- tilinpäätöksen taseessa jälleenvakuutus sopimusten saamiset arvostetaan turvaavuusperiaatteella ja ilman diskonttausta, kun taas vakavaraisuuslaskennan taseessa saamiset arvostetaan markkinaehtoisesti ottaen huomioon sopimusajan piiriin kuuluvat vakuutusvelvoitteet
- vakavaraisuuslaskennan taseeseen aktivoidaan odotetut palkkionpalautukset sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevista varoista
- vakavaraisuuslaskennan taseessa tulevista tappioista ei aktivoida laskennallista verosaamista.

Velkojen tase-erot liittyvät keskeisiltä osiltaan siihen, että

- vakavaraisuuslaskennan taseessa vakuutustekninen vastuuvelka arvostetaan markkinaehtoisesti, kun taas tilinpäätöksen taseessa takaisinostoarvoon tai turvaavuusperiaatetta noudattaen
- tasotusmäärä sisältyy tilinpäätöksen vakuutustekniseen vastuuvelkaan, mutta ei vakavaraisuuslaskennan taseeseen
- vakavaraisuuslaskennan taseessa lasketaan tulevista voitoista laskennallista verovelkaa.

Vakavaraisuuslaskennan taseen seikkaperäinen ryhmittely raportointikauden lopussa löytyy Fennia-ryhmän liitetiedosta S.02.01.02.

E.1.2.1. Fennian oma varallisuus

Oheisissa taulukoissa on eritelty Fennian oman varallisuuden rakenne ja määrä raportointikauden lopussa ja edellisen raportointikauden lopussa.

Käytettävissä oleva oma varallisuus	31.12.2019	31.12.2018
Oma perusvarallisuus		
Varojen ja velkojen erotus (omat varat)	866,1	876,7
Odotettavissa olevat osingot, voitonjaot ja maksut	0,0	0,0
Etuoikeudeltaan huonommat velat	0,0	0,0
Yhteensä	866,1	876,7
Oma lisävarallisuus	0,0	0,0
Oma varallisuus (oma perusvarallisuus + oma lisävarallisuus)	866,1	876,7

Taulukoissa on eritelty oman varallisuuden laatu raportointikauden lopussa ja edellisen raportointikauden lopussa sekä erien hyväksyttävyyys vakavaraisuuspääomavaatimuksen ja vähimmäispääomavaatimuksen katteena.

Oman varallisuuden luokittelu ja hyväksyttävyyys 31.12.2019 (milj. euroa)	Käytettävissä	Vakavaraisuus- pääomavaatimuksen katteena	Vähimmäis- vakavaraisuus- pääomavaatimuksen katteena
Luokka 1 - käytettävissä rajoituksetta	866,1	866,1	866,1
Luokka 1 - käytettävissä rajoitetusti	0,0	0,0	0,0
Luokka 2	0,0	0,0	0,0
Luokka 3	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	866,1	866,1	866,1

Oman varallisuuden luokittelu ja hyväksyttävyyys 31.12.2018 (milj. euroa)	Käytettävissä	Vakavaraisuus- pääomavaatimuksen katteena	Vähimmäis- vakavaraisuus- pääomavaatimuksen katteena
Luokka 1 - käytettävissä rajoituksetta	876,7	876,7	876,7
Luokka 1 - käytettävissä rajoitetusti	0,0	0,0	0,0
Luokka 2	0,0	0,0	0,0
Luokka 3	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	876,7	876,7	876,7

Yhtiön käytettävissä oleva oma varallisuus kuului kokonaisuudessaan luokkaan 1, joka on rajoituksetta käytettävissä ja jolla voidaan sellaisenaan kattaa vakavaraisuus- ja vähimmäispääomavaatimusta.

Oman varallisuuden seikkaperäinen luokittelu ja jako raportointikauden lopussa löytyvät Fennian liitetiedosta S.23.01.01.

Yhtiö ei sovelleta sääntelyn mahdollistamia siirtymäsäännöksiä omaan varallisuuteen.

Tilinpäätöksen oman pääoman ja vakavaraisuuslaskennan omien varojen erotus raportointikauden lopussa oli 538,9 miljoonaa euroa (622,6 milj. euroa). Oheisissa taulukoissa on annettu tasetiivistelmät, joista ilmenevät tilinpäätöksen ja vakavaraisuuslaskennan merkittävimmät erot raportointikauden ja edellisen raportointikauden lopussa.

31.12.2019 (milj. euroa)			
Varat	Vakavaraisuus- laskennan tase	Tilinpäätöstase	Erotus
Liikearvo	0,0	0,0	0,0
Aineettomat hyödykkeet	0,0	79,2	-79,2
Sijoitukset	2 164,8	1 779,9	385,0
Indeksi- ja sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat	0,0	0,0	0,0
Jälleenvakuutus sopimuksista olevat saamiset	9,8	13,9	-4,2
Palkkionpalautukset sijoitussidonnaisista sopimuksista	0,0	0,0	0,0
Laskennalliset verosaamiset	0,0	0,0	0,0
Kaikki muut varat, joita ei ole esitetty muualla	74,9	153,7	-78,8
Varat yhteensä	2 249,5	2 026,7	222,9
Velat	Vakavaraisuus- laskennan tase	Tilinpäätöstase	Erotus
Vakuutustekninen vastuuvelka	1 131,6	1 468,6	-337,1
Tasotusmäärä	0,0	113,8	-113,8
Johdannaisvelka	0,0	0,0	0,0
Laskennalliset verovelat	134,7	0,0	134,7
Muut velat, joita ei ole esitetty muualla	117,1	117,1	0,0
Velat yhteensä	1 383,4	1 699,5	-316,1
Varojen ja velkojen erotus	Vakavaraisuus- laskennan tase	Tilinpäätöstase	Erotus
Omat varat / Oma pääoma	866,1	327,2	538,9

31.12.2018 (milj. euroa)

Varat	Vakavaraisuus- laskennan tase	Tilinpäätöstase	Erotus
Liikearvo	0,0	0,0	0,0
Aineettomat hyödykkeet	0,0	56,9	-56,9
Sijoitukset	1 831,6	1 536,0	295,6
Indeksi- ja sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat	0,0	0,0	0,0
Jälleenvakuutus sopimuksista olevat saami- set	5,2	5,7	-0,5
Palkkionpalautukset sijoitussidonnaisista so- pimuksista	0,0	0,0	0,0
Kaikki muut varat, joita ei ole esitetty muu- alla	87,3	149,6	-62,3
Varat yhteensä	1 924,1	1 748,1	176,0
Velat	Vakavaraisuus- laskennan tase	Tilinpäätöstase	Erotus
Vakuutustekninen vastuuvelka	849,0	1 115,0	-266,0
Tasotusmäärä	0,0	336,3	-336,3
Johdannaisvelka	0,8	0,8	0,0
Laskennalliset verovelat	155,6	0,0	155,6
Muut velat, joita ei ole esitetty muualla	42,0	42,0	0,0
Velat yhteensä	1 047,4	1 494,0	-446,6
Varojen ja velkojen erotus	Vakavaraisuus- laskennan tase	Tilinpäätöstase	Erotus
Omat varat / Oma pääoma	876,7	254,1	622,6

Varojen tase-erot liittyvät keskeisiltä osiltaan siihen, että

- liikearvo ja aineettomat hyödykkeet nollataan vakavaraisuuslaskennan taseessa
- tilinpäätöksessä tietyt sijoitukset arvostetaan hankintahintaan, arvonorotettuun tai arvonalennettuun hankintahintaan, nimellisarvoon tai muuten varovaisuusperiaatetta noudattaen, kun taas vakavaraisuuslaskennan taseessa sijoitukset arvostetaan markkina-arvoon tai markkinaehtoiseen arvoon
- tilinpäätöksen taseessa jälleenvakuutus sopimusten saamiset arvostetaan turvaavuusperiaatteella ja ilman diskonttausta, kun taas vakavaraisuuslaskennan taseessa saamiset arvostetaan markkinaehtoisesti ottaen huomioon sopimusajan piiriin kuuluvat vakuutusvelvoitteet
- muissa veloissa merkittävä osa vakuutussaamisista ja saamisista vakuutusedustajilta on siirretty vakuutustekniseen vastuuvelan laskentaan
- vakavaraisuuslaskennan taseessa tulevista tappioista ei aktivoida laskennallista verosaamista.

Velkojen tase-erot liittyvät keskeisiltä osiltaan siihen, että

- vakavaraisuuslaskennan taseessa vakuutustekninen vastuuvelka arvostetaan markkinaehtoisesti, kun taas tilinpäätöksen taseessa turvaavuusperiaatetta noudattaen
- tasotusmäärä sisältyy tilinpäätöksen vakuutustekniseen vastuuvelkaan, mutta ei vakavaraisuuslaskentaan
- vakavaraisuuslaskennan taseessa lasketaan tulevista voitoista laskennallista verovelkaa.

Vakavaraisuuslaskennan taseen seikkaperäinen ryhmittely raportointikauden lopussa löytyy Fennian liitetiedosta S.02.01.02.

E.1.2.2. Henki-Fennian oma varallisuus

Alla olevissa taulukoissa on eritelty oman varallisuuden rakenne ja määrä raportointikauden lopussa ja edellisen raportointikauden lopussa.

Käytettävissä oleva oma varallisuus	31.12.2019	31.12.2018
Oma perusvarallisuus		
Varojen ja velkojen erotus	217,3	249,0
Omat osakkeet (suorassa ja välillisessä omistuksessa olevat)	0,0	0,0
Odotettavissa olevat osingot, voitonjaot ja maksut	-12,0	-6,0
Etuioikeudeltaan huonommat velat	0,0	0,0
Yhteensä	205,3	243,0
Oma lisävarallisuus	0,0	0,0
Oma varallisuus (oma perusvarallisuus + oma lisävarallisuus)	205,3	243,0

Alla olevissa taulukoissa on eritelty oman varallisuuden laatu raportointikauden lopussa ja edellisen raportointikauden lopussa sekä erien hyväksyttävyyys vakavaraisuuspääomavaatimuksen ja vähimmäispääomavaatimuksen katteena.

Oman varallisuuden luokittelu ja hyväksyttävyyys 31.12.2019 (milj. euroa)	Käytettävissä	Vakavaraisuus- pääomavaatimuksen katteena	Vähimmäis- pääomavaatimuksen katteena
Luokka 1 - käytettävissä rajoituksetta	205,3	205,3	205,3
Luokka 1 - käytettävissä rajoitetusti	0,0	0,0	0,0
Luokka 2	0,0	0,0	0,0
Luokka 3	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	205,3	205,3	205,3

Oman varallisuuden luokittelu ja hyväksyttävyyys 31.12.2018 (milj. euroa)	Käytettävissä	Vakavaraisuus- pääomavaatimuksen katteena	Vähimmäis- vakavaraisuus- pääomavaatimuksen katteena
Luokka 1 - käytettävissä rajoituksetta	243,0	243,0	243,0
Luokka 1 - käytettävissä rajoitetusti	0,0	0,0	0,0
Luokka 2	0,0	0,0	0,0
Luokka 3	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	243,0	243,0	243,0

Yhtiön käytettävissä oleva oma varallisuus kuului kokonaisuudessaan luokkaan 1, joka on rajoituksetta käytettävissä ja jolla voidaan sellaisenaan kattaa vakavaraisuus- ja vähimmäispääomavaatimusta.

Oman varallisuuden seikkaperäinen luokittelu ja jako raportointikauden lopussa löytyvät Henki-Fennian liitetiedosta S.23.01.01.

Yhtiö ei sovelle sääntelyn mahdollistamia siirtymäsäännöksiä omaan varallisuuteen.

Tilinpäätöksen oman pääoman ja vakavaraisuuslaskennan omien varojen erotus raportointikauden lopussa oli 52,5 miljoonaa euroa (115,4 milj. euroa). Alla olevissa taulukoissa on annettu tasetiivistelmät, joista ilmenevät tilinpäätöksen ja vakavaraisuuslaskennan merkittävimmät erot raportointikauden ja edellisen raportointikauden lopussa.

31.12.2019 (milj. euroa)			
Varat	Vakavaraisuus- laskennan tase	Tilinpäätöstase	Erotus
Liikearvo	0,0	1,2	-1,2
Aineettomat hyödykkeet	0,0	3,9	-3,9
Sijoitukset	830,2	768,9	61,3
Indeksi- ja sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat	1 238,6	1 238,6	0,0
Jälleenvakuutus sopimuksista olevat saamiset	-3,5	0,0	-3,5
Palkkionpalautukset sijoitussidonnaisista sopimuksista	29,1	0,0	29,1
Laskennalliset verosaamiset	0,0	0,0	0,0
Kaikki muut varat, joita ei ole esitetty muualla	4,9	18,1	-13,2
Varat yhteensä	2 099,3	2 030,8	68,6
Velat	Vakavaraisuus- laskennan tase	Tilinpäätöstase	Erotus
Vakuutustekninen vastuuvelka	1 816,2	1 809,8	6,3
Tasotusmäärä	0,0	0,0	0,0
Johdannaisvelka	1,3	0,0	1,3
Laskennalliset verovelat	13,1	0,0	13,1
Muut velat, joita ei ole esitetty muualla	51,4	56,1	-4,7
Velat yhteensä	1 882,0	1 866,0	16,1
Varojen ja velkojen erotus	Vakavaraisuus- laskennan tase	Tilinpäätöstase	Erotus
Omat varat / Oma pääoma	217,3	164,8	52,5

31.12.2018 (milj. euroa)			
Varat	Vakavaraisuus- laskennan tase	Tilinpäätöstase	Erotus
Liikearvo	0,0	1,4	-1,4
Aineettomat hyödykkeet	0,0	4,3	-4,3
Sijoitukset	770,6	728,8	41,8
Indeksi- ja sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat	1 027,4	1 027,4	0,0
Jälleenvakuutus sopimuksista olevat saamiset	-3,9	0,0	-3,9
Palkkionpalautukset sijoitussidonnaisista sopimuksista	25,1	0,0	25,1
Kaikki muut varat, joita ei ole esitetty muualla	3,3	16,8	-13,6
Varat yhteensä	1 822,5	1 778,8	43,7
Velat	Vakavaraisuus- laskennan tase	Tilinpäätöstase	Erotus
Vakuutustekninen vastuuvélka	1 529,4	1 629,6	-100,2
Tasotusmäärä	0,0	0,0	0,0
Johdannaisvelka	0,2	0,2	0,0
Laskennalliset verovelat	28,8	0,0	28,8
Muut velat, joita ei ole esitetty muualla	15,1	15,4	-0,4
Velat yhteensä	1 573,5	1 645,2	-71,7
Varojen ja velkojen erotus	Vakavaraisuus- laskennan tase	Tilinpäätöstase	Erotus
Omat varat / Oma pääoma	249,0	133,6	115,4

Varojen tase-erot liittyvät keskeisiltä osiltaan siihen, että

- liikearvo ja aineettomat hyödykkeet nollataan vakavaraisuuslaskennan taseessa
- tilinpäätöksessä tietyt sijoitukset arvostetaan hankintahintaan, arvonnkorotettuun tai arvonalennettuun hankintahintaan, nimellisarvoon tai muuten varovaisuusperiaatetta noudattaen, kun taas vakavaraisuuslaskennan taseessa sijoitukset arvostetaan markkina-arvoon tai markkinaehtoiseen arvoon
- tilinpäätöksen taseessa jälleenvakuutus sopimusten saamiset ovat nolla, kun taas vakavaraisuuslaskennan taseessa sopimukset arvostetaan markkinaehtoisesti ottaen huomioon sopimusrajan piiriin kuuluvat vakuutusvelvoitteet
- vakavaraisuuslaskennan taseeseen aktivoidaan odotetut palkkionpalautukset sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevista varoista
- vakavaraisuuslaskennan taseessa tulevista tappioista ei aktivoida laskennallista verosaamista.

Velkojen tase-erot liittyvät keskeisiltä osiltaan siihen, että

- vakavaraisuuslaskennan taseessa vakuutustekninen vastuuvélka arvostetaan markkinaehtoisesti, kun taas tilinpäätöksen taseessa takaisinostoarvoon tai turvaavuusperiaatetta noudattaen
- vakavaraisuuslaskennan taseessa lasketaan tulevista voitoista laskennallista verovelkaa.

Vakavaraisuuslaskennan taseen seikkaperäinen ryhmittely raportointikauden lopussa löytyy Henki-Fennian liitetiedosta S.02.01.02.

E.2. Vakavaraisuuspääomavaatimus ja vähimmäispääomavaatimus

Fennia-ryhmän vakavaraisuuspääomavaatimus raportointikauden lopussa oli 405,5 miljoonaa euroa (401,4 milj. euroa) ja Fennia-ryhmän konsolidoitu vähimmäisvakavaraisuuspääomavaatimus oli 115,7 miljoonaa euroa (119,3 milj. euroa).

Fennia-ryhmän vakavaraisuuspääomavaateet riskiluokittain jaettuna raportointikauden ja edellisen raportointikauden lopussa olivat seuraavat:

Vakavaraisuuspääomavaatimus (milj. euroa)	31.12.2019	31.12.2018
Markkinariski	347,0	381,2
Vastapuoliriski	45,8	52,7
Henkivakuutusriski	64,8	63,7
Sairausvakuutusriski	74,2	67,8
Vahinkovakuutusriski	78,9	82,7
Hajautus	-171,0	-174,4
Aineettomien hyödykkeiden riski	0,0	0,0
Perusvakavaraisuuspääomavaatimus	439,7	473,8
Vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskenta		
Operatiivinen riski	36,4	31,7
Vakuutustekniseen vastuuvelkaan liittyvä tappioiden vaimennusvaikutus	0,0	-5,6
Laskennallisiin veroihin liittyvä tappioiden vaimennusvaikutus	-72,4	-100,0
Muiden rahoitusalojen pääomavaatimus	1,7	1,5
Vakavaraisuuspääomavaatimus, ilman pääomavaatimuksen korotusta	405,5	401,4
Jo tehdyt pääomavaatimuksen korotukset	0,0	0,0
Vakavaraisuuspääomavaatimus	405,5	401,4

Laskennallisiin veroihin liittyvän tappioiden vaimennusvaikutuksen korjauksessa ei oteta huomioon annetun skenaarion tappiosta muodostuvia laskennallisia verosaamisia.

Fennia soveltaa standardikaavan luonnonkatastrofiriskiä koskevissa laskelmissa yksinkertaistettua laskentaa. Suomi-riskiä lukuun ottamatta kyseisten laskelmien edellyttämiä riskivyöhyketason tietoja yksinkertaistetaan ryhmittelemällä tiedot jokaisen maan korkeimpaan riskivyöhykkeeseen. Suomen ulkopuolella olevaa luonnonkatastrofiriskiä on hyvin vähän, ja yksinkertaistus on turvaava. Fennia ei sovelle muita yksinkertaistuksia standardikaavan laskelmissa.

Fennia-ryhmän vakavaraisuuspääomavaatimuksen erittely löytyy Fennia-ryhmän liitetiedosta S.25.01.22.

Olennaiset syöttötiedot Fennia-ryhmän konsolidoidun vähimmäisvakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa ovat seuraavat:

Vakuutusyhtiö (milj. euro)	31.12.2019	31.12.2018
Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia - Vähimmäispääomavaatimus	31,5	28,7
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia - Vähimmäispääomavaatimus	84,2	78,3
Fennia Vahinkovakuutus Oy - Vähimmäispääomavaatimus	-----	12,3
Ryhmän konsolidoitu vähimmäisvakavaraisuuspääomavaatimus	115,7	119,3

Fennia-ryhmä ei käytä

- sisäistä mallia vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskemiseen
- yhtiökohtaisia parametreja standardikaavan laskennassa
- duraatioon perustuvaa osakeriskin alaosiota vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskemiseen.

E.2.1. Fennian vakavaraisuuspääomavaatimus ja vähimmäispääomavaatimus

Fennian vakavaraisuuspääomavaatimus raportointikauden lopussa oli 336,7 miljoonaa euroa (313,3 milj. euroa) ja vähimmäispääomavaatimus oli 84,2 miljoonaa euroa (78,3 milj. euroa).

Fennian vakavaraisuuspääomavaateet riskiluokittain jaettuna raportointikauden ja edellisen raportointikauden lopussa olivat seuraavat:

Vakavaraisuuspääomavaatimus (milj. euroa)	31.12.2019	31.12.2018
Markkinariski	300,7	308,8
Vastapuoliriski	34,0	31,4
Henkivakuutusriski	16,2	13,0
Sairausvakuutusriski	74,2	60,7
Vahinkovakuutusriski	78,9	67,9
Hajautus	-131,3	-114,1
Aineettomien hyödykkeiden riski	0,0	0,0
Perusvakavaraisuuspääomavaatimus	372,8	367,7
Vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskenta		
Operatiivinen riski	31,7	23,9
Vakuutustekniseen vastuuvetkaan liittyvä tappioiden vaimennusvaikutus	0,0	0,0
Laskennallisiin veroihin liittyvä tappioiden vaimennusvaikutus	-67,8	-78,3
Vakavaraisuuspääomavaatimus, ilman pääomavaatimuksen korotusta	336,7	313,3
Jo tehtydt pääomavaatimuksen korotukset	0,0	0,0
Vakavaraisuuspääomavaatimus	336,7	313,3

Fennian vakavaraisuuspääomavaatimuksen erittely löytyy Fennian liitetiedosta S.25.01.21.

Olennaiset syöttötiedot Fennian vähimmäispääomavaatimuksen laskennassa ovat seuraavat. Luvut ovat nettomääräisiä vähennettynä jälleenvakuutus sopimusten/erillisyyhtiöiden osuudella.

Vähimmäispääomavaatimuslaskennan syöttötiedot (milj. euroa)	31.12.2019		31.12.2018	
	Paras estimaatti ja vakuutus- tekninen vastuuvélka kokonaisuutena laskettuna	Vakuutus- maksutulo viimeisten 12 kuukauden ajalta	Paras estimaatti ja vakuutus- tekninen vastuuvélka kokonaisuutena laskettuna	Vakuutus- maksutulo viimeisten 12 kuukauden ajalta
Sairauskuluvakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus	49,9	44,5	18,3	39,1
Vakuutus ansiotulon menetyksen varalta ja sen suhteellinen jälleenvakuutus	2,0	4,8	1,5	4,3
Työntekijän tapaturmavakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus	44,3	89,7	14,2	74,3
Moottoriajoneuvon vastuuvakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus	35,1	78,3	16,6	64,6
Muu moottoriajoneuvovakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus	47,8	94,4	22,4	72,9
Meri-, ilmailu- ja kuljetusvakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus	2,1	12,3	1,3	10,2
Palo- ja muu omaisuusvahinkovakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus	29,6	96,6	16,9	79,8
Yleinen vastuuvakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus	22,8	7,7	24,1	21,6
Luotto- ja takausvakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus	1,6	0,5	3,8	0,4
Oikeusturvavakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus	19,1	8,3	14,9	7,2
Matka-apuvakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus	0,0	0,0	0,0	0,0
Vakuutus muiden taloudellisten menetysten varalta ja sen suhteellinen jälleenvakuutus	0,0	4,9	0,1	4,1
Sairausvakuutuksen ei-suhteellinen jälleenvakuutus	0,0	0,0	0,0	0,0
Vastuuvakuutuksen ei-suhteellinen jälleenvakuutus	0,0	0,0	0,0	0,0
Meri-, ilmailu- ja kuljetusvakuutuksen ei-suhteellinen jälleenvakuutus	0,0	0,0	0,0	0,0
Omaisuusvakuutuksen ei-suhteellinen jälleenvakuutus	0,0	0,0	0,0	0,0

	Paras estimaatti ja vakuutus- tekninen vastuuvelka kokonaisuutena laskettuna	Riskisumma yhteensä	Paras estimaatti ja vakuutus- tekninen vastuuvelka kokonaisuutena laskettuna	Riskisumma yhteensä
Oikeuden ylijäämään sisältävät velvoitteet - Taatut etuudet	0,0	-----	0,0	-----
Oikeuden ylijäämään sisältävät velvoitteet - Tulevat harkinnanvaraiset lisäetuu- det	0,0	-----	0,0	-----
Indeksi- ja sijoitussidonnaiset vakuutus- velvoitteet	0,0	-----	0,0	-----
Muut henki(jälleen)vakuutus- ja sai- raus(jälleen)vakuutus-velvoitteet	793,9	-----	655,7	-----
Kaikkien henki(jälleen)vakuutus- velvoitteiden riskisumma yhteensä	-----	0,0	-----	0,0

Laskennallisiin veroihin liittyvän tappioiden vaimennusvaikutuksen korjauksessa ei oteta huomioon annetun skenaarion tappiosta muodostuvia laskennallisia verosaamisia.

Fennia soveltaa standardikaavan luonnonkatastrofiriskiä koskevilla laskelmissa yksinkertaistettua laskentaa. Suomi-riskiä lukuun ottamatta kyseisten laskelmien edellyttämiä riskivyöhyketason tietoja yksinkertaistetaan ryhmittelemällä tiedot jokaisen maan korkeimpaan riskivyöhykkeeseen. Suomen ulkopuolella olevaa luonnonkatastrofiriskiä on hyvin vähän, ja yksinkertaistus on turvaava. Fennia ei sovelle muita yksinkertaistuksia standardikaavan laskelmissa.

Tarkempi erittely Fennian vähimmäispääomavaatimuksen laskennasta raportointikauden lopussa löytyy Fennian liitetiedosta S.28.01.01.

Fennia ei käytä

- sisäistä mallia vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskemiseen
- yhtiökohtaisia parametreja standardikaavan laskennassa
- duraatioon perustuvaa osakeriskin alaosiota vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskemiseen.

E.2.2. Henki-Fennian vakavaraisuuspääomavaatimus ja vähimmäispääomavaatimus

Henki-Fennian vakavaraisuuspääomavaatimus raportointikauden lopussa oli 109,2 miljoonaa euroa (108,6 milj. euroa) ja vähimmäispääomavaatimus oli 31,5 miljoonaa euroa (28,7 milj. euroa).

Henki-Fennian vakavaraisuuspääomavaateet riskiluokittain jaettuna raportointikauden ja edellisen raportointikauden lopussa olivat seuraavat:

Vakavaraisuuspääomavaatimus (milj. euroa)	31.12.2019	31.12.2018
Markkinariski	83,2	104,0
Vastapuoliriski	14,4	18,9
Henkivakuutusriski	56,3	56,8
Sairausvakuutusriski	0,0	0,0
Vahinkovakuutusriski	0,0	0,0
Hajautus	-37,1	-42,3
Aineettomien hyödykkeiden riski	0,0	0,0
Perusvakavaraisuuspääomavaatimus	116,8	137,4
Vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskenta		
Operatiivinen riski	4,7	4,0
Vakuutustekniseen vastuuvelkaan liittyvä tappioiden vaimennusvaikutus	0,0	-5,6
Laskennallisiin veroihin liittyvä tappioiden vaimennusvaikutus	-12,3	-27,1
Vakavaraisuuspääomavaatimus, ilman pääomavaatimuksen korotusta	109,2	108,6
Jo tehdyt pääomavaatimuksen korotukset	0,0	0,0
Vakavaraisuuspääomavaatimus	109,2	108,6

Laskennallisiin veroihin liittyvän tappioiden vaimennusvaikutuksen korjauksessa ei oteta huomioon annetun skenaarion tappiosta muodostuvia laskennallisia verosaamisia.

Vakavaraisuuspääomavaatimuksen erittely löytyy Henki-Fennian liitetiedosta S.25.01.21.

Olenaiset syöttötiedot Henki-Fennian vähimmäispääomavaatimuksen laskennassa ovat seuraavat. Luvut ovat nettomääräisiä vähennettynä jälleenvakuutus sopimusten/erillisyyhtiöiden osuudella.

Vähimmäispääomavaatimus- laskennan syöttötiedot (milj. euroa)	31.12.2019		31.12.2018	
	Paras estimaatti ja vakuutus- tekninen vastuuelka kokonaisuutena laskettuna	Riskisumma yhteensä	Paras estimaatti ja vakuutus- tekninen vastuuelka kokonaisuutena laskettuna	Riskisumma yhteensä
Oikeuden ylijäämään sisältävät velvoitteet – Taatut etuudet	604,9	-----	552,0	-----
Oikeuden ylijäämään sisältävät velvoitteet – Tulevat harkinnanvaraiset lisäetuudet	19,5	-----	5,6	-----
Indeksi- ja sijoitussidonnaiset vakuutusvelvoitteet	1 223,1	-----	999,5	-----
Muut henki(jälleen)vakuutus- ja sairaus(jälleen)vakuutusvelvoitteet	0,0	-----	0,0	-----
Kaikkien henki(jälleen)vakuutus- velvoitteiden riskisumma yhteensä	-----	2 244,3	-----	2 220,5

Tarkempi erittely Henki-Fennian vähimmäispääomavaatimuksen laskennasta raportointikauden lopussa löytyy Henki-Fennian liitetiedosta S.28.01.01.

Henki-Fennia ei käytä

- sisäistä mallia vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskemiseen
- yhtiökohtaisia parametreja standardikaavan laskennassa
- yksinkertaistettua laskentaa standardikaavan riskiosioissa eikä sen alaosioissa
- duraatioon perustuvaa osakeriskin alaosiota vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskemiseen.

E.3. Duraatiopohjaisen osakeriskialaosion käyttö vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskemisessa

Fennia-ryhmä, Fennia tai Henki-Fennia ei käytä duraatioon perustuvaa osakeriskin alaosiota vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskemiseen.

E.4. Standardikaavan ja käytetyn sisäisen mallin väliset erot

Fennia-ryhmä, Fennia tai Henki-Fennia ei käytä sisäistä mallia vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskemiseen.

E.5. Vähimmäispääomavaatimuksen ja vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämättä jättäminen

Fennia-ryhmä, Fennia tai Henki-Fennia ei ole raportointikaudella alittanut sääntelyn edellyttämää vakavaraisuus-, vähimmäisvakavaraisuus- tai vähimmäispääomavaatimustaan.

E.6. Muut tiedot

Covid-19-pandemia on vaikuttanut negatiivisesti Fennia-ryhmän, Fennian ja Henki-Fennian vakavaraisuusasemaan. Vakavaraisuusasemat ovat kuitenkin pysyneet hyvällä tasolla. Fennia-ryhmä, Fennia tai Henki-Fennia ei ole alkuvuonna alittanut sääntelyn edellyttämää vakavaraisuus-, vähimmäisvakavaraisuus- tai vähimmäispääomavaatimustaan.

Tarkastelujankohdan 31.3.2020 mukaan Fennia-ryhmän, Fennian ja Henki-Fennian vakavaraisuusasema oli seuraava:

Covid-19-pandemian vaikutus (milj. euroa)	Fennia-ryhmä		Fennia		Henki-Fennia	
	31.12.2019	31.3.2020	31.12.2019	31.3.2020	31.12.2019	31.3.2020
Hyväksyttävä oma varallisuus	897,9	762,2	866,1	744,3	205,3	174,3
Vakavaraisuuspääomavaatimus	405,5	381,0	336,7	313,0	109,2	104,2
Vapaa pääoma	492,4	381,2	529,4	431,4	96,1	70,1
Vapaan pääoman muutos	-----	-111,2	-----	-98,0	-----	-26,0
Suhteellinen vakavaraisuusasema	221,4 %	200,1 %	257,2 %	237,8 %	188,0 %	167,3 %

Fennia-ryhmän, Fennian ja Henki-Fennian pääomanhallinnasta ei ole muita olennaisia tietoja.

Liitteet

Kvantitatiiviset taulukot

Oheisiin liitteisiin on koottu vakavaraisuussäätelyn mukaisia Fennia-ryhmän, Fennian ja Henki-Fennian vuoden 2019 numeerisia tietoja. Taulukoissa luvut on esitetty tuhansina euroina.

Liite - Fennia-ryhmä**S.02.01.02****Tase****Varat**

Aineettomat hyödykkeet

Laskennalliset verosaamiset

Eläke-etuuksien ylijäämä

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet (omassa käytössä)

Sijoitukset (muut kuin indeksi- ja sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat)

Kiinteistöt (muut kuin omassa käytössä olevat)

Omistusosuudet sidosyrityksissä, mukaan lukien omistusyhteydet

Osakkeet

Osakkeet – listatut

Osakkeet – listaamattomat

Joukkovelkakirjalainat

Valtion joukkovelkakirjalainat

Yrityslainat

Strukturoidut velkakirjat

Vakuudelliset arvopaperit

Yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavat yritykset

Johdannaiset

Talletukset, jotka eivät kuulu muihin rahavaroihin

Muut sijoitukset

Indeksi- ja sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat

Kiinnelainat ja muut lainat

Lainat, joiden vakuutena on vakuutus sopimus

Kiinnelainat ja muut lainat yksityishenkilöille

Muut kiinnelainat ja lainat

Jälleenvakuutus sopimuksista olevat saamiset:

Vahinkovakuutus ja NSLT-sairausvakuutus

Vahinkovakuutus, ilman sairausvakuutusta

NSLT-sairausvakuutus

Henkivakuutus ja SLT-sairausvakuutus, ilman sairausvakuutusta sekä indeksi- ja sijoitussidonnaisia sopimuksia

SLT-sairausvakuutus

Henkivakuutus, ilman sairausvakuutusta sekä indeksi- ja sijoitussidonnaisia sopimuksia

Indeksi- ja sijoitussidonnainen henkivakuutus

Jälleenvakuutustalletteet

Vakuutussaamiset ja saamiset vakuutusedustajilta

Saamiset jälleenvakuutustoiminnasta

Muut saamiset (myyntisaamiset, ei vakuutuksiin liittyvät)

Omat osakkeet (suorassa omistuksessa olevat)

Oman varallisuuden eriin tai maksettaviksi määrättyyn mutta vielä maksamattomaan alkupääomaan liittyvät saamiset

Rahavarat

Kaikki muut varat, joita ei ole esitetty muualla

Varat yhteensä

	Solvenssi II -arvo
	C0010
R0030	0
R0040	3 308
R0050	0
R0060	42 883
R0070	2 592 264
R0080	407 774
R0090	15 460
R0100	152 279
R0110	139 848
R0120	12 431
R0130	975 184
R0140	5 566
R0150	969 618
R0160	0
R0170	0
R0180	955 041
R0190	86 525
R0200	0
R0210	0
R0220	1 238 628
R0230	59 407
R0240	0
R0250	0
R0260	59 407
R0270	6 304
R0280	3 595
R0290	3 595
R0300	0
R0310	2 709
R0320	380
R0330	2 329
R0340	0
R0350	62
R0360	6 802
R0370	1 261
R0380	0
R0390	0
R0400	0
R0410	89 279
R0420	99 603
R0500	4 139 803

Liite - Fennia-ryhmä**S.02.01.02****Tase****Velat**

Vakuutustekninen vastuovelka – vahinkovakuutus

Vakuutustekninen vastuovelka – vahinkovakuutus (ilman sairausvakuutusta)

Paras estimaatti

Riskimarginaali

Vakuutustekninen vastuovelka – NSLT-sairausvakuutus

Vakuutustekninen vastuovelka kokonaisuutena laskettuna

Paras estimaatti

Riskimarginaali

Vakuutustekninen vastuovelka – henkivakuutus (ilman indeksi- ja sijoitussidonnaisia sopimuksia)

Vakuutustekninen vastuovelka – SLT-sairausvakuutus

Vakuutustekninen vastuovelka kokonaisuutena laskettuna

Paras estimaatti

Riskimarginaali

Vakuutustekninen vastuovelka – henkivakuutus (ilman sairausvakuutusta sekä indeksi- ja sijoitussidonnaisia sopimuksia)

Vakuutustekninen vastuovelka kokonaisuutena laskettuna

Paras estimaatti

Riskimarginaali

Vakuutustekninen vastuovelka – indeksi- ja sijoitussidonnaiset sopimukset

Vakuutustekninen vastuovelka kokonaisuutena laskettuna

Paras estimaatti

Riskimarginaali

Ehdolliset velat

Muut varaukset kuin vakuutustekninen vastuovelka

Eläkevelvoitteet

Jälleenvakuuttajilta pidätetyt talletteet

Laskennalliset verovelat

Johdannaiset

Velat luottolaitoksille

Muut rahoitusvelat kuin velat luottolaitoksille

Vakuutusvelat ja velat vakuutusedustajille

Jälleenvakuutusvelat

Muut velat (ostovelat, ei vakuutuksiin liittyvät)

Etuoikeudeltaan huonommat velat

Omaan perusvarallisuuteen kuulumattomat etuoikeudeltaan huonommat velat

Omaan perusvarallisuuteen kuuluvat etuoikeudeltaan huonommat velat

Muut velat, joita ei ole esitetty muualla

Velat yhteensä**Ylijäämä, jonka verran varat ovat velkoja suuremmat**

	Solvenssi II -arvo
	C0010
R0510	303 105
R0520	190 377
R0530	0
R0540	160 511
R0550	29 866
R0560	112 728
R0570	0
R0580	96 137
R0590	16 591
R0600	1 409 325
R0610	508 675
R0620	0
R0630	489 746
R0640	18 930
R0650	900 649
R0660	0
R0670	861 630
R0680	39 019
R0690	1 235 303
R0700	0
R0710	1 223 146
R0720	12 157
R0740	0
R0750	0
R0760	0
R0770	0
R0780	126 526
R0790	1 348
R0800	0
R0810	0
R0820	6 342
R0830	2 011
R0840	114 314
R0850	0
R0860	0
R0870	0
R0880	43 670
R0900	3 241 944
R1000	897 859

S.05.01.02

Vakuutusmaksut, korvaukset ja kulut vakuutuslajeittain

[illegible]

S.05.01.02

Vakuutusmaksut, korvaukset ja kulut vakuutuslajeittain

[illegible]

Liite - Fennia-ryhmä

S.05.02.01

Vakuutusmaksut, korvaukset ja kulut maittain

		Kotimaa	Viisi kärkimaata (bruttovakuutusmaksutulon perusteella) – Vahinkovakuutusvelvoitteet					Viisi kärki- maata ja kotimaa yhteensä
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070
	R0010							
		C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140
Vakuutusmaksutulo								
Brutto – Ensivakuutus	R0110	447 052	0	0	0	0	0	447 052
Brutto – Hyväksytty suhteellinen jälleenvakuutus	R0120	452	0	0	0	0	0	452
Brutto – Hyväksytty ei-suhteellinen jälleenvakuutus	R0130	0	0	0	0	0	0	0
Jälleenvakuuttajien osuus	R0140	5 393	0	0	0	0	0	5 393
Netto	R0200	442 111	0	0	0	0	0	442 111
Vakuutusmaksutuotot								
Brutto – Ensivakuutus	R0210	447 997	0	0	0	0	0	447 997
Brutto – Hyväksytty suhteellinen jälleenvakuutus	R0220	446	0	0	0	0	0	446
Brutto – Hyväksytty ei-suhteellinen jälleenvakuutus	R0230	0	0	0	0	0	0	0
Jälleenvakuuttajien osuus	R0240	4 808	0	0	0	0	0	4 808
Netto	R0300	443 635	0	0	0	0	0	443 635
Korvauskulut								
Brutto – Ensivakuutus	R0310	317 075	0	0	0	0	0	317 075
Brutto – Hyväksytty suhteellinen jälleenvakuutus	R0320	-414	0	0	0	0	0	-414
Brutto – Hyväksytty ei-suhteellinen jälleenvakuutus	R0330	0	0	0	0	0	0	0
Jälleenvakuuttajien osuus	R0340	-1 508	0	0	0	0	0	-1 508
Netto	R0400	318 168	0	0	0	0	0	318 168
Muun vakuutusteknisen vastuun muutokset								
Brutto – Ensivakuutus	R0410	0	0	0	0	0	0	0
Brutto – Hyväksytty suhteellinen jälleenvakuutus	R0420	0	0	0	0	0	0	0
Brutto – Hyväksytty ei-suhteellinen jälleenvakuutus	R0430	0	0	0	0	0	0	0
Jälleenvakuuttajien osuus	R0440	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R0500	0	0	0	0	0	0	0
Aiheutuneet kulut	R0550	227 729	0	0	0	0	0	227 729
Muut kulut	R1200							-258 699
Kulut yhteensä	R1300							-30 970

Liite - Fennia-ryhmä
S.05.02.01
Vakuutusmaksut, korvaukset ja kulut maittain

		Kotimaa	Viisi kärkimaata (bruttovakuutusmaksutulon perusteella) – Henkivakuutusvelvoitteet					Viisi kärki- maata ja kotimaa yhteensä
		C0150	C0160	C0170	C0180	C0190	C0200	C0210
	R1400							
		C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280
Vakuutusmaksutulo								
Brutto	R1410	247 724	0	0	0	0	0	247 724
Jälleenvakuuttajien osuus	R1420	738	0	0	0	0	0	738
Netto	R1500	246 985	0	0	0	0	0	246 985
Vakuutusmaksutuotot								
Brutto	R1510	247 724	0	0	0	0	0	247 724
Jälleenvakuuttajien osuus	R1520	738	0	0	0	0	0	738
Netto	R1600	246 985	0	0	0	0	0	246 985
Korvauskulut								
Brutto	R1610	391 109	0	0	0	0	0	391 109
Jälleenvakuuttajien osuus	R1620	2 535	0	0	0	0	0	2 535
Netto	R1700	388 574	0	0	0	0	0	388 574
Muun vakuutusteknisen vastuuvelan muutokset								
Brutto	R1710	0	0	0	0	0	0	0
Jälleenvakuuttajien osuus	R1720	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R1800	0	0	0	0	0	0	0
Aiheutuneet kulut	R1900	16 395	0	0	0	0	0	16 395
Muut kulut	R2500							0
Kulut yhteensä	R2600							16 395

Liite - Fennia-ryhmä
S.22.01.22
Pitkäaikaisia takuita koskevien toimenpiteiden ja siirtymätoimenpiteiden vaikutukset

		Pitkäaikaisia takuita koskevien toimenpiteiden ja siirtymätoimen- piteiden määrä	Vakuutusteknisen vastuuvelan siirtymätoimen- piteen vaikutukset	Korkojen siirtymätoimen- piteen vaikutukset	Nollatun volatiliteetti- korjauksen vaikutukset	Nollatun vastaavuus- korjauksen vaikutukset
		C0010	C0030	C0050	C0070	C0090
Vakuutustekninen vastuuvelka	R0010	2 947 732	0	0	0	0
Oma perusvarallisuus	R0020	893 307	0	0	0	0
Vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseksi hyväksyttävä oma varallisuus	R0050	897 859	0	0	0	0
Vakavaraisuuspääomavaatimus	R0090	405 452	0	0	0	0

Liite - Fennia-ryhmä
S.23.01.22
Oma varallisuus

Oma perusvarallisuus ennen muilla rahoitusaloilla olevien omistusyhteyksien vähennyksiä

Tavanomainen osakepääoma (joka sisältää omat osakkeet)
Ei käytettävissä oleva maksettavaksi määrätty muttei vielä maksettu tavanomainen osakepääoma ryhmätasolla

Tavanomaiseen osakepääomaan liittyvä ylikurssirahasto
Alkupääoma, jäsenten maksusuudet tai niitä vastaavat oman perusvarallisuuden erät keskinäisten tai niitä vastaavien yritysten osalta
Etuoikeudeltaan huonommat jäsenten keskinäiset rahastot
Ei käytettävissä olevat etuoikeudeltaan huonommat jäsenten keskinäiset rahastot ryhmätasolla
Ylijäämävarallisuus
Ei käytettävissä oleva ylijäämävarallisuus ryhmätasolla
Etuoikeutetut osakkeet
Ei käytettävissä olevat etuoikeutetut osakkeet ryhmätasolla
Etuoikeutettuihin osakkeisiin liittyvä ylikurssirahasto
Ei käytettävissä oleva etuoikeutettuihin osakkeisiin liittyvä ylikurssirahasto ryhmätasolla

Täsmäytyserä
Etuoikeudeltaan huonommat velat
Ei käytettävissä olevat etuoikeudeltaan huonommat velat ryhmätasolla
Laskennallisten nettoverosaamisten arvoa vastaava määrä
Ryhmätasolla ei käytettävissä olevien laskennallisten verosaamisten määrä
Muut valvontaviranomaisen omaksi perusvarallisuudeksi hyväksymät erät, joita ei ole esitetty edellä
Ei käytettävissä oleva oma varallisuus, joka liittyy muihin valvontaviranomaisen omaksi perusvarallisuudeksi
Vähemmistöosuudet (ellei ole ilmoitettu muun oman varallisuuden erän osana)
Ei käytettävissä olevat vähemmistöosuudet ryhmätasolla

Tilinpäätöksen oma varallisuus, jota ei pitäisi esittää täsmäytyseränä ja joka ei täytä Solvenssi II:n mukaisen oman varallisuuden luokitteluperusteita

Tilinpäätöksen oma varallisuus, jota ei pitäisi esittää täsmäytyseränä ja joka ei täytä Solvenssi II:n mukaisen oman varallisuuden luokitteluperusteita

Vähennykset

Muihin rahoitusalan yrityksiin, mukaan lukien rahoitustoimintaa harjoittaviin sääntelemättömiin yrityksiin, olevien omistusyhteyksien vähennykset
joista direktiivin 2009/138/EY 228 artiklan mukaisesti vähennetyt
Sellaisten omistusyhteyksien vähennykset, joihin liittyvät tiedot puuttuvat (229 artikla)
Omistusyhteyksien vähennykset, kun käytetään vähentämis- ja yhdistämismenetelmää ja menetelmien yhdistelmää

Ei käytettävissä olevat oman varallisuuden erät yhteensä

Vähennykset yhteensä

Oma perusvarallisuus yhteensä vähennysten jälkeen

	Yhteensä	Luokka 1 (T1) – käytettävissä rajoituksetta	Luokka 1 (T1) – käytettävissä rajoitetusti	Luokka 2 (T2)	Luokka 3 (T3)
	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
R0010	0	0		0	
R0020	0	0		0	
R0030	0	0		0	
R0040	8 286	8 286		0	
R0050	0		0	0	0
R0060	0		0	0	0
R0070	0	0			
R0080	0	0			
R0090	0		0	0	0
R0100	0		0	0	0
R0110	0		0	0	0
R0120	0		0	0	0
R0130	889 573	889 573			
R0140	0		0	0	0
R0150	0		0	0	0
R0160	0				0
R0170	0				0
R0180	0	0	0	0	0
R0190	0	0	0	0	0
R0200	0	0	0	0	0
R0210	0	0	0	0	0
R0220	0				
R0230	4 553	4 553	0	0	0
R0240	4 553	4 553	0	0	
R0250	0	0	0	0	0
R0260	0	0	0	0	0
R0270	0	0	0	0	0
R0280	4 553	4 553	0	0	0
R0290	893 307	893 307	0	0	0

Liite - Fennia-ryhmä
 S.23.01.22
 Oma varallisuus

Oma lisävarallisuus

Maksamaton tavanomainen osakepääoma, joka on maksettava vaadittaessa mutta jota ei ole vielä vaadittu Maksamaton eikä vielä maksettavaksi vaadittu alkupääoma, jäsenten maksuosuudet tai vastaavat oman perusvarallisuuden erät, jotka on maksettava vaadittaessa, keskinäisten tai niitä vastaavien yritysten osalta Maksamattomat etuoikeutetut osakkeet, jotka on maksettava vaadittaessa mutta joita ei ole vielä vaadittu maksettaviksi
 Oikeudellisesti sitova sitoumus merkitä ja maksaa etuoikeudeltaan huonommat velat vaadittaessa
 Direktiivin 2009/138/EY 96 artiklan 2 kohdan nojalla annetut remburssit ja takuut
 Muut kuin direktiivin 2009/138/EY 96 artiklan 2 kohdan nojalla annetut remburssit ja takuut
 Jäseniltä direktiivin 2009/138/EY 96 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan nojalla vaaditut lisämaksut
 Jäseniltä vaaditut lisämaksut – Muut kuin direktiivin 2009/138/EY 96 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan nojalla vaaditut
 Ei käytettävissä oleva oma lisävarallisuus ryhmätasolla
 Muu oma lisävarallisuus

Oma lisävarallisuus yhteensä

Muiden rahoitusalojen oma varallisuus

Luottolaitokset, sijoituspalveluyritykset, rahoituslaitokset, vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajat, yhteissijoitusyritysten rahastoyhtiöt
 Ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavat laitokset
 Rahoitustoimintaa harjoittavat sääntelemättömät yhteisöt
 Muiden rahoitusalojen oma varallisuus yhteensä

Oma varallisuus, kun käytetään vähentämis- ja yhdistämismenetelmää sellaisenaan tai yhdistettynä menetelmään 1

Yhteenlaskettu oma varallisuus, kun käytetään vähentämis- ja yhdistämismenetelmää ja menetelmien yhdistelmää

Yhteenlaskettu oma varallisuus, kun käytetään vähentämis- ja yhdistämismenetelmää ja menetelmien yhdistelmää ryhmänsisäisten liiketoimien vähentämisen jälkeen
 Ryhmän konsolidoidun SCR:n täyttämiseksi käytettävissä oleva oma varallisuus yhteensä (ilman muilta rahoitusaloilta ja vähentämis- ja yhdistämismenetelmän avulla sisällytetyiltä yrityksiltä olevaa omaa varallisuutta)

Ryhmän konsolidoidun vähimmäis-SCR:n täyttämiseksi käytettävissä oleva oma varallisuus yhteensä
 Ryhmän konsolidoidun SCR:n täyttämiseksi hyväksyttävä oma varallisuus yhteensä (ilman muilta rahoitus-aloilta ja vähentämis- ja yhdistämismenetelmän avulla sisällytetyiltä yrityksiltä olevaa omaa varallisuutta)
 Ryhmän konsolidoidun vähimmäis-SCR:n täyttämiseksi hyväksyttävä oma varallisuus yhteensä

Ryhmän konsolidoitu vähimmäis-SCR

Hyväksyttävän oman varallisuuden ja ryhmän konsolidoidun vähimmäis-SCR:n suhdeluku

	Yhteensä	Luokka 1 (T1) – käytettävissä rajoituksetta	Luokka 1 (T1) – käytettävissä rajoitetusti	Luokka 2 (T2)	Luokka 3 (T3)
R0300	0			0	
R0310	0			0	
R0320	0			0	0
R0330	0			0	0
R0340	0			0	
R0350	0			0	0
R0360	0			0	
R0370	0			0	0
R0380	0			0	0
R0390	0			0	0
R0400	0			0	0
R0410	4 553	4 553	0	0	
R0420	0	0	0	0	0
R0430	0	0	0	0	
R0440	4 553	4 553	0	0	0
R0450	0	0	0	0	0
R0460	0	0	0	0	0
R0520	893 307	893 307	0	0	0
R0530	893 307	893 307	0	0	
R0560	893 307	893 307	0	0	0
R0570	893 307	893 307	0	0	
R0610	115 685				
R0650	772,2 %				

Liite - Fennia-ryhmä
S.23.01.22
Oma varallisuus

Ryhmän SCR:n täyttämiseksi hyväksyttävä oma varallisuus yhteensä (mukaan lukien muilta rahoitusaloilta ja vähentämis- ja yhdistämismenetelmän avulla sisällytetyiltä yrityksiltä oleva oma varallisuus)

Ryhmän SCR
Hyväksyttävän oman varallisuuden ja ryhmän SCR:n suhdeluku muut rahoitusalat ja vähentämis- ja yhdistämismenetelmän avulla sisällytetyt yritykset mukaan luettuina

	Yhteensä	Luokka 1 (T1) – käytettävissä rajoituksetta	Luokka 1 (T1) – käytettävissä rajoitetusti	Luokka 2 (T2)	Luokka 3 (T3)
R0660	897 859	897 859	0	0	0
R0680	405 452				
R0690	221,4 %				

Täsmäytyserä

- Ylijäämä, jonka verran varat ovat velkoja suuremmat
- Omat osakkeet (suorassa ja välillisessä omistuksessa olevat)
- Odotettavissa olevat osingot, voitonjaot ja maksut
- Muut oman perusvarallisuuden erät
- Vastaavuuskorjauskantoja ja erillään pidettäviä rahastoja koskevat sidotun oman pääoman erien korjaukset
- Muu ei käytettävissä oleva oma varallisuus

Täsmäytyserä ennen muilla rahoitusaloilla olevien omistusyhteyskien vähennyksiä

Odotettavissa olevat voitot

- Tuleviin vakuutusmaksuihin sisältyvät odotettavissa olevat voitot (EPIFP) – Henkivakuutus
- Tuleviin vakuutusmaksuihin sisältyvät odotettavissa olevat voitot (EPIFP) – Vahinkovakuutus

Tuleviin vakuutusmaksuihin sisältyvät odotettavissa olevat voitot (EPIFP) yhteensä

	C0060
R0700	897 859
R0710	0
R0720	0
R0730	8 286
R0740	0
R0750	0
R0760	889 573
	0
R0770	109 873
R0780	11 982
R0790	121 855

Liite - Fennia-ryhmä
S.25.01.22
Vakavaraisuuspääomavaatimus (SCR)– Standardikaavaa käyttävät ryhmät

Markkinariski
Vastapuoliriski
Henkivakuutusriski
Sairausvakuutusriski
Vahinkovakuutusriski
Hajautus
Aineettomien hyödykkeiden riski
Perus-SCR

SCR:n laskenta
Operatiivinen riski
Vakuutustekniseen vastuuvelkaan liittyvä tappioiden vaimennusvaikutus
Laskennallisiin veroihin liittyvä tappioiden vaimennusvaikutus
Direktiivin 2003/41/EY 4 artiklan mukaisesti harjoitettavaa liiketoimintaa koskeva pääomavaatimus

SCR, ilman pääomavaatimuksen korotusta
Jo tehdyt pääomavaatimuksen korotukset

SCR
SCR:ää koskevat muut tiedot
Duraatiopohjaista osakeriskiä koskevan alariskiosion pääomavaatimus
Jäljellä olevaa osaa koskevien nimellisten SCR:ien kokonaismäärä
Erillään pidettäviä rahastoja koskevien nimellisten SCR:ien kokonaismäärä
Vastaavuuskorjauskantojen nimellisten SCR:ien kokonaismäärä
Erillään pidettävien rahastojen nimellisten SCR:ien yhdistämisestä johtuvat hajautusvaikutukset 304 artiklaa varten
Ryhmän konsolidoitu vähimmäis-SCR

Muita yhteisöjä koskevat tiedot
Muiden rahoitusalojen pääomavaatimus (muiden kuin vakuutusalan pääomavaatimukset)
Muiden rahoitusalojen pääomavaatimus (muiden kuin vakuutusalan pääomavaatimukset) – Luottolaitokset, sijoituspalveluyritykset, rahoituslaitokset, vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajat, yhteissijoitusyritysten rahastoyhtiöt
Muiden rahoitusalojen pääomavaatimus (muiden kuin vakuutusalan pääomavaatimukset) – Ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavat laitokset
Muiden rahoitusalojen pääomavaatimus (muiden kuin vakuutusalan pääomavaatimukset) – Rahoitustoimintaa harjoittavat sääntelemättömät yhteisöt
Määräysvallattomien omistusyhteyksien pääomavaatimus
Edellä luettelemattomien yritysten pääomavaatimus

Kokonais-SCR
Vähentämis- ja yhdistämismenetelmän avulla sisällytettyjen yritysten SCR
SCR

	Brutto-SCR	Yrityskohtaiset parametrit	Yksinkertaistukset
	C0110	C0090	C0120
R0010	346 961		Ei mitään
R0020	45 816		
R0030	64 767	Ei mitään	Ei mitään
R0040	74 230	Ei mitään	Ei mitään
R0050	78 944	Ei mitään	Ei mitään
R0060	-170 968		
R0070	0		
R0100	439 749		

	C0100
R0130	36 407
R0140	0
R0150	-72 447
R0160	0
R0200	403 709
R0210	0
R0220	405 452
R0400	0
R0410	0
R0420	0
R0430	0
R0440	0
R0470	115 685
R0500	1 742
R0510	1 742
R0520	0
R0530	0
R0540	0
R0550	0
R0560	0
R0570	405 452

Liite - Fennia-ryhmä
S.32.01.22
Ryhmään kuuluvat yritykset

Maa	Yrityksen tunnistekoodi	Yrityksen tunnistekoodin tyyppi	Yrityksen virallinen nimi	Yrityksen toimiala	Oikeudellinen muoto	Luokka (keskinäinen / muu kuin keskinäinen)	Valvonta- viranomainen
C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080
FI	2392951-7	2	Fennia Varainhoito Oy	8	osakeyhtiö	2	Finanssivalvonta
FI	743700IF63Q0466FN058	1	Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia	1	vakuutusosakeyhtiö	2	Finanssivalvonta
FI	7437003I83168NH5GN58	1	Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia	2	keskinäinen vakuutusyhtiö	1	Finanssivalvonta

(jatkoa)

Vaikutusvaltaa koskevat kriteerit						Ryhmävalvonnan soveltamisalaan sisällyttäminen		Ryhmän vakavaraisuuden laskenta- menetelmä
%:a osake- pääomasta	Konsolidoidun tilinpäätöksen laadinnassa käytetty %-osuus	%:a ääni- oikeuksista	Muut kriteerit	Vaikutus- vallan taso	Ryhmän vakavaraisuuden laskennassa käytetty suhteellinen osuus	KYLLÄ/EI	Päätöksen päivämäärä, jos sovelletaan 214 artiklaa	Käytetty menetelmä ja menetelmää 1 käytettäessä yrityksen käsittely
C0180	C0190	C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260
100 %	100 %	100 %	Ei ole	1	100 %	1		4
100 %	100 %	100 %	Ei ole	1	100 %	1		1
						1		1

Liite - Fennia**S.02.01.02****Tase****Varat**

Aineettomat hyödykkeet

Laskennalliset verosaamiset

Eläke-etuuksien ylijäämä

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet (omassa käytössä)

Sijoitukset (muut kuin indeksi- ja sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat)

Kiinteistöt (muut kuin omassa käytössä olevat)

Omistusosuudet sidosyrityksissä, mukaan lukien omistusyhteydet

Osakkeet

Osakkeet – listatut

Osakkeet – listaamattomat

Joukkovelkakirjalainat

Valtion joukkovelkakirjalainat

Yrityslainat

Strukturoidut velkakirjat

Vakuudelliset arvopaperit

Yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavat yritykset

Johdannaiset

Talletukset, jotka eivät kuulu muihin rahavaroihin

Muut sijoitukset

Indeksi- ja sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat

Kiinnelainat ja muut lainat

Lainat, joiden vakuutena on vakuutus sopimus

Kiinnelainat ja muut lainat yksityishenkilöille

Muut kiinnelainat ja lainat

Jälleenvakuutus sopimuksista olevat saamiset:

Vahinkovakuutus ja NSLT-sairausvakuutus

Vahinkovakuutus, ilman sairausvakuutusta

NSLT-sairausvakuutus

Henkivakuutus ja SLT-sairausvakuutus, ilman sairausvakuutusta sekä indeksi- ja sijoitussidonnaisia sopimuksia

SLT-sairausvakuutus

Henkivakuutus, ilman sairausvakuutusta sekä indeksi- ja sijoitussidonnaisia sopimuksia

Indeksi- ja sijoitussidonnainen henkivakuutus

Jälleenvakuutus talletteet

Vakuutussaamiset ja saamiset vakuutusedustajilta

Saamiset jälleenvakuutustoiminnasta

Muut saamiset (myyntisaamiset, ei vakuutuksiin liittyvät)

Omat osakkeet (suorassa omistuksessa olevat)

Oman varallisuuden eriin tai maksettaviksi määrättyyn mutta vielä maksamattomaan alkupääomaan liittyvät saamiset

Rahavarat

Kaikki muut varat, joita ei ole esitetty muualla

Varat yhteensä

	Solvenssi II -arvo C0010
R0030	0
R0040	0
R0050	0
R0060	23 716
R0070	1 961 932
R0080	266 017
R0090	232 775
R0100	112 931
R0110	108 069
R0120	4 862
R0130	576 504
R0140	5 056
R0150	571 448
R0160	0
R0170	0
R0180	722 435
R0190	51 269
R0200	0
R0210	0
R0220	0
R0230	129 261
R0240	0
R0250	0
R0260	129 261
R0270	9 775
R0280	3 595
R0290	3 595
R0300	0
R0310	6 180
R0320	380
R0330	5 800
R0340	0
R0350	62
R0360	6 802
R0370	952
R0380	0
R0390	0
R0400	0
R0410	49 872
R0420	67 174
R0500	2 249 545

Liite - Fennia**S.02.01.02****Tase****Velat**

Vakuutustekninen vastuovelka – vahinkovakuutus	R0510	303 105
Vakuutustekninen vastuovelka – vahinkovakuutus (ilman sairausvakuutusta)	R0520	190 377
Vakuutustekninen vastuovelka kokonaisuutena laskettuna	R0530	0
Paras estimaatti	R0540	160 511
Riskimarginaali	R0550	29 866
Vakuutustekninen vastuovelka – NSLT-sairausvakuutus	R0560	112 728
Vakuutustekninen vastuovelka kokonaisuutena laskettuna	R0570	0
Paras estimaatti	R0580	96 137
Riskimarginaali	R0590	16 591
Vakuutustekninen vastuovelka – henkivakuutus (ilman indeksi- ja sijoitussidonnaisia sopimuksia)	R0600	828 458
Vakuutustekninen vastuovelka – SLT-sairausvakuutus	R0610	508 675
Vakuutustekninen vastuovelka kokonaisuutena laskettuna	R0620	0
Paras estimaatti	R0630	489 746
Riskimarginaali	R0640	18 930
Vakuutustekninen vastuovelka – henkivakuutus (ilman sairausvakuutusta sekä indeksi- ja sijoitussidonnaisia sopimuksia)	R0650	319 782
Vakuutustekninen vastuovelka kokonaisuutena laskettuna	R0660	0
Paras estimaatti	R0670	310 355
Riskimarginaali	R0680	9 428
Vakuutustekninen vastuovelka – indeksi- ja sijoitussidonnaiset sopimukset	R0690	0
Vakuutustekninen vastuovelka kokonaisuutena laskettuna	R0700	0
Paras estimaatti	R0710	0
Riskimarginaali	R0720	0
Ehdolliset velat	R0740	0
Muut varaukset kuin vakuutustekninen vastuovelka	R0750	0
Eläkevelvoitteet	R0760	0
Jälleenvakuuttajilta pidätetyt talletteet	R0770	0
Laskennalliset verovelat	R0780	134 737
Johdannaiset	R0790	18
Velat luottolaitoksille	R0800	0
Muut rahoitusvelat kuin velat luottolaitoksille	R0810	0
Vakuutusvelat ja velat vakuutusedustajille	R0820	5 981
Jälleenvakuutusvelat	R0830	1 236
Muut velat (ostovelat, ei vakuutuksiin liittyvät)	R0840	76 358
Etuoikeudeltaan huonommat velat	R0850	0
Omaan perusvarallisuuteen kuulumattomat etuoikeudeltaan huonommat velat	R0860	0
Omaan perusvarallisuuteen kuuluvat etuoikeudeltaan huonommat velat	R0870	0
Muut velat, joita ei ole esitetty muualla	R0880	33 539
Velat yhteensä	R0900	1 383 431
Ylijäämä, jonka verran varat ovat velkoja suuremmat	R1000	866 114

S.05.01.02

Vakuutusmaksut, korvaukset ja kulut vakuutuslajeittain

[illegible]

Liite - Fennia

S.05.02.01

Vakuutusmaksut, korvaukset ja kulut maittain

		Kotimaa	Viisi kärkimaata (bruttovakuutusmaksutulon perusteella) – Vahinkovakuutusvelvoitteet					Viisi kärki- maata ja kotimaa yhteensä
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070
	R0010							
		C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140
Vakuutusmaksutulo								
Brutto – Ensivakuutus	R0110	417 589	0	0	0	0	0	417 589
Brutto – Hyväksytty suhteellinen jälleenvakuutus	R0120	452	0	0	0	0	0	452
Brutto – Hyväksytty ei-suhteellinen jälleenvakuutus	R0130	0	0	0	0	0	0	0
Jälleenvakuuttajien osuus	R0140	5 386	0	0	0	0	0	5 386
Netto	R0200	412 655	0	0	0	0	0	412 655
Vakuutusmaksutuotot								
Brutto – Ensivakuutus	R0210	423 016	0	0	0	0	0	423 016
Brutto – Hyväksytty suhteellinen jälleenvakuutus	R0220	446	0	0	0	0	0	446
Brutto – Hyväksytty ei-suhteellinen jälleenvakuutus	R0230	0	0	0	0	0	0	0
Jälleenvakuuttajien osuus	R0240	4 800	0	0	0	0	0	4 800
Netto	R0300	418 661	0	0	0	0	0	418 661
Korvauskulut								
Brutto – Ensivakuutus	R0310	300 382	0	0	0	0	0	300 382
Brutto – Hyväksytty suhteellinen jälleenvakuutus	R0320	-414	0	0	0	0	0	-414
Brutto – Hyväksytty ei-suhteellinen jälleenvakuutus	R0330	0	0	0	0	0	0	0
Jälleenvakuuttajien osuus	R0340	-1 520	0	0	0	0	0	-1 520
Netto	R0400	301 488	0	0	0	0	0	301 488
Muun vakuutusteknisen vastuvelan muutokset								
Brutto – Ensivakuutus	R0410	0	0	0	0	0	0	0
Brutto – Hyväksytty suhteellinen jälleenvakuutus	R0420	0	0	0	0	0	0	0
Brutto – Hyväksytty ei-suhteellinen jälleenvakuutus	R0430	0	0	0	0	0	0	0
Jälleenvakuuttajien osuus	R0440	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R0500	0	0	0	0	0	0	0
Aiheutuneet kulut	R0550	219 264	0	0	0	0	0	219 264
Muut kulut	R1200							-258 699
Kulut yhteensä	R1300							-39 435

Liite - Fennia
S.05.02.01
Vakuutusmaksut, korvaukset ja kulut maittain

		Kotimaa	Viisi kärkimaata (bruttovakuutusmaksutulon perusteella) – Henkivakuutusvelvoitteet					Viisi kärki- maata ja kotimaa yhteensä
		C0150	C0160	C0170	C0180	C0190	C0200	C0210
	R1400							
		C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280
Vakuutusmaksutulo								
Brutto	R1410	0	0	0	0	0	0	0
Jälleenvakuuttajien osuus	R1420	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R1500	0	0	0	0	0	0	0
Vakuutusmaksutuotot								
Brutto	R1510	0	0	0	0	0	0	0
Jälleenvakuuttajien osuus	R1520	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R1600	0	0	0	0	0	0	0
Korvauskulut								
Brutto	R1610	203 014	0	0	0	0	0	203 014
Jälleenvakuuttajien osuus	R1620	2 115	0	0	0	0	0	2 115
Netto	R1700	200 899	0	0	0	0	0	200 899
Muun vakuutusteknisen vastuuvelan muutokset								
Brutto	R1710	0	0	0	0	0	0	0
Jälleenvakuuttajien osuus	R1720	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R1800	0	0	0	0	0	0	0
Aiheutuneet kulut	R1900	0	0	0	0	0	0	0
Muut kulut	R2500							0
Kulut yhteensä	R2600							0

Liite - Fennia

S.12.01.02

Henkivakuutuksen ja SLT-sairausvakuutuksen vakuutustekninen vastuuvélka

Vakuutustekninen vastuuvélka kokonaisuutena laskettuna

Saamiset yhteensä jälleenvakuutus-sopimuksista/erillisyyhtiöiltä ja rajoitetusta jälleenvakuutuksesta oikaistuina ennustetuilla tappioilla, jotka johtuvat vastapuolen maksukyvyttömyydestä ja liittyvät kokonaisuutena laskettuun vakuutustekniseen vastuuvélkaan
Vakuutustekninen vastuuvélka laskettuna parhaan estimaatin ja riskimarginaalin summana

Paras estimaatti

Bruttomääräinen paras estimaatti

Saamiset yhteensä jälleenvakuutus-sopimuksista/erillisyyhtiöiltä ja rajoitetusta jälleenvakuutuksesta oikaistuina ennustetuilla tappioilla, jotka johtuvat vastapuolen maksukyvyttömyydestä
 Paras estimaatti, josta on vähennetty saamiset jälleenvakuutus-sopimuksista / erillisyyhtiöiltä ja rajoitetusta jälleenvakuutuksesta – Yhteensä

Riskimarginaali

Vakuutusteknisen vastuuvélan siirtymätoimenpiteen määrä

Vakuutustekninen vastuuvélka kokonaisuutena laskettuna
 Paras estimaatti
 Riskimarginaali

Vakuutustekninen vastuuvélka – Yhteensä

	Ylijäämään oikeuttava vakuutus	Indeksi- ja sijoitussidonnainen vakuutus		Muu henkivakuutus			Vahinko- vakuutus- sopimuksiin pohjautuvat ja muuhun vakuutus- velvoitteeseen kuin sairaus- vakuutus- velvoitteisiin liittyvät annuiteetit	Hyväksytty jälleen- vakuutus	Yhteensä (muu henki- vakuutus kuin sairaus- vakuutus, mukaan lukien sijoitus- sidonnainen vakuutus)	
		C0020	C0030	Optioita ja takuita sisältä- mättömät sopimukset C0040	Optioita tai takuita sisältävät sopimukset C0050	C0060				Optioita ja takuita sisältä- mättömät sopimukset C0070
R0010	0	0			0			0	0	0
R0020	0	0			0			0	0	0
R0030	0		0	0		0	0	310 355	0	310 355
R0080	0		0	0		0	0	5 800	0	5 800
R0090	0		0	0		0	0	304 555	0	304 555
R0100	0	0			0			9 428	0	9 428
R0110	0	0			0			0	0	0
R0120	0		0	0		0	0	0	0	0
R0130	0	0			0			0	0	0
R0200	0	0			0			319 782	0	319 782

Liite - Fennia
 S.12.01.02
 Henkivakuutuksen ja SLT-sairausvakuutuksen vakuutustekninen vastuuvulka

Vakuutustekninen vastuuvulka kokonaisuutena laskettuna

Saamiset yhteensä jälleenvakuutus-sopimuksista/erillisyhtiöiltä ja rajoitetusta jälleenvakuutuksesta oikaistuina ennustetuilla tappioilla, jotka johtuvat vastapuolen maksukyvyttömyydestä ja liittyvät kokonaisuutena laskettuun vakuutustekniseen vastuuvulkaan

Vakuutustekninen vastuuvulka laskettuna parhaan estimaatin ja riskimarginaalin summana

Paras estimaatti

Bruttomääräinen paras estimaatti

Saamiset yhteensä jälleenvakuutus-sopimuksista/erillisyhtiöiltä ja rajoitetusta jälleenvakuutuksesta oikaistuina ennustetuilla tappioilla, jotka johtuvat vastapuolen maksukyvyttömyydestä

Paras estimaatti, josta on vähennetty saamiset jälleenvakuutussopimuksista / erillisyhtiöiltä ja rajoitetusta jälleenvakuutuksesta – Yhteensä

Riskimarginaali

Vakuutusteknisen vastuuvulan siirtymätoimenpiteen määrä

Vakuutustekninen vastuuvulka kokonaisuutena laskettuna

Paras estimaatti

Riskimarginaali

Vakuutustekninen vastuuvulka – Yhteensä

	Sairausvakuutus (ensivakuutus)			Vahinko- vakuutus- sopimuksiin pohjautuvat ja sairaus- vakuutus- velvoitteisiin liittyvät annuiteetit	Sairaus- vakuutus (hyväksytty jälleen- vakuutus)	Yhteensä (SLT-sairaus- vakuutus)
	Optioita ja takuita sisältä- mättömät sopimukset	Optioita tai takuita sisältävät sopimukset				
	C0160	C0170	C0180	C0190	C0200	C0210
R0210	0			0	0	0
R0220	0			0	0	0
R0030		0	0	489 746	0	489 746
R0080		0	0	380	0	380
R0090		0	0	489 365	0	489 365
R0100	0			18 930	0	18 930
R0110	0			0	0	0
R0120		0	0	0	0	0
R0130	0			0	0	0
R0200	0			508 675	0	508 675

Liite - Fennia
S.17.01.02

Vahinkovakuutuksen vakuutustekninen vastuuvulka

Vakuutustekninen vastuuvulka – yhteensä

Vakuutustekninen vastuuvulka – yhteensä

Saamiset jälleenvakuutussopimuksista / erillisyhtiöiltä ja rajoitetusta jälleenvakuutuksesta oikaistuina ennustetuilla tappioilla, jotka johtuvat vastapuolen maksukyvyttömyydestä – yhteensä

Vakuutustekninen vastuuvulka, josta on vähennetty saamiset jälleenvakuutussopimuksista / erillisyhtiöiltä ja rajoitetusta jälleenvakuutuksesta – yhteensä

Ensivakuutus ja hyväksytty suhteellinen jälleenvakuutus									
Sairauskulu- vakuutus	Vakuutus ansiotulon menetyksen varalta	Työntekijäin tapaturma- vakuutus	Moottori- ajoneuvon liikenne- vakuutus	Muu moottoriajo- neuvojen vakuutus	Meri-, ilmailu- ja kuljetus- vakuutus	Palo- ja muu omaisuus- vahinko- vakuutus	Yleinen vastuu- vakuutus	Luotto- ja takaus- vakuutus	
C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	
R0320	54 070	2 734	55 923	42 049	54 702	4 066	40 233	27 665	1 877
R0330	0	0	0	0	0	0	1 749	1 846	0
R0340	54 070	2 734	55 923	42 049	54 702	4 066	38 484	25 818	1 877

Vahinkovakuutuksen vakuutustekninen vastuuvelka

Vakuutustekninen vastuuvelka kokonaisuutena laskettuna

Saamiset yhteensä jälleenvakuutus sopimuksista / erillis-yhtiöiltä ja rajoitetusta jälleenvakuutuksesta oikaistuina ennustetuilla tappioilla, jotka johtuvat vastapuolen maksukyvyttömyydestä ja liittyvät kokonaisuutena laskettuun vakuutustekniseen vastuuvelkaan

Vakuutustekninen vastuuvelka laskettuna parhaan
estimaatin ja riskimarginaalin summana

Paras estimaatti

Vakuutusmaksuvastuu

Brutto

Saamiset yhteensä jälleenvakuutus sopimuksista / erillis-yhtiöiltä ja rajoitetusta jälleenvakuutuksesta oikaistuina ennustetuilla tappioilla, jotka johtuvat vastapuolen maksukyvyttömyydestä

Vakuutusmaksuvastuun nettomääräinen paras estimaatti

Korvausvastuu

Brutto

Saamiset yhteensä jälleenvakuutus sopimuksista / erillis-yhtiöiltä ja rajoitetusta jälleenvakuutuksesta oikaistuina ennustetuilla tappioilla, jotka johtuvat vastapuolen maksukyvyttömyydestä

Korvausvastuun nettomääräinen paras estimaatti

Paras estimaatti yhteensä – brutto

Paras estimaatti yhteensä – netto

Riskimarginaali

Vakuutusteknisen vastuuvelan siirtymätoimenpiteen määrä

Vakuutustekninen vastuuvelka kokonaisuutena laskettuna

Paras estimaatti

Riskimarginaali

	Ensivakuutus ja hyväksytty suhteellinen jälleenvakuutus			Hyväksytty ei-suhteellinen jälleenvakuutus				Vahinko- vakuutus- velvoitteet yhteensä
	Oikeusturva	Matka-apu	Muut taloudelliset menetykset	Sairaus- vakuutuksen ei- suhteellinen jälle- envakuutus	Vastuu- vakuutuksen ei- suhteellinen jälle- envakuutus	Meri-, ilmailu- ja kuljetus- vakuutuksen ei- suhteellinen jälle- envakuutus	Omaisuu- s- vakuutuksen ei- suhteellinen jälle- envakuutus	
	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0170	
R0010	0	0	0	0	0	0	0	0
R0050	0	0	0	0	0	0	0	0
R0060	2 263	0	-2 927	0	0	0	0	14 883
R0140	0	0	0	0	0	0	0	0
R0150	2 263	0	-2 927	0	0	0	0	14 883
R0160	16 811	0	1 790	0	0	0	0	241 764
R0240	0	0	0	0	0	0	0	3 595
R0250	16 811	0	1 790	0	0	0	0	238 170
R0260	19 074	0	-1 137	0	0	0	0	256 647
R0270	19 074	0	-1 137	0	0	0	0	253 052
R0280	1 162	0	686	0	0	0	0	46 457
R0290	0	0	0	0	0	0	0	0
R0300	0	0	0	0	0	0	0	0
R0310	0	0	0	0	0	0	0	0

Vahinkovakuutuksen vakuutustekninen vastuuvulka

Vakuutustekninen vastuuvulka – yhteensä
Vakuutustekninen vastuuvulka – yhteensä
Saamiset jälleenvakuutussopimuksista / erillisyhtiöiltä ja rajoitetusta jälleenvakuutuksesta oikaistuina ennustetuilla tappioilla, jotka johtuvat vastapuolen maksukyvyttömyydestä – yhteensä
Vakuutustekninen vastuuvulka, josta on vähennetty saamiset jälleenvakuutussopimuksista / erillisyhtiöiltä ja rajoitetusta jälleenvakuutuksesta – yhteensä

	Ensivakuutus ja hyväksytty suhteellinen jälleenvakuutus			Hyväksytty ei-suhteellinen jälleenvakuutus				Vahinko- vakuutus- velvoitteet yhteensä
	Oikeusturva	Matka-apu	Muut taloudelliset menetykset	Sairaus- vakuutuksen ei- suhteellinen jälleenvakuutus	Vastuu- vakuutuksen ei- suhteellinen jälleenvakuutus	Meri-, ilmailu- ja kuljetus- vakuutuksen ei- suhteellinen jälleenvakuutus	Omaisuus- vakuutuksen ei- suhteellinen jälleenvakuutus	
	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0170	C0180
R0320	20 237	0	-451	0	0	0	0	303 105
R0330	0	0	0	0	0	0	0	3 595
R0340	20 237	0	-451	0	0	0	0	299 510

Liite - Fennia
S.19.01.21
Vahinkovakuutuskorvaukset

Vahinkovakuutustoiminta yhteensä

Vahingon sattumisvuosi / vakuutus- sopimusvuosi		Z0020	1											
Maksetut bruttokorvaukset (ei-kumulatiiviset) (absoluuttinen määrä)														
Kehitysvuosi													Kuluvana vuonna	Kaikkien vuosien summa (kumulatiivinen)
Vuosi	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +			
	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110		C0170	C0180
Aiemmat	R0100										3 134		R0100	3 134
N-9	R0160	162 968	75 224	11 511	6 833	3 689	2 202	1 859	1 638	1 251	1 047		R0160	1 047
N-8	R0170	166 282	84 912	13 285	5 236	3 389	2 602	3 507	1 865	1 384			R0170	1 384
N-7	R0180	168 461	80 592	13 664	6 814	4 493	2 344	2 585	1 702				R0180	1 702
N-6	R0190	164 819	81 530	14 149	5 954	3 931	2 320	1 320					R0190	1 320
N-5	R0200	157 942	63 210	11 239	6 103	3 515	2 599						R0200	2 599
N-4	R0210	159 298	65 546	11 018	5 270	3 741							R0210	3 741
N-3	R0220	166 606	69 862	17 336	5 361								R0220	5 361
N-2	R0230	165 432	81 997	12 390									R0230	12 390
N-1	R0240	171 102	77 141										R0240	77 141
N	R0250	182 806											R0250	182 806
Yhteensä												R0260	292 624	2 548 007

Liite - Fennia
S.19.01.21
Vahinkovakuutuskorvaukset

Korvausvastuun bruttomääräinen diskonttaamaton paras estimaatti
(absoluuttinen määrä)

Kehitysvuosi													Vuoden lopussa (diskontatut tiedot)
Vuosi	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +		
	C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0290	C0300	C0360	
Aiemmat	R0100										54 104	R0100	42 974
N-9	R0160	0	0	0	0	0	27 192	24 497	21 195	20 565		R0160	14 043
N-8	R0170	0	0	0	0	34 920	24 359	22 372	20 237			R0170	14 258
N-7	R0180	0	0	0	0	40 021	31 301	26 590	24 966			R0180	17 837
N-6	R0190	0	0	0	45 413	35 779	25 673	21 892				R0190	17 866
N-5	R0200	0	0	64 911	51 004	38 703	33 307					R0200	27 885
N-4	R0210	0	80 084	56 313	46 490	33 343						R0210	27 729
N-3	R0220	160 266	82 143	50 139	37 570							R0220	30 400
N-2	R0230	176 800	79 851	65 573								R0230	55 435
N-1	R0240	159 504	75 242									R0240	68 735
N	R0250	172 327										R0250	165 779
Yhteensä												R0260	482 941

Liite - Fennia
 S.22.01.21
 Pitkäaikaisia takuita koskevien toimenpiteiden ja siirtymätoimenpiteiden vaikutukset

		Pitkäaikaisia takuita koskevien toimenpiteiden ja siirtymätoimenpiteiden määrä	Vakuutusteknisen vastuuvelan siirtymätoimenpiteen vaikutukset	Korkojen siirtymätoimenpiteen vaikutukset	Nollatun volatiliteetti-korjauksen vaikutukset	Nollatun vastaavuus-korjauksen vaikutukset
		C0010	C0030	C0050	C0070	C0090
Vakuutustekninen vastuuvelka	R0010	1 131 562	0	0	0	0
Oma perusvarallisuus	R0020	866 114	0	0	0	0
Vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseksi hyväksyttävä oma varallisuus	R0050	866 114	0	0	0	0
Vakavaraisuuspääomavaatimus	R0090	336 734	0	0	0	0
Vähimmäispääomavaatimuksen täyttämiseksi hyväksyttävä oma varallisuus	R0100	866 114	0	0	0	0
Vähimmäispääomavaatimus	R0110	84 183	0	0	0	0

Oma perusvarallisuus ennen delegoidun asetuksen (EU) 2015/35 68 artiklan mukaisia muilla rahoitusaloilla olevien omistusyhteyksien vähennyksiä

- Tavanomainen osakepääoma (joka sisältää omat osakkeet)
- Tavanomaiseen osakepääomaan liittyvä ylikurssirahasto
- Alkupääoma, jäsenten maksuosuudet tai niitä vastaavat oman perusvarallisuuden erät keskinäisten tai niitä vastaavien yritysten osalta
- Etuoikeudeltaan huonommat jäsenten keskinäiset rahastot
- Ylijäämävarallisuus
- Etuoikeutetut osakkeet
- Etuoikeutettuihin osakkeisiin liittyvä ylikurssirahasto
- Täsmäytyserä
 - Etuoikeudeltaan huonommat velat
 - Laskennallisten nettoverosaamisten arvoa vastaava määrä
 - Muut valvontaviranomaisen omaksi perusvarallisuudeksi hyväksymät erät, joita ei ole esitetty edellä

Tilinpäätöksen oma varallisuus, jota ei pitäisi esittää täsmäytyseränä ja joka ei täytä Solvenssi II:n mukaisen oman varallisuuden luokitteluperusteita

- Tilinpäätöksen oma varallisuus, jota ei pitäisi esittää täsmäytyseränä ja joka ei täytä Solvenssi II:n mukaisen oman varallisuuden luokitteluperusteita

Vähennykset

- Rahoitus- ja luottolaitoksiin olevien omistusyhteyksien vähennykset

Oma perusvarallisuus yhteensä vähennysten jälkeen

Oma lisävarallisuus

- Maksamaton tavanomainen osakepääoma, joka on maksettava vaadittaessa mutta jota ei ole vielä vaadittu maksettavaksi
- Maksamaton eikä vielä maksettavaksi vaadittu alkupääoma, jäsenten maksuosuudet tai vastaavat oman perusvarallisuuden erät, jotka on maksettava vaadittaessa, keskinäisten tai niitä vastaavien yritysten osalta
- Maksamattomat etuoikeutetut osakkeet, jotka on maksettava vaadittaessa mutta joita ei ole vielä vaadittu maksettaviksi
- Oikeudellisesti sitova sitoumus merkitä ja maksaa etuoikeudeltaan huonommat velat vaadittaessa
- Direktiivin 2009/138/EY 96 artiklan 2 kohdan nojalla annetut remburssit ja takuut
- Muut kuin direktiivin 2009/138/EY 96 artiklan 2 kohdan nojalla annetut remburssit ja takuut
- Jäseniltä direktiivin 2009/138/EY 96 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan nojalla vaaditut lisämaksut
- Jäseniltä vaaditut lisämaksut – Muut kuin direktiivin 2009/138/EY 96 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan nojalla vaaditut
- Muu oma lisävarallisuus
- Oma lisävarallisuus yhteensä

	Yhteensä	Luokka 1 (T1) – käytettävissä rajoituksetta	Luokka 1 (T1) – käytettävissä rajoitetusti	Luokka 2 (T2)	Luokka 3 (T3)
	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
R0010	0	0		0	
R0030	0	0		0	
R0040	8 286	8 286		0	
R0050	0		0	0	0
R0070	0	0			
R0090	0		0	0	0
R0110	0		0	0	0
R0130	857 828	857 828			
R0140	0		0	0	0
R0160	0				0
R0180	0	0	0	0	0
R0220	0				
R0230	0	0	0	0	0
R0290	866 114	866 114	0	0	0
R0300	0			0	
R0310	0			0	
R0320	0			0	0
R0330	0			0	0
R0340	0			0	
R0350	0			0	0
R0360	0			0	
R0370	0			0	0
R0390	0			0	0
R0400	0			0	0

Liite - Fennia
S.23.01.01
Oma varallisuus

Käytettävissä oleva ja hyväksyttävä oma varallisuus

- Vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseksi käytettävissä oleva oma varallisuus yhteensä
- Vähimmäispääomavaatimuksen täyttämiseksi käytettävissä oleva oma varallisuus yhteensä
- Vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseksi hyväksyttävä oma varallisuus yhteensä
- Vähimmäispääomavaatimuksen täyttämiseksi hyväksyttävä oma varallisuus yhteensä

Vakavaraisuuspääomavaatimus

Vähimmäispääomavaatimus

Hyväksyttävän oman varallisuuden ja vakavaraisuuspääomavaatimuksen suhdeluku

Hyväksyttävän oman varallisuuden ja vähimmäispääomavaatimuksen suhdeluku

	Yhteensä	Luokka 1 (T1) – käytettävissä rajoituksetta	Luokka 1 (T1) – käytettävissä rajoitetusti	Luokka 2 (T2)	Luokka 3 (T3)
R0500	866 114	866 114	0	0	0
R0510	866 114	866 114	0	0	
R0540	866 114	866 114	0	0	0
R0550	866 114	866 114	0	0	
R0580	336 734				
R0600	84 183				
R0620	257,2 %				
R0640	1 028,8 %				

Täsmäytyserä

- Ylijäämä, jonka verran varat ovat velkoja suuremmat
- Omat osakkeet (suorassa ja välillisessä omistuksessa olevat)
- Odotettavissa olevat osingot, voitonjaot ja maksut
- Muut oman perusvarallisuuden erät
- Vastaavuuskorjauskantoja ja erillään pidettäviä rahastoja koskevat sidotun oman pääoman erien korjaukset

Täsmäytyserä

Odotettavissa olevat voitot

- Tuleviin vakuutusmaksuihin sisältyvät odotettavissa olevat voitot (EPIFP) – Henkivakuutus
- Tuleviin vakuutusmaksuihin sisältyvät odotettavissa olevat voitot (EPIFP) – Vahinkovakuutus

Tuleviin vakuutusmaksuihin sisältyvät odotettavissa olevat voitot (EPIFP) yhteensä

	C0060
R0700	866 114
R0710	0
R0720	0
R0730	8 286
R0740	0
R0760	857 828
R0770	0
R0780	11 982
R0790	11 982

Liite - Fennia
S.25.01.21
Vakavaraisuuspääomavaatimus (SCR) – Standardikaavaa käyttävät yritykset

Markkinariski
 Vastapuoliriski
 Henkivakuutusriski
 Sairausvakuutusriski
 Vahinkovakuutusriski
 Hajautus
 Aineettomien hyödykkeiden riski
Perus-SCR

SCR:n laskenta
 Operatiivinen riski
 Vakuutustekniseen vastuuvelkaan liittyvä tappioiden vaimennusvaikutus
 Laskennallisiin veroihin liittyvä tappioiden vaimennusvaikutus
 Direktiivin 2003/41/EY 4 artiklan mukaisesti harjoitettavaa liiketoimintaa koskeva pääomavaatimus
SCR, ilman pääomavaatimuksen korotusta
 Jo tehdyt pääomavaatimuksen korotukset

SCR

SCR:ää koskevat muut tiedot
 Duraatiopohjaista osakeriskiä koskevan alariskiosion pääomavaatimus
 Jäljellä olevaa osaa koskevan nimellisen SCR:n kokonaismäärä
 Erillään pidettäviä rahastoja koskevien nimellisten SCR:ien kokonaismäärä
 Vastaavuuksikorjauskantojen nimellisten SCR:ien kokonaismäärä
 Erillään pidettävien rahastojen nimellisten SCR:ien yhdistämisestä johtuvat hajautusvaikutukset 304 artiklaa varten

Verokantaa koskeva lähestymistapa

Keskimääräiseen verokantaan pohjautuva lähestymistapa

Laskennallisiin veroihin liittyvä tappioiden vaimennusvaikutus
 Laskennallisten verovelkojen tuloutuksella perusteltu laskennallisiin veroihin liittyvä tappioiden vaimennusvaikutus
 Todennäköisellä tulevalla verotettavalla taloudellisella voitolla perusteltu laskennallisiin veroihin liittyvä tappioiden vaimennusvaikutus
 Tappiontasauksella perusteltu laskennallisiin veroihin liittyvä tappioiden vaimennusvaikutus, kuluva vuosi
 Tappiontasauksella perusteltu laskennallisiin veroihin liittyvä tappioiden vaimennusvaikutus, tulevat vuodet
 Laskennallisiin veroihin liittyvän tappioiden vaimennusvaikutuksen enimmäismäärä

	Brutto-SCR	Yrityskohtaiset parametrit	Yksinkertaistukset
	C0110	C0090	C0100
R0010	300 692		Ei mitään
R0020	33 999		
R0030	16 188	Ei mitään	Ei mitään
R0040	74 230	Ei mitään	Ei mitään
R0050	78 944	Ei mitään	Ei mitään
R0060	-131 263		
R0070	0		
R0100	372 789		

	C0120
R0130	31 702
R0140	0
R0150	-67 758
R0160	0
R0200	336 734
R0210	0
R0220	336 734
R0400	0
R0410	0
R0420	0
R0430	0
R0440	0

	Kyllä/Ei
	C0109
R0590	1

	Laskennallisiin veroihin liittyvä tappioiden vaimennusvaikutus
	C0130
R0640	-67 758
R0650	-67 758
R0660	0
R0670	0
R0680	0
R0690	-80 898

Liite - Fennia

S.28.01.01

Vähimmäispääomavaatimus (MCR) – Vain henkivakuutus- tai vahinkovakuutustoiminta tai jälleenvakuutustoiminta

Vahinkovakuutus- ja vahinkojälleenvakuutusvelvoitteisiin sovellettava lineaarisen kaavan osa

		C0010			
MCR _{NL} -tulos	R0010	56 536		Nettomääräinen (vähennettynä jälleenvakuutus- sopimusten/erillis- yhtiöiden osuudella) paras estimaatti ja vakuutustekninen vastuuvetka kokonaisuutena laskettuna	Nettomääräinen (vähennettynä jälleenvakuutus- sopimusten osuudella) vakuutusmaksutulo viimeisten 12 kuukauden ajalta
				C0020	C0030
Sairauskuluvakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus	R0020	49 851		49 851	44 480
Vakuutus ansiotulon menetyksen varalta ja sen suhteellinen jälleenvakuutus	R0030	2 024		2 024	4 810
Työntekijän tapaturmavakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus	R0040	44 261		44 261	89 707
Moottoriajoneuvon vastuuvakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus	R0050	35 104		35 104	78 257
Muu moottoriajoneuvovakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus	R0060	47 774		47 774	94 371
Meri-, ilmailu- ja kuljetusvakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus	R0070	2 131		2 131	12 325
Palo- ja muu omaisuusvahinkovakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus	R0080	29 640		29 640	96 551
Yleinen vastuuvakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus	R0090	22 756		22 756	7 675
Luotto- ja takausvakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus	R0100	1 575		1 575	531
Oikeusturvavakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus	R0110	19 074		19 074	8 327
Matka-apuvakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus	R0120	0		0	0
Vakuutus muiden taloudellisten menetysten varalta ja sen suhteellinen jälleenvakuutus	R0130	0		0	4 904
Sairausvakuutuksen ei-suhteellinen jälleenvakuutus	R0140	0		0	0
Vastuuvakuutuksen ei-suhteellinen jälleenvakuutus	R0150	0		0	0
Meri-, ilmailu- ja kuljetusvakuutuksen ei-suhteellinen jälleenvakuutus	R0160	0		0	0
Omaisuusvakuutuksen ei-suhteellinen jälleenvakuutus	R0170	0		0	0

Henkivakuutus- ja henkijälleenvakuutusvelvoitteisiin sovellettava lineaarisen kaavan osa

		C0040			
MCR _L -tulos	R0200	16 672		Nettomääräinen (vähennettynä jälleenvakuutus- sopimusten/erillis- yhtiöiden osuudella) paras estimaatti ja vakuutustekninen vastuuvetka kokonaisuutena laskettuna	Nettomääräinen (vähennettynä jälleenvakuutus- sopimusten/erillis- yhtiöiden osuudella) riskisumma yhteensä
				C0050	C0060
Oikeuden ylijäämään sisältävät velvoitteet – Taatut etuudet	R0210	0		0	
Oikeuden ylijäämään sisältävät velvoitteet – Tulevat harkinnanvaraiset lisäetuudet	R0220	0		0	
Indeksi- ja sijoitussidonnaiset vakuutusvelvoitteet	R0230	0		0	
Muut henki(jälleen)vakuutus- ja sairaus(jälleen)vakuutusvelvoitteet	R0240	793 920		793 920	
Kaikkien henki(jälleen)vakuutusvelvoitteiden riskisumma yhteensä	R0250				0

Kokonais-MCR:n laskenta

		C0070
Lineaarinen MCR	R0300	73 208
SCR	R0310	336 734
MCR:n enimmäistaso	R0320	151 530
MCR:n vähimmäistaso	R0330	84 183
Yhdistetty MCR	R0340	84 183
MCR:n absoluuttinen vähimmäistaso	R0350	3 200
		C0070
MCR	R0400	84 183

Liite - Henki-Fennia

S.02.01.02

Tase

Varat

Aineettomat hyödykkeet

Laskennalliset verosaamiset

Eläke-etuuksien ylijäämä

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet (omassa käytössä)

Sijoitukset (muut kuin indeksi- ja sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat)

Kiinteistöt (muut kuin omassa käytössä olevat)

Omistusosuudet sidosyrityksissä, mukaan lukien omistusyhteydet

Osakkeet

Osakkeet – listatut

Osakkeet – listaamattomat

Joukkovelkakirjalainat

Valtion joukkovelkakirjalainat

Yrityslainat

Strukturoidut velkakirjat

Vakuudelliset arvopaperit

Yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavat yritykset

Johdannaiset

Talletukset, jotka eivät kuulu muihin rahavaroihin

Muut sijoitukset

Indeksi- ja sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat

Kiinnelainat ja muut lainat

Lainat, joiden vakuutena on vakuutus sopimus

Kiinnelainat ja muut lainat yksityishenkilöille

Muut kiinnelainat ja lainat

Jälleenvakuutus sopimuksista olevat saamiset:

Vahinkovakuutus ja NSLT-sairausvakuutus

Vahinkovakuutus, ilman sairausvakuutusta

NSLT-sairausvakuutus

Henkivakuutus ja SLT-sairausvakuutus, ilman sairausvakuutusta sekä indeksi- ja sijoitussidonnaisia sopimuksia

SLT-sairausvakuutus

Henkivakuutus, ilman sairausvakuutusta sekä indeksi- ja sijoitussidonnaisia sopimuksia

Indeksi- ja sijoitussidonnainen henkivakuutus

Jälleenvakuutustalletteet

Vakuutussaamiset ja saamiset vakuutusedustajilta

Saamiset jälleenvakuutustoiminnasta

Muut saamiset (myyntisaamiset, ei vakuutuksiin liittyvät)

Omat osakkeet (suorassa omistuksessa olevat)

Oman varallisuuden eriin tai maksettaviksi määrättyyn mutta vielä maksamattomaan alkupääomaan liittyvät saamiset

Rahavarat

Kaikki muut varat, joita ei ole esitetty muualla

Varat yhteensä

	Solvenssi II -arvo
	C0010
R0030	0
R0040	0
R0050	0
R0060	528
R0070	777 009
R0080	71 118
R0090	0
R0100	39 349
R0110	31 779
R0120	7 569
R0130	398 680
R0140	510
R0150	398 170
R0160	0
R0170	0
R0180	232 606
R0190	35 256
R0200	0
R0210	0
R0220	1 238 628
R0230	13 252
R0240	0
R0250	0
R0260	13 252
R0270	-3 471
R0280	0
R0290	0
R0300	0
R0310	-3 471
R0320	0
R0330	-3 471
R0340	0
R0350	0
R0360	0
R0370	309
R0380	0
R0390	0
R0400	0
R0410	39 408
R0420	33 681
R0500	2 099 344

Liite - Henki-Fennia**S.02.01.02****Tase****Velat**

Vakuutustekninen vastuovelka – vahinkovakuutus

Vakuutustekninen vastuovelka – vahinkovakuutus (ilman sairausvakuutusta)

Paras estimaatti

Riskimarginaali

Vakuutustekninen vastuovelka – NSLT-sairausvakuutus

Vakuutustekninen vastuovelka kokonaisuutena laskettuna

Paras estimaatti

Riskimarginaali

Vakuutustekninen vastuovelka – henkivakuutus (ilman indeksi- ja sijoitussidonnaisia sopimuksia)

Vakuutustekninen vastuovelka – SLT-sairausvakuutus

Vakuutustekninen vastuovelka kokonaisuutena laskettuna

Paras estimaatti

Riskimarginaali

Vakuutustekninen vastuovelka – henkivakuutus (ilman sairausvakuutusta sekä indeksi- ja sijoitussidonnaisia sopimuksia)

Vakuutustekninen vastuovelka kokonaisuutena laskettuna

Paras estimaatti

Riskimarginaali

Vakuutustekninen vastuovelka – indeksi- ja sijoitussidonnaiset sopimukset

Vakuutustekninen vastuovelka kokonaisuutena laskettuna

Paras estimaatti

Riskimarginaali

Ehdolliset velat

Muut varaukset kuin vakuutustekninen vastuovelka

Eläkevelvoitteet

Jälleenvakuuttajilta pidätetyt talletteet

Laskennalliset verovelat

Johdannaiset

Velat luottolaitoksille

Muut rahoitusvelat kuin velat luottolaitoksille

Vakuutusvelat ja velat vakuutusedustajille

Jälleenvakuutusvelat

Muut velat (ostovelat, ei vakuutuksiin liittyvät)

Etuoikeudeltaan huonommat velat

Omaan perusvarallisuuteen kuulumattomat etuoikeudeltaan huonommat velat

Omaan perusvarallisuuteen kuuluvat etuoikeudeltaan huonommat velat

Muut velat, joita ei ole esitetty muualla

Velat yhteensä**Ylijäämä, jonka verran varat ovat velkoja suuremmat**

	Solvenssi II -arvo
	C0010
R0510	0
R0520	0
R0530	0
R0540	0
R0550	0
R0560	0
R0570	0
R0580	0
R0590	0
R0600	580 867
R0610	0
R0620	0
R0630	0
R0640	0
R0650	580 867
R0660	0
R0670	551 276
R0680	29 591
R0690	1 235 303
R0700	0
R0710	1 223 146
R0720	12 157
R0740	0
R0750	0
R0760	0
R0770	0
R0780	13 127
R0790	1 331
R0800	0
R0810	0
R0820	361
R0830	774
R0840	39 424
R0850	0
R0860	0
R0870	0
R0880	10 842
R0900	1 882 029
R1000	217 316

S.05.01.02

Vakuutusmaksut, korvaukset ja kulut vakuutuslajeittain

[illegible]

Liite - Henki-Fennia
S.05.02.01
Vakuutusmaksut, korvaukset ja kulut maittain

		Kotimaa	Viisi kärkimaata (bruttovakuutusmaksutulon perusteella) – Henkivakuutusvelvoitteet					Viisi kärki- maata ja kotimaa yhteensä
		C0150	C0160	C0170	C0180	C0190	C0200	C0210
	R1400							
		C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280
Vakuutusmaksutulo								
Brutto	R1410	247 724	0	0	0	0	0	247 724
Jälleenvakuuttajien osuus	R1420	738	0	0	0	0	0	738
Netto	R1500	246 985	0	0	0	0	0	246 985
Vakuutusmaksutuotot								
Brutto	R1510	247 724	0	0	0	0	0	247 724
Jälleenvakuuttajien osuus	R1520	738	0	0	0	0	0	738
Netto	R1600	246 985	0	0	0	0	0	246 985
Korvauskulut								
Brutto	R1610	188 073	0	0	0	0	0	188 073
Jälleenvakuuttajien osuus	R1620	309	0	0	0	0	0	309
Netto	R1700	187 764	0	0	0	0	0	187 764
Muun vakuutusteknisen vastuuvelan muutokset								
Brutto	R1710	0	0	0	0	0	0	0
Jälleenvakuuttajien osuus	R1720	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R1800	0	0	0	0	0	0	0
Aiheutuneet kulut	R1900	16 395	0	0	0	0	0	16 395
Muut kulut	R2500							0
Kulut yhteensä	R2600							16 395

Liite - Henki-Fennia

S.12.01.02

Henkivakuutuksen ja SLT-sairausvakuutuksen vakuutustekninen vastuuvélka

Vakuutustekninen vastuuvélka kokonaisuutena laskettuna

Saamiset yhteensä jälleenvakuutus-sopimuksista/erillisyhtiöiltä ja rajoitetusta jälleenvakuutuksesta oikaistuina ennustetuilla tappioilla, jotka johtuvat vastapuolen maksukyvyttömyydestä ja liittyvät kokonaisuutena laskettuun vakuutustekniseen vastuuvélkaan

Vakuutustekninen vastuuvélka laskettuna parhaan estimaatin ja riskimarginaalin summana

Paras estimaatti

Bruttomääräinen paras estimaatti

Saamiset yhteensä jälleenvakuutus-sopimuksista/erillisyhtiöiltä ja rajoitetusta jälleenvakuutuksesta oikaistuina ennustetuilla tappioilla, jotka johtuvat vastapuolen maksukyvyttömyydestä

Paras estimaatti, josta on vähennetty saamiset jälleenvakuutussopimuksista / erillisyhtiöiltä ja rajoitetusta jälleenvakuutuksesta – Yhteensä

Riskimarginaali

Vakuutusteknisen vastuuvélkan siirtymätoimenpiteen määrä

Vakuutustekninen vastuuvélka kokonaisuutena laskettuna

Paras estimaatti

Riskimarginaali

Vakuutustekninen vastuuvélka – Yhteensä

	Ylijäämään oikeuttava vakuutus	Indeksi- ja sijoitussidonnainen vakuutus		Muu henkivakuutus			Vahinko- vakuutus- sopimuksiin pohjautuvat ja muuhun vakuutus- velvoitteeseen kuin sairaus- vakuutus- velvoitteisiin liittyvät annuiteetit	Hyväksytty jälleen- vakuutus	Yhteensä (muu henki- vakuutus kuin sairaus- vakuutus, mukaan lukien sijoitus- sidonnainen vakuutus)	
		C0020	C0030	Optioita ja takuita sisältä- mättömät sopimukset C0040	Optioita tai takuita sisältävät sopimukset C0050	C0060				Optioita ja takuita sisältä- mättömät sopimukset C0070
	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0150
R0010	0	0			0			0	0	0
R0020	0	0			0			0	0	0
R0030	624 319		0	1 223 146		0	-73 043	0	0	1 774 422
R0080	0		0	0		0	-3 471	0	0	-3 471
R0090	624 319		0	1 223 146		0	-69 572	0	0	1 777 893
R0100	12 186	12 157			17 405			0	0	41 748
R0110	0	0			0			0	0	0
R0120	0		0	0		0	0	0	0	0
R0130	0	0			0			0	0	0
R0200	636 505	1 235 303			-55 638			0	0	1 816 170

Liite - Henki-Fennia
 S.12.01.02
 Henkivakuutuksen ja SLT-sairausvakuutuksen vakuutustekninen vastuuvélka

Vakuutustekninen vastuuvélka kokonaisuutena laskettuna

Saamiset yhteensä jälleenvakuutus-sopimuksista/erillisyyhtiöiltä ja rajoitetusta jälleenvakuutuksesta oikaistuina ennustetuilla tappioilla, jotka johtuvat vastapuolen maksukyvyttömyydestä ja liittyvät kokonaisuutena laskettuun vakuutustekniseen vastuuvélkaan

Vakuutustekninen vastuuvélka laskettuna parhaan estimaatin ja riskimarginaalin summana

Paras estimaatti

Bruttomääräinen paras estimaatti

Saamiset yhteensä jälleenvakuutus-sopimuksista/erillisyyhtiöiltä ja rajoitetusta jälleenvakuutuksesta oikaistuina ennustetuilla tappioilla, jotka johtuvat vastapuolen maksukyvyttömyydestä

Paras estimaatti, josta on vähennetty saamiset jälleenvakuutussopimuksista / erillisyyhtiöiltä ja rajoitetusta jälleenvakuutuksesta – Yhteensä

Riskimarginaali

Vakuutusteknisen vastuuvélan siirtymätoimenpiteen määrä

Vakuutustekninen vastuuvélka kokonaisuutena laskettuna

Paras estimaatti

Riskimarginaali

Vakuutustekninen vastuuvélka – Yhteensä

	Sairausvakuutus (ensivakuutus)			Vahinko- vakuutus- sopimuksiin pohjautuvat ja sairaus- vakuutus- velvoitteisiin liittyvät annuiteetit	Sairaus- vakuutus (hyväksytty jälleen- vakuutus)	Yhteensä (SLT-sairaus- vakuutus)
		Optioita ja takuita sisältä- mättömät sopimukset	Optioita tai takuita sisältävät sopimukset			
	C0160	C0170	C0180			
R0010	0			0	0	0
R0020	0			0	0	0
R0030		0	0	0	0	0
R0080		0	0	0	0	0
R0090		0	0	0	0	0
R0100	0			0	0	0
R0110	0			0	0	0
R0120		0	0	0	0	0
R0130	0			0	0	0
R0200	0			0	0	0

Liite - Henki-Fennia
S.22.01.21
Pitkäaikaisia takuita koskevien toimenpiteiden ja siirtymätoimenpiteiden vaikutukset

		Pitkäaikaisia takuita koskevien toimenpiteiden ja siirtymätoimen- piteiden määrä	Vakuutusteknisen vastuuvelan siirtymätoimen- piteen vaikutukset	Korkojen siirtymätoimen- piteen vaikutukset	Nollatun volatiliteetti- korjauksen vaikutukset	Nollatun vastaavuus- korjauksen vaikutukset
		C0010	C0030	C0050	C0070	C0090
Vakuutustekninen vastuuvélka	R0010	1 816 170	0	0	0	0
Oma perusvarallisuus	R0020	205 316	0	0	0	0
Vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseksi hyväksyttävä oma varallisuus	R0050	205 316	0	0	0	0
Vakavaraisuuspääomavaatimus	R0090	109 219	0	0	0	0
Vähimmäispääomavaatimuksen täyttämiseksi hyväksyttävä oma varallisuus	R0100	205 316	0	0	0	0
Vähimmäispääomavaatimus	R0110	31 502	0	0	0	0

Liite - Henki-Fennia
S.23.01.01
Oma varallisuus

Oma perusvarallisuus ennen delegoidun asetuksen (EU) 2015/35 68 artiklan mukaisia muilla rahoitusaloilla olevien omistusyhteyksien vähennyksiä

- Tavanomainen osakepääoma (joka sisältää omat osakkeet)
- Tavanomaiseen osakepääomaan liittyvä ylikurssirahasto
- Alkupääoma, jäsenten maksuosuudet tai niitä vastaavat oman perusvarallisuuden erät keskinäisten tai niitä vastaavien yritysten osalta
- Etuoikeudeltaan huonommat jäsenten keskinäiset rahastot
- Ylijäämävarallisuus
- Etuoikeutetut osakkeet
- Etuoikeutettuihin osakkeisiin liittyvä ylikurssirahasto
- Täsmäytyserä
 - Etuoikeudeltaan huonommat velat
 - Laskennallisten nettoverosaamisten arvoa vastaava määrä
 - Muut valvontaviranomaisen omaksi perusvarallisuudeksi hyväksymät erät, joita ei ole esitetty edellä

Tilinpäätöksen oma varallisuus, jota ei pitäisi esittää täsmäytyseränä ja joka ei täytä Solvenssi II:n mukaisen oman varallisuuden luokitteluperusteita

Tilinpäätöksen oma varallisuus, jota ei pitäisi esittää täsmäytyseränä ja joka ei täytä Solvenssi II:n mukaisen oman varallisuuden luokitteluperusteita

Vähennykset

Rahoitus- ja luottolaitoksiin olevien omistusyhteyksien vähennykset

Oma perusvarallisuus yhteensä vähennysten jälkeen

Oma lisävarallisuus

- Maksamaton tavanomainen osakepääoma, joka on maksettava vaadittaessa mutta jota ei ole vielä vaadittu maksettavaksi
 - Maksamaton eikä vielä maksettavaksi vaadittu alkupääoma, jäsenten maksuosuudet tai vastaavat oman perusvarallisuuden erät, jotka on maksettava vaadittaessa, keskinäisten tai niitä vastaavien yritysten osalta
 - Maksamattomat etuoikeutetut osakkeet, jotka on maksettava vaadittaessa mutta joita ei ole vielä vaadittu maksettaviksi
 - Oikeudellisesti sitova sitoumus merkitä ja maksaa etuoikeudeltaan huonommat velat vaadittaessa
 - Direktiivin 2009/138/EY 96 artiklan 2 kohdan nojalla annetut remburssit ja takuut
 - Muut kuin direktiivin 2009/138/EY 96 artiklan 2 kohdan nojalla annetut remburssit ja takuut
 - Jäseniltä direktiivin 2009/138/EY 96 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan nojalla vaaditut lisämaksut
 - Jäseniltä vaaditut lisämaksut – Muut kuin direktiivin 2009/138/EY 96 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan nojalla vaaditut
 - Muu oma lisävarallisuus
- Oma lisävarallisuus yhteensä

	Yhteensä	Luokka 1 (T1) – käytettävissä rajoituksetta	Luokka 1 (T1) – käytettävissä rajoitetusti	Luokka 2 (T2)	Luokka 3 (T3)
	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
R0010	27 751	27 751		0	
R0030	10 732	10 732		0	
R0040	0	0		0	
R0050	0		0	0	0
R0070	0	0			
R0090	0		0	0	0
R0110	0		0	0	0
R0130	166 833	166 833			
R0140	0		0	0	0
R0160	0				0
R0180	0	0	0	0	0
R0220	0				
R0230	0	0	0	0	0
R0290	205 316	205 316	0	0	0
R0300	0			0	
R0310	0			0	
R0320	0			0	0
R0330	0			0	0
R0340	0			0	
R0350	0			0	0
R0360	0			0	
R0370	0			0	0
R0390	0			0	0
R0400	0			0	0

Liite - Henki-Fennia
 S.23.01.01
 Oma varallisuus

Käytettävissä oleva ja hyväksyttävä oma varallisuus

- Vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseksi käytettävissä oleva oma varallisuus yhteensä
- Vähimmäispääomavaatimuksen täyttämiseksi käytettävissä oleva oma varallisuus yhteensä
- Vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseksi hyväksyttävä oma varallisuus yhteensä
- Vähimmäispääomavaatimuksen täyttämiseksi hyväksyttävä oma varallisuus yhteensä

Vakavaraisuuspääomavaatimus

Vähimmäispääomavaatimus

Hyväksyttävän oman varallisuuden ja vakavaraisuuspääomavaatimuksen suhdeluku

Hyväksyttävän oman varallisuuden ja vähimmäispääomavaatimuksen suhdeluku

	Yhteensä	Luokka 1 (T1) – käytettävissä rajoituksetta	Luokka 1 (T1) – käytettävissä rajoitetusti	Luokka 2 (T2)	Luokka 3 (T3)
R0500	205 316	205 316	0	0	0
R0510	205 316	205 316	0	0	
R0540	205 316	205 316	0	0	0
R0550	205 316	205 316	0	0	
R0580	109 219				
R0600	31 502				
R0620	188,0 %				
R0640	651,8 %				

Täsmäytyserä

- Ylijäämä, jonka verran varat ovat velkoja suuremmat
- Omat osakkeet (suorassa ja välillisessä omistuksessa olevat)
- Odotettavissa olevat osingot, voitonjaot ja maksut
- Muut oman perusvarallisuuden erät
- Vastaavuuskorjauksiantoja ja erillään pidettäviä rahastoja koskevat sidotun oman pääoman erien korjaukset

Täsmäytyserä

Odotettavissa olevat voitot

- Tuleviin vakuutusmaksuihin sisältyvät odotettavissa olevat voitot (EPIFP) – Henkivakuutus
- Tuleviin vakuutusmaksuihin sisältyvät odotettavissa olevat voitot (EPIFP) – Vahinkovakuutus

Tuleviin vakuutusmaksuihin sisältyvät odotettavissa olevat voitot (EPIFP) yhteensä

	C0060
R0700	217 316
R0710	0
R0720	12 000
R0730	38 483
R0740	0
R0760	166 833
R0770	109 873
R0780	0
R0790	109 873

Liite - Henki-Fennia
S.25.01.21
Vakavaraisuuspääomavaatimus (SCR) – Standardikaavaa käyttävät yritykset

Markkinariski
Vastapuoliriski
Henkivakuutusriski
Sairausvakuutusriski
Vahinkovakuutusriski
Hajautus
Aineettomien hyödykkeiden riski
Perus-SCR

SCR:n laskenta
Operatiivinen riski
Vakuutustekniseen vastuovelkaan liittyvä tappioiden vaimennusvaikutus
Laskennallisiin veroihin liittyvä tappioiden vaimennusvaikutus
Direktiivin 2003/41/EY 4 artiklan mukaisesti harjoitettavaa liiketoimintaa koskeva pääomavaatimus
SCR, ilman pääomavaatimuksen korotusta
Jo tehdyt pääomavaatimuksen korotukset

SCR
SCR:ää koskevat muut tiedot
Duraatiopohjaista osakeriskiä koskevan alariskiosion pääomavaatimus
Jäljellä olevaa osaa koskevan nimellisen SCR:n kokonaismäärä
Erillään pidettäviä rahastoja koskevien nimellisten SCR:ien kokonaismäärä
Vastavuuskorjauskantojen nimellisten SCR:ien kokonaismäärä
Erillään pidettävien rahastojen nimellisten SCR:ien yhdistämisestä johtuvat hajautusvaikutukset 304 artiklaa varten

Verokantaa koskeva lähestymistapa

Keskimääräiseen verokantaan pohjautuva lähestymistapa

Laskennallisiin veroihin liittyvä tappioiden vaimennusvaikutus
Laskennallisten verovelkojen tuloutuksella perusteltu laskennallisiin veroihin liittyvä tappioiden vaimennusvaikutus
Todennäköisellä tulevalla verotettavalla taloudellisella voitolla perusteltu laskennallisiin veroihin liittyvä tappioiden vaimennusvaikutus
Tappiontasauksella perusteltu laskennallisiin veroihin liittyvä tappioiden vaimennusvaikutus, kuluva vuosi
Tappiontasauksella perusteltu laskennallisiin veroihin liittyvä tappioiden vaimennusvaikutus, tulevat vuodet
Laskennallisiin veroihin liittyvän tappioiden vaimennusvaikutuksen enimmäismäärä

	Brutto-SCR	Yrityskohtaiset parametrit	Yksinkertaistukset
	C0110	C0090	C0100
R0010	83 173		Ei mitään
R0020	14 421		
R0030	56 276	Ei mitään	Ei mitään
R0040	0	Ei mitään	Ei mitään
R0050	0	Ei mitään	Ei mitään
R0060	-37 086		
R0070	0		
R0100	116 784		

	C0100
R0130	4 705
R0140	0
R0150	-12 270
R0160	0
R0200	109 219
R0210	0
R0220	109 219
R0400	0
R0410	0
R0420	0
R0430	0
R0440	0

	Kyllä/Ei
	C0109
R0590	1

	Laskennallisiin veroihin liittyvä tappioiden vaimennusvaikutus
	C0130
R0640	-12 270
R0650	-12 270
R0660	0
R0670	0
R0680	0
R0690	-24 298

Liite - Henki-Fennia

S.28.01.01

Vähimmäispääomavaatimus (MCR) – Vain henkivakuutus- tai vahinkovakuutustoiminta tai jälleenvakuutustoiminta

Vahinkovakuutus- ja vahinkojälleenvakuutusvelvoitteisiin sovellettava lineaarisen kaavan osa

	C0010
MCR _{NL} -tulos	R0010 0

Sairauskuluvakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus
 Vakuutus ansiotulon menetyksen varalta ja sen suhteellinen jälleenvakuutus
 Työntekijän tapaturmavakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus
 Moottoriajoneuvon vastuuvakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus
 Muu moottoriajoneuvovakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus
 Meri-, ilmailu- ja kuljetusvakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus
 Palo- ja muu omaisuusvahinkovakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus
 Yleinen vastuuvakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus
 Luotto- ja takausvakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus
 Oikeusturvavakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus
 Matka-apuvakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus
 Vakuutus muiden taloudellisten menetysten varalta ja sen suhteellinen jälleenvakuutus
 Sairausvakuutuksen ei-suhteellinen jälleenvakuutus
 Vastuuvakuutuksen ei-suhteellinen jälleenvakuutus
 Meri-, ilmailu- ja kuljetusvakuutuksen ei-suhteellinen jälleenvakuutus
 Omaisuusvakuutuksen ei-suhteellinen jälleenvakuutus

	Nettomääräinen (vähennettynä jälleenvakuutus- sopimusten/erillis- yhtiöiden osuudella) paras estimaatti ja vakuutustekninen vastuuvetka kokonaisuutena laskettuna	Nettomääräinen (vähennettynä jälleenvakuutus- sopimusten osuudella) vakuutusmaksutulo viimeisten 12 kuukauden ajalta
	C0020	C0030
R0020	0	0
R0030	0	0
R0040	0	0
R0050	0	0
R0060	0	0
R0070	0	0
R0080	0	0
R0090	0	0
R0100	0	0
R0110	0	0
R0120	0	0
R0130	0	0
R0140	0	0
R0150	0	0
R0160	0	0
R0170	0	0

Henkivakuutus- ja henkijälleenvakuutusvelvoitteisiin sovellettava lineaarisen kaavan osa

	C0040
MCR _L -tulos	R0200 31 502

Oikeuden ylijäämään sisältävät velvoitteet – Taatut etuudet
 Oikeuden ylijäämään sisältävät velvoitteet – Tulevat harkinnanvaraiset lisäetuudet
 Indeks- ja sijoitussidonnaiset vakuutusvelvoitteet
 Muut henki(jälleen)vakuutus- ja sairaus(jälleen)vakuutusvelvoitteet
 Kaikkien henki(jälleen)vakuutusvelvoitteiden riskisumma yhteensä

	Nettomääräinen (vähennettynä jälleenvakuutus- sopimusten/erillis- yhtiöiden osuudella) paras estimaatti ja vakuutustekninen vastuuvetka kokonaisuutena laskettuna	Nettomääräinen (vähennettynä jälleenvakuutus- sopimusten/erillis- yhtiöiden osuudella) riskisumma yhteensä
	C0050	C0060
R0210	604 867	
R0220	19 452	
R0230	1 223 146	
R0240	0	
R0250		2 244 282

Kokonais-MCR:n laskenta

	C0070
Lineaarinen MCR	R0300 31 502
SCR	R0310 109 219
MCR:n enimmäistaso	R0320 49 149
MCR:n vähimmäistaso	R0330 27 305
Yhdistetty MCR	R0340 31 502
MCR:n absoluuttinen vähimmäistaso	R0350 3 200
	C0070
MCR	R0400 31 502